

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om förvaltning av utvecklingsprogrammen för landsbygden och om stödjande av landsbygdens utveckling samt om ändring av vissa lagar som har samband med dessa lagar.

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås det att det stiftas en lag om stödjande av landsbygdens utveckling genom vilken lagen om stöd för utveckling av landsbygden upphävs. Den nya lagen hänförs till reformen av Europeiska unionens jordbrukspolitik 2014–2020. Med hjälp av lagen genomförs med stöd från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling ett nytt landsbygdsutvecklingsprogram för Fastlandsfinland 2014–2020.

Lagen ska tillämpas på stödjande av företagsverksamhet på landsbygden. I huvudsak stöds mikroföretag och små företag på landsbygden. Företag som förädlar jordbruksprodukter kan dock också vara medelstora företag.

Stödandet av landsbygdsprojekt fortsätter. Likaså fortsätter man att främja den lokala utvecklingen av landsbygden genom att stödja de lokala aktionsgruppernas verksamhet.

Den verksamhet och de åtgärder som stöds skiljer sig inte väsentligt från gällande lag, men stödsystemen görs smidigare genom att de stöd som beviljas företag slås ihop till ett enda, enhetligt företagsstöd för landsbygden. Företagsstödet kan användas till att stödja inledande av företagsverksamhet och investeringar. Utöver att utöka företagsverksamheten är målet också att utveckla företagen. När det gäller projektverksamhet slås den gällande lagens tre separata projekttyper ihop till ett enda stöd för utvecklingsprojekt. Stödet kan användas till näringsfrämjande och allmänna utvecklingsprojekt, utbildnings- och informationsförmedlingsprojekt samt allmännyttiga investeringsprojekt. Aktionsgruppernas samordningsprojekt slopas, men aktionsgrupperna kan genomföra sina lokala strategier med hjälp av temaprojekt. Aktionsgrupperna kommer fortsättningsvis att beviljas verksamhetspenning för de utgifter som de har

för genomförandet av sina strategier. Även innovationsgrupperna för landsbygden kommer att beviljas verksamhetspenning. Förvaltningen kommer fortsättningsvis att beviljas tekniskt bistånd för genomförandet av program.

Genomförandet av stödsystemen läggs om och kommer i fortsättningen i huvudsak att skötas med hjälp av elektronisk ärendehantering. Den som ansöker om stöd kommer i fortsättningen att kunna lämna in sin ansökan elektroniskt. Vid utbetalningen av stöd införs s.k. förenklade kostnadsmodeller.

I stödsystemen och genomförandet av programmet beaktas den nya EU-lagstiftning som gäller Europeiska unionens finansieringsperiod 2014–2020, de nya reglerna för statliga stöd och kommissionens styrning.

I propositionen föreslås det också att det stiftas en lag om förvaltning av utvecklingsprogrammen för landsbygden genom vilken lagen om förvaltning av program som hänförs till utveckling av landsbygden upphävs. I den föreslagna lagen föreskrivs det om beredning, ändring och genomförande av program samt om de organ i medlemsstaten som krävs i Europeiska unionens lagstiftning. I lagen föreskrivs det också om hur de lokala aktionsgrupperna och de nya innovationsgrupperna för landsbygden ska väljas. Lagen tillämpas både på nationella program och på program som finansieras av Europeiska unionen. Till sitt innehåll skiljer sig lagen inte väsentligt från gällande lag. Behovet att se över lagen beror i huvudsak på de ändringar som föreslagits i Europeiska unionens lagstiftning.

Den nya lagstiftningen om Europeiska unionens jordbrukspolitik och utveckling av landsbygden framskrider på så sätt att det 2014 ännu inte är möjligt att fullt ut genom-

föra det nya landsbygdsprogrammet. Därför behövs vissa övergångsarrangemang för 2014. Dessutom innebär lagförslagen att vissa lagar måste ändras. Detta gäller hänvisningsbestämmelser och liknande ändringar som främst är av teknisk natur.

De föreslagna lagarna hänför sig till budgetpropositionen för 2014 och avses bli behandlade i samband med den.

En del av de föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2014 och en del vid en tidpunkt 2014 som bestäms närmare genom förordning av statsrådet.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	3
1 INLEDNING.....	7
2 NULÄGE	8
2.1 Lagstiftning och praxis.....	8
EU-lagstiftning som förutsätter nationell lagstiftning	8
Programförvaltningslagen	9
Lagen om stöd för utveckling av landsbygden.....	9
Lagen om strukturstöd till jordbruket.....	14
Lagstiftningen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringsar	16
Övrig lagstiftning inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde om programfinansiering och utvecklingsfinansiering	17
Lagstiftning inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde	17
Verkställandet av programförvaltningslagen och lagen om stöd för utveckling av landsbygden.....	20
2.2 Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i utlandet och i EU	23
Den internationella utvecklingen.....	23
Sverige.....	24
Tyskland.....	24
Danmark	25
Estland	25
Lagstiftningen i EU	25
2.3 Bedömning av nuläget	30
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	33
3.1 Målsättning.....	33
3.2 Alternativ	34
3.3 De viktigaste förslagen.....	36
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	37
4.1 Ekonomiska konsekvenser	37
Konsekvenser för statsfinanserna	37
Konsekvenser för företagen.....	39
4.2 Konsekvenser för myndigheterna	40
4.3 Miljökonsekvenser	41
4.4 Samhälleliga konsekvenser	41
Konsekvenser för regional utveckling.....	41
Konsekvenser för jämlikhet och jämställdhet	42
Konsekvenser för generationerna	43
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	43
5.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial	43
5.2 Remissyttranden och hur de har beaktats.....	44
6 SAMBAND MED ANDRA PROPOSITIONER.....	44
DETALJMOTIVERING	45
1 LAGFÖRSLAG	45
1.1 Lagen om förvaltning av utvecklingsprogrammen för landsbygden.....	45
1 kap. Allmänna bestämmelser	
.....	45

2 kap.	Programarbete	47
3 kap.	Myndigheter och andra organ	50
4 kap.	Särskilda bestämmelser	58
1.2	Lagen om stödjande av landsbygdens utveckling	60
1 kap.	Allmänna bestämmelser	60
2 kap.	Allmänna villkor för beviljande av stöd	66
3 kap.	Villkor för företagsstöd för landsbygden.	75
4 kap.	Villkor för stöd för utvecklingsprojekt.	80
5 kap.	Stöd villkor	87
6 kap.	Ansökan om och beviljande av stöd	90
7 kap.	Betalning av stöd	95
8 kap.	Ärendehanteringssystem och övervakning av stöd	97
9 kap.	Inspektion	99
10 kap.	Återbetalning av stöd, avbrytande av utbetalning av stöd samt återkrav	100
11 kap.	Särskilda bestämmelser	103
12 kap.	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	106
1.3	Lag om strukturstöd till jordbruket	106
13 kap.	Särskilda förfaranden som gäller byggrelaterat stöd	107
1.4	Lag om stöd för utveckling av landsbygden	108
1.5	Lag om finansiering av renhushållning och naturnäringar	108
1.6	Lag om strukturstöd för renhushållning och naturnäringar	108
1.7	Lag om gårdsbrukets utvecklingsfond	108
1.8	Lag om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen	109
1.9	Lag om stöd för byggande av bredband i glesbygdsområden	109
1.10	Lag om Landsbygdsverket	109
1.11	Lag om kompensationsbidrag, miljöstöd för jordbruket samt om vissa andra stöd som har samband med förbättrande av miljöns och landsbygdens tillstånd	109
1.12	Lag om landsbygdsnäringsförvaltningens informationssystem	109
1.13	Lag om finansiering av forsknings- och utvecklingsprojekt som gäller jordbruk och livsmedelsökonomi samt landsbygden	110
1.14	Lag om verkställighet av jordbruksstöd	110
2	NÄRMARE BESTÄMMELSER OCH FÖRESKRIFTER	110

3	IKRAFTTRÄDANDE	111
4	FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN OCH LAGSTIFTNINGSORDNING	111
	LAGFÖRSLAG	117
	1. Lag om förvaltning av utvecklingsprogrammen för landsbygden.....	117
	2. Lag om stödjande av landsbygdens utveckling	122
	3. Lag om ändring av lagen om strukturstöd till jordbruket	143
	4. Lag om ändring av 23 § i lagen om stöd för utveckling av landsbygden	144
	5. Lag om ändring av 2 och 8 § i lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringsar	145
	6. Lag om ändring av 2 och 8 § i lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringsar	146
	7. Lag om ändring av 2 och 3 § i lagen om gårdsbrukets utvecklingsfond	147
	8. Lag om ändring av 1 § i lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen	148
	9. Lag om ändring av 2 § i lagen om stöd för byggande av bredband i glesbygdsområden	148
	10. Lag om ändring av 2 § i lagen om Landsbygdsverket.....	149
	11. Lag om ändring av 3 § i lagen om kompensationsbidrag, miljöstöd för jordbruket samt om vissa andra stöd som har samband med förbättrande av miljöns och landsbygdens tillstånd.....	149
	12. Lag om ändring av lagen om landsbygdsnäringsförvaltningens informationssystem	150
	13. Lag om ändring av 1 § i lagen om finansiering av forsknings- och utvecklingsprojekt som gäller jordbruk och livsmedelsekonomi samt landsbygden.....	151
	14. Lag om ändring av 1 § i lagen om verkställighet av jordbruksstöd.....	151
	BILAGA	153
	PARALLELTEXT	153
	3. Lag om ändring av lagen om strukturstöd till jordbruket	153
	4. Lag om ändring av 23 § i lagen om stöd för utveckling av landsbygden	158
	5. Lag om ändring av 2 och 8 § i lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringsar	159
	6. Lag om ändring av 2 och 8 § i lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringsar	161
	7. Lag om ändring av 2 och 3 § i lagen om gårdsbrukets utvecklingsfond	162
	8. Lag om ändring av 1 § i lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen	163
	9. Lag om ändring av 2 § i lagen om stöd för byggande av bredband i glesbygdsområden	164
	10. Lag om ändring av 2 § i lagen om Landsbygdsverket.....	165
	11. Lag om ändring av 3 § i lagen om kompensationsbidrag, miljöstöd för jordbruket samt om vissa andra stöd som har samband med förbättrande av miljöns och landsbygdens tillstånd.....	166
	12. Lag om ändring av lagen om landsbygdsnäringsförvaltningens informationssystem	167

13. Lag om ändring av 1 § i lagen om finansiering av forsknings- och utvecklingsprojekt som gäller jordbruk och livsmedelsekonomi samt landsbygden.....	168
14. Lag om ändring av 1 § i lagen om verkställighet av jordbruksstöd.....	169

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

En balanserad utveckling av regionerna med beaktande av deras särdrag har i Finland länge varit ett mål för att trygga en jämlik behandling. Detta mål har man strävat efter både med hjälp av den regionutvecklingslagstiftning som hör till arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde och som gäller utveckling av regionerna i allmänhet, men också med hjälp av lagstiftning som förverkligar varje förvaltningsområdes egna mål, och då måste också lagstiftningens konsekvenser för landsbygden tas i beaktande.

Även Europeiska unionen (EU) har som mål att jämnar ut utvecklingskillnaderna mellan unionens medlemsstater genom att styra medel som unionen har till förfogande till medlemsstaternas minst utvecklade områden för att främja och snabba på utvecklingen i dessa områden. För detta ändamål har EU strukturfonder, särskilt Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden, vars medel riktas till medlemsstaterna för detta syfte. En del av dessa medel riktas också till områden i Finland som är berättigade till stöd enligt regionalstödskartan. Som en del av EU:s gemensamma jordbrukspolitik styrs dessutom medel för utveckling av landsbygden till medlemsstaterna ur Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU).

Både i Finland och i EU som helhet har det i fråga om regionutvecklingen ansetts betydelsefullt att bevara landsbygden som ett område där det förutom lantbruket även finns annan näringsverksamhet och där invånarnas möjligheter till välfärd inte är sämre än i städer och tätorter. Skillnaderna mellan områdena borde snarare vara olika attraktionsfaktorer än skillnader i graden av välfärd.

Landsbygden samt stadsmiljöer och områden i närheten av städer kompletterar varandra och erbjuder sådana tillgångar som behövs överallt. Samtidigt erbjuder de mångsidiga boendemiljöer för befolkningens olika behov.

Landsbygden har en stark koppling till produktion av inhemska matråvaror, eftersom det i regel inte finns jordbruk på andra

områden. Skogsbrukets primärproduktion är likaså koncentrerad till landsbygden. På landsbygden finns därmed rikligt med råvaror i synnerhet till att erbjuda närproducerad mat till konsumenterna och till att förädla träråvara till olika produkter. Landsbygdens tredje styrka är miljön, som redan som sådan är en resurs för såväl invånare som semesterfirare och turister, men som det också går att skapa näringsverksamhet och andra aktiviteter kring. De moderna elektroniska kommunikationerna, i den mån de är tillräckligt snabba och täckande, gör dessutom att särskilt personer som använder datateknik som arbetsredskap inte är bundna till en viss plats. Detta ger en större frihet än tidigare i valet av bostadsort.

En väsentlig del av förutsättningarna för en livskraftig landsbygd är dock fortfarande jordbruket och att det bevaras. Detta gäller i synnerhet näringsverksamhet på den s.k. djupa landsbygden, där det är svårt att hitta alternativ till idkande av jordbruk. Sett ur nationell synvinkel är det fortfarande viktigt att matförsörjningen vid behov kan tryggas även under osäkra förhållanden.

Ur europeiskt perspektiv är Finland ett undantag i fråga om regionstrukturen, eftersom det är ett mycket landsbygdsdominerat land jämfört med största delen av EU:s nuvarande medlemsstater sett till både regionindelningen, befolkningens placering och den glesa bebyggelsen. En skillnad jämfört med Mellaneuropa och Sydeuropa är skogens andel i förhållande till åkermark på landsbygden. Finlands nordliga läge sätter också sina egna begränsningar för idkande av jordbruk. Finland har därför redan länge räknats till de s.k. mindre gynnade områdena, där man kan betala ut kompensation till jordbrukare på grund av naturbetingade svårigheter.

Medlen ur EJFLU används med hjälp av landsbygdsutvecklingsprogram. Fondmedlen delas ut till medlemsstaterna som kan använda dem för att på sitt område genomföra ett eller flera landsbygdsutvecklingsprogram. EU finansierar inte ensam åtgärderna, utan det förutsätts att varje medlemsstat deltar i finansieringen av åtgärderna enligt ett på förhand godkänt finansieringsförhållande. Landsbygdsutvecklingsprogrammen god-

känns av kommissionen. I ett landsbygdsutvecklingsprogram delas medlen mellan olika åtgärder. När stöd beviljas ska de stöd villkor som har godkänts för programmet iakttagas, liksom även fördelningen av medlen mellan olika åtgärder och uppdelningen av finansieringen mellan EU och medlemsstaten.

Finland har sedan anslutningen till EU genomfört landsbygdsutvecklingsprogram under finansieringsperioderna 1995–1999, 2000–2006 och 2007–2013. Under pågående period har Finland två landsbygdsutvecklingsprogram att genomföra, Programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland och Ålands landsbygdsutvecklingsprogram. Största delen av medlen för landsbygdsutvecklingsprogrammen är styrda till kompensationsbidrag och miljöstöd för lantbruket. Med hjälp av programmen har man dock också gett stöd till utveckling av jordbrukets struktur, företagsverksamhet på landsbygden, projektverksamhet på landsbygden och genomförandet av lokala aktionsgruppers utvecklingsåtgärder.

I Finland förutsätter användningen av medel ur EJFLU och genomförandet av ett landsbygdsutvecklingsprogram även nationell lagstiftning vid sidan om EU:s lagstiftning. Bestämmelser om beredningen av programmen och deras förvaltningssystem finns i lagen om förvaltning av program som hänförs till utveckling av landsbygden (532/2006), nedan *programförvaltningslagen*. Kompletterande bestämmelser till EU:s lagstiftning om de stödsystem som ingår i pågående finansieringsperiods landsbygdsutvecklingsprogram för Fastlandsfinland finns i lagen om kompensationsbidrag, miljöstöd för jordbruket samt om vissa andra stöd som har samband med förbättrande av miljöns och landsbygdens tillstånd (1440/2006), när det gäller stöd för förbättring av jordbrukets struktur i lagen om strukturstöd till jordbruket (1476/2007) samt när det gäller stöd till företag, projekt och aktionsgruppers verksamhet i lagen om stöd för utveckling av landsbygden (1443/2006), förordningar som utfärdats av statsrådet eller jord- och skogsbruksministeriet med stöd av dessa lagar samt Landsbygdsverkets föreskrifter. Bestämmelser om genomförandet av Ålands landsbygdsutvecklingsprogram finns i land-

skapsförfattningar som utfärdats med stöd av självstyrelselagen för Åland (1144/1991).

I EU:s organ pågår för närvarande beredningen av EU-lagstiftningen för finansieringsperioden 2014–2020, finansieringen av kommande program och de EU-bestämmelser om statsstöd som inverkar på genomförandet av de åtgärder som ingår i programmen. De väntas till största delen bli klara under 2013. Genomförandet av landsbygdsutvecklingsprogrammet för en ny finansieringsperiod förutsätter ändringar även i den nationella lagstiftningen. De lagar som föreslås i denna proposition gäller förvaltningen av landsbygdsutvecklingsprogrammen samt stöd för företag och projekt på landsbygden, men inte kompensationsbidrag och miljöstöd, som hör till de s.k. direkta stöden till jordbruket.

2 Nuläge

2.1 Lagstiftning och praxis

EU-lagstiftning som förutsätter nationell lagstiftning

Den pågående finansieringsperiodens bestämmelser om utarbetande, godkännande och genomförande av landsbygdsutvecklingsprogrammet finns i rådets förordning (EG) nr 1698/2005 om stöd för landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU), nedan *EU:s gällande landsbygdsförordning*, och i de genomförandeförordningar som kommissionen utfärdat med stöd av den. Bestämmelser om verkställandet av programmets finansiering i EU och medlemsstaterna finns i rådets förordning (EG) nr 1290/2005 om finansieringen av den gemensamma jordbrukspolitik, nedan *EU:s gällande finansieringsförordning*, och genomförandeförordningar som kommissionen utfärdat med stöd av den. I genomförandet av programmen tillämpas dessutom, till de delar det är fråga om stöd till annan företagsverksamhet än jordbruk, bestämmelserna om statsstöd i artikel 107–109 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (nedan *EUF-fördraget*) och rådets och kommissionens förordningar om

statsstöd samt riktlinjer och meddelanden som kommissionen gett.

I fråga om förvaltningen av programmen föreskrivs det i EU:s lagstiftning om de krav som en medlemsstats förvaltning måste uppfylla och om de förvaltningsorgan som en medlemsstat måste utse för att kunna ta emot och använda finansiering från EU. Det är på medlemsstatens ansvar att ordna sin förvaltning så, att kraven som ställs i EU:s lagstiftning uppfylls. Likaså ska medlemsstaten utse de organ som ska ansvara för den nationella förvaltningen av programmen samt bestämma organens uppgifter.

Programförvaltningslagen

I programförvaltningslagen föreskrivs det både om de faktorer som krävs av en medlemsstats förvaltning i de program som finansieras av EU och om beredningen och förvaltningen av de nationella programmen inom jord- och skogsbruksministeriets verksamhetsområde. Bestämmelserna i lagen preciseras i statsrådets förordning om förvaltning av program som hänförs till utveckling av landsbygden (634/2007).

I lagen föreskrivs det om den förvaltningsmyndighet, den utbetalande myndighet och det attesterande organ som förutsätts för de program som finansieras med medel ur EJFLU. I lagen föreskrivs dessutom om övervakningskommittén, det nationella landsbygdsnätverket och de lokala aktionsgrupper som deltar i genomförandet av landsbygdsutvecklingsprogrammen samt om hur dessa grupper väljs. I lagen utses jord- och skogsbruksministeriet till förvaltningsmyndighet. Enligt lagen ska jord- och skogsbruksministeriet inom sitt förvaltningsområde utse en utbetalande myndighet. För pågående programperiod har jord- och skogsbruksministeriet utsett Landsbygdsverket till utbetalande myndighet. Landsbygdsverkets uppgifter föreskrivs det om i lagen om Landsbygdsverket (666/2006). Bestämmelser om utnämning av attesterande organ, dess uppgifter och behörighet finns enligt programförvaltningslagen i lagen om verkställighet av jordbruksstöd (192/2013).

Enligt programförvaltningslagen utarbetas program och programförslag till Europeiska

kommissionen på basis av en nationell plan för utveckling av landsbygden. Dessutom utarbetas regionala och lokala planer för utveckling av landsbygden. Planerna samordnas med varandra och med övriga utvecklingsåtgärder. Planerna ska utarbetas i samarbete med aktörer som är viktiga för landsbygdens utveckling. Jord- och skogsbruksministeriet bereder programmen och programförslagen, som ska godkännas av statsrådet. Program som finansieras med medel från EU ska godkännas av kommissionen.

Jord- och skogsbruksministeriet ansvarar för planeringen av hur programmets medel används, beredningen av hur medlen fördelas, riktandet av medlen till de aktörer som sköter de uppgifter som det föreskrivs om i lagen, uppföljningen av programmets genomförande och verkningar samt ordnandet av en utvärdering av programmet.

Landsbygdsverket ansvarar för planering, utveckling och uppföljning av programmets genomförande samt utbetalning av medel och tillräcklig tillsyn av hur medlen används. Dessutom styr och övervakar verket de verkställande myndigheterna och de lokala aktionsgrupperna när de sköter sådana uppgifter som avses i lagen. Närings-, trafik- och miljöcentralerna, kommunerna och de lokala aktionsgrupperna sköter å sin sida uppgifter i anknytning till beviljande av stöd, utbetalning och uppföljning enligt vad som föreskrivs separat om dem i lag.

I programförvaltningslagen föreskrivs dessutom om övervakningskommittén, det nationella landsbygdsnätverket, utvärdering av programmet, information och vilka krav som gäller för de lokala aktionsgrupperna.

Lagen om stöd för utveckling av landsbygden

I lagen om stöd för utveckling av landsbygden (1443/2006) föreskrivs om förutsättningarna för beviljande och utbetalning av stöd för främjande av företagsverksamhet och projektverksamhet på landsbygden, aktionsgruppernas uppgifter, genomförande av programmet, tekniskt bistånd, villkor för användning av stödet, förfaranden vid beviljande och utbetalning, tillsyn, inspektioner, återkrav och övervakning. Närmare bestäm-

melser om i synnerhet beviljande och utbetalning av stöd finns i statsrådets förordning om tekniskt bistånd till utvecklingsprogrammet för landsbygden (442/2009), statsrådets förordning om stödande av projektverksamhet på landsbygden (829/2007) och statsrådets förordning om stödande av företagsverksamhet på landsbygden (632/2007). Jord- och skogsbruksministeriets förordning om brandtekniska krav för byggnader som understöds (163/2012) och jord- och skogsbruksministeriets förordning om byggnadstekniska och funktionella krav på byggnader inom hästnäringen i fråga om understött byggande (764/2009) gäller förutom strukturstöd även stöd för utveckling av landsbygden. Landsbygdsverket har också gett föreskrifter av teknisk natur om främst ansökning om och utbetalning av stöd.

Lagen om stöd för utveckling av landsbygden är i huvudsak avsedd för understöd av sådana åtgärder för utveckling av landsbygden som delfinansieras av EU, till den del det är fråga om understöd av företags- och projektverksamhet. Lagen gäller inte jordbrukets miljöstödsystem, jordbrukets stödsystem för mindre gynnsamma områden och jordbrukets strukturstöd. De stödsystem som ingår i lagen har dessutom anpassats till EU:s bestämmelser om statsstöd till den del det är fråga om annan företagsverksamhet än produktion eller första gradens förädling av jordbruksprodukter.

Enligt lagen kan stödtagaren vara en offentligrättslig eller privaträttslig juridisk person eller en fysisk person. En fysisk person ska ha fyllt 18 men inte 63 år när stödansökan blir anhängig. Projektstöd kan dessutom beviljas en offentligrättslig eller privaträttslig stiftelse.

I 3 kapitlet i lagen föreskrivs det om stöd till företag. Stöd kan beviljas jordbruksföretag, mikroföretag eller små och medelstora företag. Med jordbruksföretag avses företag som deltar i idkande av jordbruk på en gårdsbruksenhet. Stödet beviljas dock endast för utvidgning av verksamheten så att denna gäller även annat än jordbruk. Med mikroföretag avses i lagen företag som sysselsätter färre än 10 arbetstagare och har en årlig omsättning eller årlig balansomslutning om högst 2 miljoner euro. Med små och medel-

stora företag avses företag som sysselsätter färre än 250 arbetstagare och har en årlig omsättning om högst 50 miljoner euro eller årlig balansomslutning om högst 43 miljoner euro. Små och medelstora företag beviljas dock stöd endast för första gradens förädling av jordbruksprodukter. Företagsdefinitionerna har preciserats i förordning av statsrådet. Enligt preciseringen avses med mikroföretag samt små och medelstora företag sådana företag som uppfyller förutsättningarna i EU-kommissionens rekommendation K(2003/1422) om definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag. Företagsstöd kan dessutom beviljas sådana privaträttsliga sammanslutningar eller offentligrättsliga samfund till vilkas uppgifter eller affärsidé hör att producera tjänster för företag.

En förutsättning för beviljande av stöd är att företaget har verksamhetsställe i Finland och, i fråga om stöd som baserar sig på ett program, att företaget har verksamhetsställe inom programmets tillämpningsområde. Företag som utgör en sammanslutning ska ha hemort inom Europeiska unionen. Det krävs att företaget har förutsättningar att bedriva kontinuerligt lönsam verksamhet och tillräcklig yrkeskunskap för den företagsverksamhet som stödet avser. När företagsstöd beviljas ett jordbruksföretag eller mikroföretag som utgör en sammanslutning är en förutsättning för stödet att bestämmanderätten i sammanslutningen innehas av en eller flera fysiska personer som uppfyller kraven i fråga om stödtagarens ålder och yrkeskunskap samt i fråga om jordbruksföretag kraven gällande idkande av jordbruk. Av en utvecklingsorganisation krävs att den har tillräckliga ekonomiska och administrativa förutsättningar att genomföra den åtgärd som stöds. En utvecklingsorganisation måste också säkerställa genom avtal med det företag som är föremål för stödet att förutsättningarna för beviljande av stöd uppfylls och att stödverkningen iakttas.

Företag kan beviljas startstöd, investeringsstöd och stöd för utveckling av företag. Startstöd för företagsverksamhet kan beviljas jordbruksföretag för utvidgning av verksamheten så att denna gäller även annat än jordbruk samt mikroföretag för inledande eller utvidgning av verksamheten. Startstöd bevil-

jas endast jordbruksföretag och mikroföretag. Det är främst fråga om stöd för avlöning av de första arbetstagarna i högst två år. Stödet beviljas endast för kostnaderna för sådan avlöning av arbetstagare som motsvarar högst två årsverken. Stöd beviljas inte för kostnaderna för sökandens egen lön. Investeringsstöd kan beviljas för byggkostnader för en byggnad eller konstruktion som behövs i företagsverksamheten inklusive planeringskostnaderna eller för anskaffning av andra materiella eller immateriella anläggningstillgångar. För anskaffning av fastighet kan beviljas stöd, men för markförvärv kan stöd beviljas endast då mark förvärvas i samband med en byggnad, och med mark avses då främst den mark som husgrunden vilar på. Stöd för utveckling av företag kan beviljas för kostnaderna för utvecklingsarbete och planering av det. Stöd för utveckling av företag beviljas inte för investeringar i produktionsverksamheten.

Investeringsstödet och stödet för utveckling av företag kan beviljas jordbruksföretag för utvidgande av verksamheten så att den gäller även annat än jordbruk, mikroföretag för inledande och utvidgande av ett företags verksamhet, förbättrande av ett företags produktivitet och produktkvalitet samt för internationalisering av verksamheten och små och medelstora företag för ökad produktivitet när det gäller företagsverksamheten för första gradens förädling och saluföring av jordbruksprodukter, förbättring av produktkvaliteten samt internationalisering av verksamheten. Företagsstöd kan också beviljas en utvecklingsorganisation som producerar tjänster för företag. Den nytta som ett företag får av detta räknas då som försumbart stöd till företaget. På sådant stöd tillämpas kommissionens förordning (EG) nr 1998/2006 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i fördraget på stöd av mindre betydelse.

En förutsättning för beviljande av stöd är att stödet inte uppskattas orsaka andra än smärre snedvridande effekter för konkurrensen och marknadens funktion. Stödet måste också vara nödvändigt för den företagsverksamhet som stödet avser. Sökanden måste lägga fram en plan för den åtgärd som ska stödas. I planen ska målen för åtgärderna anges liksom även de insatser som krävs för att

målen ska uppnås. I planen ska dessutom ingå en bedömning av den tid inom vilken målen ska uppnås, verksamhetens lönsamhet, de totala kostnaderna och totalfinansieringen. Av en plan som avser byggande ska dessutom framgå hur funktionell, lämplig och miljöanpassad bygginvesteringen är.

Om beloppet av ett start- eller investeringsstöd inte överskrider 1 000 euro eller beloppet av ett utvecklingsstöd inte överskrider 500 euro beviljas inte något stöd. Med undantag för försumbart stöd finns det ingen övre gräns för stödbeloppet, men när det gäller de procentuella stödnivåerna följs de maximinivåer som anges antingen i EU:s gällande landsbygdsförordning eller i EU:s regler om statsstöd. I övrigt förutsätts i lagen att man i samband med beviljande av företagsstöd iakttar vad som föreskrivs i Europeiska gemenskapens förordningar om förutsättningar och begränsningar för beviljande av sådant statligt stöd som avses i artikel 87 i EG-fördraget eller i kommissionens beslut om godkännande av statligt stöd. EG-fördragets 87 artikel ingår numera i artikel 107 i EUF-fördraget. I statsrådets förordning om stödjande av företagsverksamhet på landsbygden (632/2007) föreskrivs det om stödets procentuella maximibelopp. Investeringsstödet belopp beror på i vilket område investeringen görs. Beloppet av investeringsstöd för jordbruks- och mikroföretag och små företag kan uppgå till 20–35 procent och för medelstora företag till 10–25 procent av de godtagbara kostnaderna. Startstödet maximibelopp är 50 procent av de godtagbara kostnaderna. Beloppet av stödet för utveckling av företag är 40–90 procent beroende på utvecklingsåtgärd.

Projektstöd å sin sida kan beviljas ett ofentligt rättligt samfund eller en privaträttslig sammanslutning eller en stiftelse för kompetensutveckling som tjänar utvecklingen av landsbygden och organiseringen av informationsförmedlingen, förbättrande av ett bysamhälles boendemiljö, främjande av gemensam verksamhet och trivsel för dem som bor i samhället samt för annan motsvarande verksamhet som tjänar landsbygds miljön och de boendes allmänna välfärd, samt generell utveckling av landsbygdsnärings villkor, mångsidighet och konkurrenskraft.

Projektstöd beviljas för utvecklingsprojekt, utbildnings- och informationsförmedlingsprojekt samt allmännyttiga investeringsprojekt.

Ett utbildningsprojekt kan gälla förbättrande av ett bysamhälles boendemiljö, främjande av gemensam verksamhet och trivsel för dem som bor i samhället samt för annan motsvarande verksamhet som tjänar landsbygds miljön och de boendes allmänna välfärd, samt generell utveckling av landsbygdsnäringsarnas villkor, mångsidighet och konkurrenskraft. Stöd kan beviljas för kostnaderna för utvecklingsarbetet och planeringen av det, med undantag för investeringskostnader. Inte heller ett näringsinriktat utvecklingsprojekt får innehålla åtgärder som gör att stödet kan ses som statsstöd till ett eller flera företag.

Stöd för utbildningsprojekt kan beviljas för kompetensutveckling som tjänar utvecklingen av landsbygden och organiseringen av informationsförmedlingen. Godtagbara kostnader för utbildningsprojekt är kostnader för planering och ordnande av utbildning och informationsförmedling med undantag för investeringskostnader. Stöd beviljas dock inte för ordnande av yrkesutbildning som leder till examen. Ett utbildningsprojekt kan innehålla statsstöd, men då måste det beaktas i stödbeloppet.

För ett allmännyttigt investeringsprojekt kan det beviljas stöd för samma syfte som för ett utvecklingsprojekt, dock så att föremålet för stödet är en investering. Om det är fråga om en bygginvestering kan stöd beviljas också för kostnader orsakade av planeringen av byggnaden. För markförvärv kan dock stöd beviljas endast då mark förvärvas i samband med en byggnad.

Stöd för samordningsprojekt kan beviljas endast lokala aktionsgrupper. Stöd beviljas då för förbättrande av ett bysamhälles boendemiljö, främjande av gemensam verksamhet och trivsel för dem som bor i samhället samt för annan motsvarande verksamhet som tjänar landsbygds miljön och invånarnas allmänna välfärd. I ett samordningsprojekt ska en lokal aktionsgrupp genom ett öppet urvalsförfarande föra samman utvecklingsprojekt eller allmännyttiga investeringsprojekt som genomförs inom dess område samt sam-

ordna genomförandet av dem. En aktionsgrupp kan beviljas stöd även för sammanförande och genomförande av olika projekt och för samarbete och utbyte av erfarenheter.

Stöd kan beviljas endast till en sådan aktör som har tillräckliga ekonomiska och administrativa förutsättningar att genomföra projektet. På förutsättningarna för beviljande av stöd för byggande av bredband tillämpas dessutom lagen om stöd för byggande av bredband i glesbygdsområden (1186/2009).

Projektstöd kan beviljas för en åtgärd som har getts formen av ett separat projekt som är fristående från sökandens normala verksamhet och som fortgår högst tre år eller av särskilda skäl högst fem år. Sökanden måste lägga fram en projektplan som innefattar projektmålen och de insatser som krävs för att målen skall uppnås samt uppskattningar av projekttid, totalkostnader och totalfinansiering. För byggnadsprojekt finns ännu fler förutsättningar.

Projektstöd kan beviljas endast för stöd vars resultat allmänt kan tillgodogöras. Om stödet beviljas för en åtgärd som innebär att stödet betraktas som ett statligt stöd, gäller vid beviljandet av stödet de förutsättningar och begränsningar som gäller för beviljande av statligt stöd.

Projektstöd beviljas inte om stödbeloppet på basis av ansökan uppgår till högst 5 000 euro. För stödet finns inte angett något maxibelopp i euro, med undantag för stöd som beviljas under de villkor som gäller för försumbart stöd. I statsrådets förordning 829/2007 finns bestämmelser om de maximala stödnivåerna i procent. Ett utvecklingsprojekt kan i regel beviljas stöd till ett belopp som är högst 90 procent av de godtagbara kostnaderna. När det gäller vissa typer av projekt kan den offentliga finansieringen dock helt täcka de godtagbara kostnaderna för projektet. För allmännyttiga investeringar kan stöd dock beviljas till ett belopp som är högst 75 procent av de godtagbara kostnaderna. Stödbeloppet till ett offentligt samfund för en allmännyttig investering kan dock uppgå till 100 procent av de godtagbara kostnaderna.

Tiden för att genomföra en åtgärd som berättigar till företagsstöd är i regel två år, om det inte har bestämts att den måste genomfö-

ras under en kortare tid eller om inte investeringsstödet anknyter till en åtgärd som samtidigt får startstöd. En åtgärd som beviljats projektstöd ska i sin helhet genomföras inom den tidsfrist som bestämts i samband med beviljandet, vilken i regel är högst tre år eller av särskilda skäl högst fem år. På ansökan som har gjorts innan tidsfristen löper ut kan närings-, trafik- och miljöcentralen av godtagbara skäl förlänga fristen två gånger för högst ett år i sänder. Tidsfristen för genomförandet av ett projekt ska dock bestämmas så att projektet kan genomföras och stödet betalas inom den tid som bestämts för genomförande av programmet och utbetalningen av stöd.

Till stöd villkoren hör att iaktta lagen om offentlig upphandling (348/2007). I lagen om stöd för utveckling av landsbygden finns bestämmelser som begränsar stödtagaren från att lägga ned eller väsentligt inskränka företagsverksamheten eller att permanent eller i betydande grad använda objektet för den investering som stöds för annan företagsverksamhet eller annat utvecklingsarbete än vad som stödet avser utan tillstånd av närings-, trafik- och miljöcentralen. Begränsningen är i kraft i fem år från det att den sista stödposten betalats ut. Dessutom föreskrivs om stödtagarens bokföringsskyldighet och skyldighet att förvara bokföringsmaterialet. Stödtagaren är även skyldig att lämna den myndighet som beviljar stöd riktiga och tillräckliga uppgifter om den åtgärd som stöds, hur den framskrider och om hur stödet används. Stödtagaren måste också lämna upplysningar om sådana förändringar som inverkar på stödet och biträda den som utför en inspektion genom att utan ersättning lämna ut de uppgifter som är nödvändiga för att inspektionen skall kunna genomföras och de upplysningar som gäller objektet för inspektionen samt vid behov genom att presentera föremålet för stödet.

Information ska ges om möjligheten att ansöka om stöd, ansökningsförfarandet och de viktigaste förutsättningarna och villkoren för beviljande av stöd. Stödansökan ska göras skriftligt på Landsbygdsverkets blankett för ändamålet. Ansökan ska undertecknas. Till ansökan ska fogas de handlingar som är nödvändiga för beviljande av stöd.

Om stöd ansöks i regel från den behöriga närings-, trafik- och miljöcentralen. Ansökan blir anhängig också om den lämnas in till en lokal aktionsgrupp, om man ansöker om stöd ur finansieringskvoten för den lokala aktionsgruppen. Den behöriga närings-, trafik- och miljöcentralen beslutar om beviljande av stöd. När stöd beviljas ur finansieringskvoten för en lokal aktionsgrupp kan närings-, trafik- och miljöcentralen avvika från den lokala aktionsgruppens utlåtande enligt vilket åtgärden förordas, endast om beviljande av stöd står i strid med EU:s lagstiftning eller nationell lagstiftning. För stöd till ett bredbandsprojekt krävs att Kommunikationsverket ger ett utlåtande där stödet förordas.

Betalningsansökan ges in till den närings-, trafik- och miljöcentral som beviljat stödet. Ansökan ska undertecknas och till den ska fogas de bokföringshandlingar och utredningar som är nödvändiga med tanke på förutsättningarna för betalning av stödet. Om stöd har beviljats ur finansieringskvoten för en lokal aktionsgrupp, ska betalningsansökan dock lämnas in till den lokala aktionsgruppen.

Förutsättningar för betalning av stöd är att stödtagaren har iakttagit stöd villkoren och att den utgift som orsakats av stödtagaren är faktisk, slutlig, verifierbar och skälig. Som stöd betalas högst den andel av de godtagbara kostnaderna som motsvarar stödnivån och beloppet av det beviljade stödet. Stödet betalas i förhållande till den medfinansiering som godkänts i stödbeslutet. Stöd kan betalas högst i fyra poster per år.

Stödtagaren ska för närings-, trafik- och miljöcentralen lägga fram utredningar och övervakningsuppgifter om hur den åtgärd som stöds avancerar samt vilka effekterna av den är. För övervakningen av finansiering, beviljande, betalning, inspektion och återkrav av stöd samt av effekterna av stöden finns ett informationssystem för övervakning som består av register. Bestämmelser om informationssystemet finns i lagen om landsbygdsnäringsförvaltningens informationssystem (284/2008). I den lagen föreskrivs det om registerföringen och användningen av registren.

Jord- och skogsbruksministeriet och Landsbygdsverket kan förrätta inspektioner

som gäller den som beviljar stöd och stödtagaren i syfte att utöva tillsyn över att förutsättningarna och villkoren för beviljande, betalning och användning av stöd iakttas. Närings-, trafik- och miljöcentralerna har motsvarande rätt i fråga om stödtagarna. Inspektionsrätten omfattar också aktörer som stöd har överfört på. För att inspektionsuppdraget ska kunna skötas på ett lämpligt sätt kan också en utomstående revisor befullmäktigas för inspektionen.

Närings-, trafik- och miljöcentralen är skyldig att avbryta betalningen av stödet samt att återkräva stöd, om villkoren för beviljande eller betalning av stöd inte har uppfyllts, stödtagaren har gett sådana felaktiga eller bristfälliga uppgifter som väsentligt har inverkat på beviljandet eller betalningen av stöd, stödtagaren utan närings-, trafik- och miljöcentralens tillstånd har överlåtit den företagsverksamhet eller det investeringsobjekt som stöds innan tidsfristen har gått ut, stödtagaren har vägrat att bistå vid inspektion, eller EU:s lagstiftning om det stöd för utveckling av landsbygden som medfinansieras av Europeiska unionen eller helt finansieras med nationella medel kräver det. På det belopp som återbetalas ska betalas ränta och på försenad återbetalning ska betalas dröjsmålsränta. Ett litet belopp på högst hundra euro behöver dock inte återkrävas.

Den närings-, trafik- och miljöcentral som har beviljat stödet fattar beslut om återkrav och avbrytande av betalning.

Jord- och skogsbruksministeriet, Landsbygdsverket samt närings-, trafik- och miljöcentralen har oberoende av bestämmelserna om sekretess rätt att av andra myndigheter eller aktörer som sköter offentliga uppdrag få för behandlingen av ett stödärende nödvändiga uppgifter som gäller sökanden eller stödtagaren, dennes ekonomiska situation och affärs- eller yrkesverksamhet eller finansiering med offentliga medel eller andra omständigheter som är betydelsefulla med beaktande av stödet. På motsvarande sätt har jord- och skogsbruksministeriet, Landsbygdsverket samt närings-, trafik- och miljöcentralen rätt att till andra myndigheter eller aktörer som sköter offentliga uppdrag eller till organ inom EU lämna ut sådana uppgifter om stöd-

tagaren som fås vid skötseln av uppgifter enligt denna lag.

I lagen föreskrivs det dessutom om tekniskt bistånd, vilket avser finansiering som betalas till dem som via en medlemsstats landsbygdsutvecklingsprogram deltar i att utarbeta och genomföra EU:s landsbygdsutvecklingsprogram. Tekniskt bistånd kan också användas för att göra upp eller låta göra upp undersökningar och utredningar som stöder programplaneringen samt genomförandet och övervakningen av ett program och för att ordna utbildning i samband med genomförandet av ett program. Jord- och skogsbruksministeriet fastställer dispositionsplanen för det tekniska biståndet.

En lokal aktionsgrupp kan beviljas verksamhetspenning för skötseln av de uppgifter som föreskrivs för aktionsgruppen. Verksamhetspenning beviljas för högst fem år i sänder. Verksamhetspenningen kan användas främst för avlöning av anställda, till kostnader för aktionsgruppens lokaler och verksamhet och för lokalt aktiveringsarbete. Närings-, trafik- och miljöcentralen beslutar om beviljande av verksamhetspenning. På verksamhetspenningen tillämpas i regel vad som föreskrivs om projektstöd.

I beslut av närings-, trafik- och miljöcentralen får ändring sökas genom besvär hos landsbygdsnäringsnämnden. Beslut om förlängd tidsfrist får dock inte överklagas genom besvär. I de beslut av landsbygdsnäringsnämnden som gäller avbrytande av betalning eller återkrav av ett stöd får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen. För övriga ärenden krävs besvärstillstånd från högsta förvaltningsdomstolen.

Lagen om strukturstöd till jordbruket

I lagen om strukturstöd till jordbruket (1476/2007) föreskrivs det om investeringsstöd för gårdsbruk och startstöd till unga jordbrukare. Jordbrukets struktur går också att förbättra genom andra stödåtgärder, men investeringsstöd och startstöd ses som de viktigaste stöden för att styra jordbrukets strukturella utveckling.

Syftet med lagen om strukturstöd till jordbruket är att i enlighet med principerna för

hållbar utveckling utveckla jordbrukets verksamhetsförutsättningar och konkurrenskraft genom att främja jordbruksproduktionens effektivitet och kvalitet. Tillämpningen av lagen är begränsad till primärproduktion. Första gradens förädling av jordbruksprodukter hör inte längre till lagens tillämpningsområde. Med stöd av lagen kan man dock stödja iordningsställande av jordbruksprodukter för försäljning till återförsäljare eller förädlare.

Lagen tillämpas på beviljande, betalning, övervakning, inspektion och återkrav av stöd som EU delfinansierar, om inte något annat följer av EU:s lagstiftning. Vid beviljande av stöd tillämpas vad som i EU:s lagstiftning föreskrivs om förutsättningarna och begränsningarna när det gäller beviljande av statligt stöd inom jordbrukssektorn.

Stöd kan enligt lagen beviljas fysiska personer och privaträttsliga sammanslutningar som bedriver eller börjar bedriva jordbruk som sin näring på en gårdsbruksenhet (lantbruksföretagare). Dessutom kan stöd beviljas privaträttsliga sammanslutningar av vars delägare eller medlemmar över hälften är fysiska personer och vars syfte är att främja samarbetet mellan delägarna eller medlemmarna i deras produktionsverksamhet inom jordbruket (sammanslutning av lantbruksföretagare).

En förutsättning för stöd är enligt lagen att sökanden har tillräcklig yrkesskicklighet för den företagsverksamhet som stöds. Ytterligare en förutsättning är att den företagsverksamhet som stöds är av väsentlig betydelse för sökandens utkomst. Närmare bestämmelser om dessa förutsättningar finns i statsrådets förordning om investeringsstöd för gårdsbruk och om startstöd till unga jordbrukare (299/2008). Om en ung jordbrukare inte uppfyller kravet på yrkesskicklighet när han eller hon ansöker om startstöd, är en förutsättning att jordbrukaren förbinder sig att inom 36 månader efter att stödet beviljats uppfylla kravet på yrkesskicklighet.

Startstöd för etablering av jordbruk kan beviljas unga jordbrukare som vid ansöknings-tidpunkten inte har fyllt 40 år och som första gången börjar bedriva jordbruk som näringsidkare (ung jordbrukare). Stödet beviljas som understöd och vid behov som räntestöd. Enligt EU:s gällande landsbygdsförordning kan som startstöd beviljas högst 70 000 euro. I

statsrådets förordning om investeringsstöd för gårdsbruk och om startstöd till unga jordbrukare föreskrivs att av denna summa kan betalas ut högst 35 000 euro i form av understöd och högst 35 000 euro i form av räntestöd. Enligt lagen är en förutsättning för att få lyfta den sista posten av understödet respektive räntestödslånet att kravet på yrkesskicklighet har uppfyllts.

Enligt lagen kan investeringsstöd för gårdsbruk beviljas lantbruksföretagare för utveckling av effektiviteten och kvaliteten i produktionsverksamheten samt till sammanslutningar av lantbruksföretagare för främjande av ovan nämnda syften i delägarnas eller medlemmarnas produktionsverksamhet. Investeringsstöd beviljas som en procentuell andel av de godtagbara kostnaderna för den åtgärd som stöds. Stödets belopp kan variera beroende på stödets form, stödregion och stödobjekt.

Utöver ovan nämnda förordningen av statsrådet (299/2008) utfärdas varje år en ny statsrådets förordning om styrning av investeringsstöd för gårdsbruk, som tillämpas på stöd som beviljas följande år. Den senaste som utfärdats är statsrådets förordning 578/2012. I dessa årliga förordningar föreskrivs det om vilka slags objekt som är stödberättigade samt vilka de maximala stödbeloppen är och hurdana former av stöd som kan beviljas. Nivån på stödet varierar beroende på stödobjekt och stödregion. Högst är stödnivån för investeringar i mjölkboskaps- och nötkreatursskötsel. För sådana investeringar kan en ung jordbrukare beviljas stöd som uppgår till högst 70 procent av de stödberättigade kostnaderna. För andra än unga jordbrukare är motsvarande stöd högst 60 procent. Av det maximala stödbeloppet beviljas högst 20 procent som räntestödslån och resten som understöd. Ett stöd som ingår i en eventuell statsborgen ska räknas med i det maximala beloppet. Byggande som stöds enligt lagen styrs också genom jord- och skogsbruksministeriets förordningar om stödberättigat byggande. I dessa förordningar föreskrivs å ena sidan om godtagbara kostnader, å andra sidan om minimikrav för byggande inom olika produktionsgrenar. De godtagbara enhetskostnaderna kan vara en grund för stödets maximibelopp.

Stöd kan beviljas i form av understöd, räntestöd, statsborgen eller som en kombination av dessa. Räntestödets maximibelopp har sedan ingången av 2013 varit tre procentenheter av räntan på lånet, dock så att stödtagaren alltid betalar minst en procents ränta.

I lagen föreskrivs också om villkoren för stöd, i vilka ingår bland annat tidsfristen för genomförande av den åtgärd som stöds. En åtgärd som stöds ska i sin helhet genomföras inom två år efter att stödet har beviljats. En kortare frist kan dock sättas ut för genomförandet av åtgärden, om detta är motiverat med hänsyn till det sätt på vilket åtgärden genomförs eller verksamhetens art. Om stöd för en bygginvestering har beviljats på basis av ett sådant tillstånd enligt markanvändnings- och bygglagen (132/1999) som inte har vunnit laga kraft, ska fristen räknas från den tidpunkt då tillståndsbeslutet har vunnit laga kraft. Om stöd för anskaffning av lösöre har beviljats i samband med en bygginvestering och anskaffningen inte kan göras innan bygginvesteringen slutförts, ska fristen räknas från det att bygginvesteringen är slutförd.

Närings-, trafik- och miljöcentralen kan dock på ansökan som har gjorts innan fristen gått ut förlänga fristen för en påbörjad åtgärd, om det finns något godtagbart skäl till det. Fristen kan förlängas två gånger för högst ett år i sänder.

I lagen ingår också bestämmelser om förhandsgodkännande av byggprodukter som används för byggande inom jordbruket. Förhandsgodkännandet kan beviljas av jord- och skogsbruksministeriet eller ett organ som ministeriet bemyndigat.

Det är frivilligt att utverka förhandsgodkännande. Godkännande kan beviljas för viss tid, högst fem år. För godkännandet kan sättas ut en kortare frist om detta är nödvändigt för att skaffa praktisk erfarenhet av en produkt. Fristen kan på ansökan förlängas med högst fem år om förutsättningarna för förhandsgodkännande är uppfyllda. Ansökan ska göras innan fristen har gått ut.

Förhandsgodkännandet ska återtas om det konstateras att det förekommer missförhållanden i tillverkningen eller kvalitetskontrollen av en byggprodukt. Förhandsgodkännandet återtas av jord- och skogsbruksministeriet

eller av det organ som har beviljat godkännandet.

Lagstiftningen om strukturstöd för renhushållning och naturnärningar

Systemet med strukturstöd för renhushållningen förnyades genom lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnärningar (986/2011). Genom den lagen upphävdes lagen om finansiering av renhushållning och naturnärningar (45/2000). Genom den nya lagen har stödsystemet blivit klarare, eftersom där inte längre ingår andra stöd än sådana som anknyter till primärproduktion. Stödet av binärningar har överförs till lagen om stöd för utveckling av landsbygden. Även med stöd av den nya lagen är det möjligt att bevilja stöd som antingen finansieras delvis av EU eller enbart med nationella medel. En förutsättning för användning av medel från EU är att stödet ingår i ett program.

Eftersom stödsystemet till största delen är baserat på förutsättningarna för stöd från EJ-FLU, omfattas de stöd till näringsidkare som ingår i denna lag av i stort sett samma förutsättningar och villkor som anges i lagen om strukturstöd till jordbruket. Det innebär att också samma regler gäller för genomförande av stödberättigade åtgärder.

Lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnärningar har ännu inte trätt i kraft. En förutsättning för ikraftträdandet är att kommissionen godkänner de stödsystem som ingår i bestämmelserna.

Tills lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnärningar träder i kraft tillämpas lagen om finansiering av renhushållning och naturnärningar (45/2000). Syftet med den lagen är att främja renhushållningens och naturnärningarnas näringsverksamhet samt göra den mångsidigare, förbättra näringarnas struktur och verksamhetsbetingelser, främja ett hållbart nyttjande av förnybara naturtillgångar, utveckla renskötsel- och naturnäringsområdet samt stödja utvecklingen av glesbygdsområden och samhällen inom renskötselområdet och området för idkande av naturnärningar. Syftena eftersträvas som ett led i utvecklingen av verksamhetsbetingelserna för renhushållningen och naturnärningarna. I samband med åtgärder enligt den la-

gen ska de mål som uppställts för Europeiska unionens gemensamma jordbrukspolitik samt för regional- och strukturpolitiken dessutom beaktas. Lagen tillämpas inte på en åtgärd som har beviljats stöd med stöd av lagen om stöd för utveckling av landsbygden.

Enligt lagen är det möjligt att bevilja näringsidkare inom renhushållning eller naturnäringar bland annat startstöd för inledande av näringsverksamhet och investeringsstöd för investeringar som är nödvändiga för näringsverksamheten. För dessa åtgärder kan beviljas stöd som finansieras delvis av Europeiska unionen genom EJFLU. För motsvarande syften är det också möjligt att bevilja stöd som helt finansieras med nationella medel.

Verkställandet av stödsystemet skiljer sig inte nämnvärt från förutsättningarna i de nya lagarna om strukturstöd, men bestämmelserna om verkställandet ingår inte i lagen i samma grad som nu. En del bestämmelser om stöd villkor ingår i stället i förordningar utfärdade av statsrådet, en del i jord- och skogsbruksministeriets förordning om verkställighet av lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringar (340/2001) och en del villkor får bestämmas av den som fattar beslutet om stöd. Det senare innebär delvis bland annat villkor om tidsfrister för genomförande.

Övrig lagstiftning inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde om programfinansiering och utvecklingsfinansiering

Största delen av medlen ur EJFLU har under den pågående programperioden styrts till kompensationsbidrag och miljöstöd, som det föreskrivs om i lagen om kompensationsbidrag, miljöstöd för jordbruket samt om vissa andra stöd som har samband med förbättrande av miljöns och landsbygdens tillstånd (1440/2006). Stöden är i huvudsak bundna till gårdsbruksenheter och kompensationsbidraget beviljas och betalas utifrån areal. Miljöstödet å sin sida förutsätter att jordbrukaren vidtar åtgärder som orsakar utgifter och till viss del minskade inkomster, som kompenseras med miljöstödet.

Med stöd av lagen om finansiering av forsknings- och utvecklingsprojekt som gäller jordbruk och livsmedelsekonomi samt landsbygden (1413/2011) kan stöd beviljas för forsknings- och utvecklingsverksamhet av övergripande nytta för jordbruket och livsmedelsekonomin och övergripande forsknings- och utvecklingsverksamhet som på ett betydelsefullt sätt främjar landsbygdens utveckling och de landsbygdspolitiska målsättningarna. Tyngdpunkten ligger uttryckligen på stödandet av forskning. Stöd beviljas inte för åtgärder som ingår i program.

I EU:s landsbyggsprogram för den pågående perioden skulle det ha varit möjligt att också ta med stöd för skogsbruksåtgärder som utförs av skogsägare. Utgångspunkten i EU:s gällande landsbygdsförordning har dock varit att i främsta hand betona skogsskyddet. Eftersom det i den nationella utvecklingen av skogsbruket utöver åtgärder som har att göra med skogsskydd till största delen handlar om att främja träproduktionen i ekonomiskogar, främjas skogsbruksåtgärder helt genom nationell finansiering med stöd av lagen om finansiering av ett hållbart skogsbruk (1094/1996).

Jord- och skogsbruksministeriet är förvaltningsmyndighet även när det gäller användningen av medel från Europeiska fiskerifonden och genomförandet av det program som anknyter till fonden. Bestämmelser om detta finns i lagen om den nationella förvaltningen av Europeiska fiskerifonden och om stöd till fiskerinäringen (1447/2006). Medel från fonden riktas i huvudsak till fiskerinäringen. Stöd kan beviljas t.ex. för investeringar i fiske, vattenbruk, förädling och partihandel med fisk och investeringar i fiskerinäringens verksamhetsbetingelser och utvecklingsprojekt.

Lagstiftning inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde

Arbets- och näringsministeriet är det ministerium som ansvarar för företagsverksamhet och den allmänna regionutvecklingen. Arbets- och näringsministeriet ansvarar också för samordningen av företagsstöd och regi-

onutveckling inom olika förvaltningsområden.

Enligt lagen om allmänna villkor för företagsstöd (786/1997) ska företagsstödsprogram främja nationalekonomiska tillväxtmöjligheter och öka företagsverksamhetens effektivitet. Företagsstödsprogram ska i första hand riktas till sådana ändamål varigenom brister i marknadens funktion kan elimineras. Företagsstödsprogram ska uppgöras så att företagsstödet konkurransnedvridande verkningar är så små som möjligt.

Företagsstödsprogram och ändringar i dem ska behandlas av den företagsstödsdelegation som det föreskrivs om i lagen, och från dess ståndpunkt ska man i regel inte avvika.

På företagsstöd som beviljas inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde tillämpas lagen om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet (1336/2006), vars syfte är att främja ekonomisk tillväxt, sysselsättningen och andra näringspolitiska mål genom att bevilja understöd för projekt som främjar i synnerhet små och medelstora företags tillväxt och utveckling samt grundandet av sådana företag.

Enligt lagen kan understöd för utvecklande av företag beviljas för projekt som på lång sikt förbättrar företagets konkurrenskraft då detta inleder sin verksamhet eller utvidgar eller utvecklar verksamheten. Ett projekt som är föremål för understöd ska vara betydande med tanke på utvecklandet av företagets verksamhet. Ett villkor för att understöd skall kunna beviljas är att företaget uppskattas ha förutsättningar för fortgående lönsam verksamhet och att understödet bedöms ha betydande konsekvenser för genomförandet av projektet. Understöd kan beviljas också för projekt som två eller flera företag genomför tillsammans. Hur betydande ett samprojekt är kan granskas utifrån projektets sammanlagda betydelse.

Understödet för utvecklande av företag kan beviljas för materiella och immateriella investeringar, för andra utvecklingsåtgärder samt små företag på basis av deras löneutgifter för nya arbetsplatser eller andra utgifter i anslutning till att verksamheten inleds eller utvidgas. Kommuner kan beviljas understöd för investeringar som innebär att lokaler byggs för små och medelstora företag. Stora företag

kan beviljas understöd endast för investeringar som genomförs inom ett utvecklingsområde som avses i 38 § i regionutvecklingslagen eller för andra utvecklingsåtgärder i vilkas genomförande utöver ett stort företag deltar små eller medelstora företag. Understöd kan dessutom beviljas ickevinstsyftande offentliga och privata sammanlutningar samt stiftelser för projekt som genomförs i syfte att förbättra företagsverksamhetsmiljö eller förutsättningarna för utvecklande av företagsverksamheten.

Närmare bestämmelser om bland annat godtagbara kostnader och stödnivåer finns i statsrådets förordning om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet (675/2007).

En revidering av lagen om lagen om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet är för tillfället under beredning vid arbets- och näringsministeriet.

Lagstiftningen om arbetskraftsservice och olika företagstjänster har däremot nyligen förnyats genom lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012). Enligt den lagen erbjuds som offentlig arbetskrafts- och företagsservice arbetsförmedling, information och rådgivning, kompetensutveckling och service för att starta och utveckla företagsverksamhet. Till den offentliga arbetskrafts- och företagsservicen hör också sakkunnigbedömningar som gäller enskilda kunders serviceprocess samt stöd och ersättningar enligt lagen i fråga.

Bestämmelser om den allmänna regionutvecklingen finns i lagen om utveckling av regionerna (1651/2009), vars syfte är att skapa ett system för regionernas utveckling som baserar sig på växelverkan och nätverksbildning och som skapar förutsättningar för en balanserad utveckling av olika regioner och för deras välfärd och ekonomiska tillväxt som baserar sig på hållbar utveckling. Lagen tillämpas på utvecklingen av regionerna, på utarbetandet och genomförandet av planer och program för utveckling av regionerna samt på samordningen och övervakningen av dessa. På genomförandet av program som delfinansieras med medel från Europeiska gemenskapens strukturfonder samt på förvaltningen av finansieringen ur strukturfonderna och av motsvarande nationella medfi-

nansiering tillämpas dock strukturfondslagen (1401/2006). Även i övrigt är lagen om utveckling av regionerna till dessa delar sekundär i förhållande till övrig lagstiftning.

Målen för regionutvecklingen är att förstärka regionernas nationella och internationella konkurrenskraft, främja den ekonomiska balansen och utvecklingen av näringsverksamhet, främja hållbar sysselsättning, minska skillnaderna mellan och inom regionerna i fråga om utvecklingsnivå samt utveckla regionernas egna starka sidor och höja deras specialiseringsgrad, främja befolkningens välfärd och kunnande samt kulturen i regionerna samt förbättra livsmiljöns kvalitet och främja en hållbar region- och samhällsstruktur.

Ansvar för att verkställa lagen om utveckling av regionerna ligger på kommunerna och staten och till viss del på landskapsförbunden.

Arbets- och näringsministeriet svarar i samverkan med ministerierna, landskapsförbunden och andra instanser som är centrala med avseende på regionutvecklingen för beredningen av de rikstäckande målen för regionutvecklingen samt för samordningen, övervakningen och utvärderingen av utarbetandet och genomförandet av landskapsprogrammen och andra program som avses i denna lag.

I samband med arbets- och näringsministeriet finns en delegation för regional- och strukturpolitik som ska samordna, prognostisera, övervaka, bedöma och utvärdera utvecklingen av regionerna och utarbetandet och genomförandet av planer och program för den. Delegationen har bland annat till uppgift att särskilt samordna genomförandet av åtgärderna för de nationella målen och programmen för regionutveckling, och av strukturfondernas, EJFLU:s och Europeiska fiskerifondens program.

Inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde stöds dessutom projektverksamhet med stöd av lagen om finansiering av vissa program och projekt inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde (1652/2009). Lagen tillämpas på stöd som beviljas inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde för sådana regionala och rikstäckande program och projekt som syftar

till utveckling av regionerna, utveckling av landsbygden och till ökning av den ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållningen av regionerna och som finansieras med ett anslag som tagits in i statsbudgeten, om inte något annat följer av någon annan lag. Lagen tillämpas i andra hand också på stöd som beviljas av medel från Europeiska gemenskapens strukturfonder och av motsvarande nationella statliga medel.

Stöd beviljas av arbets- och näringsministeriet, närings-, trafik- och miljöcentralen eller ett landskapsförbund. Stöd kan beviljas offentligrättsliga och privaträttsliga juridiska personer samt fysiska personer. Stöd kan beviljas flera stödtagare gemensamt.

Landskapsförbunden kan bevilja stöd för utvecklingsprojekt som syftar till att utveckla regioner och främja näringspolitiskt samarbete mellan en regions kommuner (regionalt utvecklingsstöd), i fråga om utvecklingsprojekt kan investeringarnas andel utgöra högst hälften av projektets godtagbara totalkostnader. De kan dessutom bevilja stöd för anskaffning av anläggningstillgångar eller för ändrings- eller förbättringsarbeten på sådana tillgångar i syfte att utveckla infrastrukturen (infrastrukturellt investeringsstöd) och för utvecklings- och investeringsprojekt enligt operativa program inom målet regional konkurrenskraft och sysselsättning och målet europeiskt territoriellt samarbete inom undervisningsministeriets samt social- och hälsovårdsministeriets verksamhetsområden vilka medfinansieras genom Europeiska regionala utvecklingsfonden.

Närings-, trafik- och miljöcentralen å sin sida kan bevilja medel från Europeiska socialfonden och av motsvarande statlig medfinansiering för utvecklingsprojekt för främjande av sysselsättningen enligt ESF-programdokumentet för målet regional konkurrenskraft och sysselsättning.

I lagen anges villkor som gäller bland annat målen för användningen av understödet, mottagaren av stödet, godtagbara kostnader, stödets maximibelopp, beaktande av statsstöd och överföring av stöd. Dessa villkor har preciserats i statsrådets förordning om finansiering av vissa program och projekt inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde (1695/2009). Enligt förordningen är

det regionala utvecklingsstödet för ett utvecklingsprojekt högst 70 procent av projektets godtagbara totalkostnader. Av synnerligen vägande skäl kan maximibeloppet på 70 procent överskridas i fråga om ett enskilt projekt. Också det infrastrukturella investeringsstödet är högst 70 procent av projektets godtagbara totalkostnader.

En revidering av lagen om finansiering av vissa program och projekt inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde är också under beredning vid arbets- och näringsministeriet.

Verkställandet av programförvaltningslagen och lagen om stöd för utveckling av landsbygden

Programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland godkändes den 10 augusti 2007. Statsrådets förordning om stödjande av företagsverksamhet på landsbygden trädde i kraft i juni 2007 och statsrådets förordning om stödjande av projektverksamhet på landsbygden i september 2007. Genomförandet av programmet inleddes således först i slutet av 2007.

Med stöd av lagen om stöd för utveckling av landsbygden har det aldrig beviljats stöd endast av nationella medel, utan stödverksamheten har till största delen genomförts som en del av verkställandet av programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland.

I programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland finns begränsningar för vad stödåtgärderna riktas in på och hur de följs upp. Statistikföringen görs därför på ett sätt som tjänar uppföljningen.

Programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland genomförs i enlighet med fyra riktlinjer för verksamheten. Till den första riktlinjen hör de traditionella strukturstöden till jordbruket samt rådgivning och utbildning. Till den andra riktlinjen hör kompensationsbidragen och miljöstöden. Den tredje riktlinjen innefattar en väldigt bred skala olika åtgärder, t.ex. stöd till företag på landsbygden, upprustning av byar och olika övergripande åtgärder som är till allmän nytta för landsbygden. Den fjärde riktlinjen innefattar Leader-verksamhetssättet, dvs. lokala aktionsgrupper och verksamhet som stöds via dem. I aktionsgruppernas verksamhet ligger tyngdpunkten på finansiering av åtgärder i enlighet med den tredje riktlinjen.

För hela programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland 2007–2013 har det anvisats 8 128 miljoner euro. Av dem har 1 256 miljoner euro anvisats för riktlinje 1, 3 och 4. När det från medlen till den första riktlinjen dras bort de 395 miljoner euro som anvisats för jordbrukets investeringar och startstödet för unga jordbrukare, som finansieras i enlighet med lagen om strukturstöd till jordbruket, lämnar det sammanlagt 860 miljoner euro för genomförandet av programmet i enlighet med lagen om stöd för utveckling av landsbygden.

Sedan programmet godkändes och fram till utgången av år 2012 har det med stöd av lagen om stöd för utveckling av landsbygden beviljats stöd till ca 14 000 stödtagare till ett värde av sammanlagt ca 4700 miljoner euro. Av denna summa har sammanlagt ca 236 miljoner euro beviljats 9 290 stödtagare för företagsverksamhet och ca 464 miljoner euro beviljats till över 4 800 projekt.

Stödtagarna och understöden fördelar sig årsvis på följande sätt:

År	Företagsstöd		Projektstöd		Totalt	
	Stöd- tagare antal	Stöd- belopp mn euro	Stöd- tagare antal	Stöd- belopp mn euro	Stöd- tagare antal	Stöd- belopp mn euro
2007	-	-	-	-	-	-
2008	1 392	32	405	53	1 797	85
2009	2 046	45	1 269	105	3 315	150
2010	2 107	53	1 016	85	3 123	138
2011	1 902	51	1 077	117	2 979	168
2012	1 843	55	1 115	103	2 958	158
Totalt	9 290	236	4 882	464	14 172	700

För Leader-verksamhet har i programmet anvisats sammanlagt 252,72 miljoner euro för hela programperioden. Kommunerna deltar i finansieringen av verksamheten och deras medfinansiering av denna summa är 20 procent. Målet är att 35 procent av hela finansieringen ska utgöras av privata medel. Jord- och skogsbruksministeriet har fastställt

varje aktionsgrupps finansieringskvot när ministeriet godkännt sökanden som lokal aktionsgrupp. Av det sammanlagda beloppet för företags- och projektstöd har det genom finansieringskvoterna för de lokala aktionsgrupperna beviljats stöd enligt följande:

År	Företagsstöd		Projektstöd		Totalt	
	Stöd- tagare antal	Stöd- belopp mn euro	Stöd- tagare antal	Stöd- belopp mn euro	Stöd- tagare antal	Stöd- belopp mn euro
2007	-	-	-	-	-	-
2008	278	2	250	18	478	20
2009	650	5	945	34	1 595	39
2010	652	7	738	23	1 390	30
2011	632	6	764	32	1 396	38
2012	596	6	821	34	1 416	40
Totalt	2 808	26	2 518	141	6 277	167

I sin helhet har företagsstöd under dessa år beviljats så, att 82 procent av stödet har beviljats för investeringar, ca 10 procent för utvecklingsåtgärder och ca 8 procent för det utvecklingsstöd som är avsett för avlöningen av de första arbetstagarna, företagsstöd som beviljats via lokala aktionsgrupper medräknat. Av den andel som utgörs av investeringsstöd till företag gick över hälften (51 %) till bygginvesteringar. Av investeringsstödet användes 44 procent till andra investeringar,

i synnerhet maskiner och inventarier. Av stödet användes 5 procent till anskaffning av befintliga byggnader. Till immateriella investeringar användes endast 0,2 procent av det sammanlagda stödet.

Den årsvisa fördelningen av företagsstöd och projektstöd enligt region har i det följande granskats så, att Södra Finland innefattar verksamhetsområdena för Närings-, trafik- och miljöcentralerna i Nyland, Egentliga Finland, Tavastland och Sydöstra Finland, Väst-

ra Finland innefattar verksamhetsområdena för Närings-, trafik- och miljöcentralerna i Satakunta, Birkaland, Södra Österbotten, Mellersta Finland och Österbotten, Östra Finland innefattar verksamhetsområdena för Närings-, trafik- och miljöcentralerna i Norra

Karelen, Södra Savolax, Norra Savolax och Kajanaland och Norra Finland innefattar verksamhetsområdena för Närings-, trafik- och miljöcentralerna i Norra Österbotten och Lappland:

År	Södra Finland mn euro	Västra Finland mn euro	Östra Finland mn euro	Norra Finland mn euro
2007				
2008	12	20	15	5
2009	26	39	19	18
2010	22	28	17	16
2011	23	36	28	28
2012	26	37	24	13
Totalt	109	161	102	80

Sett till storlek och verksamhetstyp har de företagsstöd som beviljats fördelat sig så att ca 14 procent av stödtagarna har varit jordbruksföretag som utvidgat verksamheten till att gälla även annat än jordbruk, ca 85 procent har varit mikroföretag och ca 1 procent har varit små och medelstora företag som bedriver förädling och försäljning av jordbruksprodukter någon annanstans än på en gårdsbruksenhet.

De företag som beviljats stöd har varit gårdsbruksenheter som bedrivit växtodling, husdjurskötsel och skogsbruk och som har inlett eller utvidgat sin företagsverksamhet i anknytning till turism och kosthållsbranschen, någon annan servicebransch eller förädling av produkter, men även andra former av företagsverksamhet på gårdsbruk har beviljats stöd. De mikroföretag som bedriver verksamhet någon annanstans än på en gårdsbruksenhet har fördelat sig på de mest varierande branscher, men vanligast har det varit med företagsverksamhet inom maskin-

och metallbranschen och servicebranschen samt företagsverksamhet i anknytning till skogsbruk och drivning.

På beställning av jord- och skogsbruksministeriet har det år 2012 gjorts en särskild utredning om företagsfinansieringen på landsbygden. Syftet med utredningen var att undersöka vilken effekt de företagsstöd som ingår i programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland har haft. Sådana företag som fått företagsstöd hade enligt utredningen sedan 2009 haft klart större omsättning, rörelsevinst och personalstyrka än företagen i kontrollgruppen. Å andra sidan har medianen för rörelsemarginalen därefter utvecklats svagare, men trots det var den högre än hos företagen i kontrollgruppen år 2010. För de företag som hade fått investeringsstöd var medianen för omsättningen också klart högre än för företagen i kontrollgruppen.

De projekt som fått stöd fram till utgången av 2012 har å sin sida fördelat sig på följande sätt enligt stödform:

	NTM-centraler		Aktionsgrupper	
	Antal	Euro mn euro	Antal	Euro mn euro
Allmännyttigt utvecklingsprojekt	227	40,7	1 452	28,4
Allmännyttigt investeringsprojekt	298	28,2	1 658	22,5
Näringsinriktat utvecklingsprojekt	486	102,0	276	6,2
Utbildningsprojekt, - företagare inom jord- och skogsbruk samt livsmedelsbranschen	112	31,9	11	40,9
Utbildningsprojekt, övrig utbildning	55	9,6	68	1,3
Utbildningsprojekt, informationsförmedling	139	31,3	23	0,4
Samordningsprojekt	0	0	89	1,7
Allmännyttig investering, - samordning	0	0	44	1,2

I fråga om utvecklingsprojekten har stödtagarna utgjorts av offentligrättsliga samfund och privaträttsliga sammanslutningar och stiftelser såsom föreningar och andra organisationer, andelslag och kommuner och i fråga om utbildningsprojekt av offentligrättsliga samfund och privaträttsliga sammanslutningar eller stiftelser som erbjuder utbildning, t.ex. läroanstalter, kommuner, föreningar, organisationer, andelslag och företag. Projekten, inklusive de allmännyttiga investeringarna, har genomförts av bya- och hembygdsföreningar, vatten- och datanätsandelslag, olika läroanstalter, olika hobbyföreningar, föreningar för miljö- och kulturaktörer, frivilliga brandkårer, jaktklubbar, rådgivningsorganisationer, intresseorganisationer, kommuner, skogscentraler, stiftelser och forskningsinstitut. Skogscentralerna, rådgivningsorganisationerna, universiteten och högskolorna har varit de största stödtagarna. När det gäller utbildningsprojekt har yrkeshögskolorna och rådgivningsorganisationerna varit de största stödtagarna. För allmännyttiga investeringsprojekt har en betydande del av stödet beviljats olika investeringar i infrastruktur, såsom bredbandsnät, lokala vattenförsörjningssystem, små vägar och vandringsleder.

Till lokala aktionsgrupper har det för aktionsgruppsarbete till utgången av 2012 också anvisats verksamhetspenning, vilken är

avsedd för att täcka aktionsgruppens egna utgifter.

Inom programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland har det dessutom anvisats 22,5 miljoner euro för tekniskt bistånd. Av denna summa hade det till utgången av 2012 använts sammanlagt 13,2 miljoner euro.

2.2 Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i utlandet och i EU

Den internationella utvecklingen

Propositionen handlar om den nationella lagstiftning som behövs för utveckling av landsbygden med medel delvis finansierade av EU. Därför är det ovidkommande hur länder utanför EU handlar i motsvarande fråga. Det väsentliga är EU:s lagstiftning och vilka åtgärder den möjliggör i medlemsstaterna. I propositionen behandlas därför inte lagstiftningen i sådana länder som inte hör till Europeiska unionen.

De program som finansieras genom EJFLU och förvaltningen av dem grundar sig på unionens lagstiftning och godkänns genom beslut av kommissionen. De åtgärder som ingår i programmen och skyldigheterna för de administrativa organ som genomför dem är där-

för likartade i alla medlemsstater. Medlemsstaterna kan dock delvis välja vilka åtgärder som ska finansieras genom sina program och ställa upp nationella villkor för stödberättigande. Medlemsstaterna kan också besluta om hurudan organisationsstruktur de nationella förvaltnings- och kontrollsystemen ska ordnas enligt. En betydande del av de villkor för stödberättigande som gäller stödmottagare, verksamhet som stöds och kostnader kommer dock direkt från EU:s lagstiftning, så till dessa delar motsvarar medlemsstaternas stödsystem varandra.

Alla medlemsstater har för programmet utsett förvaltningsmyndigheter, utbetalande organ, attesterande organ, övervakningskommittéer, lokala aktionsgrupper och ett landsbygdsnätverk. I de flesta medlemsstaterna är det en myndighet på ministerienivå som fungerar som förvaltningsmyndighet för landsbygdsutvecklingsprogrammet. Många medlemsstater har utnyttjat möjligheten att delegera en del av förvaltningsmyndighetens uppgifter till myndigheter inom centralförvaltningen eller regionförvaltningsmyndigheter. Det utbetalande organet är ofta en myndighet inom centralförvaltningen. I allmänhet är antalet myndigheter som sköter verkställigheten av programmet liten i sådana medlemsstater där myndigheter inom centralförvaltningen har hand om dessa uppgifter. På motsvarande sätt är antalet myndigheter stort där uppgifter har delegerats till regionnivå, såsom det speciellt är i länder där autonoma områden genomför sina egna program.

Vid tidpunkten för utarbetandet av propositionen har man inte haft tillgång till detaljerad information om vilka utvecklingsåtgärder i enlighet med utkastet till EU:s nya landsbygdsförordning som de andra medlemsstaterna kommer att genomföra under programperioden 2014–2020, eftersom de nationella beredningsprocesserna fortfarande pågår. Nedan följer en översikt av hur landsbygdsutvecklingsprogrammet under den pågående programperioden har genomförts i fråga om projekt- och företagsstöd i fyra medlemsstater: Tyskland, Sverige, Danmark och Estland. Av dessa har Tyskland och Danmark lång erfarenhet av användning av medel från EU:s landsbygdsfonder. Estland å sin sida representerar de nya medlemsstaterna. Sverige och

Danmark är representanter för nordisk förvaltningskultur. Tyskland är ett exempel på hur verkställigheten av programmet kan ordnas i en förbundsstat.

Sverige

I Sverige ligger hela ansvaret för landsbygdsutvecklingen och programarbetet på ett ministerium, Landsbyggsdepartementet, som är en del av Regeringskansliet. Landsbyggsdepartementet ansvarar bland annat för ändringar i utvecklingsprogrammet och den nationella finansieringen, lagstiftningen och utnämmandet av de myndigheter som ansvarar för förvaltningen. Som förvaltningsmyndighet och utbetalande myndighet fungerar ett ämbetsverk inom centralförvaltningen, Jordbruksverket. Jordbruksverket har också fått många andra uppgifter som har samband med beredningen och genomförandet av programmet. Jordbruksverket har t.ex. ansvar för att kartlägga och föreslå ändringar till programmet samt utfärda bestämmelser om administrationen av stödbeviljande och stödutbetalning. Dessutom ansvarar verket för stödbeslut i fråga om alla riksomfattande åtgärder och vissa regionala åtgärder. Handläggningen av ansökningar, övervakning och största delen av beslutsfattandet om beviljande och utbetalning av stöd har delegerats till de 21 länsstyrelserna samt i vissa fall till Sametinget och Skogsstyrelsen.

I Sverige beviljas företagsstöd för landsbygden i form av investeringsstöd eller utvecklingsstöd, som kan fås för köp av tjänster eller för utveckling av konkurrenskraften. Mest används företagsstöd till grundande och utveckling av mikroföretag, men stödet används också till att höja värdet på jord- och skogsbruksprodukter och till att utvidga den ekonomiska verksamheten till att gälla annat än jordbruk. Projektstöd kan beviljas för många olika utvecklingsåtgärder. Mest används projektstöd för yrkesinriktad utbildning och annan slags utbildning och information samt för främjande av turismnäringar.

Tyskland

I Tyskland har verkställigheten av landsbygdsutvecklingen ordnats så, att ett ministe-

rium vid förbundsstatens centralförvaltning (Bundesministerium für Ernährung, Landwirtschaft und Verbraucherschutz) ansvarar för en strategi på riksnivå och delstaterna (Länder) ansvarar för utarbetandet och genomförandet av program som är i enlighet med strategin. Delstaterna har sammanlagt 14 landsbygdsutvecklingsprogram. De flesta delstater genomför ett eget program, men en del har ett gemensamt program tillsammans med en annan delstat. För samordningen av förvaltningsmyndighetens uppgifter ansvarar ett av förbundsstatens ministerier. På delstatsnivå är det i regel ett av delstatens ministerier som är förvaltningsmyndighet. Förbundsstatens utbetalande organ är ett ämbetsverk inom statens centralförvaltning (Bundesanstalt für Landwirtschaft und Ernährung). Dessutom har varje delstat ett eget utbetalande organ, som i allmänhet är ett av delstatens ministerier eller ett ämbetsverk som sköter specialuppgifter.

Från alla delstaters utvecklingsprogram beviljas projekt- och företagsstöd för landsbygden, men vilka åtgärder som genomförs och hur medlen fördelas mellan dem varierar beroende på delstaternas utgångsläge och målsättningar. Sett till hela landet riktas projekt- och företagsstöd mest till olika utvecklingsprojekt. Stödobjekt är oftast förnyelse och utveckling av byar, bevarande och främjande av natur- och kulturarvet på landsbygden och basservicen för näringslivet och landsbygdsbefolkningen. Företagsstöden för landsbygden går mest till att höja värdet på jord- och skogsbruksprodukter.

Danmark

I Danmark har det ministerium som ansvarar för livsmedel, jordbruk och fiskeri (Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri) utsetts till förvaltningsmyndighet för landsbygdsutvecklingsprogrammet. Som utbetalande organ fungerar ett ämbetsverk inom centralförvaltningen (FødevareErhverv), till vilket också har delegerats mycket ansvar för förvaltningsmyndighetens uppgifter och delvis också det praktiska verkställandet av stöden. Ämbetsverket har en stark roll i genomförandet av programmet. Med undantag av de lokala aktionsgrupperna har Danmark inte

utsett några regionala förvaltningsorgan till att delta i genomförandet av programmet.

Danmark har valt att ta med en bred skala åtgärder i sitt landsbygdsutvecklingsprogram. Projektstöd riktas främst till åtgärder som gäller yrkesinriktad utbildning och information samt till basservicen för näringslivet och landsbygdsbefolkningen. Företagsstöd för landsbygden beviljas för utveckling och investeringar både i form av bidrag och lånegarantier. I Danmark genomförs många åtgärder för utveckling av företags- och projektverksamhet till stor del eller enbart via Leader.

Estland

I Estland hör ansvaret för samordningen och genomförandet av landsbygdsutvecklingen till jordbruksministeriet (Põllumajandusministerium). Ministeriet sköter också de uppgifter som hör till förvaltningsmyndigheten för landsbygdsutvecklingsprogrammet. Som programmets utbetalande organ fungerar ett ämbetsverk inom statsförvaltningen (Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Amet). I Estland har centralförvaltningen och speciellt förvaltningsmyndigheten en stark roll i genomförandet av programmet. Med undantag av de lokala aktionsgrupperna har inga uppgifter som hör till verkställande av programmet delegerats till regionerna. I genomförandet av programmet deltar dock många olika offentligt rättsliga aktörer beroende på bransch och aktuell åtgärd.

Estland har i sitt program berett sig på att bevilja projektstöd för många olika åtgärder, men genomförandet av projektverksamheten har nästan helt koncentrerats på förnyelse och utveckling av byar. I Estland beviljas företagsstöd för landsbygden för företagsutveckling och företags investeringar. Företagsstöden riktas i huvudsak till grundande och utveckling av mikroföretag.

Lagstiftningen i EU

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling, EJFLU, är ett finansieringsinstrument för landsbygdsutvecklingen, som är en del av den gemensamma jordbrukspolitiken. Under den pågående programperioden

2007–2013 har EU:s utvecklingsåtgärder för landsbygden, inklusive systemet med kompensationsbidrag och miljöstöd, finansierats till största delen med medel från EJFLU. EU:s lagstiftning om EJFLU baserar sig på fördraget om Europeiska unionens funktions-sätt som bl.a. gäller EU:s gemensamma jordbrukspolitik, och hör med stöd av fördragets befogenhetsbestämmelser till EU:s befogenheter. Det programarbete som hör till utvecklingsåtgärderna för landsbygden och administrationen av programmen sker utifrån EU:s lagstiftning om utveckling av landsbygden.

Bestämmelser om förvaltningen av EJFLU:s medel finns i EU:s gällande finansieringsförordning. Förordningen gäller främst de krav som ställs på medlemsstaternas interna system för förvaltning av medel från unionen. På den enskilda stödtagarens ställning inverkar dock indirekt de mycket detaljerade bestämmelserna i EU:s gällande finansieringsförordning om bl.a. den utbetalande myndighetens skyldighet att kontrollera vissa saker före utbetalning, om inspektioner på plats samt om kommissionens rätt att få uppgifter. Detaljerade bestämmelser om förfaranden i anknytning till förvaltning av medlen finns i förordningar som har utfärdats av kommissionen med stöd av EU:s gällande finansieringsförordning.

På användningen av EU:s medel inverkar i sista hand Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 om finansiella regler för unionens allmänna budget och om upphävande av rådets förordning (EG, Euratom) nr 1605/2002 samt bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

I EU:s gällande landsbygdsförordning föreskrivs det om de stöd som finansieras med medel ur EJFLU. Åtgärderna för utveckling av landsbygden har i förordningen delats in i prioriterade områden, s.k. axlar. Den första axeln består av åtgärder för att förbättra jord- och skogsbrukets konkurrenskraft. Dessa åtgärder är i synnerhet investeringsstöd för att modernisera jordbruksföretagen, startstöd för unga jordbrukare, stöd för att höja yrkeskunskapen hos aktörer inom jordbrukssektorn samt stöd för att höja värdet på jord- och skogsbruksprodukter. Den andra axeln består av åtgärder som syftar till att förbättra

miljön och landsbygden. Av dem kan särskilt nämnas miljöstödet och stödet för naturbetingade svårigheter, dvs. kompensationsbidraget. Den tredje axeln består av åtgärder för att diversifiera ekonomin på landsbygden och förbättra livskvaliteten i landsbygdsområden. Dessa är i synnerhet stöd för diversifiering till annan verksamhet än jordbruk, stöd för etablering och utveckling av mikroföretag och stöd för utveckling av byarna och bevarande av natur- och kulturarvet på landsbygden. Den fjärde axeln har reserverats för åtgärder som genomförs enligt Leader-konceptet. Ett medlemsland bestämmer nationellt i programmet vilka åtgärder landet tar i bruk, antingen som delfinansierade av EU eller helt finansierade med nationella medel. Den andel av finansieringen som kommer från EJFLU fastställs särskilt för varje axel i kommissionens beslut om godkännande av programmet.

I Leader-konceptet är verksamhetssätt som utgår från lokal nivå en del av medlemsstaternas nationella landsbygdsprogram. Där deltar lokala aktörer i utarbetandet och genomförandet av programmet som lokala aktionsgrupper och genomför för sin del programmet inom ramen för den finansiering som reserverats för dem.

På stödsystemen för utveckling av landsbygden inverkar också EU:s bestämmelser om statliga stöd. I artikel 107–109 i EUF-fördraget föreskrivs det om statliga stöd och förfaranden som gäller dem. Enligt artikel 107.1 i EUF-fördraget är stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrider konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den inre marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna. Enligt artikel 107.3 c kan som förenligt med den inre marknaden anses stöd för att underlätta utveckling av vissa näringsverksamheter eller vissa regioner, när det inte påverkar handeln i negativ riktning i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset. EU har ensam behörighet att besluta om huruvida ett statligt stöd är förenligt med den inre marknaden. Enligt artikel 108 i EUF-fördraget ska kommissionen underrättas om planer på statligt stöd, så att kommissio-

nen kan granska det. Enligt artikel 109 i EUF-fördraget kan rådet dock genom förordning bemyndiga kommissionen att anta förordningar, som kan undanta en medlemsstat från skyldigheten att underrätta kommissionen i fråga om vissa stöd. Kommissionen har antagit sådana s.k. gruppundantagsförordningar bland annat i fråga om stödet för aktörer inom jordbrukssektorn samt små och medelstora företag. Dessutom har kommissionen antagit riktlinjer och tillkännagivanden om olika branscher, där den har rätt ut vilka principer som används när den fattar beslut om medlemmarnas anmälningar om statligt stöd.

Till den del det är fråga om annat stöd än sådant som beviljas i enlighet med artikel 42 i EUF-fördraget tillämpas bestämmelserna om statligt stöd även på åtgärder som finansieras via landsbygdsutvecklingsprogrammet.

Ovan nämnda bestämmelser, som gäller EJFLU, revideras inför EU:s följande fondperiod. De tillämpas endast till fondperiodens slut samt för de åtgärder som genomförs med finansiering via programmet efter att den pågående programperioden upphört i högst två år efter att programmet tagit slut, dvs. inte längre än till utgången av 2015. Bestämmelserna tillämpas naturligtvis också på uppföljning, övervakning, utvärdering och eventuella återkrav av stöd som beviljats med stöd av dessa bestämmelser.

Kommissionen gav den 12 oktober 2011 sitt förslag till Europaparlamentets och rådets förordningar om följande finansieringsperiod för EJFLU och om en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter. Samtidigt gav kommissionen ett förslag till förordning om Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF) och ett förslag till förordning om de gemensamma strategiska ramfonderna. På stöden för utveckling av landsbygden och finansieringen av dem inverkar i synnerhet förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om stöd till landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling KOM (2011) 627 slutlig, nedan *utkastet till EU:s nya landsbygdsförordning*, förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken KOM (2011) 628 slutlig, nedan *ut-*

kastet till horisontell förordning, och förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och Europeiska havs- och fiskerifonden som omfattas av den gemensamma strategiska ramen samt om allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och Sammanhållningsfonden KOM (2011) 615 slutlig, nedan *utkastet till förordning om allmänna bestämmelser*. Behandlingen av alla dessa förslag pågår ännu. Under sommaren 2013 har det förts s.k. trilogförhandlingar mellan Europaparlamentet, rådet och kommissionen om Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och EJFLU, men ännu pågår trilogförhandlingar om de gemensamma strategiska ramfonderna. Det har inte heller fattats några slutgiltiga beslut om finansieringen av programmen.

Under inkommande programperiod, som gäller finansieringsperioden 2014–2020, är avsikten att själva programverksamheten och förfarandena ska koncentreras och samordnas med EGFJ, Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf), Europeiska socialfonden (ESF), dvs. strukturfonder, och Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF), som finansieras med medel ur EU:s budget. Lika förfaringssätt borde iaktas oberoende av ur vilken fond åtgärden finansieras, om det inte föreskrivs något annat i någon förordning om den enskilda fonden. Avsikten är att säkerställa stödåtgärdernas inbördes komplementaritet, förenlighet och konsekvens genom att i ett partnerskapsavtal i enlighet med förslaget till förordning om allmänna bestämmelser avtala om varje fonds prioriterade områden och finansieringsram. Kommissionen kan be en medlemsstat att se över sitt partnerskapsavtal, om det är nödvändigt av ekonomisk-politiska skäl.

Enligt utkastet till förordning om allmänna bestämmelser är avsikten att i fråga om alla fonder som hör till dess tillämpningsområde även föreskriva om utarbetande, godkännande och genomförande av själva programmet, lokal utveckling, finansieringsinstrument, övervakning, utvärdering, tekniskt bistånd,

stödberättigade utgifter, förvaltnings- och kontrollsystem och ekonomisk förvaltning.

Enligt utkastet till EU:s nya landsbygdsförordning är EJFLU fortfarande ett finansieringsinstrument som kompletterar EU:s gemensamma jordbrukspolitik, sammanhållningspolitik och fiskeripolitik genom att delta i Europa 2020-strategin inom hela unionens område genom att främja en hållbar utveckling av landsbygden (meddelande från kommissionen: Europa 2020 En strategi för smart och hållbar tillväxt för alla; KOM(2010) 2020 slutlig). Målet med att delta i strategin är att unionens jordbrukssektor ska bli mer hållbar, miljövänlig och balanserad både med tanke på regionerna och miljön, men även mer konkurrenskraftig och innovativ.

De tematiska målen i utkastet till förordning om allmänna bestämmelser har i utkastet till EU:s nya landsbygdsförordning omvandlats till sex prioriteringar. Den första prioriteringen är att uppmuntra till kunskapsöverföring och innovation inom jordbruk och skogsbruket och i landsbygdsområden. Den andra prioriteringen är att öka konkurrenskraften inom alla typer av jordbruk och förbättra jordbruksföretagens möjlighet att överleva. Den tredje prioriteringen är att organisera livsmedelskedjorna så, att kedjorna också består av andra aktörer än sådana som har anknytning till maten samt att stödja riskhanteringen i jordbruket. Den fjärde prioriteringen är att återställa, bevara och främja ekosystem som är beroende av jord- och skogsbruket. Den femte prioriteringen är att främja resurseffektivitet och att stödja övergången till en koldioxidsnål och klimattålig ekonomi inom jordbruks-, livsmedels- och skogsbrukssektorn. Den sjätte prioriteringen är att främja social inkludering för att minska fattigdomen och främja ekonomin i landsbygdsområden.

Varje prioritering innehåller dessutom två till tre fokusområden, för vilka det ska utarbetas indikatorer för mål, resultat och effekt med vars hjälp man följer upp hur prioriteringarna och därmed målen med programmet har förverkligats.

Utöver vad som i utkastet till förordning om allmänna bestämmelser föreskrivs om beredningsprocess, innehåll, godkännande, fi-

nansiering, utvärdering och övervakning av programmen, utfärdas också bestämmelser om dessa saker enligt utkastet till EU:s landsbygdsförordning, i synnerhet i fråga om landsbygdsutvecklingsprogrammet. Landsbygdsutvecklingsprogrammet godkänns av kommissionen.

I utkastet till EU:s nya landsbygdsförordning ingår grundläggande bestämmelser om de åtgärder som kan ingå i programmet och som är berättigade till stöd med de medel som anvisats för genomförandet av programmet. Åtgärderna skiljer sig inte mycket från de som ingår i EU:s gällande landsbygdsförordning. Enligt utkastet till ny förordning ska dit fortfarande höra stödåtgärder för kunskapsöverföring, främjande av företagslednings-, avbytar- och rådgivningstjänster, främjande av kvalitetssystem för jordbruksprodukter, livsmedel och jordbruksföretag, investeringar i materiella och immateriella tillgångar för utveckling av jordbruks- och företagsverksamhet samt bevarande av basservice och förnyelse av byar i landsbygdsområden. I de föreslagna åtgärderna ingår också olika stöd för ersättning av skador som förorsakats av naturkatastrofer och för förebyggande av sådant samt för beskojning och olika skogsbruksåtgärder, inrättande av producentgrupper, miljö- och klimattåligt jordbruk, ekologiskt jordbruk, åtgärder som hör till genomförandet av Natura 2000 och ramdirektivet för vatten, kompensationsbidrag, djurskydd, samarbete, riskhantering och försäkringskostnader. Dessutom ingår i utkastet till förordning och i förordningen om allmänna bestämmelser bestämmelser om valet av lokala aktionsgrupper inom Leader samt om deras verksamhet och stödet av verksamheten. Sådant som är nytt i utkastet är betoningen av samarbete och bildandet av ett europeiskt innovationsnätverk, som också innebär bildande av ett nationellt nätverk och operativa grupper i anslutning till det.

Med bestämmelserna i utkastet till förordning avses i resten av motiveringen de föreslagna bestämmelserna i utkastet till förordning. I utkastet till EU:s nya landsbygdsförordning ges det närmare bestämmelser om stödberättigade investeringar, arealstöd, urval av projekt som ska stödas, tekniskt bistånd för genomförande av programmet och olika

samarbetsnätverk. I utkastet finns också bestämmelser om resursfördelningen inom programmet, den högsta EJFLU-bidragsnivån, stödberättigade utgifter, åtgärdernas verifierbarhet och kontrollerbarhet samt förskottsutbetalningar. I utkastet finns dessutom bestämmelser om medlemsstaternas ansvar, de uppgifter som följer med genomförandet av programmet, de organ som medlemsstaterna förutsätts utse för skötseln av dessa uppgifter, uppföljningsindikatorer och uppföljning samt utvärdering och delegering av uppgifter. Slutligen innehåller utkastet bestämmelser om hur de åtgärder som ingår i programmet förhåller sig till bestämmelser om konkurrens och statligt stöd.

Den horisontella förordningen innehåller liksom EU:s gällande finansieringsförordning bestämmelser om användningen av medel ur både EGFJ och EJFLU, medlemsstaternas utbetalningsmyndighet och attesterande myndighet, ett system för rådgivning för jordbruksföretag, tillämpande av budget, åtaganden och utbetalningar, kommissionens revisioner och rätt att få uppgifter, bokföring av fondmedlen, oegentligheter i användningen av medlen och följderna av detta, bevakning av unionens ekonomiska intressen, ett integrerat kontrollsystem samt olika inspektioner, lämnande av uppgifter till kommissionen och publicering av stödtagare.

Bestämmelser om hurdana utredningar en medlemsstat ska kräva av en stödtagare för att stöd ska betalas ut finns i den horisontella förordningen och de detaljerade rättsakter som kommissionen utfärdar med stöd av den. I utkastet till den horisontella förordningen finns det också bestämmelser om kontroller som görs på plats. Av oegentligheter som upptäcks i samband med en kontroll eller på annat sätt följer i allmänhet återkrav av stöd till den del oegentligheten har påverkat utbetalningen av stödet. Utöver detta kan en oegentlighet också orsaka en separat administrativ påföljd.

Även kommissionens rättsakter och bestämmelser om det statliga stöd som avses i artikel 107–109 i EUF-fördraget förnyas, så att deras giltighetstid motsvarar den nya fondperioden 2014–2020. I stödsystemen för utveckling av landsbygden kommer statsstödsbestämmelserna främst att tillämpas på

stödsystem för företag som inte direkt har anknytning till jordbrukets primärproduktion. Sådana är i synnerhet kommissionens förordning (EG) nr 1998/2006 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i fördraget på stöd av mindre betydelse, kommissionens förordning (EG) nr 800/2008 genom vilka vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den gemensamma marknaden enligt artiklarna 87 och 88 i fördraget (allmänna gruppundantagsförordningen) och riktlinjerna för statligt regionalstöd för 2007–2013 (2006/C 54/08).

Enligt förordningen om stöd av mindre betydelse behövs det ingen separat anmälan om statligt stöd för sådant stöd eller ett sådant stödsystem, som innebär att små och medelstora företag beviljas ett stöd på högst 200 000 euro under en period om tre beskattningsår. Ett sådant stöd ska uttryckligen beviljas enligt villkoren för stöd av mindre betydelse och stödtagaren är skyldig att följa med hur mycket stöd han eller hon har beviljats.

Kommissionen håller för närvarande på och bereder en ny motsvarande förordning. Avsikten är inte att ändra stödbeloppet eller stöd villkoren, men enligt utkastet till förordning ska det ställas högre krav på medlemsstaternas lagstiftning och för uppföljningen av stödet ska det upprättas ett centralregister, som ska innehålla uppgifterna om alla stöd av mindre betydelse som har beviljats i medlemsstaterna. Från år 2016 och framåt ska stödtagaren inte längre vara skyldig att själv följa med hur mycket stöd han eller hon har fått. I utkastet till förordning preciseras också begreppet företag i övervakningen av kumulation av stöd och i fråga om företags rätt till stöd.

Enligt allmänna gruppundantagsförordningen kan en medlemsstat anmäla till kommissionen om sådana statliga stöd som uppfyller förutsättningarna i förordningen, så att de publiceras i EU:s officiella tidning, men kommissionen gör ingen separat utredning och fattar inget beslut om godkännande. Ett stödsystem kan således tas i bruk mycket snabbt. Allmänna gruppundantagsförordningen innehåller bestämmelser om bland annat regionalstöd, regionalt investeringsstöd och sysselsättningsstöd, investeringsstöd till små och medelstora företag samt stöd till

miljöskydd. Förordningen innehåller dessutom bestämmelser om stödnivå, stödets överblickbarhet, kumulering, stimulansseffekt och övervakning. Förordningens tillämpningstid löper ut vid utgången av 2013. Efter det förblir de stöd som enligt förordningen är undantagna från anmälningsskyldigheten undantagna ännu under en sex månader lång anpassningsperiod.

Kommissionen håller också på och reviderar denna förordning. I utkastet till ny förordning är det samma objekt som är undantagna från anmälningsskyldigheten som i den gällande förordningen. I utkastet till ny gruppundantagsförordning gäller dock strängare villkor för möjligheten till undantag från anmälningsskyldigheten. Kommissionen föreslår bland annat att stödnivån på investeringsstödet till små och medelstora företag ska sänkas från nuvarande 15–35 procent till 10–20 procent. Däremot bestäms det regionala investeringsstödet maximibelopp utifrån regionalstödskartan såsom också hittills har varit fallet. Någon regionalstödslista finns inte ännu. I utkastet till ny förordning ingår dock fortfarande möjligheten till regionalt verksamhetsstöd och startstöd för små och medelstora företag. I utkastet till ny förordning förutsätts också att stödet har en stimulerande effekt, att kriterierna för små och medelstora företag uppfylls i en viss tid efter att stödet beviljats, att det grundas en webbplats där det finns uppgifter om alla stödssystem i enlighet med förordningen, att enskilda beviljade stöd publiceras, att effekten av de beviljade stöden utvärderas för att möjligheten till undantag ska kunna bevaras samt att det upprättas ett register, där de uppgifter som är av betydelse för beviljandet av stödet bevaras i tio år efter att stödet har beviljats.

Vid kommissionen pågår också beredningen av en särskild gruppundantagsförordning, som avses gälla bl.a. byggande av bredband, innovationer, kultur och bevarande av kulturarv samt idrott och multifunktionell infrastruktur.

Jordbruket har omfattats av andra statsstödsbestämmelser än övrig företagsverksamhet. Kommissionens förordning (EG) nr 1857/2006 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i fördraget på statligt stöd till små och medelstora företag som är verksamma inom

produktion av jordbruksprodukter och om ändring av förordning (EG) nr 70/2001 innehåller en motsvarande möjlighet att göra undantag från skyldigheten att anmäla om statligt stöd när det är fråga om stöd till jordbrukets primärproduktion. Kommissionens förslag till förordning för perioden 2014–2020 innehåller bestämmelser om motsvarande åtgärder, men dessutom om stöd till företag som förädlar och saluför jordbruksprodukter. Under den pågående perioden har allmänna gruppundantagsförordningen tillämpats på de sistnämnda.

För jordbrukssektorn gäller dessutom kommissionens riktlinjer för perioden 2007–2013 (2006/C 319/01) och kommissionens förordning (EG) nr 1535/2007 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på stöd av mindre betydelse inom sektorn för produktion av jordbruksprodukter. Även dessa statsstödsbestämmelser ersätts med nya riktlinjer och en gruppundantagsförordning som gäller perioden 2014–2020.

Kommissionen har utfärdat statsstödsbestämmelser även för andra sektorer eller vissa åtgärder, och dem har man varit tvungen att beakta när stöd har beviljats direkt till företagsverksamhet eller så att stödet har kommit ett visst företag eller en viss bransch direkt till godo.

2.3 Bedömning av nuläget

Stödsystemen för utveckling av landsbygden, inklusive de delfinansierade arealbaseade stöden, ingick tidigare i lagen om finansieringen av landsbygdsnäringsar (329/1999), som var en ramlag. Lagen och de många förordningar som utfärdades med stöd av den upplevdes som ett problem i förhållande till grundlagen. Därför stiftades lagar om stödåtgärderna, bland annat programförvaltningslagen och lagen om stöd för utveckling av landsbygden. Målet var att minska antalet normer på olika nivå och göra lagstiftningen lättare att förstå. Eftersom det är direkt tillämpbara rättsakter utfärdade av både rådet och kommissionen som ligger till grund för stödsystemen, räcker det dock inte med att ändra i den nationella lagstiftningen för att stödssystemet ska bli enklare. Med stöd av lag

har också statsrådet och ministerier utfärdat förordningar som tillämpas på olika stöd. Dessutom ger Landsbygdsverket föreskrifter om saker av teknisk natur, främst sådant som har att göra med ansökan om och utbetalning av stöd.

Både i den gällande programförvaltningslagen och i lagen om stöd för utveckling av landsbygden framhålls väldigt starkt genomförandet av programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland 2007–2013, trots att deras tillämpningsområde inte utesluter motsvarande nationella stödsystem. Därmed är det nödvändigt att se på båda lagarnas funktionsduglighet i förhållande till hur EU:s lagstiftning möjliggör nationella lagstiftningslösningar och hurudana val som har gjorts redan vid beredningen av landsbygdsutvecklingsprogrammet.

Stödsystemen är i huvudsak instrument med vars hjälp målen med programmen förverkligas. EU:s lagstiftning styr mycket starkt den nationella förvaltningen i detta hänseende.

Förvaltningsstrukturen för landsbygdsutvecklingsprogrammen under programperioden 2007–2013 är ordnad enligt den princip om fördelning och differentiering av uppgifter som EU:s lagstiftning förutsätter. Genomförandet av programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland är fördelat på jord- och skogsbruksministeriet, Landsbygdsverket, närings-, trafik- och miljöcentralen, kommunerna och de lokala aktionsgrupperna. I vissa fall har detta ansetts leda till olika tolkningar mellan förvaltningsorgan som sköter olika uppgifter. Eftersom en förutsättning för finansiering från EU är att uppgifterna i anknytning till EU-programmen är tydligt uppdelade och differentierade i medlemsstaternas lagstiftning, har lagstiftningen begränsade möjligheter att ingripa i myndigheters olika tolkningar. I praktiken handlar det om att förenhetliga olika förvaltningsorgans verksamhetssätt genom utbildning och styrning.

EU:s gällande landsbygdsförordning gör det å ena sidan möjligt att använda olika stödsystem. Av dessa kan de enskilda medlemsstaterna välja de system som bäst tjänar utvecklingen av deras landsbygd. Å andra sidan begränsar förordningen vilka stödvillkor

som kan ställas upp. Mest detaljerat föreskrivs det om arealbaserade stöd. Bestämmelserna om utveckling av byar, allmännyttiga investeringar och projektverksamhet för allmän utveckling av landsbygdsnäringarna är betydligt flexibla och där kan man i större grad beakta medlemsstaternas olika behov.

Att programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland i betydande grad koncentreras på kompensationsbidrag och miljöstöd samt strukturstöd till jordbruket har oundvikligen inverkat på valet av övriga åtgärder inom programmet och behovet av att föreskriva om dem i lag. En av programmets mest verksamma åtgärder i denna mening har ansetts vara stödet till företagsverksamheten på landsbygden, de allmänna projekten för utveckling av näringarna och övriga allmänna projekt för utveckling av landsbygden samt stödet till aktionsgruppernas arbete.

Arbets- och näringsministeriet har det huvudsakliga ansvaret för styrningen och stödjandet av företagsverksamheten. För detta har anvisats en väsentlig del av strukturfondernas medel. Inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde har stödjandet av företagsverksamhet varit sekundärt och har, med undantag för första gradens förädling av jordbruksprodukter, begränsats till stödjande av mikroföretag. Sett till helheten har stödsystemen för företagsverksamheten till dessa delar varit tydliga.

Stöden för företagsverksamhet och projekt, även sådana som genomförs via finansieringskvoten för aktionsgrupperna, ingår i de åtgärder som det föreskrivs om i artikel 52 i EU:s gällande landsbygdsförordning och, när det gäller utbildnings- och kunskapsförmedlingsprojekt, i artikel 21 i samma förordning. Den nationella lösningen har i stället varit att företagsstöd beviljas i form av separata stöd för etablering, investeringar och utveckling. Av den feedback som getts vid olika utbildnings- och uppföljningsmöten har det framkommit att både stödtagarna och de som deltar i verkställandet av stödsystemet anser att detta är ett osmidigt förfarande. I synnerhet differentieringen och verifieringen av kostnader när ett företag har beviljats både investerings- och utvecklingsstöd har ansetts osmidigt. Även det att startstöd beviljas specifikt för kostnaderna för högst två årsverken

har ansetts begränsande, eftersom processen att etablera ett företag, från affärsidé till ett företag som bedriver affärsverksamhet, kräver mycket mera än avlöning av anställda. Syftet var från början att underlätta avlöningen av de första utomstående arbetstagarna genom att göra lönekostnaderna lägre, men endast detta har inte ansetts tillräckligt, eftersom det inte beaktar olika typer av företagare och företag.

Även när det gäller projektverksamheten skapades olika stödformer, eftersom de delvis också på grund av EU:s gällande landsbygdsförordning har olika stödförutsättningar. Dessutom var syftet att skapa ett klart stödsystem, där samma typer av stödobjekt har sina egna stödvillkor, och där det fattas ett separat beslut om varje stöd. Syftet var också att skilja olika typer av projekt åt, så att endast utbildnings- och informationsförmedlingsprojekt kan få statsstöd. En dylik differentiering av åtgärder, där de åtgärder som ingår i projekten på grund av stödvillkoren måste delas upp i separata projekthelheter, har dock ansetts besvärlig av de organisationer och övriga aktörer som genomför projekten. De har ansett att systemet orsakar överflödigt projektadministration. Reglerna om statsstöd och hur långt de sträcker sig i fråga om projektverksamhet har också upplevts som ett problem, eftersom de kan medföra begränsningar även för andra projekt än för utbildnings- och informationsförmedlingsprojekt.

I övrigt har själva stöden ansetts nödvändiga och verkningsfulla, vilket också har kommit fram i utvärderingar av programmets effekter. På basis av dem är det dock svårt att urskilja vilken betydelse stödet har haft på grund av att programmet innehåller ett system med företagsstöd och ett med projektstöd och vilken inverkan de bestämmelser som ingår i nationella lagar och förordningar har haft.

I utvärderingarna har det dock ansetts vara en klar brist att stöd och utbetalning av stöd inte går att ansöka om elektroniskt. Eftersom det redan har varit möjligt att ansöka om jordbruksstöd elektroniskt, har det riktats kritik mot att det förfarande som används för företagsstöd och projektstöd endast baseras på dokument i pappersform. När stödansökan

måste göras på en bestämd blankett och det dessutom ska fogas bilagor till ansökan, har man upplevt det som bevärligt att man endast kan göra detta med dokument i pappersform och är tvungen att kopiera dokument, i synnerhet om dokumenten från början är gjorda elektroniskt och de måste skrivas ut.

Även inom förvaltningen finns det ett ständigt behov av att effektivisera verksamheten och försöka göra administrationen av stödsystemen så snabb, pålitlig och kostnadseffektiv som möjligt. Avsaknaden av ett elektroniskt ärendehanteringssystem har setts som en betydande brist i detta hänseende. Trots att elektronisk ärendehantering främst är en fråga om teknik och datasystem, inverkar också den allmänna lagstiftningen om stödsystemet i fråga och den egentliga stödlagstiftningen. Lagstiftningen i sig har möjliggjort elektronisk ärendehantering så att också underskriften görs elektroniskt. Förvaltningens beredskap att behandla ansökningar som kommit in på detta sätt har dock varit dålig. Främst har bestämmelserna om när en ansökan blir anhängig inverkat på detta, eftersom ett dokument som lämnas in elektroniskt finns tillgängligt för rätt myndighet när det har blivit registrerat i systemet, men ett dokument som lämnats in i pappersform kommer till rätt myndighet först när den har lämnats till rätt myndighet i rätt region. Dessutom har man inom förvaltningen i vilket fall som helst i något skede varit tvungen att behandla ansökningarna i pappersform, trots att uppgifterna om ansökningarna har sparats i registren.

I synnerhet att kopiera stora mängder kvitton för ansökan om stöd har upplevts som mycket tungt i fråga om både företagsstöd och projektstöd. Högskolorna och övriga offentliga organisationer har utvecklade bokförings- och administrationssystem, som det går att specificera och verifiera kostnaderna med. Utnyttjandet av dem har varit bristfälligt, men det har delvis berott på de stränga krav på verifiering av stödberättigade kostnader som ställs i EU:s lagstiftning.

Över huvud taget har det betalningsförfarande som innebär att det ska visas kvitton på alla de kostnader som ingår i stödansökan väckt motstånd efter att arbets- och näringsministeriet delvis tog i bruk möjligheten att

använda så kallade förenklade kostnadsmodeller. I synnerhet ett ibruktage av förfarandet med engångsersättning har föreslagits upprepade gånger, speciellt av aktionsgrupperna. I det förfarandet baseras utbetalningen på verifieringen av att de åtgärder som stödet har beviljats för har genomförts på ett godtagbart och verifierbart sätt. När en fast stödandel ingår i stödet ersätts den stödberättigade verksamhetens direkta lönekostnader i enlighet med de faktiska kostnaderna och de uppgifter om betalningen av dem som visas upp, men de övriga, så kallade indirekta kostnaderna, ersätts som en fast procentandel av lönekostnaderna. För att ta i bruk den här kostnadsmodellen har jord- och skogsbruksministeriet beställt en undersökning av Pellervon taloustutkimus PTT, som på basis av projektstöden under den pågående programperioden har bedömt hur lämpligt förfarandet är för projektverksamhet som ingår i landsbygdsutvecklingsprogrammet. Utifrån preliminära uppgifter är det dock inte helt entydigt att de största projektaktörerna i alla situationer skulle övergå till detta förfarande. Det är möjligt att om det utbetalningsförfarande som baserar sig på kvitton och faktiska kostnader finns kvar, kommer det också att användas, om det för sökanden är fördelaktigare med tanke på slutresultatet.

Systemet med strukturstöd till jordbruket har under den pågående programperioden ansetts flexibelt, och med hjälp av det har man å ena sidan kunnat genomföra de strukturåtgärder som ingår i programmet och å andra sidan kunnat styra de nationella stödmedlen till de objekt som har ansetts nödvändiga. Det är dock nödvändigt att anpassa systemet till den nya programperioden innan genomförandet av programmet inleds. Detta är dock mest ändamålsenligt att genomföra som ett separat lagstiftningsprojekt, där man samtidigt gör en grundligare bedömning av stödsystemen och lagstiftningen om dem. Detsamma gäller lagstiftningen om strukturstöd för renhushållningen.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

3.1 Målsättning

Ett mål med propositionen är att den nationella lagstiftningen och förvaltningssystemet så effektivt som möjligt ska stödja genomförandet av EJFLU:s följande programperiod, dvs. programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland 2014–2020 till den del det är fråga om stöd av företag och projektverksamhet. Ett mål är också att genomförandet av systemet med strukturstöd till jordbruket kan fortsätta så länge som möjligt under gällande villkor år 2014. Detsamma gäller strukturstöden för renhushållningen.

Avsikten är att företagsverksamhet på landsbygden ska stödjas även med de medel som är reserverade för programperioden 2014–2020 inom de gränser som lagstiftningen om EU:s program och de nya statsstödsbestämmelserna sätter. Med hjälp av den nationella lagstiftningen är avsikten att å ena sidan göra användningen av stödmedlen flexibla och å andra sidan styra medlen till objekt med vars hjälp det särskilt är möjligt att både främja etableringen av nya företag på landsbygden och stärka redan verkamma företag. Målet är att på detta sätt skapa arbetsplatser och förhindra att arbetsplatser försvinner, vilket höjer landsbygdens livskraftighet både som arbetsplats och boningsort. Under åren 2007–2012 har det för motsvarande åtgärder beviljats företagsstöd till ett belopp av ca 50 miljoner euro per år, och målet är att beloppet av det företagsstöd som kan beviljas hålls minst lika hög under åren 2014–2020. Ett särskilt mål är att företagsverksamheten inom förädling av jordbruksprodukter ska öka, så att antalet små företag ökar. Det är uppenbart att medel från strukturfonderna anvisas i mindre grad än nu till Södra och Västra Finland, vilket också innebär att de medel som finns tillgängliga för

stödande av företag minskar. För att företagsstödsystemet ska bilda en balanserad helhet är avsikten att också göra det möjligt att vid behov stödja större företag än mikro-företag, dvs. små företag, med medel från EJFLU i enlighet med den föreslagna nya lagstiftningen.

I samma riktning för också projektverksamheten, med vars hjälp man kan både utveckla förutsättningarna för näringsverksamhet i allmänhet och förbättra landsbygden som boende-, livs- och verksamhetsmiljö. Då granskas landsbygden ur ett vitt perspektiv, så att också landsbygdens värde i form av allmän tillgång för rekreativ bruk och landsbygden som en del av miljön beaktas.

Det görs möjligt för aktionsgrupperna att fortsätta sitt arbete och samtidigt görs förfarandena i någon mån enklare, så att aktionsgrupperna får koncentrera sig på sin viktigaste uppgift, nämligen att aktivera lokalsamhället.

Ett syfte är att genom att främja nätverksbildning påskynda i bruktagandet av kunskap från forskning och nya innovationer inom jord- och skogsbruket i näringsverksamheten.

Ett mål är också att göra administrationen kring programmet och stödsystemen lättare och minska kostnaderna för denna genom att övergå till elektronisk ärendehantering och genom att ta i bruk förenklade förfaranden för utbetalning av stöd. Detta minskar behovet av personal för verkställandet av stödsystemet, även om man kan vänta sig att den elektroniska ärendehantering går långsammare i början när systemet ska läras in och att skapandet av det elektroniska ärendehanteringssystemet orsakar tilläggskostnader.

Ett mål är också att kraven på offentlighet i fråga om stödsystem och stödtagare genomförs på ett sätt som å ena sidan garanterar en nödvändig öppenhet, men som å andra sidan inte avslöjar sådana uppgifter som kan skada stödtagaren och företagsverksamheten.

När det gäller förvaltningen av programmen är målet att förenkla och förenhetliga bestämmelserna om EU-programmen och de nationella programmen samt att verkställa EU-lagstiftningens bestämmelser om de organ som förutsätts i medlemsstaten och fördelningen av deras uppgifter.

3.2 Alternativ

De lagförslag som ingår i propositionen gäller i huvudsak författningar som är nödvändiga för förvaltningen av landsbygdsutvecklingsprogrammet och verkställandet av stödsystemen.

Både utkastet till EU:s nya landsbygdsförordning, horisontell förordning och förordning om allmänna bestämmelser, såväl som de nya reglerna om statligt stöd, begränsar i väsentlig grad den nationella lagstiftningsmakten till den del det gäller stödtagare, stödberättigade åtgärder, stödbelopp och stödändamål. I fråga om vissa stödbjekt begränsar EU:s lagstiftning till och med användningen av stödform. Dessutom lägger EU:s lagstiftning anmärkningsvärt mycket skyldigheter på den nationella programverksamheten och programförvaltningen vid användning av medel från EU.

Ju närmare stödåtgärderna berör bedrivande av jordbruk och produktion och förädling av jordbruksprodukter, desto strängare restriktioner sätter EU:s lagstiftning upp för den nationella lagstiftningen. I vissa fall begränsas de nationella befogenheterna endast till frågor om förfaranden för verkställande av stödsystemen eller endast till val av alternativa modeller och bestämmande om behörigt förvaltningsorgan och dess uppgifter.

Hittills har man haft större beslutanderätt vid beviljande av företagsstöd, men även i fråga om dem har bestämmelserna om statligt stöd ständigt blivit striktare. Även när det gäller allmännyttiga projekt, som hittills har haft ganska fria bestämmelser, har reglerna om statligt stöd preciserats i fråga om när icke-vinstdrivande verksamhet ändå är så nära företagsverksamhet att den riskerar snedvråda konkurrensen. Man kommer i närheten av en sådan situation, när stöd utbetalas t.ex. för kommunalt ägda företagshallar eller företagsbyar och de företag som hyr in sig där inte behöver betala gängse hyra för alla tjänster som hör till den hyrda lokalen eller om utvecklingstjänsterna är så starkt bundna till stödjandet av ett visst företags affärsverksamhet att de antingen inte kan utnyttjas i andra företags verksamhet på grund av utformningen av rådgivningen eller resultatet redan hör till företagets affärshemligheter.

Under finansieringsperioden 2000–2006 ingick alla åtgärder som hörde till de dåvarande programmen för utveckling av landsbygden i en och samma lag, lagen om finansieringen av landsbygdsnäringsar (329/1999). Där ingick alltså även miljöstödet och kompensationsbidraget samt dessutom de nationellt finansierade strukturstödsåtgärderna till jordbruket. I den lagen hänvisades också mycket till EU:s (dåvarande Europeiska gemenskapens) lagstiftning, och den ansågs därför svårfattlig. Med stöd av lagen utfärdade både statsrådet och jord- och skogsbruksministeriet dessutom många förordningar om de olika stödsystemen. Delvis av denna anledning och också på grund av att det vid beredningen ansågs att en del av de bestämmelser som ingick i förordningarna på grund av grundlagen måste överföras till lagnivå, överfördes bestämmelserna om kompensationsbidrag och stöd för miljöåtgärder till lagen om kompensationsbidrag, miljöstöd för jordbruket samt om vissa andra stöd som har samband med förbättrande av miljöns och landsbygdens tillstånd inför följande, dvs. nuvarande fondperiod. Företags- och projektstöden föreskrevs det dessutom om i en egen lag, lagen om stöd för utveckling av landsbygden, och investerings- och startstöd för jordbruket föreskrevs det om i lagen om strukturstöd till jordbruket. Det finns dessutom separat lagstiftning om strukturstöd till renhushållningen.

EU:s lagstiftning är redan i sig själv omfattande. Verkställandet av programmet kan betraktas från den utgångspunkten att EU:s lagstiftning tillämpas som sådan och de nationella tilläggsrestriktioner som behövs endast ingår i programmet som tilläggsvillkor som godkänns av kommissionen. Med beaktande av grundlagen är en sådan lösning inte motiverad, eftersom det i stödsystemen och verkställandet av dem ingår ett behov av sådana nationella bestämmelser som inte kan utfärdas på lägre nivå än lag. Sådana är t.ex. alla bestämmelser om tillsyn och återkrav. I lag måste dessutom ingå grundläggande bestämmelser även om sådana frågor som det utfärdas författningar om på lägre nivå.

I utkastet till EU:s nya landsbygdsförordning är det inte längre en lika skarp gräns mellan företagsstöd och strukturstöd till

jordbruket som det är i EU:s gällande landsbygdsförordning. Det vore möjligt att föreskriva om dessa stöd i samma lag, och då skulle det vara möjligt att förenhetliga och förenkla stödsystemen på samma sätt som i EU:s lagstiftning. Hittills har man dock strävat efter att samordna de företagsstöd som hör till jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde med den lagstiftning om stöd till företag som hör till arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde, och när det gäller projektverksamhet har man strävat efter att samordna med motsvarande åtgärder som finansieras med medel från EU:s strukturfonder. Att föreskriva om företags- och projektstöden i samma lag också inför inkommande programperiod förenhetligar redan i sig de stöd- och förvaltningssystem för utveckling av landsbygden som inte direkt hör till bedrivande av jordbruk. I detta sammanhang vore det en krävande uppgift att försöka föreskriva om strukturstöden till jordbruket i samma lag. Med beaktande av att man har varit tvungen att bereda den föreslagna nationella lagstiftningen på basis av halvfärdig EU-lagstiftning har det vid beredningen inte ansetts ändamålsenligt att i detta skede försöka få in alla dessa tre stödsystem i samma lag. För att göra förvaltningen lättare och stödsystemen enklare behöver denna möjlighet dock utredas senare.

Vid beredningen har det däremot granskats om man med stödsystemen i den gällande lagen och med nuvarande villkor effektivt uppnår de mål som enligt utkastet till EU:s nya landsbygdsförordning och förordning om allmänna bestämmelser ska uppnås med programåtgärderna och programfinansieringen. Det har granskats om de nuvarande stöden som sådana kan tillämpas även under en ny programperiod eller om det finns ett behov av att ändra stödformerna, stödtagarna, stödobjekten eller förfarandena vid utbetalning av stöd.

I samband med detta har det kommit fram att det inte är möjligt att behålla det nuvarande stödsystemet helt oförändrat på grund av ändringarna i EU:s lagstiftning. Målsättningen att förenkla förvaltningen orsakar också ett behov av att delvis ändra stödvillkoren. Eftersom det inte har framkommit något behov av att begränsa stödtagarna, har bedöm-

ningen av alternativen främst handlat om vilken verksamhet som kan beviljas stöd inom ramen för EU:s lagstiftning. Speciell uppmärksamhet har i detta sammanhang fästs vid stödet till utveckling av företagsverksamhet. När man granskade hur det beviljade företagsstödet fördelat sig på investeringar, etablering av företag och utveckling av företag, noterade man hur stor del av stödet som gått till investeringar och hur liten den som gått till utveckling av företag. Av den anledningen har man ansett det nödvändigt att föreslå att gränserna mellan olika typer av företagsstöd tas bort men att också betona utveckling av företagsverksamhet på annat sätt.

I fråga om projektverksamheten konstaterades samma behov av att avlägsna gränserna mellan de olika åtgärder som kan genomföras med hjälp av projektstöd. Man granskade om det vore möjligt att ha allt stöd för projektverksamhet att ingå i ett och samma stöd för utvecklingsprojekt. För aktionsgruppernas verksamhet visade detta sig dock vara svårt, eftersom man då skulle vara tvungen att frångå möjligheten att samla ihop lokal verksamhet till ett större projekt under aktionsgruppens ansvar. Därför ansågs det ändamålsenligt att bevara en separat typ av projekt, men i viss mån ändrad. I stället för den nuvarande projekttypen samordningsprojekt föreslås en ny typ, temaprojekt, som bättre beaktar aktionsgruppsarbetets strategiska natur, men ändå tillåter tillräckligt med flexibilitet i valet av projektaktörer.

Man har även granskat olika alternativa förvaltningssystem för programmen. Trots att det i utkastet till förordning om allmänna bestämmelser föreslås att det ska utfärdas gemensamma bestämmelser för fonderna, skulle de fondspecifika bestämmelsernas krav på det nationella förvaltnings- och övervakningssystemet för olika fonder ändå avvika från varandra. Därför är det fortfarande nödvändigt att utfärda separata nationella lagar för förvaltningen av de program som genomförs med medel från EU:s olika fonder. Bestämmelserna om förvaltningen av programmet skulle ha kunnat tas med i lagarna om stödssystemen, men den författningsstruktur som använts under den pågående programperioden ansågs ändamålsenligare med tanke på tydligheten i lagstiftningen.

3.3 De viktigaste förslagen

I propositionen föreslås det att det föreskrivs en lag om stödjande av landsbygdens utveckling genom vilken lagen om stöd för utveckling av landsbygden upphävs. Det föreslås också att det stiftas en lag om förvaltning av utvecklingsprogrammen för landsbygden genom vilken lagen om förvaltning av program som hänför sig till utveckling av landsbygden upphävs.

I den föreslagna lagen om stödjande av landsbygden föreskrivs det om stödjande av företag på landsbygden och projektverksamhet på landsbygden samt stödjande av lokala aktionsgrupper som ingår i leaderverksamhetssättet. Den föreslagna lagen innehåller endast ett stödssystem för företag, företagsstöd för landsbygden. Stödet kan beviljas små företag och för förädling av jordbruksprodukter dessutom medelstora företag. De huvudsakliga åtgärder som stöds genom företagsstöd kan enligt förslaget vara bland annat inledande av verksamhet och investeringar. I inledningsfasen av företagsverksamheten kan det beviljas startstöd, men för att få stödet förutsätts att företaget är registrerat och har en plan för affärsverksamheten. Investeringstöd för anskaffning av traditionella materiella och immateriella tillgångar kan enligt förslaget beviljas endast företag som redan är verksamma. Syftet skulle vara utvidgande eller utveckling av företagsverksamheten.

Jordbrukare kan få stöd för att utvidga sin verksamhet till att gälla även annat än jordbruk. Andra landsbygdsföretag kan beviljas stöd, om de är mikroföretag eller små företag. Företag som bedriver förädling och saluföring av jordbruksprodukter kan i vissa fall beviljas stöd också om de är större än små företag, men inte större än ett medelstort företag. I bedömningen av ett företags storlek följs kommissionens rekommendation till definition av små och medelstora företag. Inte heller under den pågående programperioden har stora företag fått finansiering från programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland.

Stödandet av företagsverksamheten koncentreras enligt förslaget särskilt till de åtgärder för stöd av företagsverksamhet som

möjliggörs av artikel 18 och 20 i utkastet till EU:s nya landsbygdsförordning. Investeringar kommer fortsättningsvis att ha en betydande ställning som stödbjekt.

Det föreslås att projektverksamheten stöds genom att det finns ett allmänt stöd för utvecklingsprojekt, med vars hjälp man kan stödja den allmänna välfärden i ett område, invånarnas och övriga aktörers välbefinnande, en allmän utveckling av näringsverksamheten samt allmännyttiga investeringar. För aktionsgrupper kan man dessutom bevilja stöd för temaprojekt. Ett temaprojekt kan utgöras av olika separata åtgärder som lokala aktörer genomför utifrån ett valt tema, men aktionsgruppen är den som ansöker om stöd för projektet. Aktionsgruppen är också den som ansvarar för projektet i förhållande till den som beviljat stödet. Aktionsgruppen ansvarar också för att de som är med och genomför projektet får betalt för de åtgärder som de utfört.

I propositionen föreslås det också att stöd- förvaltningssystemet till vissa delar ändras, så att det går att ansöka om stöd elektroniskt. Det föreslås också att en ansökan i pappersform ska bli anhängig när den har lämnats in till vilken närings-, trafik- och miljöcentral som helst, inte nödvändigtvis den behöriga närings-, trafik- och miljöcentralen. Enligt förslaget ska en ansökan bli anhängig också när den lämnas in till en aktionsgrupp. Det samma föreslås gälla ansökningar om utbetalning av stöd.

Stöd kan enligt förslaget beviljas antingen så, att stödtagaren får ersättning för den åtgärd som stöds efter att stödtagaren har påvisat den uppkomna kostnaden och uppvisat kvitton och övriga dokument om den genomförda åtgärden, eller också kan stödtagaren välja att stödet betalas som en engångsersättning, en fast stödandel eller på basis av standardkostnader. Då räcker det att stödtagaren på ett tillförlitligt sätt visar att de åtgärder som stödet har beviljats för också har genomförts. Vid användning av fast stödandel ska det dock uppvisas bokföringsverifikat över de kostnader utifrån vilka den fasta stödandelen i fråga om övriga kostnader beräknas.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

Konsekvenser för statsfinanserna

Propositionen gäller stödsystemet för utveckling av landsbygden, som kan genomföras antingen helt finansierat med medel från EU, delvis med medel från EU eller helt med nationella medel. Trots att den föreslagna lagen om stödjande av landsbygden inte utesluter möjligheten att använda stöd som finansieras helt med nationella medel, är det dock i första hand fråga om den lagstiftning om företags- och projektstöd, tekniskt bistånd samt stöd till aktionsgrupper och innovationsgrupper för landsbygden som behövs för att genomföra det delfinansierade programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland.

Som EU:s (moment 30.10.61) och statens (moment 30.10.62) medfinansiering av axlarna 1, 3 och 4 (de s.k. regionala åtgärderna) i programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland 2007–2013 och det tekniska biståndet har det i budgetpropositionen föreslagits en fullmakt på totalt 864 miljoner euro att fatta beslut om åtaganden, dvs. i huvudsak beslut om stöd, under hela programperioden. Tyngdpunkten i utgifterna för åtagandena ligger i hög grad på de sista åren under perioden. I budgetpropositionen för 2014 föreslås som EU:s andel under moment 30.10.61 ett anslag på sammanlagt 86,2 miljoner euro och som statens andel under moment 30.10.62 ett anslag på sammanlagt 80,9 miljoner euro, dvs. sammanlagt 167,1 miljoner euro, varav det tekniska biståndets andel är 9,6 miljoner euro. Ingen ny bevillningsfullmakt föreslås för 2014, utan endast en möjlighet att använda bevillningsfullmakten för 2013, om en del av den blir oanvänd under innevarande år.

Det föreslås att de medel som behövs för genomförandet av landsbygdsprogrammet under den nya perioden överförs till moment 30.10.64, från vilket både EU:s och statens medfinansiering av den regionala och lokala utvecklingen av landsbygden och det tekniska biståndet betalas. Från momentet går det att betala även helt nationella åtgärder, främst korrigeringar som beror på EU:s lagstiftning, inbegripet korrigeringar som beror

på den pågående periodens och tidigare perioders program. Utgående från utgiftsredogörelser ersätter EU medlemsstaterna för deras faktiska utgifter, och det belopp som fås från EU för att täcka EU:s medfinansiering intäktsförs under moment 12.30.02 i statsbudgeten. Statens slutliga utgift för programmet blir alltså endast statens medfinansiering som betalas från moment 30.10.64.

När den pågående periodens program har avslutats upphör användningen av moment 30.10.61 och 30.10.62 för genomförandet av det nuvarande programmet, och utgifterna för det nya programmet finansieras enbart med medel från moment 30.10.64. Utgående från dimensioneringen av motsvarande finansiering under den pågående perioden föreslås under momentet i fråga för 2014 ett anslag på 17,8 miljarder euro som kan användas till betalning av EU-medfinansiering ur Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) och statlig medfinansiering ur projekt som verkställer programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland och det tekniska biståndet i anslutning därtill under programperioden 2014–2020. Anslaget kan också användas till avlönande av sådan personal motsvarande sammanlagt högst 20 årsverken som behövs för genomförande av programmet samt till betalning av utgifter som föranleds av åtaganden som ingåtts under EU:s tidigare programperioder och som finansieras med nationella medel. Under momentet föreslås dessutom en fullmakt år 2014 fatta beslut om beviljande som hänför sig till programperioden 2014—2020 för 105 900 000 euro, av vilket huvuddelen förväntas överföras för användning 2015. Anslaget och fullmakten under momentet gäller i huvudsak åtgärder enligt den föreslagna nya lagen om stödjande av landsbygdsutveckling och justeras senare så att de motsvarar det program som kommissionen antar och nivån på medfinansieringen.

Under hela perioden 2007–2013 uppgår den offentliga finansiering som får användas till programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland till sammanlagt 6 770 miljarder euro, varav den andel som används för finansiering av Leader-verksamhet, andra företags- och projektstöd samt tekniskt bistånd uppgått till 952 miljarder euro. Av den

offentliga finansieringen fås under den pågående perioden huvuddelen från statsbudgeten under moment 30.10.61 och 30.10.62, samt nästan 90 miljarder euro bl.a. från kommunerna för Leader-verksamhet samt bredbands- och vattenförsörjningsprojekt. Den totala finansieringen för programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland förväntas 2014–2020 vara ca 6,8 miljarder euro, av vilket en motsvarande andel förväntas bestå av de ovan nämnda åtgärderna. Beloppen innehåller både EU:s finansiering, statlig finansiering och annan offentlig nationell finansiering. Finansieringen för åtgärder enligt den föreslagna lagen kommer på så sätt att vara på samma nivå som under den pågående programperioden, men kommunernas medfinansiering förväntas minska jämfört med den pågående perioden. Det uppskattas att utgifterna under den nya perioden tidsmässigt kommer att fördelas på motsvarande sätt som under den pågående perioden. Utgifter som hänför sig till den pågående perioden kan betalas i två års tid från det att programperioden upphört, dvs. fram till år 2015 (N+2-regeln). Under den nya programperioden har det föreslagits att man ska införa en N+3-regel, vilket innebär att utgifter kan betalas fram till år 2023.

Det har uppskattats att det för finansiering av den pågående periodens program används ca 0,8 miljarder euro i privat finansiering. Om andelen företagsstöd ökar och andelen projektfinansiering på motsvarande sätt minskar på förväntat sätt, förväntas andelen annan än offentlig finansiering öka på motsvarande sätt. Till offentlig finansiering räknas också de offentliga samfundens offentliga medel, som anvisas till projekt som stöds under den förutsättningen att medel som tagits in i statsbudgeten får användas för ändamålet i fråga.

Denna finansiering, som enligt programmet används för genomförandet av programmet, faller inte helt utanför statsfinanserna. En del av projektfinansieringen betalas till olika statliga organisationer, som genom att de genomför projekt deltar i utvecklingen av landsbygden. I synnerhet universitetet och forskningsinstitutet har en viktig roll som projektaktörer när det gäller utvecklingen av

landsbygden. Denna typ av finansiering förväntas fortsätta även under den nya perioden.

Under perioden 2007–2013 kan 49,9 miljoner euro i offentlig finansiering användas i form av tekniskt bistånd för genomförandet av programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland. Det uppskattas att det behövs något mer tekniskt bistånd för genomförandet av programmet under den nya perioden. Vid beredningen av programmet fastställs för hela programperioden det antal årsverken som finns till förfogande i tekniskt bistånd för genomförande av programmet.

Att göra ärendehantering elektronisk, vilket föreslås i lagförslaget, skulle i vilket fall som helst ha blivit aktuellt i något skede. Det passar dock bäst att göra det i samband med övergången till en ny programperiod, eftersom det då är möjligt att smidigt ta i beaktande behövliga lagändringar och de ändringar som beror på EU:s lagstiftning. Sådana här kostnader, som beror på yttre faktorer, skapas bland annat av den registeroffentlighet som planeras för EU:s lagstiftning. Kostnaderna för själva informationssystemet, när ärendehantering görs elektronisk, innehåller en post som i huvudsak uppstår på grund av att Landsbygdsverkets informationssystem måste förnyas i synnerhet för företags- och projektstödens del. I dessa kostnader ingår också kostnaderna som uppkommer av att informationssystemet för strukturstöden måste förnyas på grund av att ärendehanteringssystemen sammanslås. I bruktagandet förutsätter dessutom extra utbildning. Kostnaderna för stödförvaltningen innehåller dessutom personalkostnader och andra omkostnader som finansieras ur myndigheternas omkostnadsanslag. Sådana kostnader uppstår både vid jord- och skogsbruksministeriet, Landsbygdsverket och närings-, trafik- och miljöcentralerna.

Under den pågående perioden har det hittills fattats sammanlagt över 10 000 beslut om beviljande av stöd. Till detta kommer en viss mängd avslag. Den genomsnittliga handläggningskostnaden utan elektronisk ärendehantering har uppskattats till ca 2 000 euro, när man räknar med kostnaderna för ansökan, utbetalning, uppföljning, övervakning och eventuella återkrav. Beloppet varierar dock enligt stödobjekt. Trots att det uppskat-

tas att förvaltningskostnaderna alldeles i början kommer att stiga en aning på grund av de nya förfarandena, uppskattas det att i synnerhet de förenklade kostnadsmodellerna kommer att ge inbesparingar i förvaltningskostnaderna i slutet av programperioden.

Konsekvenser för företagen

Om antalet företag som bedriver förädling av jordbruksprodukter ökar i enlighet med målsättningarna och mikroföretag och små företag blir mer medvetna om möjligheterna till stöd, är det möjligt att det ansöks om företagsstöd i större grad än tidigare, vilket inverkar på hur de tillgängliga stödmedlen fördelas mellan företagsverksamhet och projektverksamhet. En sådan utveckling kan stärka landsbygdsföretagens konkurrenskraft effektivare än de stödsystem som använts under pågående programperiod.

Enligt utkastet till EU:s nya landsbygdsförordning kan stödnivån för förädling av jordbruksprodukter vara högst 40 procent av de godtagbara kostnaderna. Genom ett nationellt beslut sammanfogas stödet till investeringar för förädling och saluföring av jordbruksprodukter med företagsstödet till andra sektorer. För åren 2014–2020 har kommissionen föreslagit att stödnivåerna för det regionala investeringsstödet, som ingår i allmänna gruppundantagsförordningen, ska sänkas med fem procentenheter. Detta återspeglas på de stödnivåer för förädling och saluföring av jordbruksprodukter som berörs av EU:s villkor och som bestäms genom ett nationellt beslut, vilket för sin del kan försvaga stödets effekt jämfört med den nu pågående perioden.

Stödjande av jordbruk, förädling av jordbruksprodukter och annan verksamhet än sådan som berör livsmedel genomförs som stöd enligt artikel 20 i utkastet till EU:s nya landsbygdsförordning. Stöd kan beviljas mikroföretag, små företag, jordbruksföretag och medelstora företag som bedriver första gradens förädling av jordbruksprodukter. I huvudsak riktas stödet till mikroföretag och jordbruksföretag, som till storleken oftast är mikroföretag. Även under denna period har stödet riktats till dessa grupper.

Företagsstöd för landsbygden är en stödform som kan beviljas för grundande av företag. Även företagsinvesteringar kommer fortfarande att vara stödberättigande. Syftet är att det ska skapas och utvecklas verksamhet som inte direkt hör till egentligt jordbruk. Att stöd som är riktade till olika slags ändamål sammanfogas till en och samma stödform väntas inte medföra någon ökning av statens utgifter, men företagens möjligheter att dra nytta av stödet förbättras, när användningen av det blir flexibla än nu.

Det företagsstöd som riktas till grundande av företag, och som föreslås ersätta det nuvarande startstödet till företag, väntas passa nya företag bättre än de nuvarande stödssystemen, eftersom det är möjligt att använda stödet i ett tidigare skede av företagets livscykel. Antalet företag som får stöd väntas öka och företagsverksamheten väntas bli mångsidigare. En sådan utveckling främjas också av stöd till projekt som gäller förutsättningarna för företagsverksamhet i allmänhet.

Trots målet att främja företagsverksamhet och i synnerhet stödandet av nya företag, beaktas i stödverksamheten ändå alltid att det ska råda en sund konkurrens mellan företagen. Stöd beviljas inte så, att stödet orsakar redan befintliga företag mera än smärre negativa effekter. Stödssystemet snedvrider därmed inte konkurrensen.

Det elektroniska ansökningsförfarandet och de förenklade kostnadsmodellerna väntas minska företagens administrativa börda genom att behandlingen av ansökningsdokumenten underlättas och ansökan om stöd och utbetalning av det blir snabbare. Detta kan i sin tur både minska företagens kostnader och frigöra personal från ekonomiförvaltningen till själva produktions- och företagsverksamheten.

4.2 Konsekvenser för myndigheterna

I propositionen föreslås inte några väsentliga ändringar i myndigheternas centrala uppgifter och befogenheter vid förvaltningen av stöden för projektverksamhet och företagsverksamhet på landsbygden.

Enligt förslaget är det fortfarande jord- och skogsbruksministeriet som ansvarar för stödssystemet i sin helhet och Landsbygdsverket

som ansvarar för förvaltningssystemet. Verkställandet av stödssystemen, dvs. beviljande av stöd, utbetalning, uppföljning, övervakning och återkrav hör enligt förslaget i huvudsak till närings-, trafik- och miljöcentralen. Beviljandet och utbetalningen av verksamhetspenningen till aktionsgrupperna och utbetalningen av verksamhetspenningen till innovationsgrupperna för landsbygden och det tekniska biståndet koncentreras dock till Landsbygdsverket.

I verkställandet av programmet är det fortfarande jord- och skogsbruksministeriet som är förvaltningsmyndighet, Landsbygdsverket som är utbetalande organ och uppgiften som attesterande organ sköts av en privat revisionsorganisation som väljs genom konkurrensutsättning. Enligt förslaget ska det attesterande organets uppgifter inte överföras på en offentlig myndighet eller övervakas av en sådan.

I fråga om när stöd- och utbetalningsansökningarna blir anhängiga har det föreslagits ändringar, så att en skriftlig stödansökan ska kunna lämnas in till vilken närings-, trafik- och miljöcentral som helst. Till skillnad från hur det är i nuläget föreslås det att en ansökan som lämnas in till fel närings-, trafik- och miljöcentral först ska registreras så, att de grundläggande uppgifterna i ansökan först registreras i ärendehanteringssystemet innan ansökan skickas till den behöriga närings-, trafik- och miljöcentralen. Detta ökar inte arbetsbördan som helhet, men den fördelas lite annorlunda än tidigare.

Den elektroniska ärendehantering väntas å andra sidan att i betydande grad minska det manuella registreringsarbetet i och med att andelen elektroniska ansökningar ökar. Av ansökningarna om direkta stöd till jordbruket har ca 40 procent gjorts på elektronisk väg, under våren 2013 redan 57 procent. Åtminstone i slutet av fondperioden väntas andelen elektroniska ansökningar om utvecklingsstöd för landsbygden vara lika stor. Det finns goda förutsättningar för detta. Åtminstone när det gäller projektstöden är en stor del av sökandena nämligen stora organisationer som redan nu skulle ha ansökt om stöd elektroniskt, om det vore möjligt.

Även användningen av förenklade kostnadsmodeller väntas minska arbetsbördan

som helhet vid den beviljande och utbetalande myndigheten, trots att det åtminstone till en början är sannolikt att inläringen tar lite tid och endast arbetets tyngdpunkt ändras, när utbetalningen kräver mindre jobb och beviljandet mera. I dessa situationer måste en specifikation om alla de åtgärder som stödet förutsätter fogas till stödbeslutet, så att utbetalningen kan göras enbart på basis av att dessa åtgärder bevisas.

Om man i den lag som gäller stödsystemet också tillåter att närings-, trafik- och miljöcentralerna specialiserar sig i enlighet med lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna genom förordning av statsrådet och att en annan närings-, trafik- och miljöcentral kan användas vid handläggningen av en ansökan, trots att själva beslutet inte flyttas, vore det möjligt att handlägga stöden i den föreslagna lagen på annat sätt än bemyndigandet direkt anger. Det skulle möjliggöra en flexibel användning av närings-, trafik- och miljöcentralens personalresurser. Även om det i detta förfarande är möjligt att man går miste om regional kännedom, ger det dock samtidigt flexibilitet i genomförandet av stödsystemen.

4.3 Miljökonsekvenser

Genomgående teman i åtgärderna för utveckling av landsbygden är innovationer, miljö och klimatförändringen. När det gäller företagsverksamheten på landsbygden strävar man efter att motverka klimatförändringen och förbättra vattendragens tillstånd genom att stödja t.ex. ibruktagande av ny teknik, ibruktagande av energieffektiva processer och återvinning av näringsämnen, utveckling och innovationer samt inhämtande av ny kunskap. Lösningar för att uppnå dessa mål kan göras nästan enbart på företagsnivå, eftersom företagens utgångsläge och mål, kunskaper och utvecklingsaktivitet varierar. Utan ett uppmontrande stödsystem skulle det dock inte fästas lika mycket vikt vid dylika faktorer som när stödsystemen finns lätt tillgängliga för att främja dessa målsättningar.

Lokala, korta produktions- och leveranskedjor inverkar positivt på miljön och klimatet. En ökad efterfrågan på ekologiska produkter aktiverar för sin del förädlingssektorn och primärproduktionen, inklusive hållning

av lantraser samt förädling och marknadsföring av lantrasprodukter. Trots att efterfrågan på dessa produkter ökar, är den lokala marknaden dock ofta så liten att det utan ett fungerande stödsystem inte finns ett tillräckligt incitament för den investering eller utveckling som behövs. Då uteblir också den positiva inverkan på miljön.

För att få till stånd en förändring för miljön är det viktigt att användningen och produktionen av förnybar energi ökar och att service- och produktionsverksamheten utvecklas genom att verksamhetslokalernas energieffektivitet och de logistiska lösningarna förbättras. Utnyttjande av bioenergiråvara som inte kommer från åkrar har en positiv inverkan på landskapsvärden, vattenvärden och främjandet av biodiversiteten. Ett centralt mål är att stödja företagsverksamhet som främjar bioekonomin, vilket i sin tur skapar förutsättningar för positiva miljö- och klimatförändringar, vilket det kommer att fästas vikt vid i uppföljningen av programmet enligt vad som förutsätts i utkastet till EU:s nya landsbygdsförordning.

Med hjälp av stödet till utvecklingsprojekt kan man genomföra gemensamma projekt som förbättrar miljöns tillstånd. Projekten kan främja t.ex. användningen av bioenergi, grundande av naturstigar, förbättrande av bostadsmiljöer och utarbetande av miljöplaner. Utvecklingsåtgärder i anknytning till miljön kan genomföras både i större skala och i form av mindre, lokala projekt.

4.4 Samhälleliga konsekvenser

Konsekvenser för regional utveckling

I Finland kan det av t.ex. geografiska eller historiska orsaker förekomma betydande skillnader mellan olika landsbygdsområden och även inom områdena. Med de åtgärder som lagförslaget innehåller kan man med landsbygdsutvecklingsprogrammets medel delvis direkt och delvis indirekt inverka på å ena sidan bevarandet av regionernas konkurrenskraft och å andra sidan förbättrandet av den.

Den regionala utvecklingens samhälleliga effekt kan ökas i synnerhet genom de utbildnings- och informationsförmedlingsåtgärder

som ingår i lagförslaget, vilket man har gjort också hittills. Främjandet av samarbete, som ingår i den föreslagna lagen som ett nytt objekt för projektverksamheten, är en åtgärd med vars hjälp det är möjligt att i synnerhet påskynda ett effektivt ibruktagande av lösningar som ökar välfärden på landsbygden. När samarbetet täcker ett så stort landsbygdsområde som möjligt förhindras, eller åtminstone fördröjs, uppkomsten av sådana områden som är i riskzonen för att bli efter i utvecklingen jämfört med det övriga samhället.

Konsekvenser för jämlikhet och jämställdhet

Vid beredningen av både landsbygdsutvecklingsprogrammet och lagarna om verkställandet av det har man beaktat den skyldighet som följer av både EU:s lagstiftning och Finlands nationella lagstiftning, inklusive grundlagen, att vid planeringen och genomförandet av olika åtgärder främja jämställdheten mellan kvinnor och män. Vid beredningen har man iakttagit det jämställdhetsprogram som regeringen godkänt för åren 2012–2015 och vars mål är att få ministerierna att ta jämställdhetsfrågorna i beaktande i all sin verksamhet. Vid beredningen har utgångspunkten varit att programmet gäller förvaltningsområdet i sin helhet.

Eftersom det till uppföljningen av programmet även hör att följa upp effekterna på jämställdheten, måste också verkställandet av lagen om stödjande av landsbygdens utveckling göras på ett sådant sätt att det är möjligt att följa upp och utvärdera effekterna på jämställdheten. I praktiken betyder detta att hela den föreslagna lagstiftningen inklusive förordningar och föreskrifter måste verkställas så, att personer av båda könen kan uppleva att de blir jämlikt behandlade när de ansöker om stöd, dvs. att sökandens kön inte är en avgörande faktor vid beviljandet av stöd. Detsamma gäller också övrig jämlikhet som har att göra med person. Alder, hälsotillstånd, religion, etnisk bakgrund och motsvarande faktorer är därmed inte ett hinder för att få stöd utan någon motiverad orsak. En sådan orsak är t.ex. stöd villkoret att en stödtagare måste vara myndig. Likaså är det möjligt att stödjande av ett enmansföretag inte är

ändamålsenligt i ett sådant fall, där den som tänker bli företagare har ett sådant handikapp att den planerade företagsverksamheten helt enkelt inte är möjlig ur opartisk synvinkel. Handikapp i sig är dock inte ett hinder för att få stöd. Med hjälp av stödet är det tvärtom möjligt att stödja företag där handikappade personer sköter olika uppgifter, om ett sådant företag har en lönsam affärsidé och tillräckliga ekonomiska resurser och personalresurser för att genomföra den. Konsekvenserna av sådan verksamhet ökar för sin del jämlikheten.

Med stöd av lagen genomförs regional och lokal verksamhet som finansieras genom programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland. Ett mål med leaderverksamheten är att öka deltagandet i lokal verksamhet. När man med hjälp av stödet skapar möjligheter att på ett mångsidigt sätt främja lokal verksamhet, påverkar man samtidigt jämställdheten i positiv riktning när utvecklingen av arbete och företagsamhet främjas och genom att gå till väga på ett sätt som ökar livskvaliteten och välfärden vid valet av projekt som stöds. Leaderverksamheten har separata mål för män och kvinnor. Medlemsantalet och styrelsens sammansättning i de föreningar som fungerar som aktionsgrupper granskas också med avseende på könsfördelningen, så att man kan påverka allas lika möjlighet att delta.

Olika åldersgruppers ställning kan man dessutom påverka speciellt i aktionsgruppernas projektverksamhet genom att vid valet av projekt som ska stödas fästa uppmärksamhet vid bl.a. de ungas ställning på landsbygden, vilket också förutsätts i programmet. Antalet unga har minskat kraftigt i synnerhet i landsbygdsområdena i Östra och Norra Finland. Utan åtgärder uppskattas dessa områdens attraktionskraft på de unga inte heller i framtiden öka i någon betydande grad på grund av hög arbetslöshet och minskande service. Projektverksamheten inriktas aktivt på att de unga själva ska delta i projekten, och åtgärderna riktas till de unga genom att förbättra deras möjligheter till hobby- och näringsverksamhet.

Till jämlikheten och främjandet av jämlikhet hör också regional jämlikhet, vilket målen och åtgärderna i programmet för utveck-

ling av landsbygden i Fastlandsfinland är inriktade på. När lagen verkställs strävar man efter att med målen om regional jämlikhet och regionala åtgärder utjämna regionala skillnader som beror på perifert läge, svåra naturförhållanden, snedviden åldersstruktur, strukturell arbetslöshet, begränsade marknader och få möjligheter till näringsverksamhet och som märks i invånarnas vardag och som olika utkomstmöjligheter. Hur den regionala jämlikheten förverkligas i programmet följs upp med hjälp av uppställda mål och indikatorer.

Konsekvenser för generationerna

Det förutsätts att sådan verksamhet som beviljas stöd genomförs med hänsyn till hållbar utveckling. Med detta avses bl.a. att sådana regionala lösningar som rör energianvändning, användning av icke-förnybara naturresurser eller som påverkar miljön på annat sätt gör att den miljö som stöds behålls livsduglig även i framtiden. Stöd beviljas inte för verksamhet som leder till att det i synnerhet genom lokala och regionala lösningar genomförs åtgärder som har långverkande och mycket skadliga konsekvenser för boende- och livsmiljön.

5 Beredningen av propositionen

5.1 Beredningskedan och beredningsmaterial

För beredningen av landsbygdsutvecklingsprogrammet för fondperioden 2014–2020 tillsatte jord- och skogsbruksministeriet år 2011 en stor beredningsorganisation bestående av intressentgrupper och representanter från förvaltningen. Till beredningsorganisationen hör bl.a. den arbetsgrupp som tillsattes den 27 april 2011 genom beslutet MMM019:07/2011 för att bereda företagsstöden för landsbygden och de regionala utvecklingsstöden. Arbetsgruppens arbete styrs av den samordningsarbetsgrupp som samma dag genom beslutet MMM019:00/2011 tillsattes för att bereda revideringen av Europeiska unionens jordbruks- och landsbygdspolitik. Den förstnämnda arbetsgruppen har dessutom som beredningsorgan flera inoffi-

ciella arbetsgrupper för företags- och projektstöden. För aktionsgrupperna finns en separat arbetsgrupp. I arbetsgrupperna bereddes stödsystemens huvudsakliga innehåll och inriktning samt stödbelopp och stödformer.

Under beredningen av programutkastet öppnade jord- och skogsbruksministeriet en nätenkät för allmänheten på webbplatsen dinasikt.fi om hur utvecklingen av landsbygden ska inriktas under inkommande programperiod.

I maj 2013 har det begärts utlåtande om utkastet till landsbygdsutvecklingsprogram genom ministeriets brev MMM030:00/2013.

Jord- och skogsbruksministeriet tillsatte också genom sitt beslut MMM035:00/2012 i september 2012 en arbetsgrupp för att bereda förvaltningen av utvecklings- och jordbruksstöden för landsbygden. Arbetsgruppen har haft till uppgift att bereda en förvaltningsmodell för jordbruksstöden och utvecklingsåtgärderna för landsbygden som ska vara klar och effektiv, möjliggöra att verkningsfulla resultat uppnås för kundernas bästa och samtidigt säkerställa att de gemensamma medlen används i enlighet med reglerna. Arbetsgruppen lämnade den 31 mars 2013 in en mellanrapport om de åtgärder som inverkar på lagstiftningen.

Jord- och skogsbruksministeriet inrättade dessutom genom sitt beslut MMM038:00/2012 den 30 oktober 2012 ett lagstiftningsprojekt för lagstiftning om utvecklingsstöd för landsbygden och strukturstöd till jordbruket för fondperioden 2014–2020. Lagstiftningsprojektet ska genomföras som tjänsteuppdrag. Ministeriets naturresursavdelning har hörts särskilt. I lagstiftningsprojektet har fungerat en inofficiell arbetsgrupp, och dessutom har det under beredningen hållits några möten med representanter för både Landsbygdsverket och vissa närings-, trafik- och miljöcentraler. Dessutom har det för närings-, trafik- och miljöcentralernas och aktionsgruppernas ombud getts tillfälle att framföra sina kommentarer om den lag som varit under beredning.

Med sametinget har den 4 september 2013 hållits en förhandling i enlighet med samlagslagen (974/1995).

5.2 Remissyttranden och hur de har beaktats

Utkastet till regeringsproposition sändes på remiss till justitieministeriet, undervisnings- och kulturministeriet, kommunikationsministeriet, arbets- och näringsministeriet, finansministeriet, miljöministeriet, Ålands landskapsregering, Landsbygdsverket, Livsmedelssäkerhetsverket, Konkurrens- och konsumentverket, dataombudsmannen, Skatteförvaltningen, närings-, trafik- och miljöcentralerna, Kommunförbundet, landskapsförbunden, Finlands skogscentral, Skogsbrukets utvecklingscentral Tapio, Sametinget, Paliskuntain yhdistys ry, Finlands Näringsliv rf, Företagarna i Finland rf, Byaverksamhet i Finland rf, Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry och Svenska lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf.

Enligt utlåtandena vore det bra både att slå ihop stödformerna och att införa elektronisk ärendehantering. I utlåtandena uppmärksammades också ändringar av utkastet till EU:s nya landsbygdsförordning. Finansministeriet och skatteförvaltningen ansåg att det att få uppgifter från skatteförvaltningen i enlighet med utkastet inte uppfyller grundlagens krav. Justitieministeriet har i sitt utlåtande granskat propositionsutkastet med tanke på grundlagen och då speciellt framfört sin syn på överförandet av offentlig makt och en offentlig uppgift på en förvaltningsextern aktör, tillämpningen på Åland, skyddet mot självinkriminering, de administrativa påföljderna, besluts- och besvärsförfarandet och aktionsgruppens tillgång till informationssystemet. Landsbygdsverket har både föreslagit ändringar av bestämmelserna och begrundat verkställandet av stödsystemet, vilket också många närings-, trafik- och miljöcentraler har gjort. Landskapsförbunden föreslog en mera verksam roll i genomförandet av landsbygdsutvecklingsprogrammet och samordningen av den regionala utvecklingen. Speciellt föreslog de att projekt ska behandlas i landskapsförbundets samarbetsgrupp. Sametinget ansåg att samernas ställning som ursprungsbefolkning och den nationella och internationella lagstiftning som gäller dem inte tas i beaktande i propositionsutkastet. Föreningen Byaverksamhet i Finland rf beto-

nade aktionsgruppernas ställning och föreslog ändringar i temaprojektet. I flera remissyttranden framfördes dessutom iakttagelser och förbättringsförslag av teknisk art.

De föreslagna ändringarna har man eftersträvat att till största delen ta i beaktande i den fortsatta beredningen av propositionen, även om det inte varit möjligt att genomföra alla ändringsförslag antingen på grund av den väntade EU-lagstiftningen eller motstridiga ändringsförslag.

Enligt justitieministeriet vore det motiverat att en myndighet sköter det attesterande organets uppgifter och, om det kräver avvikande arrangemang t.ex. för att säkerställa oberoendet, föreslår ministeriet att det löses genom att utveckla myndighetsorganisationen. I propositionen föreslås dock ingen ändring av nuvarande praxis. En konkurrensutsatt revisionssammanslutning har fungerat som attesterande organ under hela EU-medlemskapet, och detta har inte ändrats trots flera behandlingar av propositioner i riksdagen och grundlagsutskottet. I propositionen föreslås inte heller ibruktage av något förfarande för ändringssökning i besvärshandlingarna. Propositionen är till denna del överensstämmande med de lagförslag som ingår i den regeringsproposition som gäller nedläggning av besvärsnämnden.

Propositionen har inte heller ansetts vara sådan att den i någon särskild grad inverkar på samernas ställning som ursprungsbefolkning, och stödsystemen i den nya lagen riktas inte till näringar som hör till samernas traditionella näringar och därmed samernas kulturella självstyrelse. Den föreslagna ändringen i lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringar är av teknisk natur och avsedd att möjliggöra att det nuvarande stödsystemet fortsätter oavbrutet också år 2014.

6 Samband med andra propositioner

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2014 och avses bli behandlad i samband med den.

Till riksdagen har överlämnats en regeringsproposition med förslag till lagstiftning om indragning av landsbygdsnäringarnas besvärsnämnd och lagstiftning som har sam-

band med den. Indragningen av besvärskommittén och inrättandet av en ny besvärskommitté inverkar också på de lagar som ingår i denna proposition.

Avsikten är att till riksdagen överlämna en proposition med förslag till lag om nationell förvaltning av Europeiska havs- och fiskerifonden, vars tillämpningsområde inverkar på 2 § i den föreslagna lagen om stödjande av landsbygds utveckling.

Avsikten är också att till riksdagen överlämna en proposition med förslag till lag om finansiering av program inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde och strukturfundsprojekt. Propositionen kan inverka på tillämpningsområdet för 2 § i den föreslagna lagen om stödjande av landsbygds utveckling.

Avsikten är också att till riksdagen överlämna en proposition med förslag till lag om regionutveckling och förvaltning av strukturfundsverksamheten och en proposition som gäller stödjande av företagsverksamhet. Båda dessa kan påverka innehållet i de nu föreslagna lagarna.

Avsikten är också att till riksdagen överlämna en proposition med förslag till lag om gemensam kundservice inom den offentliga förvaltningen och lag om ändring av 10 § i lagen om utveckling av regionerna, som kan inverka på innehållet i de nu föreslagna lagarna.

Innehållet i Europeiska unionens lagstiftning om EJFLU och strukturfonderna och tidpunkten för dess ikraftträdande inverkar också på de föreslagna lagarna.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Lagen om förvaltning av utvecklingsprogrammen för landsbygden

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. Tillämpningsområde. Avsikten är att lagen ska tillämpas inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde på utarbetande, genomförande, utvärdering och övervakning av utvecklingsprogrammen för landsbygden. Lagen ska enligt förslaget alltså inte tillämpas på program som genomförs inom arbets- och näringsministeriets eller andra ministeriers förvaltningsområden, även om det i dessa program skulle ingå åtgärder som anknyter till utveckling av landsbygden. Vid utarbetandet och genomförandet av program som hör till lagens tillämpningsområde ska det säkerställas att olika förvaltningsområdens utvecklingsåtgärder kompletterar varandra och inte överlappar varandra. Lagen tillämpas på landsbygdsutvecklingsprogram inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde oberoende av om program-

men finansieras helt eller delvis av EU eller med nationella medel.

Som ett utvecklingsprogram för landsbygden anses en helhet av sådana utvecklingsåtgärder som planeras och genomförs på ett enhetligt och systematiskt sätt och med vilka man har som mål att utveckla näringsverksamheten på landsbygden, förbättra gårdsbrukens konkurrenskraft samt boendemiljön och livskvaliteten på landsbygden, främja en hållbar användning av förnybara naturtillgångar eller utveckla landsbygden på något annat motsvarande sätt. Avsikten är att lagens tillämpningsområde ska täcka en bred skala av olika sorters verksamhet. För att näringsverksamheten på landsbygden ska utvecklas och boendemiljön och livskvaliteten ska förbättras kan programmet innehålla åtgärder som förbättrar förhållandena för alla som bor på landsbygden och som stöder grundande och utveckling av företag på landsbygden oberoende av bransch. I praktiken begränsas lagens tillämpningsområde av programmets koppling till de mål och prioriteringar som EU ställt upp för utveckling av landsbygden och motsvarande nationella mål och strategier.

Avsikten är att den föreslagna lagen ska tillämpas på det nationella programarbetet inom landsbygdsutvecklingsprogrammen och på regleringen av uppgifter och befogenheter för myndigheter och övriga organ som ansvarar för programförvaltningen. Med programarbete avses utarbetande, ändring och godkännande av utvecklingsprogrammen, de regionala utvecklingsplanerna och de lokala utvecklingsstrategierna samt samarbete mellan de aktörer som deltar i programarbetet. Med programförvaltning avses skötseln av alla de uppgifter i anknytning till beviljande och utbetalning av stöd, ekonomisk förvaltning, övervakning, återkrav, påföljder, uppföljning, utvärdering, rapportering, styrning, informationsförmedling och systemförvaltning som hör till genomförandet av programmet och som krävs för att programmet ska genomföras effektivt och i enlighet med principerna för oklanderlig medelsförvaltning samt EU:s rättsakter och nationella författningar.

I självstyrelselagen för Åland (1144/1991) föreskrivs det om fördelningen av lagstiftningsbehörigheten mellan riket och landskapet Åland och om genomförandet av EU-rätten i landskapet. Huruvida rikets lag ska tillämpas på landsbygdsutvecklingsprogram som genomförs i landskapet följer direkt av självstyrelselagen om Åland.

Under den pågående programperioden genomförs på Åland ett särskilt landsbygdsutvecklingsprogram för Åland. Förvaltningen och genomförandet av det programmet hör till landskapets behörighet. Det föreslås att landskapet Åland genomför ett eget landsbygdsutvecklingsprogram även under inkommande programperiod.

2 §. Förhållande till Europeiska unionens lagstiftning. Det föreslås att lagen tillämpas på programarbete och förvaltning av program som helt eller delvis finansieras av EU, om inte något annat följer av EU:s lagstiftning. Bestämmelser om programarbete, förvaltning, ekonomisk förvaltning och övervakning av de landsbygdsutvecklingsprogram som finansieras med medel från EJFLU under programperioden 2014—2020 finns i utkastet till EU:s nya landsbygdsförordning, horisontell förordning och förordning om allmänna bestämmelser, vilka avses i 3 § 2—

4 punkten i lagförslaget. Bestämmelser på allmän nivå om förvaltning, övervakning och uppföljning av EU-programmens medel finns också i Europaparlamentets och Rådets förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 om finansiella regler för unionens allmänna budget och om upphävande av rådets förordning (EG, Euratom) nr 1605/2002. Dessutom kommer Europeiska kommissionen att anta delegerade akter och genomförandeakter om de program som finansieras med medel från EJFLU och om förvaltningen av medlen.

Den föreslagna lagen tillämpas inte på program som finansieras med medel från övriga EU-fonder som hör till tillämpningsområdet för utkastet till förordning om allmänna bestämmelser. Lagens tillämpningsområde innefattar alltså inte program som finansieras med medel från Europeiska havs- och fiskerifonden, Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden eller Europeiska garantifonden för jordbruket. De program som finansieras genom EU:s olika fonder samordnas som en del av programarbetet.

Den nationella lagstiftningen om förvaltningen av program som finansieras med medel från EU har främst till uppgift att verkställa bestämmelserna om de enskilda medlemsstaternas organ som förutsätts i EU:s lagstiftning.

3 §. Definitioner. I 3 § föreslås bestämmelser om definitioner. Enligt 1 punkten avses med program de program för landsbygdsutveckling som finansieras antingen med Europeiska unionens medel och nationella medel eller uteslutande med nationella medel eller uteslutande med Europeiska unionens medel. Av de program som hör till lagens tillämpningsområde är det mest omfattande och betydelsefullaste i praktiken programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland, som finansieras delvis med medel från EJFLU, men den föreslagna definitionen täcker också andra utvecklingsprogram för landsbygden som genomförs under programperioden. I 2—4 punkten definieras sådan EU-lagstiftning som det hänvisas till senare i flera paragrafer som gäller utnämning av förvaltningsorgan och fördelning av deras behörighet. Med förordningen om allmänna bestämmelser avses enligt 2 punkten Euro-

paparlamentets och rådets förordning (EU) nr /2013 om gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och Europeiska havs- och fiskerifonden som omfattas av den gemensamma strategiska ramen, om allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och Sammanhållningsfonden samt om upphävande av förordning (EG) nr 1083/2006. Med den horisontella förordningen avses enligt 3 punkten Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr /2013 om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitik. Med landsbygdsförordningen avses enligt 4 punkten Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr /2013 om stöd till landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU). Enligt 5 punkten avses med lokal aktionsgrupp en av jord- och skogsbruksministeriet godkänd intressegrupp som avses i artikel 28 i förordningen om allmänna bestämmelser och som består av de aktörer som deltar i den lokala landsbygdsutvecklingen. Bestämmelser om godkännande av de lokala aktionsgrupperna samt deras uppgifter och allmänna verksamhetsmässiga och administrativa förutsättningar finns i lagförslagens 8 och 16 §.

2 kap. Programarbete

I kapitlet om programarbete föreslås bestämmelser om beredning, godkännande och samordning av program. I kapitlet föreskrivs det också om utarbetande och samordning av de lokala utvecklingsstrategier för landsbygden och de regionala planer för utveckling av landsbygden som genomförs som en del av programmen eller utarbetas som grund för beredningen av programmen. Under den pågående programperioden har beredningen av de nationella landsbygdsutvecklingsprogrammen och de landsbygdsutvecklingsprogram som finansieras genom EJFLU gjorts på basis av den nationella planen för utveckling av landsbygden, som det föreskrivs om i 4 § i programförvaltningslagen. Under inkommande programperiod bereds ingen så-

dan nationell plan för utveckling av landsbygden, utan i programmet presenteras en strategi om hur man genom programmet främjar unionens strategi om smart och hållbar tillväxt för alla och unionens prioriteringar för utveckling av landsbygden. Därför utarbetas inte heller någon separat plan som grund för de nationella programmen, utan motsvarande saker inkluderas i programmet.

4 §. Godkännande och ändring av program. I paragrafen föreskrivs det om godkännande och ändring av programförslag för både nationella program och program som finansieras med medel från EU. I artikel 23—26 i utkastet till förordning om allmänna bestämmelser föreskrivs det om beredning, innehåll, godkännande och ändring av program som hör till EU:s gemensamma strategiska ramfonder. Närmare bestämmelser om de program som hör till EJFLU finns i artikel 7—13 i utkastet till EU:s nya landsbygdsförordning. Kommissionen kommer dessutom att genom genomförandeakter anta regler om förfaranden och tidsplaner för godkännande och inlämning av landsbygdsutvecklingsprogrammen och ändringar av dem.

När det gäller program som finansieras av EU gör kommissionen en bedömning av programförslaget och ger vid behov en anmärkning om det. Medlemsstaten måste ge kommissionen nödvändiga tilläggsuppgifter och vid behov justera programförslaget. Kommissionen godkänner programmet om anmärkningarna har beaktats i tillräcklig grad.

I paragrafens 1 mom. föreskrivs det om det nationella godkännandet av ett program. Ett förslag till program som finansieras med EU:s medel ska enligt förslaget godkännas av statsrådet innan det sänds till kommissionen. Beslut om godkännande av program som finansieras uteslutande med nationella medel ska fattas av statsrådet efter föredragning från jord- och skogsbruksministeriet.

I 2 mom. föreskrivs det om förfarandet vid ändring av program och om godkännande av ändringar. Vid ändring av program ska bestämmelserna om godkännande och utarbetande av program iakttas. Enligt förslaget är det alltså statsrådet som godkänner ändringar i nationella program och ändringar i förslag till EU-finansierade program. I fråga om ändringar i programförslag som finansieras av

EU ska man dessutom höra programmets övervakningskommitté, som ger ett utlåtande om förslaget. Övervakningskommitténs ställning och uppgifter föreskrivs det närmare om i lagförslagets 14 §.

I 4 § 2 mom. föreslås också en bestämmelse om situationer där ändringar i ett program inte ska behöva statsrådets godkännande, utan där jord- och skogsbruksministeriet beslutar om ändringar i nationella program och om sändande av ändringsförslag till kommissionen för program som finansieras av EU. Med sådana ändringar avses små tekniska och administrativa ändringar av ringa betydelse i anknytning till programförvaltningen och de stödsystem som används i genomförandet av programmen. I praktiken innebär detta sådana kompletteringar och ändringar av programtexten som inte inverkar på fördelningen av medel i programmet. Betydande ändringar, som inverkar på programmets struktur eller på finansieringen av programåtgärder, ska dock alltid behandlas av statsrådet.

5 §. Regionala planer för utveckling av landsbygden. Det föreslås att det i denna paragraf föreskrivs om regionala planer för utveckling av landsbygden, som utarbetas för uppsättning av regionala mål och beredning av åtgärder för att uppnå dem, både inom de nationella programmen och program som finansieras av EU. Närings-, trafik- och miljöcentralerna föreslås svara för utarbetandet av de regionala utvecklingsplanerna inom sina verksamhetsområden. Jord- och skogsbruksministeriet instruerar närings-, trafik- och miljöcentralerna om utarbetandet av planerna enligt 8 § 1 mom. 5 punkten i lagförslaget.

En regional utvecklingsplan ska enligt förslaget innehålla åtminstone den regionala utvecklingsstrategin, prioriteringar som stöder genomförandet och urvalskriterier. Närmare bestämmelser om de regionala utvecklingsplanernas innehåll och struktur samt om förfarandet när planerna utarbetas eller ändras ska få utfärdas genom förordning av statsrådet. Ett sådant bemyndigande föreslås därför i paragrafens 2 mom.

Avsikten är att det ska föreskrivas om dessa frågor till stor del på motsvarande sätt som i statsrådets förordning om förvaltning av

program som hänför sig till utveckling av landsbygden.

6 §. Lokala utvecklingsstrategier. Paragrafen innehåller bestämmelser om utarbetande av lokala utvecklingsstrategier. Lokalt ledd utveckling i enlighet med lokala utvecklingsstrategier kallas Leader-verksamhetssättet inom EJFLU. De lokala utvecklingsstrategierna är inte självständiga delar av ett program, utan de utnyttjas i programarbetet vid uppsättning av lokala mål och planeringen av åtgärder beträffande dem. När det gäller EU-finansierade program är avsikten att nationellt verkställa bestämmelserna om lokal utveckling i artikel 28–30 i förordningen om allmänna bestämmelser.

I artikel 29 i utkastet till förordning om allmänna bestämmelser föreskrivs det om vad en lokal utvecklingsstrategi åtminstone måste innehålla. Kommissionen kommer dessutom att anta delegerade akter om fastställande av område och befolkning som omfattas av den lokala utvecklingsstrategin. Avsikten är att man med stöd av det föreslagna bemyndigandet i 2 mom. vid behov kan utfärda närmare bestämmelser om innehållet i strategin i enlighet med egna nationella behov. För utarbetandet av de lokala utvecklingsstrategierna svarar lokala intressegrupper som uppfyller de krav som föreskrivs för lokala aktionsgrupper i 16 § 2 mom. Dessa krav gäller gruppens verksamhetsmässiga, ekonomiska och administrativa förutsättningar och en tillräckligt bred lokal representation i gruppens styrelse och bland dess medlemmar. Avsikten är att en grupp som utarbetat en lokal utvecklingsstrategi kan bli godkänd som lokal aktionsgrupp, om dess utvecklingsstrategi blir vald att genomföras med finansiering via programmet. För att målet om öppenhet och jämlikhet ska uppnås ska också andra intressegrupper än sådana som har fungerat som lokala aktionsgrupper under den pågående programperioden få möjligheten att utarbeta en strategi och bli godkänd som lokal aktionsgrupp.

Enligt artikel 29 i förordningen om allmänna bestämmelser ska de lokala utvecklingsstrategierna väljas ut av en kommitté som inrättats för detta syfte. Enligt samma artikel svarar den förvaltningsmyndighet som avses i 11 § för inrättandet av urvalskommittén och

beslutet om att godkänna en lokal utvecklingsstrategi.

I paragrafens 2 § föreslås ett bemyndigande att vid behov genom förordning av statsrådet utfärda närmare bestämmelser om förfarandet vid utarbetandet av de lokala utvecklingsstrategierna och vid ändring och val av strategi samt om strategiernas innehåll och struktur. Avsikten är att man i huvudsak ska iakttasamma förfaranden som under den pågående programperioden. Under den pågående programperioden har det inte funnits något behov av bestämmelser om urval av lokala utvecklingsstrategier, eftersom de har godkänts i samband med godkännandet av lokala aktionsgrupper. Avsikten är att vid behov utfärda bestämmelser om förfaranden i anknytning till urvalskommitténs arbete. Bemyndigandet har en koppling till lagförslagets 16 § 2 mom., där det föreskrivs om de allmänna förutsättningarna för att en lokal aktionsgrupp ska bli godkänd, men också till bemyndigandet i 8 § 2 mom. Enligt detta får närmare bestämmelser om villkoren för godkännande av de lokala aktionsgrupperna vid behov utfärdas genom förordning av statsrådet.

7 §. Samarbete. Lagförslagets 7 § innehåller bestämmelser om samarbete i programarbetet. Syftet med samarbetet är att säkerställa att likadana åtgärder inte beviljas dubbel finansiering från olika finansieringskällor och att utvecklingsåtgärderna kompletterar varandra, också i det praktiska genomförandet. Vilka aktörer som deltar i samarbetet varierar beroende på om det är fråga om nationellt, regionalt eller lokalt programarbete. I vilken form samarbetet sker kan också variera beroende på vilket skede av programarbetet som pågår. På samarbetet med landskapet Åland tillämpas bestämmelserna i självstyrelselagen för Åland.

I samarbetet ska ingå en så bred representation som möjligt, bestående av alla aktörer som är viktiga med tanke på landsbygdsutvecklingen. Vid utarbetandet av program består dessa åtminstone av andra ministerier och centralförvaltningsmyndigheter med anknytning till programmet, representanter för regionförvaltningen, lokala aktionsgrupper, intresseorganisationer såsom näringslivs-, producent-, arbetsmarknads- och miljöorga-

nisationer samt experter inom lantbruk, landsbygd och regionutveckling.

Vid utarbetandet av de regionala utvecklingsplanerna deltar i samarbetet åtminstone regionförvaltningsmyndigheterna, samsamarbetsgrupper i regionen eller motsvarande organ, lokala aktionsgrupper, företag och intresseorganisationer samt experter inom utveckling av regionen eller någon av dess delregioner. I samarbetet beaktas vid behov även aktörer inom skapande branscher, såsom Centret för konstfrämjandes regionala verksamhetspunkter. På sameområdena kan samarbetet bedrivas t.ex. med Sametinget. De regionala utvecklingsplanerna ska man sträva efter att utarbeta genom ett så brett samarbete som möjligt med beaktande av landskapsförbundens åsikter och landskapsstrategierna.

Vid utarbetandet av de lokala utvecklingsstrategierna deltar i samarbetet åtminstone de lokala myndigheterna, experter inom utveckling av det aktuella området eller något av dess delområden samt områdets företag, sammanslutningar och övriga aktörer som är av betydelse för genomförandet av den lokala strategin. I samarbetet kan också delta andra aktörer som bjuds in i enskilda fall utifrån vad man har för mål med utvecklingsarbetet och vad åtgärderna innehåller. Väsentligt i samarbetet är att expertisen utnyttjas på ett mångsidigt sätt och att de nationella, regionala och lokala målen samordnas.

I programmen ingår ofta åtgärder som an knyter till andra ministeriers än jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde. I sådana fall ska man förhandla om programmets tillämpningsområde och samordningen av åtgärderna med de berörda ministerierna. T.ex. när det gäller stöd för företagsverksamhet på landsbygden och samordning med strukturfonderna förhandlar man med arbets- och näringsministeriet. När det gäller de miljöåtgärder för jordbruket som ingår i programmen förhandlar man däremot med miljöministeriet. Då kan även bestämmelser om andra program än de som lagförslaget gäller bli tillämpliga på samsamarbetsförfarandena. T.ex. kan lagstiftning om Europeiska havs- och fiskerifonden eller EU:s strukturfonder komma att tillämpas i sådana fall. Precis som under den pågående programperioden före-

slås det att det föreskrivs om landskapets samarbetsgrupper i arbets- och näringsministeriets lagstiftning. Bestämmelser om den samordning av olika fonders regionala utvecklingsåtgärder och de regionala och lokala utvecklingsplanerna för landsbygden som sköts av landsbygdsavdelningarna utfärdas genom förordning av statsrådet med stöd av bemyndigande i arbets- och näringsministeriets lagstiftning.

I paragrafen föreskrivs också om deltagande i det partnerskapsavtal som hör till de gemensamma strategiska ramfonderna. Enligt artikel 5 i utkastet till förordning om allmänna bestämmelser avses med partnerskapsavtal ett dokument som en medlemsstat låtit göra enligt principen om flernivåstyrelse, och där man fastställer en strategi för användning av fonderna samt prioriteringar och arrangemang på ett effektivt och fungerande sätt i enlighet med EU:s strategi. Kommissionen fattar beslut om godkännande av partnerskapsavtalet efter en bedömning och förhandlingar med medlemsstaten. I utkastet till förordning om allmänna bestämmelser avses med partner behöriga regionala, lokala och andra myndigheter, näringslivets och arbetsmarknadens organisationer och företrädare för civilsamhället, även miljöorganisationer, icke-statliga organisationer och organisationer som arbetar för icke-diskriminering och jämställdhet. Arbets- och näringsministeriet, som ansvarar för regionutvecklingen, är partnerskapsavtalets nationella huvudförhandlare. Jord- och skogsbruksministeriet ansvarar för beredningen av partnerskapsavtalet i fråga om de program som hör till EJFLU.

Enligt 2 mom. i paragrafen ska jord- och skogsbruksministeriet ansvara för samordningen av programmen. För samarbetet inom beredningen av de regionala planerna och genomförandet av de regionala åtgärder som ingår i programmet ansvarar närings-, trafik- och miljöcentralerna i sina respektive verksamhetsområden. För samordningen av en lokal utvecklingsstrategi svarar den lokala intressegrupp som utarbetat strategin i samarbete med regionens närings-, trafik- och miljöcentral. Avsikten är att närings-, trafik- och miljöcentralerna och utarbetarna av de lokala strategierna ser till att de regionala och lokala utvecklingsåtgärderna kompletterar varandra.

Vid behov kan jord- och skogsbruksministeriet styra samordningen vid utarbetandet av de regionala planerna och lokala strategierna med stöd av 8 § 1 mom. 5 punkten i lagförslaget. Samordning måste ske även när ett program, en plan eller en strategi ändras.

Paragrafens 3 mom. innehåller ett bemyndigande att vid behov genom förordning av statsrådet utfärda närmare bestämmelser om de aktörer som är viktiga med tanke på landsbygdsutvecklingen, om samarbetet vid skötseln av uppgifter enligt lagen samt om samordning av program, planer eller strategier. Avsikten är att man till denna del iakttar i huvudsak samma bestämmelser som under den pågående programperioden.

3 kap. Myndigheter och andra organ

Kapitlet innehåller bestämmelser om de myndigheter som ansvarar för de uppgifter som hör till beredningen och genomförandet av programmen och om andra organ som deltar i programarbetet samt om fördelningen av behörighet mellan dessa. Kapitlet innehåller bestämmelser på allmän nivå om uppgifter som anknyter till verkställandet av de stödssystem som hör till programmen. Det föreslås att närmare bestämmelser om uppdelning och differentiering av verkställighetsuppgifterna mellan de organ som genomför programmen ska ingå i författningar som gäller stödssystemen, t.ex. i den föreslagna lagen om stödjan- de av landsbygdens utveckling.

I fråga om EU-programmen är avsikten att med bestämmelserna i kapitlet genomföra de krav som ställs på programförvaltningen i utkastet till förordning om allmänna bestämmelser, EU:s nya landsbygdsförordning och horisontell förordning. I artikel 62 och 63 i utkastet till förordning om allmänna bestämmelser föreskrivs det om de allmänna principerna för förvaltningen av de gemensamma strategiska ramfonderna. I artikel 72 i utkastet till EU:s nya landsbygdsförordning och artikel 60 i utkastet till horisontell förordning föreskrivs det om medlemsstaternas skyldigheter när det gäller att ordna förvaltningen av de program som finansieras genom EJFLU. Medlemsstaterna måste verkställa alla lagar, förordningar och övriga administrativa bestämmelser som behövs för att sä-

kerställa ett effektivt skydd för unionens finansiella intressen. Medlemsstaterna ska för utvecklingsprogrammet för landsbygden utse en förvaltningsmyndighet, ett utbetalande organ och ett attesterande organ. Medlemsstaterna ska grunda ett förvaltnings- och kontrollsystem som garanterar en klar uppdelning och differentiering av uppgifterna mellan förvaltningsmyndigheten och de övriga organen. Medlemsstaten ska meddela kommissionen om bestämmelserna om det förvaltnings- och kontrollsystem som medlemsstaten upprättat för att säkerställa ett effektivt skydd av unionens intressen.

8 §. Jord- och skogsbruksministeriets uppgifter. Paragrafen innehåller bestämmelser om jord- och skogsbruksministeriets uppgifter i programarbetet och förvaltningen av de program som lagförslaget gäller. Bestämmelser om ministeriets interna ansvarsfördelning och differentiering av uppgifter föreslås ingå i ministeriets arbetsordningar.

Enligt 1 mom. 1 punkten i paragrafen ska jord- och skogsbruksministeriet svara för beredningen av program och av de strategier som ingår i dem samt för beredningen av ändringar i programmen och strategierna. Vid beredning, godkännande och ändring av program som finansieras genom EJFLU ska artikel 23—26 i utkastet till förordning om allmänna bestämmelser och artikel 7—13 i utkastet till EU:s nya landsbygdsförordning iakttas. Enligt artikel 23 i utkastet till förordning om allmänna bestämmelser ska programmen upprättas av medlemsstaten eller av en myndighet den utser, i samarbete med partnererna. I praktiken sker beredningen av både de nationella programmen och EU-programmen i arbetsgrupper vid jord- och skogsbruksministeriet i enlighet med det samarbete som det föreskrivs om i lagförslaget 7 §. I 4 § föreskrivs om behörighet att godkänna program och programändringar.

Enligt 1 mom. 2 punkten i denna paragraf ska jord- och skogsbruksministeriet planera användningen av programmedlen, bereda fördelningen av medlen och anvisa medel till de aktörer som genomför programmen. Med detta avses planering av vilka åtgärder och regioner medlen årligen ska riktas till samt beslut om anvisning av medel till de aktörer som sköter genomförandet av programmet.

Planeringen gäller hela programperioden. Största delen av medlen från programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland 2007—2013 har i statsbudgeten hört till jord- och skogsbruksministeriets huvudtitel, men en del av medlen har beviljats från gårdsbrukets utvecklingsfond. Beslut fattas senare om användningen av medel från gårdsbrukets utvecklingsfond som nationell medfinansiering av programmet under inkommande programperioden. Förslag till beslut om anvisning av programmets medel behandlas i statsrådets finansutskott i enlighet med bestämmelserna om dess behörighet.

Enligt 1 mom. 3 och 4 punkten i paragrafen ska jord- och skogsbruksministeriet svara för övervakningen och utvärderingen av programmen. Avsikten är att ministeriet ska ha det allmänna ansvaret för att ordna och samordna övervakningen och utvärderingen av både nationella program och EU-program, men det praktiska genomförandet kan skötas med köpta tjänster eller helt eller delvis av övriga aktörer inom förvaltningsområdet.

En del av övervakningen av de program som finansieras genom EJFLU ska skötas av en övervakningskommitté, som det föreskrivs om i 14 § i lagförslaget. Detaljerade bestämmelser om hur övervakningen och utvärderingen av EU-programmen ska ordnas, vad de ska innehålla och hurudana förfaranden som ska iakttas i samband med dem finns i artikel 41—50 i utkastet till förordning om allmänna bestämmelser, artikel 74—86 i utkastet till EU:s nya landsbygdsförordning och artikel 109—110 i utkastet till horisontell förordning. Dessutom kommer kommissionen att genom genomförandeakter anta närmare bestämmelser om övervakningen och utvärderingen av EU-programmen.

Enligt 1 mom. 5 punkten i paragrafen ska jord- och skogsbruksministeriet ansvara för styrningen när de regionala planerna för landsbygdens utveckling och de lokala utvecklingsstrategierna utarbetas. Med stöd av bemyndigandena i lagförslaget 5 och 6 § får närmare bestämmelser om planerna och strategierna utfärdas genom förordning av statsrådet. Avsikten är att ministeriet utöver dessa bestämmelser ska ge närmare anvisningar om sådana praktiska frågor som är så pass detaljerade att det inte vore ändamålsenligt att ut-

färda bestämmelser om dem genom förordning av statsrådet. Sådana frågor är t.ex. planernas och strategiernas längd, riktgivande innehållsförteckningar och tidfrister för utarbetande av dem. Genom bestämmelsen strävar man efter att säkerställa att de regionala planerna och lokala strategierna är enhetliga och jämförbara och att de utvecklingsåtgärder som ingår i dem kompletterar både varandra och programmet.

I 1 mom. 6 punkten i paragrafen föreskrivs det om jord- och skogsbruksministeriets behörighet att besluta om godkännande av lokala aktionsgrupper. Detta motsvarar det förfarande som använts under den pågående programperioden.

I 1 mom. 7 punkten föreskrivs det om godkännande av innovationsgrupper för landsbygden. En nationell definition av innovationsgrupper för landsbygden finns i 5 § i förslaget till lag om stödjande av landsbygdens utveckling. I artikel 62 i utkastet till EU:s nya landsbygdsförordning kallas dessa grupper för operativa grupper (fi. toimijaryhmä), men för att bättre kunna skilja dem från aktionsgrupperna (fi. toimintaryhmä), har det vid beredningen av den nationella lagstiftningen ansetts motiverat att kalla dessa grupper för innovationsgrupper för landsbygden. Bestämmelser om dessa gruppers uppgifter finns i artikel 63 i utkastet till EU:s nya landsbygdsförordning.

Enligt artikel 62 i utkastet till EU:s nya landsbygdsförordning kan innovationsgrupper för landsbygden grundas av centrala aktörer såsom jordbrukare, forskare, rådgivare samt företag i jordbruks- och livsmedelsbranschen. En innovationsgrupp för landsbygden ska utarbeta en plan, där det ingår innovativa åtgärder som genomförs i samband med de åtgärder som finansieras genom landsbygdsutvecklingsprogrammet. En förutsättning för att en grupp ska kunna bli en innovationsgrupp för landsbygden är att gruppen deltar i ett öppet ansöknings- och urvalsförfarande och att ministeriet fattar beslut om att godkänna gruppen som innovationsgrupp för landsbygden. Bestämmelser om stöd som kan beviljas en innovationsgrupp för landsbygden ska enligt förslaget ingå i lagstiftningen om stödssystemen.

I 2 mom. föreslås ett bemyndigande att genom förordning av statsrådet utfärda närmare bestämmelser om förutsättningarna för godkännande av de lokala aktionsgrupperna och innovationsgrupperna för landsbygden samt om förfarandet i samband med godkännandet. Precis som under den pågående programperioden gäller bestämmelserna främst säkerställande av öppenhet och jämlikhet i de lokala aktionsgruppernas verksamhet, ekonomiskt och administrativt kunnande samt att kraven på den lokala utvecklingsstrategin ska vara uppfyllda.

I fråga om innovationsgrupperna för landsbygden är avsikten att utfärda bestämmelser om de grunder utifrån vilka ministeriet bedömer en grupps verksamhetsmässiga och administrativa förutsättningar. Dessutom kan man vid behov föreskriva om detaljer i anknytning till gruppernas ansöknings- och urvalsförfarande.

9 §. Landsbygdsverkets uppgifter. Enligt 2 § 1 mom. 1—3 punkten i lagen om Landsbygdsverket ska Landsbygdsverket bland annat vara utbetalande myndighet för stöd som finansieras av EJFLU, sköta förvaltnings- och verkställighetsuppdrag som gäller programmen och sköta verkställighetsuppdrag som gäller nationella stöd som beviljas för åtgärder för utveckling av jordbruket och landsbygden, såsom det föreskrivs om dem i EU:s lagstiftning eller nationell lagstiftning. I den föreslagna paragrafen föreskrivs det mera detaljerat än i lagen om Landsbygdsverket om de uppgifter som Landsbygdsverket ska ansvara för vid genomförandet av programmen.

Enligt paragrafen ska Landsbygdsverket svara för planeringen, utvecklingen och övervakningen av verkställigheten av program samt för utbetalningen av medel och för en tillräcklig kontroll av användningen av medel. Med planering och utveckling av verkställigheten avses bland annat planering, ibruktagande och upprätthållande av de blanketter och datasystem som behövs för verkställigheten samt handledning av stödtagare i form av ansökningsanvisningar. Utbetalningen av medel och kontrollen av användningen av medel inbegriper också rapportering om användningen av medel till nationella organ eller EU-organ som övervakar användningen

av medel. Den interna fördelningen och differentieringen av uppgifter vid Landsbyggsverket föreslås det att det föreskrivs om genom arbetsordningar för verket.

Landsbyggsverket har enligt förslaget också som uppgift att leda och övervaka de förmedlande organ som avses i 10 § och de lokala aktionsgrupperna när de sköter uppgifter som gäller verkställigheten av program. Syftet med ledningen och övervakningen av de förmedlande organen och de lokala aktionsgrupperna är att säkerställa att programmet genomförs enhetligt och effektivt i alla områden. För närings-, trafik- och miljöcentralerna innebär detta förvaltningsintern styrning av verksamheten med stöd av 8 § i lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna (897/2009). Det föreslås att det normgivningsbemyndigande som krävs för ledningen av kommunernas landsbygdsnäringsmyndigheter och de lokala aktionsgrupperna ges i lagar som gäller stödsystemen. Landsbyggsverket kan enligt förslaget också ge de förmedlande organen och aktionsgrupperna handledning om verksamheten eller administrationen, t.ex. i form av utbildning, om det är nödvändigt för att programmets mål ska uppnås.

Vid behov kan Landsbyggsverket sköta uppgifter som gäller verkställigheten av program motsvarande de uppgifter som närings-, trafik- och miljöcentralerna har skött under den pågående programperioden. Med detta avses uppgifter i anknytning till beredning och avgörande av de förvaltningsbeslut som meddelas stödtagarna. Bestämmelser om dessa uppgifter utfärdas vid behov särskilt i lagar om stödsystemen.

10 §. Förmedlande organ. I paragrafen föreskrivs det på allmän nivå om skötseln av programmets verkställighetsåtgärder. Med stöd av artikel 73 i utkastet till EU:s nya landsbyggsförordning kan medlemsstaterna utse en eller flera förmedlande organ att sköta förvaltningen och genomförandet av programmet. En nationell definition av de förmedlande organen ingår i 5 § i förslaget till lag om stödjande av landsbygden. Som förmedlande organ som deltar i verkställigheten av programmet utses enligt paragrafen närings-, trafik- och miljöcentralerna och kommunernas landsbygdsnäringsmyndigheter.

Enligt förslaget ska de förmedlande organen inom sitt verksamhetsområde svara för de uppgifter som gäller beviljande, utbetalning, övervakning och återkrav av stöd i enlighet med vad som särskilt föreskrivs i lag. Det är fråga om sådan delegering av uppgifter som avses, i fråga om förvaltningsmyndigheten, i artikel 73 i utkastet till EU:s nya landsbyggsförordning och, i fråga om den utbetalande myndigheten, i artikel 7 i utkastet till horisontell förordning. Det föreslås att bestämmelser om den interna fördelningen och differentieringen av uppgifter vid de förmedlande organen vid behov ges i arbetsordningarna för de myndigheter som fungerar som förmedlande organ.

Genom bestämmelsen grundas inte den behörighet som behövs för att sköta uppgifterna som förmedlande organ, utan den behörigheten grundas i lagarna om stödsystemen. I fråga om företags- och projektverksamhet på landsbygden föreskrivs det om närings-, trafik- och miljöcentralernas uppgifter och behörighet i den föreslagna lagen om stödjande av landsbygdens utveckling. På motsvarande sätt föreslås det att det ska föreskrivas om uppgifterna i anknytning till det programfinansierade strukturstödet och miljöstödet för jordbruket, stödet för djurens välbefinnande och kompensationsbidraget i lagar som gäller dessa stödsystem.

11 §. Förvaltningsmyndighet. Förvaltningsmyndigheten ska svara för att det landsbygdsutvecklingsprogram som finansieras med medel från EJFLU förvaltas och genomförs på ett effektivt, ändamålsenligt och korrekt sätt i medlemsstaten. Enligt artikel 72 i utkastet till EU:s nya landsbyggsförordning ska medlemsstaterna utse en förvaltningsmyndighet, som antingen kan vara ett offentligt eller privat organ som är verksamt på nationell eller regional nivå eller medlemsstaten själv. I paragrafens 1 mom. utses jord- och skogsbruksministeriet till förvaltningsmyndighet för programmet. Jord- och skogsbruksministeriet fungerar som förvaltningsmyndighet för de program som hör till EJFLU även under den pågående programperioden.

Detaljerade bestämmelser om förvaltningsmyndighetens uppgifter finns i artikel 73 i utkastet till EU:s nya landsbyggsförord-

ning. I den EU-lagstiftning som avses i 3 § 2—4 punkten i detta lagförslag föreskrivs för förvaltningsmyndigheten även andra uppgifter i anknytning till genomförandet av programmet. Förvaltningsmyndigheten ska ansvara för bl.a. urvalskriterierna för de åtgärder som ska finansieras via programmet, datasystemet för övervakning och utvärdering och sändande av utvärderingarna till kommissionen, tillräcklig information till stödtagarna och dem som deltar i genomförandet av programmet samt säkerställande av programmets offentlighet. Den som blivit utsedd till förvaltningsmyndighet ansvarar vidare helt för skötseln av de uppgifter som i EU:s lagstiftning föreskrivits för förvaltningsmyndigheten, även om dessa uppgifter har blivit delegerade till förmedlande organ. I EU:s lagstiftning ges medlemsstaterna också andra uppgifter än de som uttryckligen föreskrivs vara på förvaltningsmyndighetens ansvar. I praktiken kan jord- och skogsbruksministeriet, som fungerar som förvaltningsmyndighet för programmet, även ansvara för dessa uppgifter i enlighet med bestämmelserna om uppdelningen av behörighet mellan ministerierna.

12 §. Utbetalande organ. Det utbetalande organet är en myndighet eller ett organ i medlemsstaten med ansvar för att på ett riktigt sätt förvalta och kontrollera utgifterna från EJFLU. Det utbetalande organet har en central roll i ansökan om medfinansiering från unionen och genomförandet av omprövningar i fråga om detta.

Bestämmelser om godkännande av utbetalande organ finns i artikel 64 i utkastet till förordning om allmänna bestämmelser och i artikel 7 i utkastet till horisontell förordning. Enligt artikel 8 i utkastet till horisontell förordning ska kommissionen anta delegerade akter om minimivillkoren för godkännande av utbetalande organ och förfarandet för att godkänna utbetalande organ. Det utbetalande organet ska godkännas genom ett beslut av en myndighet på ministerienivå i medlemsstaten. En förutsättning för godkännande är att det utbetalande organet uppfyller de kriterier för godkännande som fastställts i de fonspecifika bestämmelserna. Godkännandet av utbetalande organ ska grunda sig på ett oberoende revisionsorgans utlåtande, där det

görs en bedömning av om det utbetalande organet uppfyller de föreskrivna villkoren för godkännande. Den myndighet som godkänner det utbetalande organet ska också övervaka det utbetalande organet och vid behov dra tillbaka godkännandet, om villkoren för godkännande inte längre uppfylls och det utbetalande organet inte genomför behövliga korrigeringar inom utsatt tidsfrist.

Enligt förslaget är jord- och skogsbruksministeriet den myndighet som ansvarar för det nationella godkännandet av programmets utbetalande organ. Till utbetalande organ kan enligt förslaget utses en myndighet inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde. Under den pågående programperioden har Landsbygdsverket varit godkänt utbetalande organ för de program som finansieras genom EJFLU.

Det organ som godkänts som utbetalande organ för program som finansieras genom EJFLU ska, med iakttagande av principerna för oklanderlig medelsförvaltning, svara för skötseln av de uppgifter som i EU:s lagstiftning föreskrivs för det utbetalande organet. Principen för oklanderlig medelsförvaltning föreskrivs det om i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 om finansiella regler för unionens allmänna budget och i kommissionens delegerade förordning (EU) nr 1268/2012 om tillämpningsföreskrifter för den. I parlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 finns det också bestämmelser på allmän nivå om vissa förfaranden i anknytning till den ekonomiska förvaltningen av de gemensamma strategiska ramfonderna. I artikel 66—80 i utkastet till förordning om allmänna bestämmelser föreskrivs det om de gemensamma strategiska ramfondernas ekonomiska förvaltning, räkenskapsavslutning, finansiella korrigeringar och återtaganden av åtaganden. Detaljerade bestämmelser om de uppgifter som det utbetalande organet ska ansvara för finns i förslaget till horisontell förordning och i delegerade akter och genomförandeakter som antas med stöd av den. Till den del det i det utbetalande organets uppgifter ingår förvaltningsbeslut eller inspektioner som gäller stödtagare eller utövande av offentlig makt på något annat sätt, föreskrivs det sepa-

rat om det utbetalande organets behörighet i lagar som gäller stödsystemen.

Enligt artikel 7 i förslaget till den horisontella förordningen kan verkställandet av det utbetalande organets uppgifter, med undantag för utbetalning, delegeras. Med utbetalning avses här själva betalningshändelsen. Detta innebär att det förvaltningsbeslut som ska meddelas stödtagaren och som gäller bedömningen av huruvida de kostnader som anges i stödansökan är stödberättigade samt villkoren för utbetalning av stöd kan delegeras till förmedlande organ i lagstiftningen om stödsystemen.

Det utbetalande organet föreslås leda och övervaka de förmedlande organen när dessa sköter uppgifter som är på det utbetalande organets ansvar. Syftet med ledningen och övervakningen av de förmedlande organ som sköter en del av det utbetalande organets uppgifter är att säkerställa att programmet genomförs enhetligt och effektivt i alla områden. I praktiken genomförs ledningen och övervakningen på motsvarande sätt som beskrivits i samband med 9 §.

13 §. Attesterande organ. Bestämmelser om det attesterande organet för de program som finansieras genom EJFLU finns i artikel 9 i förslaget till horisontell förordning och artikel 72 i utkastet till EU:s nya landsbygdsförordning. Kommissionen kommer dessutom att anta genomförandeakter med bestämmelser om de attesterande organens status, deras särskilda uppgifter samt om certifikat och rapporter som de ska upprätta. Medlemsstaterna ska för varje landsbygdsutvecklingsprogram utse ett offentligt eller privat organ till attesterande organ, som ansvarar för revisionen av det utbetalande organet. Det attesterande organet ska i sin verksamhet vara oberoende av det utbetalande organet och den myndighet som har godkänt det. Det attesterande organet lämnar ett utlåtande om huruvida räkenskaperna är fullständiga, korrekta och sanningsenliga, de interna kontrollsystemen fungerar korrekt och de underliggande transaktionerna är lagliga och korrekta.

Eftersom det attesterande organet för programmet under den pågående programperioden i praktiken har skött samma uppgifter som det attesterande organ som avses i lagen

om verkställighet av jordbruksstöd, har den lagens bestämmelser om att utse attesterande organ och om dess uppgifter och behörighet tillämpats även på det attesterande organ som avses i programförvaltningslagen. I 39 § i lagen om verkställighet av jordbruksstöd föreskrivs det om ministeriets behörighet att utse en myndighet eller en revisionsammanslutning eller revisor till attesterande organ. I 40 § i samma lag föreskrivs det om det attesterande organets rätt att utföra inspektioner och få upplysningar. I syfte att utföra de uppgifter som föreskrivits för det har det attesterande organet rätt att utföra inspektioner hos myndigheter eller sammanslutningar som sköter uppgifter som det utbetalande organet ska göra, samt inspektioner hos stödtagaren. Det attesterande organet har även trots sekretessbestämmelserna rätt att av myndigheterna få de uppgifter som är nödvändiga för utförande av inspektionsuppdrag.

Eftersom programmets attesterande organ även i fortsättningen ska sköta samma uppgifter som det attesterande organ som avses i lagen om verkställighet av jordbruksstöd, vore det ändamålsenligt att fortsätta med gällande praxis, dvs. att man när det gäller att utse det attesterande organet för de program som lagförslaget gäller samt i fråga om organets uppgifter och behörighet tillämpar vad som föreskrivs om det attesterande organet i lagen om verkställighet av jordbruksstöd.

14 §. Övervakningskommitté. I lagförslaget 14 § finns nationella bestämmelser om den övervakningskommitté som avses i artikel 41—43 i utkastet till förordning om allmänna bestämmelser och artikel 79—81 i utkastet till EU:s nya landsbygdsförordning. Övervakningskommittén övervakar genomförandet av programmet i samförstånd med förvaltningsmyndigheten. Övervakningskommittén ska inrättas senast inom tre månader efter det att ett EU-program antagits. Enligt lagförslaget tillsätter statsrådet övervakningskommittén, vilket motsvarar förfarandet under den pågående programperioden. Enligt artikel 42 i utkastet till förordning om allmänna bestämmelser ska en företrädare för medlemsstaten eller förvaltningsmyndigheten vara ordförande för övervakningskommittén. Därutöver ska övervakningskommittén bestå av företrädare för förvaltningsmyndigheten,

förmedlande organ och de partner som avses i 7 §. Kommissionen deltar i övervakningskommitténs arbete i egenskap av rådgivare. I samband med att statsrådet fattar beslutet om att tillsätta övervakningskommittén ska statsrådet även besluta om dess sammansättning och medlemsantal. Övervakningskommittén är verksam hela programperioden, vilket innebär att en del medlemmar sannolikt kommer att bytas ut. I sådana fall ska jord- och skogsbruksministeriet besluta om utnämning av en ledamot i kommittén istället för en ledamot som har avgått. Med detta avses utnämning av en person för att företräda en sådan aktör som enligt statsrådets beslut om tillsättande ska delta i övervakningskommitténs verksamhet. Statsrådet beslutar om ändringar i övervakningskommitténs sammansättning eller medlemsantal.

Enligt artikel 43 i utkastet till förordning om allmänna bestämmelser ska övervakningskommittén sammanträda minst en gång om året. Övervakningskommittén ska i sitt beslutsfattande eftersträva enhällighet, men om ett enhälligt beslut inte kan fattas blir den mening gällande som har omfattats av minst två tredjedelar. Varje medlem av övervakningskommittén har rösträtt. Till övriga delar ordnar övervakningskommittén sitt arbete och förfar i enlighet med en arbetsordning som kommittén utarbetat och jord- och skogsbruksministeriet fastställt.

Bestämmelser om övervakningskommitténs uppgifter finns i artikel 43 i utkastet till förordning om allmänna bestämmelser och i artikel 79—81 i utkastet till EU:s nya landsbygdsförordning. Övervakningskommittén ska granska alla frågor som inverkar på programmets resultat. Genomförandet av programmet ska granskas med hjälp av indikatorer som gäller ekonomi, resultat och mål. Övervakningskommittén ska höra förvaltningsmyndighetens föredragande om förslag till ändringar i programmet och ge ett utlåtande om dem. Övervakningskommittén ska också ge ett utlåtande om urvalskriterierna för de åtgärder som ska finansieras och godkänner de årliga genomföranderapporterna om programmet innan de sänds till kommissionen. Dessutom kan övervakningskommittén ge förvaltningsmyndigheten rekomen-

dationer om verkställigheten och utvärderingen av programmet.

En del av de uppgifter som föreskrivs för övervakningskommittén är sådana att de avgöranden som övervakningskommittén tar styr myndigheternas verksamhet i fråga om genomförandet av programmet och riktandet av programmets medel. Därför innehåller paragrafens 3 mom. bestämmelser som behövs för att kraven på god förvaltning och rättsskydd i enlighet med 124 § i grundlagen ska uppfyllas i övervakningskommitténs förfarande. På skötseln av de uppgifter som föreskrivs för övervakningskommittén ska enligt paragrafen därför tillämpas förvaltningslagen (434/2003), språklagen (423/2003), samiska språklagen (1086/2003), lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) och lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003). I momentet föreskrivs också om tillämpning av straffrättsligt tjänsteansvar på personer som deltar i kommitténs beslutsfattande. Med straffrättsligt tjänsteansvar avses tillämpning av bestämmelserna i 40 kap. i strafflagen. För att den straffrättsliga legalitetsprincipen ska följas föreslås det att det straffrättsliga tjänsteansvaret begränsas till att gälla personer som deltar i att fatta beslut som hör till övervakningskommitténs föreskrivna uppgifter. I paragrafens 3 mom. föreskrivs dessutom om tillämpning av skadeståndslagen (412/1974) på ersättande av skada som orsakats vid skötseln av kommitténs uppgifter. Det föreslagna 3 mom. motsvarar 17 § 2 mom. i programförvaltningslagen.

15 §. Landsbygdsnätverket. Inom de program som finansieras genom EJFLU ska varje medlemsstat inrätta ett landsbygdsnätverk. Landsbygdsnätverkets mål och uppgifter föreskrivs det om i artikel 55 i utkastet till EU:s nya landsbygdsförordning. Landsbygdsnätverket samlar de aktörer som är involverade i landsbygdsutvecklingen. Målet med landsbygdsnätverket är att öka intressentgruppernas deltagande i genomförandet av landsbygdsutvecklingen, förbättra kvaliteten i genomförandet av landsbygdsutvecklingsprogrammen, informera om landsbygdsutvecklingspolitiken och finansieringsmöjligheter samt främja innovation inom jordbruket, livsmedelsproduktionen, skogsbruket och i

landsbygdsområden. Av det tekniska biståndet från EJFLU ska en del reserveras för de strukturer som behövs för att driva landsbygdsnätverket och för genomförande av verksamhetsplaner där de uppgifter som avses i artikel 55 i utkastet till EU:s nya landsbygdsförordning ingår.

Med stöd av den gällande programförvaltningslagen kan det utfärdas närmare bestämmelser om det organ som svarar för landsbygdsnätverkets verksamhet genom förordning av statsrådet. Motsvarande bemyndigande föreslås också ingå i den nya lagen. Det organ som ansvarar för landsbygdsnätverkets verksamhet får inga uppgifter som omfattar utövande av offentlig makt. När det föreskrivs om det organ som ansvarar för landsbygdsnätverkets verksamhet under den inkommande programperioden krävs därmed ingen bestämmelse på lagnivå enligt 119 § 2 mom. i grundlagen. Under den pågående programperioden har en landsbygdsnätverksenhet i anslutning till jord- och skogsbruksministeriet ansvarat för landsbygdsnätverkets verksamhet. Under den inkommande programperioden är det meningen att en enhet vid Landsbyggsverket ska ansvara för landsbygdsnätverkets verksamhet.

Närmare bestämmelser om det organ som ansvarar för landsbygdsnätverkets verksamhet, om styrningen av verksamheten samt om innehållet i och förfarandet för godkännande av verksamhetsplaner och verksamhetsberättelser utfärdas genom förordning av statsrådet med stöd av bemyndigandet i paragrafens 2 mom. Genom förordningen utfärdas på motsvarande sätt som under den pågående programperioden i huvudsak bestämmelser om bl.a. sammansättning och uppgifter för den styrgrupp som leder landsbygdsnätverkets verksamhet.

16 §. Lokala aktionsgrupper. I paragrafen föreslås bestämmelser om de lokala aktionsgruppernas uppgifter, de allmänna kraven på deras administration, verksamhet och sammansättning samt om den lagstiftning som tillämpas på aktionsgruppernas förfarande. Paragrafen tillämpas på de lokala aktionsgrupper som deltar i genomförandet av EU-program i anknytning till de gemensamma strategiska ramfönderna och som det föreskrivs om i artikel 30 i utkastet till förordning

om allmänna bestämmelser och i artikel 42 i utkastet till EU:s nya landsbygdsförordning. Kommissionen kan dessutom anta delegerade akter om definitionen av stödberättigade kostnader orsakade av främjande av verksamheten. De lokala aktionsgrupperna består av företrädare för lokala privata och offentliga socioekonomiska intressegrupper. Vid gruppens beslutsfattande får den offentliga sektorns andel eller en intressegrupps andel inte överskrida 49 procent. De lokala utvecklingsstrategier som aktionsgrupperna genomför samt godkännande av aktionsgrupper behandlas i samband med 6 och 8 §.

I de program som finansieras med medel från EJFLU är medlemsstaterna skyldiga att använda sig av Leader-verksamhetssättet. Enligt artikel 65 i utkastet till EU:s nya landsbygdsförordning ska minst fem procent av det totala EJFLU-bidraget till landsbygdsutvecklingsprogrammet reserveras för genomförandet av ett program som är i enlighet med Leader-verksamhetssättet. För aktionsgruppernas löpande kostnader och ledningsfunktioner inom den lokala utvecklingsstrategin får användas högst 25 procent av de sammanlagda offentliga utgifterna inom den lokala utvecklingsstrategin. Denna verksamhetspenning, som kan beviljas aktionsgrupperna, föreskrivs det om i 66 § i förslaget till lag om stödjande av landsbygden och i den förordning som utfärdas av statsrådet med stöd av den paragrafen.

En lokal aktionsgrupp ska svara för skötseln av de uppgifter som det föreskrivs om i artikel 30 i utkastet till förordning om allmänna bestämmelser. I dessa uppgifter ingår, förutom att genomföra den lokala utvecklingsstrategin, att planera ett regelrätt urvalsförfarande och urvalskriterier för vilka insatser som ska stödjas, att ta emot ansökningar om stöd och bedöma dem, välja ut insatser och fastställa stödbeloppet för dem samt lägga fram förslagen om de valda insatserna till den myndighet som fattar beslutet om beviljande av stöd. Enligt artikel 42 i utkastet till EU:s nya landsbygdsförordning kan lokala aktionsgrupper dessutom sköta uppgifter som förvaltningsmyndigheten eller det utbetalande organet har tilldelat dem. Sådana delegerade uppgifter föreskrivs det särskilt om i lagar som gäller stödsystemen, bl.a. i den före-

slagna lagen om stödjande av landsbygdens utveckling. Enligt artikel 72 i utkastet till EU:s nya landsbygdsförordning ska medlemsstaterna tydligt definiera vilka uppgifter de lokala aktionsgrupperna har när det gäller tillämpning av behörighets- och urvalskriterier och förfarandet för urval av projekt. Även dessa uppgifter föreslås det att det föreskrivs om i nationell lagstiftning om stödssystemen.

I paragrafens 2 mom. föreslås en bestämmelse om de allmänna kraven på en lokal aktionsgrupp. I samband med godkännandeförfarandet granskar jord- och skogsbruksministeriet att dessa krav uppfylls tillsammans med de villkor för godkännande som utfärdas med stöd av bemyndigandet i 8 § 2 mom. Med de allmänna kraven på de lokala aktionsgrupperna strävar man efter att garantera att Leader-verksamhetssättets principer följs och att utvecklingsarbetet genomförs med kvalitet i alla områden. Enligt lagförslaget ska en lokal aktionsgrupp vara en registrerad förening eller ett andelslag som har tillräckliga verksamhetsmässiga, ekonomiska och administrativa förutsättningar för att sköta de uppgifter som lokala aktionsgrupper har. Medlemmarna i den lokala aktionsgruppen ska bestå av en bred representation av olika lokala aktörer och verksamheten i aktionsgruppen ska vara öppen för alla. Åtminstone de myndigheter och föreningar som deltar i utvecklingen av landsbygden samt områdets invånare ska vara företrädare i den lokala aktionsgruppen. På sameområdena kan också Sametinget vara representerat. I styrelsen för den lokala aktionsgruppen ska företrädare för verksamhetsområdets kommuner, privaträttsliga sammanslutningar och stiftelser samt lokalbefolkningen vara jämlikt representerade. I praktiken ska sammansättningen av aktionsgruppens styrelse utgå ifrån den så kallade trekvotsprincipen, så att var och en av de tre ovan nämnda grupperna har en tredjedels representation i styrelsen. Den behörighet som behövs för att sköta övriga uppgifter som föreskrivits för de lokala aktionsgrupperna grundas i lagar där det föreskrivs om de stödssystem som används för att genomföra programmet.

I paragrafens 3 mom. föreskrivs det om tillämpning av förvaltningslagen, lagen om of-

fentlighet i myndigheternas verksamhet, språklagen, samiska språklagen och lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet på skötseln av de uppgifter som föreskrivs för lokala aktionsgrupper. Syftet med bestämmelsen är att säkerställa att kraven på en god förvaltning uppfylls på det sätt som förutsätts i 21 § 2 mom. och 124 § i grundlagen, när de lokala aktionsgrupperna sköter de uppgifter som föreskrivits för dem. På de personer som deltar i en lokal aktionsgrupps beslutsfattande ska dessutom tillämpas bestämmelserna i 40 kap. i strafflagen om straffrättsligt tjänsteansvar när de sköter uppgifter som föreskrivits för en lokal aktionsgrupp. I enlighet med den straffrättsliga legalitetsprincipen begränsas ansvaret till att gälla personer som deltar i en aktionsgrupps beslutsfattande eller personer som är anställda vid aktionsgruppen, när dessa sköter uppgifter som föreskrivits för en lokal aktionsgrupp. I paragrafens 3 mom. föreskrivs dessutom om tillämpning av skadeståndslagen för ersättning av skador som orsakats vid skötseln av uppgifter som föreskrivits för de lokala aktionsgrupperna. Det föreslagna 3 mom. motsvarar 21 § 2 mom. i programförvaltningslagen.

4 kap. Särskilda bestämmelser

17 §. Information om program. I paragrafen förskrivs det att omfattande information ska ges om programmets möjligheter och effekter i den region där programmet genomförs. Informationen om programmet ska ges i samband med beredningen och genomförandet av programmet samt efter att det avslutats. Särskilt viktigt är det att informera om målen med programmet, målgrupperna och finansieringsmöjligheterna för de åtgärder som ingår i det samt resultaten av uppföljningen och utvärderingarna av programmet. Till den information som avses i paragrafen hör inte information och anvisningar om ansökan om, beviljande och utbetalning av stöd via de stödssystem som finansieras genom programmet. Bestämmelser om ansvar och förfaranden i fråga om sådan information utfärdas vid behov i författningar som gäller stödssystemen. För information på nationell nivå ansvarar jord- och skogsbruksministeri-

et, Landsbygdsverket eller landsbygdsnätverket i enlighet med den uppgiftsfördelning som föreskrivs i lagförslaget eller i EU:s lagstiftning. I övrigt ansvarar de förmedlande organen eller de lokala aktionsgrupperna för informationen inom sina verksamhetsområden, till den del de ansvarar för beredningen eller genomförandet av programmet eller en del av det.

18 §. Skyldighet att lämna uppgifter. I paragrafen föreslås en bestämmelse om de förmedlande organens och de lokala aktionsgruppernas skyldighet att trots sekretessbestämmelserna ge jord- och skogsbruksministeriet, Landsbygdsverket och det utbetalande organet alla upplysningar som är nödvändiga för skötseln av deras föreskrivna uppgifter. I fråga om EU-programmen är syftet med bestämmelsen att möjliggöra skötseln av förvaltningsmyndighetens och det utbetalande organets uppgifter i enlighet med vad som krävs i EU:s lagstiftning. I samband med genomförandet av programmet ansamlas information som är nödvändig för uppföljningen av hur programmet utfallit och hur effektivt det genomförts. Denna information ska sändas till kommissionen t.ex. vid utvärderingen av programmets och statsstödet verkningsfullhet. Information behövs också för planeringen och utvecklingen av hur programmet ska genomföras och hur programmets medel ska användas. Enligt artikel 78 i utkastet till EU:s nya landsbygdsförordning ska lokala aktionsgrupper tillhandahålla förvaltningsmyndigheten och utsedda utvärderare av programmet all information som krävs för att programmet ska kunna övervakas och utvärderas.

19 §. Finansiering från Europeiska unionen. Paragrafen gäller den nationella intäktsföringen av unionens medfinansiering av de EU-finansierade programmen. Syftet är att medfinansieringen från EJFLU ska intäktsföras till gårdsbrukets utvecklingsfond, när den nationella medfinansieringen av stöd som delfinansieras av EU beviljas av medel från gårdsbrukets utvecklingsfond. Motsvarande förfarande används under den nu pågående programperioden. Största delen av de medel som omfattas av intäktsföringsförfarandet har anknutit till beviljande ur gårdsbrukets utvecklingsfond av stödandelen för de struktur-

stöd till jordbruket som ingår i programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland. Beslut om gårdsbrukets utvecklingsfond fattas senare, men det gällande förfarandet bedöms fortsätta även efter lagförslagets föreslagna ikraftträdande. Man kommer på nytt att dra upp riktlinjerna för intäktsföringen av EU:s medfinansiering till fonden, efter att det har fattats beslut om gårdsbrukets utvecklingsfonds fortsatta verksamhet och användningen av dess medel.

Det som är avgörande i intäktsföringen av EU:s medfinansiering är enligt paragrafen vilken finansieringskällan är för den nationella medfinansiering som motsvarar EU:s andel. Om den nationella medfinansieringen kommer från statsbudgeten, ska EU:s medfinansiering intäktsföras i statsbudgeten. På motsvarande sätt intäktsföras EU:s medfinansiering i gårdsbrukets utvecklingsfond, om den nationella medfinansieringen beviljas ur fonden.

20 §. Ändringssökande. I paragrafen föreskrivs om rätten att söka ändring i jord- och skogsbruksministeriets beslut om godkännande av en lokal aktionsgrupp och en innovationsgrupp för landsbygden. Ändring kan sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen i enlighet med 7 § 1 mom. i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

21 §. Ikraftträdande. I paragrafen finns bestämmelser om lagens ikraftträdande, tillämpning av lagen, upphävande av den gällande programförvaltningslagen samt övergångsbestämmelser som gäller detta. Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2014. Det föreslås att lagen tillämpas på program vars genomförande inleds den 1 januari 2014 eller därefter. På program som pågår vid ikraftträdandet av den föreslagna lagen tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet. I praktiken syftar det på programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland 2007—2013. Tills genomförandet av det programmet har avslutats tillämpas på dess förvaltning den gällande programförvaltningslagen.

1.2 Lagen om stödjande av landsbyg- dens utveckling

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. Lagens syften. I paragrafen föreskrivs om lagens syften, vilka är att i enlighet med principerna för en hållbar utveckling förnya och öka näringsverksamheten på landsbygden samt göra den mångsidigare, förbättra verksamhetsförutsättningarna och konkurrenskraften för landsbygdsföretagen samt utveckla landsbygden som boende- och verksamhetsmiljö i syfte att förbättra välfärden, trivseln och verksamhetsmöjligheterna för dem som bor och är verksamma på landsbygden. Syftena skiljer sig inte märkbart från syftena i 1 § i den gällande lagen, men det föreslås att hållbar utveckling ska nämnas först, så att dess betydelse i allt stödjande av utvecklingsverksamhet stärks och betonas i större grad än tidigare i enlighet med syftena i utkastet till EU:s nya landsbygdsförordning och förordning om allmänna bestämmelser.

2 §. Tillämpningsområde. Enligt paragrafens 1 mom. ska lagen tillämpas på de stöd för utveckling av landsbygden som i enlighet med ett program som avses i 3 § 1 punkten i den nya programförvaltningslagen finansieras med medel från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) eller Europeiska unionens övriga medel och motsvarande nationella medel eller utslutande med nationella medel eller Europeiska unionens medel.

I paragrafens 2, 3 och 5 mom. föreskrivs det om åtgärder som lagen inte ska tillämpas på. Sådana är stöd eller ersättningar som beviljas för idkande av jordbruk, upphörande med jordbruksverksamhet eller förbättrande av jordbrukets struktur samt stöd eller ersättningar som beviljas som miljöstöd, kompensationsbidrag eller stöd eller ersättningar som motsvarar dem. Till dessa stöd hör bland annat de nationella stöd som beviljas för bedrivande av jordbruk och som det föreskrivs om i lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen (1559/2001), investeringsstödet för gårdsbruk och startstödet till unga jordbrukare som det i nuläget föreskrivs om i lagen om strukturstöd till jordbruket (1476/2007) och det stöd som beviljas i sam-

band med nyskiften och som det föreskrivs om i lagen om stöd för nyskiften (24/1981). Enligt paragrafen räknas renhushållning som jordbruk, och på sådan verksamhet tillämpas lagstiftningen om strukturstöd för renhushållningen.

På de stöd som beviljas i syfte att främja ett hållbart nyttjande av landsbygdens naturtillgångar, att förbättra miljön och produktionsdjurens välbefinnande samt att ersätta den skada som jordbruket orsakas av ogynnsamma naturförhållanden tillämpas i stället för den föreslagna lagen fortfarande lagen om kompensationsbidrag, miljöstöd för jordbruket samt om vissa andra stöd som har samband med förbättrande av miljöns och landsbygdens tillstånd (1440/2006) eller en motsvarande lag, som den gällande lagen möjligtvis ersätts med när den nationella lagstiftningen förnyas inför den nya fondperioden.

Den föreslagna lagen tillämpas inte heller på stöd som finansieras med medel från Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ), som i huvudsak är så kallade direkta stöd som är frikopplade från produktionen. T.ex. stöden till jordbrukets producentorganisationer och branschorganisationer blir därmed också utanför lagens tillämpningsområde på grund av deras finansieringskälla. Lagen ska enligt förslaget inte heller tillämpas på stöd som finansieras med medel från Europeiska havs- och fiskerifonden, vilket innebär att lagen t.ex. inte gäller förädling av fiskeriprodukter.

Med undantag för finansieringen från EJFLU tillämpas lagen inte heller på finansiering från de EU-fonder som det föreskrivs om i den förordning om allmänna bestämmelser som avses i 3 § 2 punkten i programförvaltningslagen, dvs. finansiering från Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och sammanhållningsfonden. Den föreslagna lagen tillämpas inte heller på de riksomfattande forsknings- och utvecklingsprojekt som gäller landsbygden eller andra projekt som avses i den lag som bereds om finansiering av vissa program och projekt inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde samt av strukturfondsprojekt, nedan *ANM:s finansieringslag*. Lagstiftningen om finansiering av projektverksamhet har dock beretts så, att själva stödsy-

stemet för projektverksamheten inte i någon betydande grad ska avvika från ANM:s finansieringslag i fråga om förfaranden och stödvillkor. Skillnaden är i huvudsak vilka mål som eftersträvas med respektive lagars finansiering, med beaktande av vilken fonds medel det är fråga om i respektive fall. Lagen tillämpas inte heller på de projekt som avses i lagen om finansiering av forsknings- och utvecklingsprojekt som gäller jordbruk och livsmedelsekonomi samt landsbygden (1413/2011), vilka finansieras helt med nationella medel och inte baserar sig på något program.

Bestämmelser om utvecklingen av näringarna och servicen för invånarna i två skoltbyar i Enare kommun finns numera i skoltlagen (253/1995). I synnerhet utvecklandet av servicen inom skoltområdet, som det föreskrivs om i 13 § i skoltlagen, är inte ändamålsenligt att stödja genom de stödsystem som det föreskrivs om i lagförslaget. Därför hör dessa inte till den föreslagna lagens tillämpningsområde.

Paragrafens 3 mom. innehåller dock ett undantag från begränsningen av tillämpningsområdet. Med stöd av den föreslagna lagen är det möjligt att bevilja stöd för iordningsställande av jordbruksprodukter för försäljning, om den sökande i fråga om inkomsterna från företagsverksamheten inte uppfyller det som föreskrivs om inkomster i eller med stöd av lagen om strukturstöd till jordbruket (1476/2007). Med iordningsställande av jordbruksprodukter för försäljning avses sådan verksamhet i anknytning till primärproduktion där jordbruksprodukter behandlas så, att de kan säljas till återförsäljare eller förädlare. Typisk sådan verksamhet är alla arbetsuppgifter på en gårdsbruksenhet som anknyter till skörd och förpackning av produkter. Speciellt på små gårdar kan inkomsterna komma från flera olika slag av näringsverksamhet, även från jordbruk i liten skala, som kan få mervärde t.ex. genom att produkterna iordningsställs för försäljning direkt från gården eller genom att produkterna behandlas så, att det redan är fråga om förädling av produkterna eller saluföring av produkterna direkt till konsumenterna. Iordningsställande av jordbruksprodukter för försäljning kan dock, trots att det räknas till jordbruksverk-

samhet, utgöra en så liten del av sökandens inkomstkällor att det inte tillsammans med ett småskaligt jordbruk räcker till för att ge sådana jordbruksinkomster som förutsätts för beviljande av investeringsstöd för gårdsbruk. Stödjande av sådan här verksamhet i enlighet med den föreslagna lagen skulle möjliggöra stödjande av ändamålsenliga helheter inom ramen för ett enda stödsystem, när både småskaligt iordningsställande av jordbruksprodukter för försäljning och förädling av produkter kunde stödjas som en helhet. Sådan här långregående förädling och marknadsföring av jordbruksprodukter kunde också göra att även små gårdar, som inte klarar sig på enbart jordbruk, blir bärkraftiga gårdar.

På stöd som främjar ett hållbart nyttjande av skogsbruksmark tillämpas även under inkommande fondperiod vad som någon annanstans i lag föreskrivs om finansiering av ett hållbart skogsbruk.

Jämfört med den gällande lagen har bestämmelserna om tillämpningsområde förenklat en aning. Dessutom har där beaktats övriga lagändringar inför EU:s nya fondperiod. I sak ändras tillämpningsområdet inte annat än i liten grad, i fråga om iordningsställande av jordbruksprodukter för försäljning.

3 §. Tillämpning i landskapet Åland. Den föreslagna lagen tillämpas inte på program eller stöd som enligt 18 § i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) hör till landskapets lagstiftningsbehörighet. Under den pågående programperioden har Åland haft ett eget landsbygdsutvecklingsprogram, som Ålands landskapsregering har fungerat som förvaltningsmyndighet för. Lagen tillämpas inte heller på stöd för vars beviljande en åländsk myndighet eller ett annat offentligt organ på Åland ansvarar. Bestämmelser om dessa frågor föreskrivs genom landskapslagar med stöd av 18 § 18 och 22 punkten i självstyrelselagen för Åland. Däremot finns det inget som hindrar åländska aktörer från att dra nytta av resultat av t.ex. nationella utvecklingsprojekt eller i vissa fall från att delta i projekt, där den egentliga stödtagaren är en aktör som är verksam på landsbygden i Fastlandsfinland.

Paragrafen är ny, men den ändrar inte det praktiska genomförandet av landsbygdsutvecklingsprogrammen för Åland och Fast-

landsfinland, utan preciserar endast förhållandet mellan de stödsystem som ingår i programmen.

4 §. Förhållandet till Europeiska unionens lagstiftning. Enligt paragrafen ska lagen tillämpas på beviljande, betalning, övervakning, inspektion och återkrav av stöd som Europeiska unionen delvis eller helt finansierar, om inte något annat följer av Europeiska unionens lagstiftning.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs det om vilken uppgift som lagen och bestämmelser som utfärdats med stöd av den i huvudsak har i förhållande till Europeiska unionens lagstiftning. Avsikten är att man genom lagen och bestämmelser som utfärdas med stöd av den kompletterar Europeiska unionens lagstiftning till den del det ur nationell synvinkel är nödvändigt, och till den del en sådan nationell bestämmelse inte strider mot någon bestämmelse i EU:s lagstiftning som måste tillämpas som sådan och som det inte är tillåtet att göra undantag från. Genom lagen och med stöd av den skulle det alltså vara möjligt att utfärda bestämmelser som är strängare än EU:s lagstiftning, om det inte uttryckligen förbjuds eller kan anses vara förbjudet genom EU:s lagstiftning. Till vissa delar föreskrivs det i lagen också om sådana frågor som ingår i EU:s lagstiftning, men som det inte är möjligt att utfärda nationella tillämpningsbestämmelser om utan att de bestämmelser i EU:s lagstiftning som gäller saken har tagits in i lagen. På detta sätt undviks också en massa hänvisningar till EU:s rättsakter. Vid tillämpningen av ett stödsystem ska dock Europeiska unionens lagstiftning i sin helhet iakttas, vilket i fråga om den föreslagna lagen i synnerhet innebär iakttagande av de förordningar som avses i 3 § 2–4 punkten i programförvaltningslagen samt förordningar, tillämpningsföreskrifter och anvisningar som kommissionen antagit med stöd av dem. Till vissa delar innehåller lagen också sådana bestämmelser som det har föreskrivits om i ovan nämnda författningar. Då är det antingen fråga om att det finns krav på detta i EU:s lagstiftning eller att det är fråga om helt och hållet nationell finansiering, vilket också är möjligt med stöd av den föreslagna lagen, om det anvisas medel för ändamålet.

5 §. Definitioner. Paragrafen innehåller bestämmelser om de begrepp som används i lagen. Målet har varit att så långt som möjligt behålla samma begrepp som använts under den pågående programperioden. Till alla delar överensstämmer dessa inte med de begrepp som används i utkastet till förordning om allmänna bestämmelser, men skillnaderna ändras inte jämfört med den pågående programperioden.

I 1 punkten definieras program, vilket avser ett sådant program som avses i 3 § 1 punkten i den föreslagna nya programförvaltningslagen.

I 2–8 punkten specificeras vad som avses med olika slags finansiering från olika källor. Med finansiering från Europeiska unionen avses enligt 2 punkten medel som beviljats Finland ur Europeiska unionens budget från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) och andra medel från Europeiska unionen som reserverats för stöd som avses i lagen. I sak motsvarar bestämmelsen definitionen i 4 § 12 punkten i den gällande lagen, men den har omformulerats lite för att förenhetligas med motsvarande definition som avses ingå i ANM:s finansieringslag. Enligt 3 punkten avses med statlig finansiering medel som inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde i statsbudgeten anvisats för utveckling av landsbygden samt medel som anvisats i dispositionsplanen för gårdsbrukets utvecklingsfond. Detta har betydelse vid bedömningen av vilken del av finansieringen av en stödberättigande verksamhet eller åtgärd stöd villkoren i den föreslagna lagen gäller. Med annan nationell offentlig finansiering avses enligt 4 punkten någon annan, inte i 3 punkten avsedd finansiering, förmån eller prestation som anvisas av staten, en kommun eller något annat offentligt samfund för en stödberättigande åtgärd och vars värde kan fastställas i pengar. Definitionen motsvarar definitionen i 4 § 11 punkten i den gällande lagen, men den har specificerats genom att också övriga förmåner som är betydelsefulla för genomförandet av en åtgärd, t.ex. användning av offentliga lokaler utan ersättning, räknas som finansiering. Med offentlig finansiering avses enligt 5 punkten finansiering som avses i 3 och 4 punkten och, om åt-

gården finansieras med Europeiska unionens medel enligt 2 punkten, sådan finansiering från Europeiska unionen. Med privat finansiering avses fysiska personers eller privaträttsliga sammanslutningars finansiering eller andra prestationer med ett värde som kan bestämmas i pengar. Enligt 7 punkten avses med total finansiering offentlig och privat finansiering tillsammans. Definitionerna i 5–7 punkten motsvarar definitionerna i 4 § 13–15 punkten i den gällande lagen. En ny definition som föreslås i 8 punkten är definitionen av medfinansiering. Begreppet privat finansiering har nu använts delvis som synonym för medfinansiering. Dessa skiljer sig dock från varandra genom att det i offentliga aktörers projektverksamhet inte nödvändigtvis ingår finansiering som kan anses helt privat. Om en sammanslutning för sin verksamhet beviljats allmän finansiering från en offentlig organisation, t.ex. från statens eller en kommuns budget, och sammanslutningen för genomförandet av ett projekt utöver projektstöd använder denna allmänna finansiering, kan dock denna finansiering ses som stödtagarens finansiering med egna medel. Med medfinansiering avses med andra ord den del av kostnaderna för en åtgärd eller ett utvecklingsprojekt som inte finansieras med stöd enligt den föreslagna lagen. Om den åtgärd eller det projekt som stöds dock anses vara av sådan art att stöd för åtgärden eller projektet kan ses som statligt stöd, tas även de offentliga medel som ingår i en offentlig aktörs medfinansiering i beaktande vid bedömningen av om den offentliga finansieringen överskrider det maximala beloppet för statligt stöd. Det är möjligt att motsvarande definition av begreppet medfinansiering också kommer att ingå i ANM:s finansieringslag.

Enligt 9 punkten avses med stöd bidrag som har beviljats eller beviljas av statens eller Europeiska unionens medel eller av både statens och Europeiska unionens medel. Beviljande av stöd betyder därmed inte ett beslut om beviljande av annan offentlig finansiering. Annan offentlig finansiering och privat finansiering har fortfarande betydelse främst med tanke på stödbeloppet och för uppföljningen av t.ex. kommuners eller privata aktörers medfinansiering, när programmet kräver att sådana aktörer deltar. Be-

stämelsen motsvarar 4 § 16 punkten i gällande lag.

I 10 punkten föreslås en definition av statligt stöd, som främst är avsedd att vara informativ och endast hänvisar till definitionen i artikel 107 i EUF-fördraget. I 11 punkten definieras stöd av mindre betydelse på motsvarande sätt. Med stöd av mindre betydelse avses stöd som beviljas i enlighet med kommissionens förordning om stöd av mindre betydelse och som villkoren för stöd av mindre betydelse tillämpas på. En revidering av förordningen är under beredning. I 4 § 17 punkten i den gällande lagen definieras också stöd av mindre betydelse (eller försumbart stöd som det kallas där), men där hänvisas det till kommissionens gällande förordning (EU) nr 994/98. Kommissionens gällande förordningar som nu tillämpas på stöd till jordbruket och fiskeribranschen och på allmänt de minimis-stöd är i kraft till utgången av 2013. Förordningarna för den inkommande programperioden är fortfarande under behandling i EU.

I 12 punkten finns en definition av åtgärd som stöds. Med det avses verksamhet eller projekt som har samband med främjande av företagsverksamhet och som stöd har sökts eller beviljats för. I sak motsvarar definitionen 4 § 8 punkten i den gällande lagen, om man beaktar att stöd för företagsverksamhet inte längre styrs genom olika start-, investerings- och utvecklingsstöd. I utkastet till förordning om allmänna bestämmelser kallas motsvarande begrepp insatser, precis som i gällande EU-lagstiftning. Nationellt etablerades den mera beskrivande benämningen åtgärd när den gällande lagen stiftades, och det är inte ändamålsenligt att ändra på detta.

Enligt 13 punkten avses med investering uppförande, utvidgande, reparation eller förvärv av en byggnad, konstruktion eller anläggning samt annat förvärv av materiella eller immateriella anläggningstillgångar. Till denna del motsvarar förslaget 4 § 9 punkten i den gällande lagen. Det föreslås att begreppet investering som sådant fortfarande tillämpas vid anskaffning av de anläggningstillgångar som behövs vid inledande eller utvidgning av företagsverksamhet eller vid utveckling och anskaffning av anläggningstillgångar som behövs i företagsverksamheten. Det är alltså

fråga om sådana satsningar på utvecklingsarbete som är ekonomiskt betydande i förhållande till företagsverksamhetens omfattning, som sker separat från företagets normala produktionsverksamhet, som har ett bestämt mål och vars syfte är att direkt eller indirekt påverka företagsverksamhetens ekonomiska resultat. Lagförslaget definition av begreppet investering motsvarar definitionen i artikel 46 i utkastet till EU:s nya landsbygdsförordning.

Enligt 14 punkten avses med utvecklingsprojekt tidsmässigt begränsad utvecklingsverksamhet som baserar sig på en plan och vars huvudsakliga syfte inte är att skapa omedelbar ekonomisk fördel för stödtagaren. Innehållet i definition motsvarar definitionen av projekt i 4 § 7 punkten i den gällande lagen. Där avses med utvecklingsprojekt dock endast en typ av projektverksamhet, medan projekt är ett överbegrepp för alla typer av projekt som kan ingå i projektverksamheten. I den föreslagna lagen är avsikten att begreppet utvecklingsprojekt inbegriper all projektverksamhet som är i enlighet med den föreslagna lagen. Även ett temaprojekt är till sitt innehåll ett utvecklingsprojekt, även om sättet som det genomförs på skiljer sig från ett vanligt utvecklingsprojekt.

Med liten anskaffning avses enligt 15 punkten små anskaffningar av materiel och utrustning som ingår i ett utvecklingsprojekt. Definitionen är ny. Med liten anskaffning avses små anskaffningar av materiel och utrustning som i allmänhet har väldigt kort livslängd, som i allmänhet införskaffas via leasingavtal eller som snarare kan klassas som kontorstillbehör än materiel- och utrustningsinvesteringar. Skillnaden mellan investering och liten anskaffning måste dock bedömas i förhållande till utvecklingsprojektets omfattning. T.ex. i temaprojekt är små anskaffningar mindre än i omfattande utvecklingsprojekt som sträcker sig över flera år. Skillnaden mellan liten anskaffning och investering är betydelsefull i synnerhet när det gäller statligt stödda projekt där det finns ett krav på att verksamheten fortsätter och investeringen är bestående.

Definitionen av temaprojekt i 16 punkten finns inte i den gällande lagen. Med temaprojekt avses en lokal aktionsgrupps utveck-

lingsprojekt där man samlar flera sammanslutningars verksamhet eller händelser till en tematisk helhet och stöder genomförandet av dem. I temaprojekt är det meningen att man ska koncentrera sig på ett centralt mål och sträva efter det genom stöd till flera olika aktörers åtgärder, med vars hjälp målet kan nås.

Enligt 17 punkten avses med lokal aktionsgrupp en sammanslutning som avses i 2 § 8 punkten i programförvaltningslagen och som jord- och skogsbruksministeriet har godkänt som lokal aktionsgrupp. Enligt 18 punkten avses med lokal utvecklingsstrategi sådana godkända lokala utvecklingsstrategier enligt 6 § i programförvaltningslagen som genomförs inom en lokal aktionsgrupps område. I 19 punkten definieras dessutom finansieringskvoten för en lokal aktionsgrupp, vilket avser den finansiering som jord- och skogsbruksministeriet har anvisat för genomförandet av en lokal plan. Definitionerna motsvarar till sitt sakinnehåll definitionerna i 4 § 20–22 punkten i den gällande lagen. I stället för lokal plan definieras i 18 § dock lokal utvecklingsstrategi, eftersom det i artikel 30 i utkastet till förordning om allmänna bestämmelser krävs att en lokal aktionsgrupp ska ha en sådan strategi som stöd för sitt arbete.

I 20 punkten definieras lokalsamhälle som ett samhälle som bildas av dem som är bosatta inom ett geografiskt avgränsat område och som på basis av sitt läge och sin verksamhet utgör en egen helhet. Lokalsamhället behöver inte nödvändigtvis vara en by enligt fastighetsindelningen. Lokalsamhället ska dock tydligt bilda ett område. I 4 § 6 punkten i den gällande lagen definieras bysamhälle. Syftet med den nya definitionen är att göra den lokala utvecklingen mera flexibel.

I 21 punkten definieras företag. Enligt punkten avses med företag en fysisk person eller en sammanslutning som utövar eller börjar utöva ekonomisk verksamhet som sin näring. Definitionen motsvarar huvudregeln i 4 § 3 punkten i gällande lag. I den gällande lagen ingår dock en begränsning, som innebär att ett offentligt företag i vilket staten, en kommun eller något annat offentligt samfund har direkt eller indirekt bestämmanderätt inte betraktas som företag. Den be-

gränsningen har inte tagits med i den föreslagna lagen. Det är dock fortfarande inte meningen att sådana företag ska beviljas företagsstöd, men i projektverksamhet kan ett sådant företag vara den som ansöker om stöd. I sådana fall är det viktigt att bedöma, om det är fråga om eventuellt förbjudet statligt stöd. Stöd för företagsverksamhet beviljas endast till företag som till storleken uppfyller villkoren i kommissionens rekommendation K(2003) 1422) om definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag. Dessa företag definieras i 22 punkten genom en hänvisning till den nämnda, gällande rekommendationen eller till en rekommendation som ersätter den rekommendationen. Någon definition finns inte i den gällande lagen, men företagsstöd riktas dock enligt 11 § i lagen till sådana företag som till sin omsättning och storlek motsvarar rekommendationen. Genom förordning av statsrådet (632/2007) har stödvillkoren specificerats så, att stöd kan beviljas till sådana företag som passar in på definitionerna i rekommendationen.

I 23 punkten definieras gårdsbruksenhet. Enligt punkten avses med gårdsbruksenhet en sådan produktionsenhet som en jordbrukare leder och som används för bedrivande av jordbruk samt bildas av en eller flera fastigheter eller delar av fastigheter eller av en produktionsbyggnad jämte mark och som är funktionellt och ekonomiskt självständig och förvaltas som en helhet på grundval av ägande eller hyra. Definitionen motsvarar 4 § 2 punkten i den gällande lagen och den används också i 4 § 2 punkten i lagen om strukturstöd till jordbruket.

I 24 punkten definieras jordbrukare genom hänvisning till en jordbrukare som avses i 2 § 10 punkten i lagen om Europeiska unionens direktstöd till jordbruket (193/2013). Den gällande lagen innehåller ingen sådan definition. Definitionen är nödvändig när stöd beviljas en jordbrukare eller en jordbrukares familjemedlem för utvidgande av gårdsbruksenhetens verksamhet så att den gäller även annat än jordbruk. Som definition av jordbrukares familjemedlem används i 25 punkten samma definition som i 2 § 12 punkten i lag 193/2013 genom en hänvisning till den bestämmelsen. Med familjemedlem av-

ses där jordbrukarens make och en person som lever varaktigt i jordbrukarens hushåll och som är släkt med jordbrukaren eller med jordbrukarens make i rätt upp- eller nedstigande led eller som är make till en sådan person.

I 26 punkten definieras jordbruk, med vilket avses, precis som i 4 § 1 punkten i den gällande lagen, åkerbruk, boskapsskötsel och annat hållande av produktionsdjur, växthusproduktion, trädgårds- och plantskoleodling, pälsdjursuppfödning, hästuppfödning, renhushållning, biodling, yrkesmässig jakt samt bär- eller svamplockning. Som jordbruk räknas dessutom annan primärproduktion av sådana produkter som avses i bilaga I till fördraget om Europeiska unionens funktions sätt. Till denna del ska den verksamhet som ses som jordbruk specificeras, eftersom det i den bilagan även nämns produkter som har sitt ursprung i jordbrukets primärproduktion, men som redan är behandlade på något sätt. Även om de i bilaga I till EUF-fördraget ses som jordbruksprodukter, är de inte längre primärprodukter. När jordbruksprodukt definieras i 27 punkten hänvisas däremot direkt till de produkter som avses i nämnda bilaga, dock med undantag av fiskeriprodukter. Till denna del motsvarar definitionens sakinhåll definitionen i 4 § 4 punkten i den gällande lagen. Till samma ämnesområde hör även 28 punkten, som innehåller en definition av förädling och saluföring av jordbruksprodukter. Vid bedömning av om något är förädling av en jordbruksprodukt ser man på förädlingens slutprodukt, inte på råvaran. Med denna förädling avses sådan behandling efter vilken produkten fortfarande är en jordbruksprodukt. Den verksamhet som nämns i 4 § 5 punkten i den gällande lagen har definierats som första gradens förädling av en jordbruksprodukt. Eftersom begreppet första gradens förädling inte längre används i artikel 18 och 20 i utkastet till EU:s nya landsbygdsförordning, utan verksamheten definieras utifrån produktionsinsats och utbyte, är det ändamålsenligt att begreppet första gradens förädling inte heller används i den föreslagna lagen. I sak ändras dock inte gränsdragningen mellan jordbrukets primärproduktion och förädling av jordbruksprodukter. Detta har utretts i RP 192/2006 i detaljmotiveringen till

4 § 5 punkten i den gällande lagen. Vid bedömning av om något är saluföring av jordbruksprodukter ser man på både primärproducentens och förädlarens och återförsäljarens åtgärder. Som jordbruksverksamhet, dvs. åtgärder som hör till primärproduktion, klassas fortfarande iordningsställande av en jordbruksprodukt för försäljning samt försäljning av en produkt från primärproducent till återförsäljare eller förädlare eller direkt till konsumenten, om det kan ske utan lokaler som inkom reserverats för ändamålet. Om en primärproducent däremot bedriver första försäljning av primärprodukter eller förädlade jordbruksprodukter i lokaler som inkom har reserverats för detta ändamål, klassas verksamheten som saluföring av jordbruksprodukter. En primärproducent kan också vid sidan av primärproduktionen förädla en produkt så att den fortfarande är en jordbruksprodukt. Användning av råvaror som har producerats på den egna gårdsbruksenheten som råvara ses inte som första försäljning, och för sådan förädling är det inte nödvändigt att grunda ett separat företag, om det inte finns någon anledning till det som inte har att göra med beviljande av stöd. En sådan anledning kan t.ex. vara skattemyndighetens beskattningspraxis vid bedömningen av vilken verksamhet som hör till beskattningen av jordbruket och vilket förfarande som är det fördelaktigaste med tanke på beskattningen. Även situationer där primärproduktionen och förädlingen av jordbruksprodukter bedrivs av olika sammansättningar av personer, kan slutligen leda till att ett separat företag grundas för att göra ansvarsfrågorna klarare.

I 29 punkten föreslås en definition av förmedlande organ. Enligt den punkten avses med förmedlande organ en myndighet som för en förvaltningsmyndighets eller ett attesterande organs räkning sköter uppgifter som gäller stödtagarna. Med förmedlande organ avses därmed ett sådant förmedlande organ som avses i artikel 2.17 i utkastet till förordning om allmänna bestämmelser. En definition med samma innehåll kommer möjligtvis också att tas med i ANM:s finansieringslag. Avsikten är att en aktionsgrupp inte ska ses som ett förmedlande organ trots att det i lagförslaget föreslås att en ansökning ska bli anhängig när den har sänts till en aktionsgrupp.

I 30 punkten definieras innovationsgrupp för landsbygden. Med en sådan grupp avses en grupp av flera olika offentligt rättsliga samfund eller privaträttsliga sammanslutningar vilken har till uppgift att genom gemensam verksamhet främja skapandet och ibruktagandet av nya verksamhets sätt som baserar sig på jord- och skogsbruksforskning samt utvecklandet av innovationer och andra reformer inom jord- och skogsbruket och förädlingen, utsläppandet på marknaden och saluföringen av jord- och skogsbruksprodukter. Aktionsgruppen ska ha en verksamhetsplan. Näringsidkare kan också höra till en innovationsgrupp för landsbygden. Gruppen ska fungera som en sådan operativ grupp som avses i artikel 62 i utkastet till EU:s nya landsbygdsförordning som en del av ett sådant europeiskt innovationsnätverk som avses i artikel 53 i samma förordningsförslag. Bestämmelser om villkoren och förfarandet för godkännande av innovationsgrupperna för landsbygden finns i 8 § 1 mom. 1 punkten i förslaget till programförvaltningslag. Stöd beviljas enligt förslaget endast godkända innovationsgrupper.

2 kap. **Allmänna villkor för beviljande av stöd**

6 §. Stödandets syften. I paragrafen föreslås bestämmelser om stödandets allmänna syften. Alla åtgärder som stöds ska som helhet betraktade främja ett eller flera av de syften som anges i 1 §. Enligt 2 mom. ska stöd som beviljas av medel som anvisats för programmet dessutom främja de mål som fastställts för programmet. Den åtgärd som stöds ska genomföras på programmets tillämpningsområde och nyttan av åtgärden ska riktas till detta område. Att nyttan i viss utsträckning också riktas utanför programområdet är dock enligt förslaget inte ett hinder för beviljande av stöd. Som nytta som riktas utanför programområdet betraktas dock inte en åtgärd för vilken stöd beviljats av flera aktionsgruppers verksamhetspenning i enlighet med aktionsgruppernas lokala strategier, om åtgärden genomförs på aktionsgruppernas verksamhetsområde.

Enligt 3 mom. ska konsekvensen vid användningen av medel från Europeiska unio-

nen som avses i 5 § 1 mom. 2 punkten stärkas genom stödet. Stöd får således inte beviljas i strid med medlens användningssyfte som anges i det partnerskapsavtal som avses i lagen om utveckling av regionerna och förvaltning av strukturfondsverksamheten (/).

7 §. Finansiering av stödet. Ytterligare en förutsättning för att stöd ska beviljas är enligt 1 mom. att den finansiering som behövs har anvisats i statsbudgeten eller i dispositionsplanen för gårdsbrukets utvecklingsfond. I 2 mom. preciseras det att denna förpliktelse hör till det förmedlande organets uppgifter och att de medel som behövs ska finnas innan beslutet om stöd fattas och stödet betalas ut.

Paragrafens 1 mom. motsvarar i huvudsak 10 § 1 mom. i den gällande lagen och överensstämmer med en bestämmelse som man överväger att inkludera i den nya lagen om finansiering av vissa program och projekt inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde.

8 §. Stödtagare. Det föreslås att de villkor som gäller stödtagare i huvudsak ska bibehållas. Enligt 1 mom. kan stödtagaren vara en fysisk person eller en privaträttslig eller offentligrättslig juridisk person, på samma sätt som i 5 § 1 mom. i den gällande lagen.

I 2 mom. föreslås bestämmelser om stödtagarens ålder om sökanden är en fysisk person. Den som ansöker om stöd ska fortsättningsvis vara myndig, dvs. ha fyllt 18 år, när stödansökan blir anhängig. Däremot föreslås inte längre någon högsta ålder för stödtagaren. Till denna del avviker 2 mom. från 5 § i den gällande lagen, i vars 2 mom. anges en högsta ålder på 63 år. En fysisk person kan enligt förslaget beviljas stöd endast för företagsverksamhet. Eftersom målet är att stödja företaget och dess verksamhet, och inte den enskilda personen i sig, är en högsta ålder inte längre ändamålsenlig. Däremot behövs en lägsta ålder fortfarande på grund av det ekonomiska ansvar och de ekonomiska risker som är förknippade med företagsverksamhet.

Enligt 3 mom. ska stödtagaren eller den person inom ett offentligrättsligt samfund som är ansvarig för genomförandet av den åtgärd som stöds vara verksam i en sådan näringsgren som hänför sig till den verksamhet som ska stödjas. Den föreslagna bestäm-

melsen är ny. Målet är att företagsverksamheten görs mångsidigare med hjälp av stödet och att det inom projektverksamheten skapas nya sätt att främja landsbygdens välfärd. Stöd får dock inte beviljas så att den verksamhet som stöds inte hör till stödtagarens näringsgren eller till de uppgifter som ålagts ett offentligrättsligt samfund.

Sökande för vilka det har fastställts att de på ett konstlat sätt har uppfyllt de villkor som krävs för att få stödet kan dock enligt 4 mom. inte vara stödtagare. Begränsningen gäller både företagsstöd och stöd för utvecklingsprojekt.

9 §. Verksamhet som stöds. I paragrafen föreslås en bestämmelse om den verksamhet för vilken stöd i allmänhet kan beviljas enligt den föreslagna lagen. Syftet med bestämmelsen är att skapa mål och ramar för den verksamhet som anses ingå i utvecklingen av landsbygden med hjälp av de stödssystem som föreslås i lagen. I paragrafen räknas till sådan verksamhet både verksamhet som utvecklar företagen på landsbygden och verksamhet som på mera allmän nivå förbättrar landsbygden som boende-, levnads- och verksamhetsmiljö. Det huvudsakliga syftet med den verksamhet som stöds ska enligt förslaget vara att uppnå målen i det nya programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland. Detta hindrar dock inte att stöd beviljas också för andra program som hör till lagens tillämpningsområde, om det anses behövt att utarbeta nya program som finansieras antingen helt eller delvis av EU eller enbart med nationella medel.

Den verksamhet som stöds kan enligt 1 mom. 1–4 punkten gälla utvidgning av gårdsbruksenhetens verksamhet så att den gäller även annat än jordbruk. Företagsverksamhet kan också stödjas när ett företag på landsbygden som inte idkar primärproduktion inleder eller utvidgar sin verksamhet. Syftet med den verksamhet som stöds kan också vara förbättring av företagets produktivitet och produktkvalitet samt internationalisering av verksamheten, liksom även verksamhet som stöder företagets verksamhetsbetingelser och konkurrenskraft. De föreslagna bestämmelserna om verksamhet som stöds avviker inte väsentligt från motsvarande bestämmelser under pågående period.

Dessa bestämmelser finns i 6 § 1–4 punkten i den gällande lagen och har beskrivits i detaljmotiveringen till den regeringsproposition (RP 192/2006 rd) som gäller paragrafen i fråga. Även företagsutveckling måste ha karaktären av investering. I den föreslagna 1 mom. 4 punkten betonas av denna anledning dock inte längre förvärv av sakkunnigtjänster och utbildning eller samarbete mellan företag som i den gällande lagens 6 § 4 punkt. Fokus ligger även när det gäller investeringen på verksamhetens syfte, även om syftena i praktiken kan nås just med hjälp av sakkunnigtjänster och utbildning eller samarbete mellan företag. Det väsentliga vid stödandet av företag är att stödet inte får bli ett verksamhetsstöd med hjälp av vilket företagets affärsverksamhet stöds på så sätt att normala företagskostnader helt eller delvis elimineras. Inte heller normal kompetensutveckling för företagets personal eller förvärv av sådan kompetens som är nödvändig för att affärsverksamheten över huvud taget ska kunna utövas hör till verksamhet som stöds. Till verksamhet som stöds räknas inte heller normala sakkunnigtjänster, t.ex. bokförings- eller skatterådgivningstjänster.

I 1 mom. 5–9 punkten föreskrivs om sådan verksamhet som stöds som till sin karaktär faller inom ramen för projektstöd. Stöd kan beviljas för kompetensutveckling som tjänar landsbygdens livsduglighet och organiseringen av informationsförmedlingen, förbättrande av boendemiljön i ett lokalsamhälle och främjande av gemensam verksamhet, deltagande och trivsel för dem som bor i samhället samt för annan motsvarande verksamhet som tjänar landsbygds miljön och de boendes allmänna välfärd, utvecklande av tillgängligheten och småskalig infrastruktur på landsbygden samt generell utveckling av landsbygdsnäringsarnas villkor, mångsidighet och konkurrenskraft, ökat samarbete mellan gårdsbruksenheter, aktörer inom jord- och skogsbruket samt forskningsinstitutioner och rådgivningsorganisationer samt motsvarande sakkunnigsammanslutningar. Av dessa motsvarar verksamhet som avses i 5, 6 och 8 punkten till sitt innehåll den gällande lagens 6 § 5–7 punkt. Vid tillämpningen förväntas inga väsentliga förändringar. Däremot är stöd för tillgänglighet och småskalig infrastruktur

en ny punkt, även om den i sak har ingått i den gällande lagens 6 § 6 punkt. Eftersom det under den kommande programperioden inte längre är meningen att större bredbandsprojekt ska stödjas med medel från EJFLU, tillämpas på bredband inte längre 4, 6, 6 a, 9 och 11 § i lagen om stöd för byggande av bredband i glesbygdsområden (1186/2009), som i den gällande lagen. Projektet kommer främst att gälla nätverk i form av bynätverk och liknande. Också med stöd av den gällande lagen har det varit möjligt att stödja mindre vattentjänstprojekt som på sin höjd gäller enskilda bydelar. Sådana kan fortsättningsvis stödjas, men vattentjänster hör i första hand till kommunernas basservice. För dessa kan stöd visserligen beviljas, men med stöd av annan lagstiftning. Detsamma gäller den föreslagna nya punkten om utveckling av landsbygdens tillgänglighet. Till den verksamhet som stöds hör framför allt främjande av mobilitetsstyrningen inom landsbygden, men även mellan landsbygden och städerna. Också främjande av informationsförmedling hör till verksamhet som stöds. Detta inbegriper åtgärder för att bygga ut olika slags leder i terrängen, t.ex. byggande och istandsättande av snöskoterleder och friluftsvandringleder. I vissa fall kan också mindre vägprojekt stödjas, men huvudregeln är dock att offentliga vägprojekt, dvs. sådana som genomförs av staten och kommunerna, inte stöds enligt den föreslagna lagen. Privata vägprojekt stöds i första hand enligt lagen om enskilda vägar (358/1962).

Enligt 1 mom. 9 punkten kan stöd också beviljas för ökat samarbete mellan gårdsbruksenheter, andra företag, aktörer inom jord- och skogsbruket samt forskningsinstitutioner och rådgivningsorganisationer liksom även motsvarande sakkunnigsammanslutningar. Den verksamhet som stöds gäller i första hand det arbete som utförs av innovationsgrupper för landsbygden enligt vad som föreskrivs i artikel 62 i utkastet till EU:s nya landsbygdsförordning. Till denna del stöds dock endast verksamhet som ingår i gruppens program och vars finansiering godkänts av jord- och skogsbruksministeriet. Det är främst kostnaderna för samverkan och samarbete som utgör stödberättigande kostnader. Om en jordbrukare som hör till en grupp på

sin gårdsbruksenhet gör en investering som ska vara ett exempel på nya lösningar, antingen när det gäller själva byggandet eller i produktionsverksamheten, stöds själva investeringen med stöd av lagen om strukturstöd till jordbruket. Att genomföra ett motsvarande investeringsprojekt inom ramen för försöksverksamheten vid en forskningsinstitution kan däremot i sin helhet utgöra verksamhet som stöds.

Även om samarbete mellan företag kan utgöra verksamhet som stöds är det dock enligt 2 mom. förbjudet att stödja samarbete där målet för verksamheten är ett förfarande som strider mot konkurrenslagen (948/2011). Detta gäller exempelvis marknadsuppdelning och prissamarbete, med vilket främst avses karteller. Också missbruk av dominerande marknadsställning till följd av samarbetet är förbjudet.

10 §. Godtagbara kostnader för en åtgärd som stöds. I 1 mom. föreskrivs enligt förslaget att stöd kan beviljas för nödvändiga och skäligen kostnader för en åtgärd som stöds. Stödansökan ska innehålla ett kostnadsförslag för åtgärden eller utvecklingsprojektet. Kostnadsförslaget ska omfatta samtliga kostnader. Den myndighet som beviljar stödet avgör också om kostnadsförslaget och kostnaderna är godtagbara.

I 8 § i den gällande lagen ingår motsvarande huvudregel om att kostnaderna för den åtgärd som stöds ska vara nödvändiga och skäligen. I den gällande lagen krävs inte att kostnaderna ska anges i ett kostnadsförslag. Eftersom ansökningsförfarandet ändras på så sätt att man i ansökan alltid ska lägga fram ett kostnadsförslag för åtgärden eller projektet eller bifoga ett sådant till ansökan, ingår i det föreslagna momentet ett uttryckligt villkor om att kostnadsförslaget ska godkännas av den myndighet som beviljar stödet. Detta är av betydelse vid bedömningen av om sökanden har iakttagit villkoren i stödbeslutet. Samtidigt som stödet beviljas godkänns också kostnadsförslaget, som ska iaktas av stödtagaren. En bestämmelse med motsvarande innehåll övervägs också i den nya lagen om finansiering av vissa program och projekt inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde.

I den gällande lagen föreskrivs också att endast kostnader som uppstått efter att ansökan lämnats in är stödberättigande. Ett undantag från denna bestämmelse är kostnader när en byggnad ritas. I den föreslagna lagens 14 § ingår närmare bestämmelser om inledande av en åtgärd. Också de kostnader som berättigar till stöd bestäms enligt denna paragraf, eftersom stödberättigande kostnader inte kan uppstå innan en åtgärd inleds.

I 2 mom. föreskrivs om hur inkomster inverkar på stödberättigande kostnader för utvecklingsprojekt. Det föreslås att inkomster som direkt eller indirekt gäller projektet ska dras av från de stödberättigande kostnaderna. Bestämmelsen i sig är inte ny, eftersom det i EU:s lagstiftning om strukturfonder och EJ-FLU genomgående har krävts att projektets inkomster ska dras av från utgifterna. I bestämmelsen preciseras dock att de inkomster som ska dras av ska vara inkomster som direkt eller indirekt gäller projektet. Däremot utgör inkomster som den som genomför utvecklingsprojektet har överlag och stödtagarens inkomstförvärv för finansiering av sin normala verksamhet inte sådana inkomster som ska dras av från de stödberättigande kostnaderna, om inte stödtagarens verksamhet i sin helhet är ett utvecklingsprojekt och inkomsterna är en del av denna verksamhet. En motsvarande bestämmelse i den nya lagen om finansiering av vissa program och projekt inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde övervägs också.

När investeringar understöds räknas också de allmänna kostnader som orsakas av planeringen av investeringen och andra allmänna kostnader för investeringen som godtagbara kostnader enligt vad som bestäms i artikel 46.1 c i utkastet till EU:s nya landsbygdsförordning. Stöd beviljas för dessa kostnader även med stöd av den gällande lagen och de förordningar av statsrådet som utfärdats med stöd av den.

11 §. Behovet av stöd samt plan för verksamhet som ska stödjas. Ett villkor för att stöd ska beviljas är fortsättningsvis att stödet är nödvändigt för den verksamhet som stödet avser. Stödet kan dock inte ersätta stödtagarens normala omkostnader, utan stödet ska bidra till sådana resultat som inte kan nås utan stödet.

Dessutom krävs det att sökanden lägger fram en plan för den åtgärd som ska stödjas. Planen ska innehålla mål, åtgärder för att uppnå dem samt kriterier för bedömning av förverkligandet av dem, en uppskattning av tiden för genomförandet, de totala kostnaderna och den totala finansieringen samt en redogörelse för hur målet att nå en hållbar utveckling har beaktats vid genomförandet av åtgärden. En plan för stöd till företagsverksamhet ska innehålla en utredning av verksamhetens lönsamhet i enlighet med bestämmelserna i 19 §. Krav på en plan och en utredning med i huvudsak motsvarande innehåll finns i 15 § 2 mom. och 21 § 2 mom. i den gällande lagen.

Kraven på innehållet i en plan som gäller byggande ändras inte enligt förslaget. Av en i 2 mom. avsedd plan ska dessutom framgå hur funktionell, lämplig och miljöanpassad bygginvesteringen är. Genom förordning av statsrådet får närmare bestämmelser utfärdas om hur dessa omständigheter ska framgå av planen. Ett motsvarande villkor och bemyndigande att utfärda förordning ingår i bestämmelserna om planer i den gällande lagen. Med hjälp av bestämmelsen är det möjligt att bedöma om ett planerat byggprojekt i fråga om användningsändamål, energilösningar, placering och miljökonsekvenser är sådant att stöd kan anses ändamålsenligt.

Bestämmelser om tekniska, ekonomiska och funktionella detaljer samt säkerhets- och miljörelaterade detaljer i fråga om bygginvesteringar som ska stödjas enligt den föreslagna lagen får enligt förslaget utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet. Motsvarande bestämmelser ingår i 15 § 5 mom. och 21 § 6 mom. i den gällande lagen.

12 §. Villkor som gäller stödets belopp. I denna paragraf föreskrivs om återkrav av stöd. Enligt förslaget beviljas stöd som en procentuell andel av de godtagbara kostnaderna för den åtgärd som stöds. Detta gäller dock inte stöd i form av engångsersättningar, som kan täcka kostnaderna för den åtgärd som stöds i sin helhet enligt vad som föreskrivs i Europeiska unionens lagstiftning. Täcker det stöd som beviljats som en procentuell andel inte helt de godtagbara kostnaderna för åtgärden, krävs av sökanden en utredning om hur kostnaderna kan täckas med

medfinansiering. Som sådan offentlig finansiering kan betraktas t.ex. budgetfinansiering från en offentlig aktör inom ramen för statens budgetekonomi eller finansiering som beviljas ur kommunens budget eller av ett kommunalt organ eller ett annat offentligt samfund.

Stöd får dock inte beviljas till den del den offentliga finansieringens andel av de godtagbara kostnaderna för den åtgärd som stöds överstiger det i Europeiska unionens lagstiftning angivna maximibelopp för offentlig finansiering som kan beviljas för en åtgärd som stöd. När det är fråga om stöd som baserar sig på ett program får den i stödet ingående offentliga finansieringen inte överskrida det maximibelopp för offentlig finansiering som anges i programmet. Dessutom ska det beaktas att finansiering som beviljas som statligt stöd tillsammans med de offentliga medel eller förmåner som sökanden använt som medfinansiering inte får överskrida maximibeloppet för statligt stöd. Då iakttas de regler om statligt stöd som enligt programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland uttryckligen ska användas vid beviljande av stöd som statligt stöd. Dessutom ska det beaktas att en åtgärd vid stödjande av projektverksamhet kan få en sådan karaktär att den enligt Europeiska unionens bestämmelser om statligt stöd betraktas som stöd för företag eller en viss näringssektor. Om verksamheten får denna karaktär är det ett villkor för stödet att det stödssystem som beviljas för verksamheten har anmälts till kommissionen på behörigt sätt eller att stödet beviljas under de villkor som gäller för stöd av mindre betydelse.

Bestämmelser om motsvarande frågor finns i 10 § 2 och 3 mom. i den gällande lagen.

I 4 mom. föreslås ett bemyndigande att genom förordning av statsrådet utfärda närmare bestämmelser om nivå och maximibeloppet för stöd som beviljas för olika åtgärder inom de gränser som ställs i Europeiska unionens lagstiftning och av de medel som avses i 7 § samt om stödets minimibelopp. Dessutom föreslås det att det genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om användningen av vederlagsfritt arbete och överlåtelse av en produktionsinsats som privat fi-

nansiering. Motsvarande bemyndigande finns i 10 § 4 mom. i den gällande lagen.

Med stöd av bemyndigandet är avsikten att specificera maximibeloppen för de stöd som beviljas för företagsverksamhet enligt stödobjekt, område, företagsverksamhetens karaktär och olika stödformer. Avsikten är att på motsvarande sätt utfärda närmare bestämmelser om projektstöd.

13 §. Stödformer. Enligt huvudregeln i Europeiska unionens lagstiftning är villkoret för betalning av stöd eller ersättning att villkoren för betalning av stödet kan visas. Detta inbegriper en utredning av de kostnader för vilka stödet eller ersättningen beviljas. Under den pågående fondperioden för EJFLU krävs det i EU:s gällande finansieringsförordning att den betalande myndigheten innan stödet betalas försäkras sig om att utgiften är faktisk, slutlig och verifierbar.

Enligt artikel 24.6 i kommissionens förordning nr (EU) 65/2011 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 1698/2005 vad gäller kontroller och tvärvillkor i samband med stöd för landsbygdsutveckling ska stödmottagarna för sina utgifter kunna visa upp fakturor och dokument som visar att betalningarna gjorts. Om detta inte kan göras ska betalningarna styrkas med dokumentation med samma bevisvärde. Därför har det under den pågående programperioden krävts att stödtagarna visar upp kvitto för alla stöd som beviljas för vissa specifika kostnader.

Enligt utkastet till förordning om allmänna bestämmelser för strukturfonderna kan stöd beviljas i olika former. Enligt artikel 57.1 a i utkastet till förordning kan bidrag bestå av återbetalning av stödberättigande kostnader som mottagaren faktiskt ådragit sig och betalat, tillsammans med naturabidrag och avskrivningar, där så är tillämpligt. Enligt artikel 57.1 b kan bidrag bestå av standardiserade skalor av enhetskostnader, enligt artikel 57.1 c av klumpsummor som inte överstiger 100 000 euro i offentligt stöd och enligt artikel 57.1 d av finansiering till schablonsats som bestäms genom tillämpning av en procentsats på en eller flera definierade kostnadskategorier. Enligt artikel 57.2 får dessa valmöjligheter kombineras endast om var och en omfattar olika kostnadskategorier el-

ler om de används för olika projekt som ingår i en insats eller för på varandra följande etapper i en insats. I artikel 57.3 begränsas dock användningen av bidragsformer så, att om en insats eller ett projekt som ingår i en insats enbart genomförs genom upphandling av arbete, varor eller tjänster, ska endast punkt 1 a gälla. Om upphandling inom en insats eller ett projekt som ingår i en insats är begränsad till vissa kostnadskategorier, får dock alla de valmöjligheter som anges i punkt 1 tillämpas.

I artikel 57.4 föreskrivs om villkoren för användning av de s.k. förenklade utbetalningsförfaranden som avses i punkt 1 b, c och d. Enligt punkten ska beloppen vid användning av dessa bidragsformer fastställas enligt en rättvis och kontrollerbar beräkningsmetod baserad på statistiska uppgifter eller annan objektiv information, eller kontrollerade äldre uppgifter för enskilda stödmottagare eller tillämpning av deras normala rutiner för kostnadsredovisning. Beräkningsmetoden kan också basera sig på metoder och motsvarande standardskalor för enhetskostnader, klumpsummor och schablonsatser som tillämpas i unionens program för liknande typer av insatser och stödmottagare. Likaså kan beräkningsmetoden basera sig på metoder och motsvarande standardskalor för enhetskostnader, klumpsummor och schablonsatser som tillämpas inom bidragssystem som finansieras helt och hållet av medlemsstaten för liknande typer av insatser och stödmottagare. Det sista alternativet är satser som fastställs i förordningen om allmänna bestämmelser för strukturfonderna eller i de fondspecifika bestämmelserna.

I artikel 58 i utkastet till förordning föreskrivs närmare om indirekta kostnader för genomförande av insatsen. Det finansiella bidraget för sådana kostnader kan beräknas med en schablonsats på upp till 20 procent av stödberättigande direkta kostnader eller en schablonsats på upp till 15 procent av stödberättigande direkta personalkostnader. Ett villkor för användning av den förstnämnda procentsatsen är att kostnaderna beräknas på grundval av en rättvis och kontrollerbar beräkningsmetod. Också en schablonsats på stödberättigande direkta kostnader baserad på befintliga metoder och motsvarande satser

som tillämpas i unionens program för liknande typer av insatser och stödmottagare kan användas.

Vid verkställandet av EU:s nuvarande landsbygdsförordning har det inte varit möjligt att använda stödförfaranden av detta slag. Däremot har de ingått i EU:s lagstiftning om strukturfonder under den pågående perioden. Arbets- och näringsministeriet har utnyttjat denna möjlighet och i sin lagstiftning inkluderat möjligheten att använda schablonsatser vid medfinansieringen av stöd. Bestämmelser om detta finns i statsrådets förordning om stödberättigande kostnader som medfinansieras av strukturfonderna (501/2011). Enligt förordningen har 20 procent av projektets godtagbara lönekostnader kunnat ersättas som indirekta projektkostnader. Enligt arbets- och näringsministeriets erfarenheter underlättar en fast stödandel avsevärt utbetalningen av stöd till sådana organisationer där utbetalningen annars skulle basera sig på ett omfattande kvittomaterial och kalkylerade andelar av sökandens allmänna kostnader så att de kan beaktas som kostnader för det projekt som stöds. Stödet kan då beviljas på så sätt att utredningar som baserar sig på bokföringen ska visas upp om projektets lönekostnader. För övriga projektkostnader beviljas stödet som en procentuell andel av lönekostnaderna utan att det krävs en utredning om utfallet av kostnaderna vid utbetalning av stödet.

Också engångsersättningar gör utbetalningsförfarandet lättare. Samtidigt kräver beviljandet av stöd särskild noggrannhet, eftersom stödet betalas ut endast om de åtgärder som enligt stödbeslutet stöds har genomförts. Vid brister i utredningen betalas stödet inte alls ut. Stödtagarens risk kan minskas genom att det i stödbeslutet fastställs olika faser för genomförandet av projektet. När en fas av projektet har genomförts kan en del av stödet betalas ut. Även då lämnas stöd för en fas som genomförts bristfälligt obetalt, medan stödet betalas för de faser som genomförts i enlighet med stödbeslutet. En förutsättning för betalning är då en tillförlitlig utredning om att åtgärden har genomförts, men kvitton eller utredningar om bokföring av kostnaderna krävs inte.

Standardiserade enhetskostnader är standardkostnader som baserar sig på statistik eller motsvarande uppgifter. Stöd kan beviljas för dessa standardkostnader. Även då är en förutsättning för beviljande av stödet att åtgärden har genomförts på det sätt som standardkostnaden utarbetats för. Åtgärden ska dessutom genomföras på ett sådant sätt att man i efterhand kan visa att de åtgärder enligt stödbeslutet för vilka stödet beviljats på basis av standardiserade enhetskostnader har genomförts. Arbets- och näringsministeriet har än så länge inte tagit i bruk förfaranden med standardkostnader. Inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde har standardiserade enhetskostnader fastställts genom förordningar av jord- och skogsbruksministeriet för byggande som stöds inom förvaltningsområdet, men de används endast för att visa stödets skälighet och inte som en grund för utbetalningen.

För att förenklade förfaranden för utbetalning av stöd ska ha effekt när det gäller att skapa en lättare förvaltning måste de användas i rätt stor utsträckning. Detta kan främjas t.ex. genom att möjligheten att ersätta kostnader enligt de faktiska kostnaderna helt slopas, genom att detta tillåts endast i vissa objekt eller genom att sökandena får rådgivning om användning av denna ersättningsmetod.

Vid beredningen av propositionen har hänsyn tagits till att stödtagarnas organisationsstruktur, resurser och kunnande varierar mycket. Därför har man utgått från att förenklade stödformer ska vara den primära stödformen, samtidigt som möjligheten att ansöka om stöd för ersättning av faktiska kostnader bevaras. Förenklade stödformer kan naturligtvis endast användas i de situationer som lagstiftningen medger. Samtidigt finns det också situationer där lagstiftningen kräver att en viss stödform används. Detta gäller t.ex. stöd för inledande av företagsverksamhet.

I paragrafen föreslås det att den som ansöker om stöd som stöd för stödberättigande kostnader ska välja antingen en engångsersättning för de godtagbara kostnaderna eller en del av dem, en fast stödandel av alla stödberättigande kostnader eller av en del av dem, vilken baserar sig på en på förhand fastställd procentandel som gäller en eller

flera kostnadsslag, en andel som ska ersättas av de standardkostnader som på förhand fastställts för de godtagbara kostnaderna, eller en ersättning för de faktiska godtagbara kostnaderna. Engångsersättningens maximibelopp är enligt förslaget 100 000 euro och ersättningen kan betalas ut i flera poster.

I 3 mom. föreslås ett bemyndigande att genom förordning av statsrådet utfärda närmare bestämmelser om stödformer, grunderna för hur de bestäms, fastställandet av dem, användningsändamål och urvalsförfarandet samt de maximibelopp och maximandelar som ska tillämpas. Likaså föreslås i momentet ett bemyndigande enligt vilket Landsbygdsverket utfärdar närmare föreskrifter om de utredningar som sökanden ska presentera som grund för användningen av en viss stödform samt om hur stödet beräknas utgående från dessa utredningar.

Avsikten är att genom förordning av statsrådet utfärda bestämmelser om vid vilket slags åtgärder förenklade stödformer kan användas. För tillfället är avsikten att fasta kostnader ska användas i projektverksamhet och att engångsersättningar ska användas både vid stöd för inledande av företagsverksamhet. Samtidigt föreskrivs det om hur beräkningsgrunderna för olika stödformer godkänns, dvs. de tidigare faktiska kostnader på basis av vilka t.ex. indirekta allmänna kostnader kan förväntas uppstå till ett visst belopp i den projektverksamhet som utövas av normala sökanden. För dessa allmänna kostnader fastställs en fast stödandel av de sökandes faktiska lönekostnader. Samtidigt definieras vad som anses ingå i dessa indirekta kostnader. Till indirekta kostnader räknas åtminstone kostnaderna för de lokaler, maskiner och anordningar som används av de personer som deltar i genomförandet av åtgärden eller projektet, kostnaderna för utbildning och företagshälsovård för dessa personer samt kostnaderna för styrgruppen. Som indirekta kostnader kan inte ersättas lönekostnader, köptjänster, kostnader för anskaffning och hyra av maskiner, anordningar och byggnader som hör till själva projektet eller andra motsvarande kostnader i samband med genomförandet av projektet.

14 §. Inledande av en åtgärd som stöds samt uppvisande av tillstånd.

I 1 mom. föreslås bestämmelser om inledande av en åtgärd som stöds. Stöd kan inte beviljas om den verksamhet som stödet gäller har inletts innan ansökan om stöd har blivit anhängig. Åtgärder som ger upphov till allmänna kostnader för investeringen ska dock inte betraktas som inledande av investeringen.

I 2 mom. begränsas inledandet av en åtgärd som stöds med företagsstöd så, att åtgärden inte får inledas innan det har meddelats ett beslut eller ett preliminärt beslut om uppfyllande av stöd villkoren. Begränsningen ska dock inte tillämpas när stöd söks för åtgärder som gäller iordningställande av jordbruksprodukter för saluföring eller saluföring eller förädling av jordbruksprodukter. Även då ska ansökan om stöd lämnas in innan åtgärden inleds. Dessutom får det genom förordning av statsrådet utfärdas bestämmelser om situationer där stöd kan beviljas för åtgärder som inletts innan beslut meddelats. Likaså får det genom förordning av statsrådet utfärdas bestämmelser om när inledandet av åtgärden kan tillåtas på basis av ett preliminärt beslut om ansökan, om inledandet av åtgärden kräver ett sådant beslut enligt EU:s regler för statligt stöd eller annan EU-lagstiftning. Med preliminärt beslut avses att den beviljande myndigheten gör en preliminär bedömning om att förutsättningarna för stöd föreligger, men att myndigheten förbehåller sig möjligheten att gå igenom ansökan i detalj innan det slutliga beslutet meddelas. Det kan då naturligtvis komma fram omständigheter som i slutändan leder till att ansökan avslås. I bedömningen beaktas dessutom inte att stödmedlen eventuellt inte räcker till åtgärden eller projektet i fråga när ansökningar prioriteras. I sak är sökanden i nästan samma situation som om sökanden inleder projektet så fort ansökan blivit anhängig. Även då är det sökanden som bär finansieringsrisken om stöd inte beviljas.

Enligt 3 mom. ska 2 mom. tillämpas också när utvecklingsprojekt stöds, om det stöd som söks innehåller statligt stöd.

I 4 mom. finns bestämmelser om de tillstånd som krävs för en åtgärd. Förutsätter den åtgärd som stöds att tillstånd utverkas hos en myndighet, är det en förutsättning för beviljande av stöd att tillståndet visas upp.

Typiska åtgärder som kräver tillstånd är åtgärder som kräver bygglov och miljötillstånd. Tillståndet ska i regel ha laga kraft när stöd beviljas. Av grundad anledning kan stöd i undantagsfall beviljas också på basis av ett tillstånd som saknar laga kraft, om beslutet om stöd innehåller ett villkor om att ett tillstånd med laga kraft ska visas upp senast i samband med den första ansökan om utbetalning.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om preliminära beslut och användningen av dem, om uppvisande av tillstånd och om den tidpunkt när verksamheten anses ha inletts i fråga om olika stöd.

Enligt 7 § 3 mom. i den gällande lagen är det en förutsättning för att stöd för en åtgärd ska beviljas att stödansökan har blivit anhängig innan åtgärden inleds. Åtstramningen i den föreslagna lagen beror på att både utkastet till EU:s nya landsbygdsförordning och bestämmelserna om statligt stöd blivit strängare. Däremot bibehålls det krav på uppvisande av tillstånd som ingår i 7 § 2 mom. i den gällande lagen.

I 5 mom. föreslås ett bemyndigande att genom förordning av statsrådet utfärda närmare bestämmelser om preliminära beslut och användandet av dem, om uppvisande av tillstånd och om när verksamheten anses ha inletts i fråga om de olika stöden. Förfarandet med preliminära beslut tas i bruk endast om det krävs i bestämmelserna om statligt stöd.

15 §. Överföring av stöd till någon annan för att användas för en åtgärd som stöds. I 1 mom. föreslås bestämmelser om möjligheten att delvis överföra stöd till någon annan för att användas för den åtgärd som stöds. Överföring är ändamålsenligt t.ex. när den som ansvarar för genomförandet av ett utbildningsprojekt är en yrkeshögskola, men ett visst specialiseringsavsnitt tillhandahålls av en rådgivningsorganisation, en privat utbildningsorganisation eller en annan yrkeshögskola.

En förutsättning för beviljande av stöd är då att det med hänsyn till den åtgärd som stöds är ändamålsenligt att stödet överförs och att de aktörer som genomför åtgärden i fråga uppfyller villkoren för mottagare av stödet i fråga. Dessutom krävs det att stödtagaren genom avtal som ingås med dem som

deltar i åtgärden säkerställer att villkoren för beviljande och betalning av stöd uppfylls samt att stöd villkoren iakttas. I dessa krav ingår dessutom återbetalning av stöd och annan offentlig finansiering jämte räntor och administrativa påföljdsavgifter. I avtalet ska det dessutom säkerställas att myndigheten har rätt att granska överföringsmottagarens verksamhet på motsvarande sätt som stödtagarens verksamhet. Stödtagaren ansvarar dock inför den myndighet som beviljar stödet för att villkoren uppfylls. Likaså ansvarar stödtagaren för återbetalningen av stöd till den som beviljat stödet, om stödet återkrävs.

Stödet får dock inte i sin helhet överföras till verksamhet som genomförs av någon annan än sökanden, utan enligt 2 mom. ska sökanden även efter överföringen ha tillgång till en väsentlig del av stödet. Syftet med bestämmelsen är att stärka och fördjupa sökandens engagemang att genomföra innehållet i projektet, i stället för att sökanden endast fungerar som en förmedlare av pengar till andra organisationer.

I 3 mom. föreslås preciseringar i villkoren för överföring av stöd när det gäller företagsstöd. Överföringsmöjligheten gäller inte stöd som beviljas för grundande av företag, om det inte är fråga om bolagisering av verksamhet som utövats av en fysisk person eller ändring av bolagsformen för en stödtagarsammanslutning. Det krävs då att närings-, trafik- och miljöcentralen konstaterar att bolaget uppfyller villkoren i 16 och 17 § samt 19 § 1 mom. 1 och 2 punkten och att företaget fortsätter att genomföra en verksamhetsplan som avses i 19 § 1 mom. 3 punkten.

För tydlighetens skull föreskrivs i 4 mom. att man med överföring av stödet inte avser sådan anskaffning som görs av sökanden.

I 5 mom. föreslås ett bemyndigande att genom förordning av statsrådet utfärda närmare bestämmelser om villkoren för överföring av stöd och förfarandet i samband med överföringen.

Bestämmelsen motsvarar i huvudsak 9 § i den gällande lagen, på så sätt att 1 mom. har preciserats och nya 2–4 mom. har fogats till paragrafen för att bestämmelserna ska vara förenliga med de ändringar som planeras i den nya lagen om finansiering av vissa program och projekt inom arbets- och närings-

ministeriets förvaltningsområde. I detaljmotiveringen till 9 § i regeringens proposition RP 192/2006 rd om den gällande lagen utreds förutsättningarna för överföring av stöd i detalj. Dessa förutsättningar gäller även överföring av stöd enligt 15 § i den föreslagna lagen, på så sätt att även företagsstöd med undantag av stöd för grundande av företag kan överföras. Stöd för temaprojekt överförs däremot helt och hållet, om inte en del av stödet för temaprojektet har beviljats för koordinering av temaprojektet. Den gällande lagen innehåller inte heller bestämmelser om de stödformer som avses i 13 § 1 mom. 2–4 punkten. Stöd som beviljas i någon av dessa stödformer ska överföras i samma form och också den som stödet överförs på ska uppfylla villkoren för stödformen i fråga och för utbetalning av stödet.

16 §. Tillämpning av Europeiska unionens bestämmelser om statligt stöd. Vid beviljande av företagsstöd tillämpas det som i Europeiska unionens lagstiftning föreskrivs om villkor och begränsningar för beviljande av statligt stöd samt, om stödet har godkänts av Europeiska kommissionen, det som bestäms i kommissionens beslut.

Om företagsstöd beviljas som stöd av mindre betydelse, krävs för beviljande av stöd att sökanden lämnar stödmyndigheten en utredning om det stöd av mindre betydelse som redan beviljats och betalats ut till sökanden samt att beloppet av detta stöd inte överstiger det maximibelopp för stöd av mindre betydelse som föreskrivs i Europeiska unionens lagstiftning. Om stöd beviljas för något annat ändamål än sökandens företagsverksamhet eller om stöd överförs på det sätt som avses i 15 §, är ett krav för beviljande av stöd att en motsvarande utredning lämnas separat för varje företag som är föremål för stödet eller som deltar i den åtgärd som stöds samt att stödbeloppet inte för något av de deltagande företagen överstiger maximibeloppet av stöd av mindre betydelse. Om det för uppföljning av det statliga stödet har upprättats ett centraliserat riksomfattande register, behöver man i regel inte uppvisa någon särskild utredning i fråga om de stöd som har beviljats efter det att registret upprättades inom den tid som fastställts i Europeiska unionens lagstiftning.

Av särskilda skäl kan en särskild utredning dock fortsättningsvis krävas.

I 3 mom. föreslås ett bemyndigande att genom förordning av statsrådet utfärda närmare bestämmelser om tillämpningen av Europeiska unionens lagstiftning om statligt stöd på stöd enligt denna lag och om förutsättningarna för beviljande av stöd av mindre betydelse. Vid behov får även närmare bestämmelser om register över stöd av mindre betydelse utfärdas genom förordning av statsrådet. Med undantag av bestämmelsen om register finns motsvarande bemyndigande i 16 § 3 mom. i den gällande lagen.

3 kap. Villkor för företagsstöd för landsbygden.

17 §. Mottagare av företagsstöd. I paragrafen föreslås preciserande bestämmelser om vilket slags företag som kan beviljas företagsstöd för landsbygden i form av understöd. Stödberättigade företag är jordbruksföretag, med vilket avses en jordbrukare och en familjemedlem till jordbrukaren som deltar i jordbruket. Ett sådant företag är dock berättigat till stöd endast i det fall att det utvidgar sin verksamhet så att den gäller även annat än jordbruk. Till den del det är fråga om primärproduktion beviljas stödet fortsättningsvis med stöd av lagen om strukturstöd till jordbruket. Jordbrukaren och hans eller hennes familjemedlem kan utöva sådan verksamhet som en del av gårdsbruksverksamheten under förutsättning att den åtgärd som stöds till sina kostnader är sådan att den tydligt kan skiljas från gårdsbruksenhetens övriga omkostnader. Enbart för detta ändamål är det dock inte nödvändigt att grunda ett separat mikroföretag eller ett litet eller medelstort företag, om det inte av någon annan orsak är ändamålsenligt att separera verksamheten från jordbruksverksamheten.

Mikroföretag och små och medelstora företag kan beviljas stöd för förädling och saluföring av jordbruksprodukter. Ett sådant företag kan naturligtvis vara beläget på gårdsbruksenheten, men det är inte nödvändigt. Förädlingsverksamheten och saluföringen kan också bedrivas annanstans.

Dessutom kan mikroföretag och små företag beviljas stöd även för annan företags-

verksamhet. Inte heller då kan den verksamhet som stöds vara sådan verksamhet som betraktas som jordbruk.

Utgångspunkten är att stödandet av små och medelstora företag hör till arbets- och näringsministeriets uppgifter. Arbets- och näringsministeriet förfogar dock inte över EU-medel för stödjande av förädling och saluföring av jordbruksprodukter. De hör till de stöd som finansieras ur EJFLU. Sådana stöd beviljas inte inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde.

Avsikten är även i övrigt att förenhetliga företagsstöden så att man med medel som finns till förfogande inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde och i enlighet med lagstiftningen stöder mikroföretag och små företag uttryckligen på landsbygden, oftast i initialfasen. Tyngdpunkten i de stödsystem som finns inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde ska ligga på stöd till företag i och i närheten av städerna och i första hand små och medelstora företag på landsbygden. Således kan också företag på landsbygden som grundats med hjälp av jord- och skogsbruksministeriets stödsystem och som blivit tillväxtföretag och på grund av sin storlek inte längre kan få stöd inom ramen för dessa system övergå till arbets- och näringsministeriets stödsystem under förutsättning att de uppfyller förutsättningarna för stöd.

I 2 mom. preciseras stödtagarens rättigheter och skyldigheter. De beskrivningar av företaget som avses i 1 mom. gäller främst företags storlek och verksamhet. I 2 mom. preciseras vilka personer som kan få företagsstöd. Till dessa hör fysiska personer och sammanslutningar i form av bolag och andelslag. Av alla krävs utövande av näringsverksamhet. I momentet preciseras dessutom bolag och andelslag som bedriver jordbruk på en gårdsbruksenhet. Väsentligt är då att det finns en person i motsvarande ställning som en företagare som för företagets del arbetar inom jordbruksverksamheten. En arbetstagare kan alltså inte komma i fråga. Det samma gäller för verksamhet som utövas av en familjemedlem till en jordbrukare i förhållande till den verksamhet som utövas av jordbrukaren. I dessa fall beviljas stödet det

bolag eller andelslag som bedriver jordbruket.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om företagets juridiska form. I 11 § har stödtagarna delats in i mikroföretag och små och medelstora företag utgående från stödtagarnas årliga omsättning och balansomslutning. Dessa är dock inte de enda grunderna i kommissionens rekommendation om definitionen av mikroföretag och små och medelstora företag. En väsentlig faktor är också företagets oberoende, som det finns detaljerade bedömningsgrunder för. Därför vore det tydligare om man med företag avsåg endast sådana mikroföretag och små och medelstora företag som definieras i 5 § 22 punkten.

Enligt 11 § 2 mom. i den gällande lagen kan stöd dessutom beviljas en utvecklingsorganisation. Utvecklingsorganisationer har använts för att i form av kalkylerat stöd av mindre betydelse förmedla nyttan av det stöd som betalats till organisationen till företag som organisationen producerar tjänster för. Förfarandet har varit svårt att genomföra och det har orsakat mycket administrativt arbete, både för stödtagarna och dem som beviljat stöd. Därför föreslås det att sådana stödtagare inte särskilt nämns som stödtagare. Naturligtvis kan ett sådant tjänsteföretag även i fortsättningen få stöd, men på så sätt att det agerar självständigt och säljer sina tjänster på marknadsmässiga villkor utan att tjänsten är förknippad med en skyldighet att förmedla stödet vidare, t.ex. med hjälp av lägre prisättning av tjänsterna. Sådan verksamhet kan visserligen stödjas i form av ett utvecklingsprojekt, men då måste det vid beviljandet av stöd beaktas att stödet innehåller statligt stöd, vilket påverkar nivån på det stöd som beviljas.

I 3 mom. föreslås ett bemyndigande att genom förordning av statsrådet utfärda närmare bestämmelser om utvidgning av verksamhet som utövas av en jordbrukare eller en familjemedlem till en jordbrukare så att verksamheten gäller även annat än jordbruk. Genom förordningen kan preciserande bestämmelser utfärdas främst om situationer där jordbruket eller annan företagsverksamhet utövas i sammanslutningsform.

18 §. Villkor som gäller mottagare av företagsstöd. I 1 mom. föreslås en bestämmelse

om att företagsstöd ska kunna beviljas företag med verksamhetsställe i Finland. Det krävs inte att det företag som stöds ska ha sitt huvudsakliga verksamhetsställe i Finland. Eftersom verksamhetsstället när stöd som baserar sig på ett program beviljas ska finnas inom programmets tillämpningsområde och stödet ska främja programmets syften, främst utvecklingen av landsbygden i Finland, ska det företag som stöds trots huvudsakligt verksamhetsställe ha förutsättningar att på ett väsentligt sätt påverka att näringsverksamheten främjas och invånarnas levnadsförhållanden förbättras inom området för programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland. Företag som utgör en sammanslutning ska ha hemort inom Europeiska unionen. Inga begränsningar i fråga om nationalitet ställs för fysiska personer som utövar näringsverksamhet. De på unionens lagstiftning baserade rättigheterna till fri rörlighet begränsar i vilket fall som helst möjligheterna att kräva finskt medborgarskap. På sin höjd kan man kräva medborgarskap i Europeiska unionen, vilket även det kan anses strida mot unionens lagstiftning i ett läge där en person har giltigt uppehållstillstånd. På basis av nationalitet får man således inte diskriminera någon, vilket redan bestämmelserna om lika-behandling i 6 § i grundlagen förbjuder, om det inte finns grundad anledning att försätta personer i olika ställning. Bestämmelsen motsvarar de förutsättningar för beviljande av stöd som anges i 11 a § 1 mom. i den gällande lagen.

I 2 mom. föreskrivs det att företagsstöd kan beviljas företag som har förutsättningar att bedriva kontinuerligt lönsam verksamhet. Bedömningen görs givetvis utgående från de uppgifter som finns tillgängliga när företagsstödet beviljas. Bedömningen ska dock basera sig på existerande uppgifter om företagets tidigare verksamhet och på information om marknaden inom branschen. Om det är fråga om ett nytt företag, ska bedömningen göras utgående från uppgifter om verksamhetsbetingelserna för existerande företag och om marknadsbrister. Bedömningen ska också basera sig på uppgifter om tidigare verksamhet och kunnande i fråga om den som vill bli företagare. I bedömningen ska också eventuella framtida förändringar i omvärlden beaktas

och verksamhetens hållbarhet och smidighet bedömas i förhållande till dem. Framför allt ska företagarens eller företagets yrkeskunskap beaktas. Om det vid företaget finns flera företagare eller om företaget har anställda kan som yrkeskunskap beaktas den samlade yrkeskunskapen hos alla som arbetar inom företaget. Ett villkor för att stöd ska beviljas är också att företaget lägger fram utredningar om sin ekonomiska ställning samt om tillräcklig yrkeskunskap. Bestämmelsen motsvarar 11 a § 2 mom. i den gällande lagen.

Den verksamhet som understöds ska antingen ensam eller tillsammans med primärproduktion och annan företagsverksamhet som bedrivs av sökanden ge åtminstone en företagare eller arbetstagare som verkar inom företaget huvudsaklig utkomst. Målet är att stödda företag som drivs av personer som är genuint engagerade i företagsverksamheten på så sätt att verksamheten redan från första början ska ha förutsättningar att uppfylla målet att främja sysselsättningen på landsbygden genom stöd till företagsverksamheten. Kravet på sysselsättande effekt hindrar inte att företagsverksamheten består av olika slags verksamheter, t.ex. beroende på säsong och kundsektor, men som helhet ska verksamheten, företagaren inbegripen, sysselsätta minst en person som får sin huvudsakliga utkomst av verksamheten. I den föreslagna bestämmelsen beaktas framför allt mindre gårds- och skogsbruksenheter där man kan stödda inledande eller utvidgning av annan företagsverksamhet så att enheten som helhet ger en huvudsaklig utkomst. Den förutsättning för beviljande av stöd som föreslås i momentet är ny och dess syfte är att så effektivt som möjligt styra stödet till främjande av sysselsättningen.

I 4 § föreskrivs det om förutsättningarna för beviljande av stöd i fråga om bestämmelserna i företag som utgör en sammanslutning. Bestämmanderätten i sammanslutningen ska innehas av en eller flera fysiska personer som uppfyller kraven i fråga om stödtagarens ålder och yrkeskunskap samt, i fråga om jordbruksföretag, kraven gällande idkande av jordbruk. Bestämmelsen motsvarar 11 a § 3 mom. i den gällande lagen.

Den föreslagna paragrafens 1, 2 och 4 mom. motsvarar 11 a § 1–3 mom. i den gällande lagen. Eftersom utvecklingsorganisationer inte längre kommer att stödjas genom särskilda förfaranden för beviljande av stöd, behövs ingen bestämmelse som motsvarar 11 a § 4 mom.

I 5 mom. föreslås ett bemyndigande att genom förordning av statsrådet vid behov utfärda närmare bestämmelser om grunderna för bedömning av tillräcklig yrkeskunskap i företaget, av företagets ekonomiska ställning och lönsamhet och av bestämmanderätten i företaget. Enligt 11 a § 5 mom. i den gällande lagen föreskrivs genom förordning av statsrådet om motsvarande omständigheter.

19 §. Åtgärder som stöds genom företagsstöd. I paragrafen föreslås preciserande bestämmelser om de åtgärder för vilka stöd kan beviljas och med hjälp av vilka företagsverksamhet på landsbygden främjas. Som sådana åtgärder betraktas för det första grundande av företag eller utvidgning av ett verksamt företag. Det är då fråga om ett stöd för annan verksamhet än jordbruksverksamhet på landsbygden enligt artikel 20.1 a led ii i utkastet till EU:s nya landsbygdsförordning. Enbart registrering av företaget räcker inte för att stödet ska beviljas. Sökanden ska i en affärsplan som avses i artikel 20.4 visa hur företagsverksamheten utövas och vilka de åtgärder är som sökanden förbinder sig att genomföra för att den affärsverksamhet som inlett ska kunna fortsätta. Enligt punkten i fråga måste genomförandet av affärsplanen inledas inom nio månader från och med dagen för beslutet om beviljande av stöd.

Till de åtgärder som stöds hör också investeringar för att inleda, utvidga eller väsentligen ändra ett företags verksamhet. Med sådana investeringar avses i huvudsak investeringar i maskiner, anordningar och byggnader som är nödvändiga för företagsverksamheten. Till den del investeringarna gäller förädling och saluföring av jordbruksprodukter är det fråga om investeringar enligt artikel 18.1 b i utkastet till EU:s nya landsbygdsförordning. Även om syftet enligt det leddet är att med undantag av fiskeriprodukter stödja förädling av jordbruksprodukter, berättigar också investeringar som gäller mer långtgående förädling till stöd, så länge råvaran är en

jordbruksprodukt. Således kan slutprodukten vara en annan än en sådan jordbruksprodukt som anges i bilaga I till EUF-fördraget. Enligt bilaga I till utkastet till förordning varierar stödets maximibelopp då i Finland mellan 40 och 50 procent beroende på område. Maximibeloppen kan i fråga om investeringar inom ramen för ett nätverk för innovationssamarbete höjas med 20 procentenheter.

Investeringar inom annan företagsverksamhet kan stödjas med stöd enligt artikel 20.1 b i utkastet till EU:s nya landsbygdsförordning. Stöd beviljas då för produktion och förädling där råvaran inte är en jordbruksprodukt och på serviceverksamhet. På stödet och dess maximibelopp tillämpas då reglerna om statligt stöd. I praktiken blir det fråga om stöd enligt kommissionens utkast till ny förordning om stöd av mindre betydelse, utkastet till gruppundantagsförordning eller utkastet till riktlinjer för statligt regionalstöd. Nivån på stödet bestäms enligt den nya regionalstödskartan.

Stödet ska framför allt anknyta till utveckling av företaget. Målet är att man genom företagsstödet stärker företagets konkurrenskraft, förbättrar företagets produkter, produktionssätt eller verksamhetssätt eller främjar företagets internationalisering eller bildande av nätverk i företagets omvärld. Till de investeringar som stöds hör utöver materiella investeringar även immateriella investeringar som behövs vid utvecklandet av företaget.

Den föreslagna paragrafen omfattar till stor del sådana åtgärder för vilka stöd som beviljats enligt 12–14 § i den gällande lagen har använts under den pågående programperioden. Stöd för företagsverksamhet ska inte längre vara en separat stödform utgående från den åtgärd som stöds, utan företagsstödet ska vara en stödform som kan beviljas för alla de åtgärder som avses i paragrafen.

I 2 mom. föreslås ett bemyndigande att genom förordning av statsrådet utfärda närmare bestämmelser om stödberättigande främjande av företagsverksamhet samt om stödets form och maximibelopp. Avsikten är att i fråga om stödets maximibelopp beakta inte bara unionens lagstiftning om statligt stöd utan också principen om rättvis behandling av företag oberoende av enligt vilket förvaltningsområdes stödssystem stödet beviljas, om det inte

finns grundad anledning att avvika från principen med tanke på stödets målsättningar. Motsvarande bemyndigande ingår i 12 § 4 mom., 13 § 4 mom. och 14 § 3 mom. i den gällande lagen.

20 §. Allmänna villkor för stödjande av företagsverksamhet. I paragrafen föreslås bestämmelser om de allmänna villkoren för företagsstöd. Den företagsverksamhet som stöds ska främja målen i det program ur vilket stödet med anvisade medel beviljas. När stöd beviljas ska stödets effekter på konkurrensen också bedömas. Stödet får inte orsaka mer än ringa snedvridning av konkurrensen och verksamheten på marknaden i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller, om företaget endast är verksamt på lokal nivå, inom företagens verksamhetsområde. Företaget ska lägga fram en genomförbar verksamhetsplan för affärsverksamheten. För att det ska kunna bedömas huruvida verksamheten är professionell och utövas som huvudsyssla ska verksamhetsplanen innehålla godtagbara stödberättigande kostnader samt en utredning av verksamhetens karaktär, omfattning och betydelse för den som utövar närings- eller företagsverksamheten. Ett noggrant utarbetande av verksamhetsplanen är väsentligt för beviljandet av stöd, eftersom genomförandet av de åtgärder som ingår i verksamhetsplanen enligt artikel 20.4 i utkastet till EU:s nya landsbygdsförordning ska inledas inom nio månader från det att stödet beviljas och ett korrekt genomförande av planen är en förutsättning för betalning av stödet eller, om stödet betalas i två eller flera poster, den sista stödposten. Omfattningen av verksamhetsplanen ska anpassas till omfattningen av företagsverksamheten och de åtgärder som ska stödjas. De krav som kommissionen enligt utkastet till förordning kan ställa ska dock beaktas.

De åtgärder som ingår i verksamhetsplanen och som är nödvändiga för att planen ska kunna förverkligas godkänns genom ett beslut om beviljande av stöd.

Motsvarande bestämmelser finns i 15 § 1 och 2 mom. i den gällande lagen. Den föreslagna paragrafen har dock anpassats till kraven i utkastet till EU:s nya landsbygdsförordning.

I 4 mom. föreslås ett bemyndigande att genom förordning av statsrådet utfärda närmare bestämmelser om bedömningskriterierna för hur stödet snedvrider konkurrensen, verksamhetsplanens innehåll och varaktighet, kraven för hur planen ska följas och bedömningen av genomförandet av den åtgärd som ska stödjas. I sak motsvarar bemyndigandet det bemyndigande som ingår i 15 § 4 mom. i den gällande lagen, men det har preciserats något.

21 §. Stödberättigande kostnader. I paragrafen föreslås preciserande bestämmelser om godtagbara kostnader för stödberättigande åtgärder. Vid inledande av företagsverksamhet kan stöd beviljas för anskaffningar och andra kostnader som föranleds av nödvändig planering för grundande av ett företag och av inledandet av företagsverksamheten samt etablering av verksamheten. Till planeringskostnader räknas förvärv av olika slags sakkunnigtjänster och genomförbarhetsstudier. Till övriga kostnader räknas anskaffning av materiel och mindre utrustning, kostnader av engångsnatur som anknyter till själva företaget och dess verksamhet och som direkt har att göra med inledandet av verksamheten samt informationssystem som behövs för att skaffa en kundkrets, kommunikationsanslutningar och kostnader för kommunikationen i samband med att företaget grundas.

Stödberättigande är enligt förslaget också investeringskostnader, dvs. kostnader för anskaffning av sådana anläggningstillgångar som behövs för inledande eller utvidgning av företagsverksamheten eller för förbättrande eller bevarande av företagens konkurrenskraft när förhållandena förändras väsentligt. För investeringen kan stöd också beviljas under företagens hela livscykel. Stöd kan beviljas både för materiella investeringar såsom byggnader, konstruktioner, maskiner och anordningar och för immateriella investeringar. För enbart ersättningsinvesteringar beviljas dock inte stöd. Behovet av investering ska bero på något annat än normalt slitage av en maskin eller anordning som används i företaget. Sådana ersättningsinvesteringar kan snarast betraktas som ett slags verksamhetsstöd. Däremot berättigar utbyte av en maskin eller anordning så att man samtidigt avsevärt förbättrar prestationsförmågan, gör verksamhe-

ten mångsidigare eller producerar produkter av högre kvalitet till stöd, trots att maskinen eller anordningen ersätter en tidigare.

Stödtagaren ska också visa att de kostnader som stöds i huvudsak orsakas av åtgärder som främjar utvecklandet av företaget. På stödberättigande kostnader tillämpas dessutom vad som föreskrivs i den förordning om allmänna bestämmelser som avses i 3 § 2 punkten i den nya programförvaltningslagen. Dessutom tillämpas på dem artikel 18, 20 och 46 i utkastet till EU:s nya landsbygdsförordning samt i fråga om annan företagsverksamhet än första gradens förädling av jordbruksprodukter reglerna för statligt stöd.

Beviljat stöd kan överföras på någon annan i enlighet med 15 § 3 mom.

I 3 mom. föreslås ett bemyndigande att genom förordning av statsrådet utfärda närmare bestämmelser om stödberättigande åtgärder och godtagbara kostnader i fråga om dem, tidpunkten när kostnaderna uppstått och förfarandet för överföring av stöd. Motsvarande bemyndigande att precisera kostnaderna ingår i 12 § 4 mom., 13 § 4 mom. och 14 § 3 mom. i den gällande lagen.

22 §. Stödets minimibelopp. I paragrafen föreslås en bestämmelse om förfarandet vid bedömning av huruvida det beviljade stödet överskrider stödets minimibelopp och om utfärdande av bestämmelser om minimibeloppet genom förordning av statsrådet.

Minimibeloppet är av betydelse vid bedömningen av om stöd över huvud taget kan beviljas på grund av att stödbeloppet skulle vara litet. Det som granskas är de uppgifter om stödobjektet som ges i ansökan om stöd, godtagbara kostnader för den åtgärd som stöds och den maximala procentsatsen av det stöd som kan beviljas för ändamålet. Med maximal procentsats för stödet avses då den procentsats som i fallet i fråga kan beviljas för ändamålet. Om stödbeloppet utgående från denna bedömning är mindre än stödets minimibelopp, beviljas inget stöd.

Avsikten är att genom förordning av statsrådet utfärda närmare bestämmelser om stödets minimibelopp på så sätt att minimistödet i euro vid behov kan variera beroende på stödform och stödobjekt. I den gällande lagen krävs i fråga om företagsstöd att stödet vid beviljande av startstöd överskrider 1 000

euro och vid beviljande av utvecklingsstöd 500 euro. Vid beviljande av projektstöd är motsvarande belopp 5 000 euro.

Avsikten är att höja stödets minimibelopp på så sätt att det bättre än hittills står i proportion till de genomsnittliga kostnaderna för behandling av en enskild sökandes ansökan om stöd, utbetalning av stödet och övervakning inbegripet. För närvarande uppgår dessa kostnader till ca 2 000 euro.

4 kap. Villkor för stöd för utvecklingsprojekt.

23 §. Mottagare av stöd för utvecklingsprojekt samt verksamhet som stöds. I paragrafen föreslås en bestämmelse om att stöd för utvecklingsprojekt i form av understöd kan beviljas offentligrättsliga samfund eller privaträttsliga sammanslutningar eller stiftelser. Stödtagarens juridiska form utesluter så gott som inga potentiella stödtagare. Endast fysiska personer kan inte längre vara stödtagare. I övrigt gäller för stödtagarna samma villkor som för mottagarna av projektstöd enligt 17–19 § i den gällande lagen.

I fråga om stöd som beviljas de nya innovationsgrupperna för landsbygden avviker förfarandet något från normal projektverksamhet. Stödet kan endast beviljas en innovationsgrupp om övervakningskommittén för landsbygdsprogrammet har förordat att gruppen godkänns som innovationsgrupp och på ansökan av jord- och skogsbruksministeriet särskilt godkänt den. Stödet beviljas en av de sammanslutningar som hör till en sådan av ministeriet godkänd innovationsgrupp för landsbygden. Denna sammanslutning ska agera för de andra sammanslutningarna i gruppen på basis av ett avtal. Denna sammanslutning ansvarar också för det stöd som beviljats och betalats ut till gruppen. I stödet ingår också kostnaderna för gruppens verksamhet.

Stöd beviljas för utvecklingsarbete som gäller verksamhet som avses i 9 § 1 mom. 5–9 punkten, allmännyttiga investeringar samt planering och genomförande av investeringarna.

För stöd till utvecklingsprojekt gäller i övrigt i huvudsak samma som tidigare i fråga om verksamhetens karaktär, som på många

sätt motsvarar sådan verksamhet enligt 17–19 § i den gällande lagen som stöds med hjälp av stöd för utvecklingsprojekt, stöd för utbildningsprojekt och stöd för allmännyttiga investeringsprojekt. Dock betonas i utvecklingsprojekten samarbete som avses i 9 § 9 punkten, eftersom det är en separat åtgärd i artikel 36 i utkastet till EU:s nya landsbygdsförordning. Samarbete omfattar enligt punkt 1 i artikeln samarbeten mellan olika aktörer inom unionens jordbruks- och livsmedelskedja, skogssektorn och bland andra aktörer som bidrar till att uppnå landsbygdsutvecklingspolitikens mål och prioriteringar, inbegripet branschorganisationer. Samarbete omfattar även skapande av kluster och nätverk och inrättande av innovationsgrupper. Verksamhet som överensstämmer med målen i artikeln har redan under pågående och tidigare fondperioder stötts, men då har det inrättats ett sedvanligt utvecklingsprojekt för denna verksamhet där samarbete och nätverk ingått som en del. En nyhet med åtgärden är att uppnåendet av målen och resultaten särskilt ska följas upp i enlighet med prioriteringarna.

I 3 mom. föreslås ett bemyndigande att genom förordning av statsrådet utfärda närmare bestämmelser om villkor för beviljande av stöd för utvecklingsprojekt och om stödtagarna. Motsvarande bemyndigande ingår i 17 § 3 mom., 18 § 4 mom. och 19 § 3 mom. i den gällande lagen.

24 §. Åtgärder som ingår i utvecklingsprojekt. I paragrafen preciseras de åtgärder som kan inkluderas i ett utvecklingsprojekt. Stöd beviljas inte längre med olika stöd villkor för utvecklingsprojekt, utbildningsprojekt och allmännyttiga investeringar, utan stöd för alla dessa åtgärder enligt 17–19 § i den gällande lagen kan beviljas i form av ett utvecklingsprojekt. Till de åtgärder som kan ingå i ett utvecklingsprojekt hör åtgärder för att förbättra levnadsförhållandena och trivseln för dem som bor i området, åtgärder för allmänt främjande av näringsverksamheten i det område som stödet riktas till, åtgärder för att utreda och underlätta grundande av och verksamhetsbetingelserna för företag i området och åtgärder för att öka samarbetet mellan aktörer som redan är verksamma och som inleder verksamhet i syfte att uppnå målen för

jordbruksnäringen, livsmedelskedjan, skogsbruket och aktörerna samt andra mål för utvecklandet av landsbygden. Dessutom kan ett utvecklingsprojekt innehålla planering och organisering av utbildning och informationsförmedling samt allmännyttiga investeringar som tjänar syftena med förbättrandet av levnadsförhållandena och trivseln för dem som bor i området och det allmänna främjandet av näringsverksamheten i området.

Givetvis finns det situationer där det inte är ändamålsenligt att inkludera åtgärderna i ett och samma projekt, och lagen hindrar inte att stöd söks separat för de olika åtgärderna. Till exempel utbildning och utvecklande av näringsverksamheten kan dock inkluderas i samma projekt och i samband med allmännyttigt utvecklande kan mindre investeringar genomföras.

Även om allmännyttiga projekt för utveckling av näringsverksamhet och forskningsprojekt som gäller näringsverksamhet till sin natur kan vara ytterst likartade, är avsikten inte att stöd för utvecklingsprojekt ska beviljas för egentlig vetenskaplig forskning och framför allt inte för grundforskning. Det finns egna finansieringssystem för vetenskaplig forskning.

I 2 mom. föreskrivs det att om stödet betraktas som statligt stöd på det sätt som avses i 21 §, kan stödet till denna del endast beviljas som stöd av mindre betydelse. I utbildningsprojekt är detta möjligt om det i utbildningen t.ex. ingår många utbildnings- eller konsultdagar i företagets lokaler eller om utbildningsprojektet i hög grad är skraddarsytt. Ett annat exempel är om en offentlig aktör bygger ett lokalt vattentjänstnät som enbart tillgodoser behoven hos ett eller vissa företag och vattentjänsterna inte samtidigt utsträcks till de boende. Stödet är då närmast ett statligt stöd.

Enligt 3 mom. får ett utvecklingsprojekt som gäller utbildning och informationsförmedling inte heller innehålla ordnande av yrkesutbildning som leder till examen.

I 4 och 5 mom. preciseras de investeringar som ingår i utvecklingsprojekt. Det kan endast ingå allmännyttiga investeringar i projektet. Små anskaffningar betraktas överlag inte som investeringar. En investering vars nytta direkt riktar sig till en konkurrensutsatt

näringsbransch anses inte vara allmännyttig. Om kommunen bygger gemensamma lokaler för flera företag och det till hyresgästerna också hör företag som har konkurrenter, anses byggprojektet inte vara allmännyttigt. På detta inverkar inte att kommunen tar ut gängse hyra eller gängse ersättning för andra tjänster i anslutning till lokalerna, eftersom ett företag som får tillgång till sådana färdiga lokaler ändå är i en bättre ställning än ett företag som på ett eller annat sätt på egen hand måste skaffa eller hyra lokaler och utrusta dem för sin verksamhet. Däremot är ett t.ex. ett pilotbyggprojekt som genomförs av en forskningsinstitution i syfte att visa nya byggnads- eller produktionslösningar en allmännyttig investering.

Om en allmännyttig investerings andel av den verksamhet som ska stödjas utgör över hälften av de stödberättigande kostnaderna, avgörs stödet för investeringen dock genom ett separat beslut i förhållande till det övriga stödet för utvecklingsprojektet. Målet är att små investeringar ska kunna genomföras som en del av ett allmänt utvecklingsprojekt. Om en allmännyttig investering utgör huvudparten av projektet är det dock ändamålsenligt att genomföra investeringen som ett separat projekt där fokus särskilt ligger på förutsättningar som gäller byggande.

I 6 mom. preciseras hur inkomsterna i ett utvecklingsprojekt inverkar på stödet. Inkomsterna av den åtgärd som stöds beaktas i form av ett avdrag från beloppet av stödet för utvecklingsprojektet. Den medfinansiering som anges i projektplanen betraktas inte som inkomst.

I 7 mom. föreslås ett bemyndigande att genom förordning av statsrådet utfärda närmare bestämmelser om den verksamhet som stöds och om stödets maximala belopp. Det maximala beloppet kan specificeras enligt stödobjekt. Motsvarande bemyndigande ingår i 17 § 3 mom., 18 § 4 mom. och 19 § 3 mom. i den gällande lagen.

25 §. Godtagbara kostnader för utvecklingsprojekt. I paragrafen föreslås preciserande bestämmelser om godtagbara kostnader för utvecklingsprojekt. I 1 mom. föreskrivs att kostnaderna för utvecklingsarbete samt ordnande av utbildning och informationsförmedling är stödberättigande kostna-

der. Ett utvecklingsprojekt kan också omfatta kostnaderna för planeringen av projektet. Momentet är öppet formulerat. De stödberättigande kostnaderna begränsas dock dels av förordningen om allmänna bestämmelser och begränsningarna gällande stödberättigande kostnader i utkastet till EU:s nya landsbygdsförordning, dels av de nya bestämmelserna om statligt stöd i fråga om stödande av företags- och näringsverksamhet.

Enligt 2 mom. kan kostnaderna för allmännyttiga investeringar också omfatta kostnader orsakade av byggande och planering av byggnadsarbetet. För markförvärv kan stöd beviljas endast då mark förvärvas i samband med en byggnad. Bestämmelser om dessa frågor ingår i gällande lagstiftning och även i utkasten till förordningar för unionens kommande period.

I 4 mom. föreslås ett bemyndigande att genom förordning av statsrådet utfärda närmare bestämmelser om godtagbara kostnader. Ett motsvarande bemyndigande ingår i bestämmelserna om projekt i den gällande lagen.

26 §. Temaprojekt. I paragrafen föreskrivs om temaprojekt, som är ett speciellt sätt att genomföra ett utvecklingsprojekt. Stöd för temaprojekt kan enligt 1 mom. endast beviljas en lokal aktionsgrupp för verksamhet som avses i 9 § 1 mom. 5–7 punkten. Aktionsgruppen väljer ett av de mål och innehåll för lokal utveckling som ingår i dess verksamhetsstrategi och fokuserar på det i respektive temaprojekt. Sådana teman kan vara t.ex. ungdomsprojekt där projektet genomförs av unga personer eller där målgruppen för projektverksamheten är ungdomar. Ett motsvarande tema är förnyelse av en by där bysamhällets funktion eller trivsamtet förbättras, eller kulturprojekt där man samlar in t.ex. uppgifter om byns historia och om byns kulturella särprägel för användning vid utvecklingen av kulturtjänster och produkter inom kulturturism. En förutsättning för beviljande av stödet är att den lokala aktionsgruppen utarbetar en plan i enlighet med projektets tema. Aktionsgruppen ansvarar också för hela temaprojektet, som gruppen genomför tillsammans med de aktörer som deltar i projektet. Aktionsgruppen ska genom ett öppet urvalsförfarande föra samman mindre, allmännyttiga utvecklingsprojekt eller allmän-

nyttiga investeringar som tjänar utvecklingsprojektens syften vilka genomförs inom gruppens område och med hjälp av vilka planen gällande temat genomförs. Aktionsgruppens uppgift är att samordna genomförandet. Sådana här temarelaterade projekt som i sig uppfyller villkoren för ett utvecklingsprojekt betraktas dock i ett temaprojekt inte som utvecklingsprojekt, utan som åtgärder inom temaprojektet. De som väljs ut för att genomföra temaprojektet ansvarar för de åtgärder inom projektet som den lokala aktionsgruppen i sitt avtal valt till temaprojektet.

Aktionsgruppen ska i första hand använda sin verksamhetspenning till att ersätta dem som genomför projektet för deras kostnader i samband med att ansökningsprocessen inleds, val av åtgärder, ansökan om och utbetalning av stöd och genomförande av åtgärderna. Enligt 2 mom. är det dock möjligt att inkludera också sådana kostnader i kostnaderna för ett temaprojekt. Det ska dock finnas särskilda skäl till detta. Utgångspunkten är att aktionsgruppen i sin helhet ska använda det stöd som beviljas för temaprojektet till att genomföra åtgärderna. Kontakterna med närings-, trafik- och miljöcentralen sköts helt och hållet av aktionsgruppen vid ansökan om och utbetalning av stöd. Aktionsgruppen ansvarar också för att projektet genomförs på rätt sätt. Även om avtalen mellan aktionsgruppen och dem som genomför åtgärderna ska innehålla ett villkor om att den myndighet som beviljar och övervakar stödet får övervaka åtgärden och den som genomför åtgärden, avser eventuella fall av återkrav och andra påföljder aktionsgruppen. Aktionsgruppens uppgift är att göra upp avtalet med dem som genomför åtgärderna så att gruppen i sådana fall får ersättning av den som genomför åtgärden, om återkravet beror på dennes felaktiga förfarande.

Till grund för utbetalning av stöd som beviljats för ett temaprojekt ligger i regel kvittot på kostnader för genomförda åtgärder. I vissa situationer ska det dock vara möjligt att betala stödet i form av en engångsersättning. Då måste man beakta att hela aktionsgruppen går miste om stödet om en av de aktörer som genomför åtgärder har brister i förfarandet. Av detta följer att också andra som kanske redan genomfört sin del av åtgärderna men

som ännu inte ersatts för kostnaderna går miste om ersättningen, om aktionsgruppen inte har andra medel av vilka den avtalsenliga ersättningen kan betalas. Om det enligt avtalet är en förutsättning för att ersättning ska betalas att stödet har beviljats är det den aktör som genomför projektet som bär förlusten. Denna risk existerar även om projektet delas upp på t.ex. tre perioder på ett år vardera. Även då är det en förutsättning för utbetalning av stödet inom ramen för systemet med engångsersättning att de åtgärder som aktionsgruppen förpliktas till i och med ansökan och beslutet om beviljande av stöd verkligen genomförs under året. Förfarandet med engångsersättning kan inte ändras under stödbeslutets giltighetstid och man kan inte övergå till ett kvittobaserat förfarande, om stödet på grund av försummelse ser ut att bli obetalt för någon period. Stödet för hela perioden lämnas då obetalt.

Eftersom hela syftet med temaprojekt är att utvecklingsprojektet genomförs av andra än aktionsgruppen gäller förbudet att överföra hela stödet i 15 § inte temaprojekt. I övrigt tillämpas på temaprojekt samma förutsättningar och villkor som på utvecklingsprojekt.

Temaprojekten ersätter de samordningsprojekt som ingår i den gällande lagen. I temaprojekten finns dock inga självständiga delprojekt där de ansvariga ansöker om utbetalning av stöd direkt hos närings-, trafik- och miljöcentralen. Den föreslagna ändringen skapar klarhet i genomförandet av utvecklingsprojekt av detta slag, betonar aktionsgruppens ställning vid genomförandet av den lokala utvecklingsstrategin och minskar myndigheternas administrativa arbete vid utbetalning av stöd, i och med att aktionsgruppen samlar ihop betalningsmaterialet och ansöker om utbetalning halvårsvis.

I 3 mom. föreslås ett bemyndigande att genom förordning av statsrådet utfärda närmare bestämmelser om verksamhet som stöds med stöd för temaprojekt, om villkoren för att stöd ska beviljas, om de godtagbara kostnaderna och om särskilda skäl att använda stöd för temaprojekt till koordineringen. De närmare bestämmelserna avviker inte väsentligt från bestämmelserna om andra utvecklingsprojekt, men i fråga om temaprojekt beaktas den lokala strategin och framför allt aktions-

gruppens ställning, dels i förhållande till närings-, trafik- och miljöcentralen, dels till dem som genomför projektet. Också aktionsgruppens uppgifter preciseras.

27 §. Villkor och begränsningar för beviljande av stöd för utvecklingsprojekt. I 1 mom. föreskrivs att ett villkor för beviljande av stöd för utvecklingsprojekt är att sökanden har tillräckliga ekonomiska och operativa förutsättningar att genomföra åtgärden. Med detta avses bl.a. behövlig information och kompetens inom projektets område, tillräcklig personal samt resurser att ordna ekonomin och den övriga verksamheten och administrationen så att projektet kan genomföras med beaktande av sammanslutningens eller stiftelsens övriga förpliktelser. Genomförandet av projektet ska också gå att följa och kostnaderna ska kunna skiljas från stödtagarens övriga verksamhet och kostnaderna för den.

Till förpliktelserna hör också att sökanden iakttar bestämmelser och beslut om behörighet som gäller sökanden själv. Projektstöd kan med andra ord inte beviljas en sammanslutning till vars uppgifter eller verksamhetsområde den verksamhet som ingår i projektet inte hör på grund av bestämmelser som gäller för sammanslutningen eller på grund av stiftelseurkunden för en privat sammanslutning eller stiftelse. En offentlig myndighet ska också ha behörighet att genomföra projektet.

Enligt 2 mom. kan projektstöd endast beviljas för en åtgärd som har getts formen av ett separat projekt som är fristående från sökandens normala verksamhet. Detta innebär bl.a. att en viss person eller ett visst antal personer anvisas för genomförandet av projektet, att behövliga lokaler reserveras och att övriga redskap som behövs för genomförandet samt den assisterande personalens arbetsinsats anvisas. Vid stöd för investeringar i infrastruktur ska investeringen klart och tydligt kunna skiljas t.ex. från genomförandet av investeringar som är nödvändiga för samhällets grundläggande funktioner och som staten och kommunerna med medel som anvisats för verksamheten i fråga är skyldiga att genomföra med stöd av lagstiftningen. Avsikten är inte att projektfinansiering ska användas till att fullgöra statens och kommunernas grundläggande förpliktelser och där-

med inte heller att ersätta nationell finansiering med finansiering från EU. Det finns också orsak att undvika finansiering av utvecklingsprojekt där den som genomför projektet har mycket höga allmänna kostnader på grund av sådant byggnadsbestånd eller sådana anordningar som har litet samband med genomförandet av projektet. Avsikten är att utvecklingsverksamheten ska basera sig på tillförlitliga utredningar om nuläget och om nya möjligheter, men efter att flera olika aktörer gjort utredningar om samma eller liknande saker är det viktigt att man kommer vidare med projekt som gäller rådgivning och innovationsverksamhet. Därefter kan man vid behov ha projekt som gäller utbildning, rådgivning och annan kompetensutveckling för företagarna. Alternativt kan de som vill bli företagare hänvisas till andra företags-tjänster. Därefter kan det bli aktuellt att grunda ett företag och stödja det eller att lägga om verksamheten i befintliga företag eller utvidga den. Det måste då givetvis beaktas att ju närmare företagsverksamhet man är, desto större egen insats i projektet krävs det av företaget, och till slut måste bestämmelserna om statligt stöd och maximala stödbelopp iakttas. Under den pågående perioden är det dock redan möjligt att med hjälp av projektstöd och utgående från de många utredningar som gjorts av forskningsinstitutioner och universitet och med finansiering från andra projektorganisationer övergå till projektverksamhet vars slutliga mål är företagsverksamhet, utvidgning av existerande företagsverksamhet eller mervärde som ökar invånarnas välfärd genom att sysselsättningen och möjligheterna till utkomst förbättras inom verksamhetsområdet.

Tiden för genomförandet av projektet kan vara högst tre år eller av särskilda skäl högst fem år. Det är inte meningen att genomförandet av projekt som finansieras med stöd av den föreslagna lagen i själva verket ska bli ett slags verksamhetsstöd som tryggar stödtagarens existens. Därför har projektstödet redan med stöd av detaljmotiveringen till 21 § i den gällande lagen (RP 192/2006 rd) varit tidsbegränsat. Särskilt kritisk har inställningen varit till utvecklingsprojekt där man fortsätter på ett projekt som redan avslutats eller där samma organisation med hjälp av samma

projektpersonal eller projektpersonal som är inriktad på samma verksamhet genomför ett annat utvecklingsprojekt inom samma eller liknande område eller verksamhet. Av särskilda orsaker kan ett femårigt projekt komma i fråga främst i sådana utvecklingsprojekt där projektet genomförs inom ett helt nytt område, i vissa internationella projekt där de som genomför projektet kommer från flera olika länder, vid samarbete enligt artikel 36 i utkastet till EU:s nya landsbygdsförordning och i den verksamhet som bedrivs av innovationsgrupperna för landsbygden.

Alldeles som i den gällande lagen är det ett villkor för beviljande av stödet att sökanden presenterar en projektplan och att resultaten av projektet allmänt kan tillgodogöras. Detta innebär bl.a. att utbildning, rådgivning eller pilotprojekt som skraddarsyttts enkom för ett visst företag eller en viss grupp av företag och där det uppstår affärshemligheter eller vars resultat man av någon annan orsak inte vill dela med sig av till andra aktörer endast kan stödjas med hjälp av företagsstöd.

I 4 mom. föreskrivs om ett minimibelopp för stödet. Stöd som underskrider minimibeloppet beviljas inte. Avsikten är dock inte att inom ramen för den maximala stödnivån för stödtypen i fråga höja stödbeloppet så att det överskrider minimibeloppet, om den verksamhet som avses i ansökan t.ex. på grund av bestämmelserna om statligt stöd inte berättigar till maximalt stöd. Bestämmelser om minimibeloppet för projektstöd utfärdas genom förordning av statsrådet. Stöd beviljas inte om stödets slutliga belopp enligt en bedömning av de stödberättigande kostnaderna för den åtgärd som ska stödjas också vid tillämpning av maximifinansiering skulle bli mindre än detta belopp.

Den föreslagna paragrafen avviker till sitt innehåll inte väsentligt från 21 § i den gällande lagen.

I 5 mom. föreslås ett bemyndigande att genom förordning av statsrådet utfärda närmare bestämmelser om de grunder som används vid bedömningen av de villkor som anges i 1–4 mom. Motsvarande bemyndigande finns i 21 § 5 mom. i den gällande lagen.

28 §. Projektplan. I paragrafen föreskrivs om krav på projektplanen utöver vad som föreskrivs i 11 §. En projektplan ska innehålla

uppgifter om hur projektet genomförs, vem som genomför projektet, specificering av kostnaderna, stödets andel av den totala finansieringen, stödform och hur den medfinansiering som krävs genomförs. Den privata finansieringens andel av den totala finansieringen ska specificeras. Om det ingår byggande i projektet ska planen innehålla de uppgifter som nämns i 11 § 2 mom.

Även om kostnaderna och fördelningen av dem och tiden för genomförandet endast är uppskattningar när ansökan görs, är det viktigt att kostnadsförslaget görs upp så noggrant som möjligt utgående från uppgifter som finns. Likaså ska tiden för genomförandet bedömas i förväg så att tidpunkten för de kostnader som uppstår och konsekvenserna av dem för förvaltningens budgetar blir så realistiska som möjligt.

Planen ska också innehålla uppgifter om förbindelse till det program ur vilket projektet ska finansieras, projektets konsekvenser och resultat samt andra faktorer som är nödvändiga för att ansökan ska kunna avgöras. Den privata finansiering som behövs ska presenteras som en del av medfinansieringen.

Projektplanen ska dessutom innehålla en redogörelse för hur man vid förberedelserna för projektet har beaktat resultaten av projekt som tidigare finansierats med offentlig finansiering genom stöd för motsvarande verksamhet eller verksamhet som nära anknyter till projektet. Ett stort antal olika slags undersökningar, utredningar och preliminära undersökningar har utförts med finansiering från tidigare programperioder. Likartade utredningar som fokuserat på likartade frågor har finansierats på olika håll i Finland med finansiering från olika källor. Även om utgångspunkten i dem ofta är att utredningen görs ur lokalt eller regionalt perspektiv verkar finansiering av sådana överlappande utredningar ur finansierarsynvinkel inte så effektivt som uppnåendet av målen för programmet kräver. En av orsakerna till finansieringen av överlappande utredningar har varit att de beviljande myndigheterna inte har haft tillgång till tillräckligt omfattande och tydliga register där man kan kontrollera vilka utvecklingsprojekt som tidigare finansierats i Finland. Det är meningen att denna brist ska rättas till med hjälp av ett nytt system för

projektinformation, men framför allt så att den som ansöker om stöd redan i ansökan ska beskriva vilket mervärde projektet tillför jämfört med de utredningar och undersökningar som gjorts tidigare. Fokus i olika projekt för utveckling av näringsverksamheten bör i stället för på utredningar ligga på rådgivning, utbildning, samarbete och informationsförmedling där verksamma aktörer är med och där resultaten av de undersökningar och utredningar som redan gjorts omsätts i praktiken. Att redogöra för detta i projektplanen betonas under den kommande programperioden.

Dessutom ska det i projektplanen redogöras för hur den verksamhet som projektet resulterar i fortsätter efter att projektet avslutats, om inte detta på grund av verksamhetens karaktär är uppenbart onödigt.

Bestämmelserna i 1 mom. om innehållet i projektplanen avviker inte väsentligt från bestämmelserna i 21 § 2 mom. i den gällande lagen. Paragrafens 2 mom. motsvarar de bestämmelser som enligt planerna även ska ingå i lagen om finansiering av vissa program och projekt inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde.

I 3 mom. föreslås ett bemyndigande att genom förordning av statsrådet utfärda närmare bestämmelser om de uppgifter som ska lämnas i projektplanen och vid behov om hur de ska anges. Med stöd av bemyndigandet utfärdas också närmare bestämmelser om grunderna för bedömning av projektplanens innehåll. Bemyndigandet motsvarar till sitt innehåll bemyndigandet i 21 § 5 mom. i den gällande lagen.

29 §. Styrgrupp. I 1 mom. föreskrivs det om en styrgrupp som kan tillsättas för att följa genomförandet av ett projekt, om detta är motiverat med beaktande av projektets omfattning och konsekvenser. En motsvarande möjlighet att tillsätta en styrgrupp som stöd för projektet ingår i 22 § i den gällande lagen. Enligt den föreslagna lagen består styrgruppens uppgifter dock uttryckligen av att följa hur projektet framskrider och att förmedla information om framskridandet till finansären. För finansären är det viktigt att få information om huruvida projektet framskrider planenligt och om resultaten överensstämmer med kraven i stödbeslutet. Den som

beviljat stöd och finansiering kan då kontakta stödtagaren för att bedöma om stödtagaren eventuellt borde ansöka om ändring av stöd-villkoren eller förlängd tid för genomförandet av projektet eller utreda kostnadernas godtagbarhet.

Till styrgruppens uppgifter hör inte i något skede, vare sig när stöd beviljas eller därefter, att bedöma stödtagaren, det projekt som stöds, hur projektet genomförs eller projektets finansiering. Stödtagaren ansvarar fortsättningsvis för att projektet genomförs.

Alldeles som för närvarande är det enligt 2 mom. den myndighet som beviljar stöd som beslutar om tillsättande av en styrgrupp. I styrgruppen finns utöver den myndighet som beviljar stöd även övriga viktiga offentlig-rättsliga aktörer som deltagit i finansieringen samt sakkunniga representerade. Med undantag av representanten för den beviljande myndigheten utses medlemmarna till styrgruppen av stödtagaren.

Enligt detaljmotiveringen (RP 192/2006 rd) till 22 § i den gällande lagen är styrgruppens verksamhet inte handläggning av förvaltningsärenden i egentlig mening, utan snarast faktisk förvaltning. Eftersom det ändå handlar om en offentlig förvaltningsuppgift enligt 124 § i grundlagen, föreslogs då i 2 mom. en hänvisning till lagstiftningen om förvaltningens verksamhet och en hänvisning till bestämmelserna om tjänsteansvar. Ytterligare konstaterades det i motiveringen att på medlemmarna av en styrgrupp tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar och på skada som orsakats vid skötseln av de uppgifter som föreskrivits för en styrgrupp tillämpas bestämmelserna i skadeståndslagen (412/1974). Dessa bestämmelser togs in i paragrafen när lagen stiftades.

Med beaktande av att styrgruppen inte har någon beslutanderätt och att dess uppgift i hög grad är att få information om hur projektet framskrider, har det visat sig vara ett problem att engagera de mest lämpliga personerna i styrgrupperna eftersom det straffrättsliga tjänsteansvaret upplevs som begränsande och skrämmande av de ofta privata organisationer som stödtagarna föreslår till styrgrupperna. Därför föreslås det att bestämmelsen om styrgruppen ändras så att den som beviljar stödet endast beslutar om myndighetens

representanter i styrgruppen. Dessa sköter sitt uppdrag under tjänsteansvar med iakttagande av allmän förvaltningslagstiftning.

Eftersom stödtagaren ensam ansvarar för projektet finns det dock inga hinder för att även andra finansiärer och sakkunniga deltar i styrgruppens möten. En bestämmelse om detta föreslås i 5 mom. Också andra finansiärer eller sakkunniga kan ha behov av att följa hur projektet framskrider, och stödtagaren kan då samtidigt informera samtliga finansiärer och sakkunniga om hur projektet framskrider och om planerna för slutförandet av projektet. Stödtagaren kan således också tillåta att representanter för andra än offentliga finansiärer och andra sakkunniga deltar i styrgruppens möten. Den beviljande myndigheten ska dock underrättas om sådana aktörer och personer. Till denna del avviker förfarandet från den gällande lagen, eftersom den beviljande myndigheten enligt den gällande lagen beslutar om alla personer i styrgruppen, också om representanterna för privata aktörer.

Eftersom bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar i vilket fall som helst tillämpas på representanter för myndigheter och andra offentliga aktörer, oavsett vilka uppgifter de i sin tjänst eller befattning sköter, gäller det straffrättsliga tjänsteansvar som föreslås i 2 mom. endast dem. På andra personer som eventuellt deltar i styrgruppens möten ska bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar däremot inte tillämpas. Detta hindrar naturligtvis inte att strafflagen tillämpas även på dessa personer i det fall att de då gör sig skyldiga till brott.

Förvaltningslagstiftningen ska fortfarande tillämpas på samma sätt som enligt den gällande lagen. I 3 mom. ingår således fortfarande hänvisningar till förvaltningslagen, språklagen, samiska språklagen och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet och dessutom till lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet. Som en informativ bestämmelse föreskrivs det i 4 mom. att bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen.

I 6 mom. föreslås ett bemyndigande att genom förordning av statsrådet utfärda närmare bestämmelser om tillsättande av styrgrupper samt om förfarandet vid tillsättandet och om

styrgruppens uppgifter. Fokus i uppgifterna ligger uttryckligen på uppföljning av hur finansieringen används i förhållande till hur projektet framskrider. Ordet "styrgrupp" beskriver inte längre exakt gruppens uppgifter, men det är etablerat i projektverksamheten och det är inte ändamålsenligt att ändra termen i detta sammanhang. Bestämmelser om styrgruppen och dess uppgifter utfärdas för närvarande med stöd av bemyndigandet i 22 § 3 mom. i den gällande lagen.

5 kap. Stöd villkor

30 §. Tiden för genomförande av åtgärder. I 1 mom. föreslås att en åtgärd som stöds med företagsstöd ska i sin helhet verkställas inom loppet av två år efter det att stödet har beviljats. En kortare frist kan emellertid ställas för genomförandet av åtgärden om det är motiverat med tanke på företagsverksamhetens karaktär eller det sätt åtgärden ska genomföras på eller om det krävs på grund av begränsningar gällande EU:s eller statens finansiering som tillämpas på beviljandet av stödet.

De åtgärder för vilka projektrelaterat utvecklingsstöd stöd har beviljats ska enligt förslaget i sin helhet genomföras inom den frist som har bestämts i enlighet med 27 § 2 mom.

Enligt 3 mom. kan närings-, trafik- och miljöcentralen på ansökan förlänga den frist som avses i 1 och 2 mom., om ansökan har gjorts upp innan fristen löper ut. En förutsättning för förlängning av fristen är att den ansökande parten lägger fram ett godtagbart skäl därtill. Närings-, trafik- och miljöcentralen kan enligt förslaget låta bli att förlänga fristen om de medel med vilka stödet har beviljats inte finns till förfogande. I den här situationen kan stödet inte betalas ur de medel som ursprungligen har reserverats för beviljandet och så finns det inte heller andra medel att tillgå med beaktande av den förlängda genomförandetiden. Detta innebär att man i slutet av en programperiod med beaktande av de till buds stående medlen speciellt noga följer upp vilket slags projekt stöd beviljas till. Sådana åtgärders verkställighet, vilka har stötts med medel från EU, är möjliga att förlänga under de programanslutna, beviljade

medlens användningstid eller under programperioden då programmets medel har tagit slut, bara om medel under den efterföljande programperioden kan användas på halvfärdiga projekt eller man till sitt förhållande har sådana nationella medel som kan användas för ändamålet och med beaktande av att de stödberättigade åtgärderna är möjliga att utföra. Enligt 4 mom. kan fristen förlängas två gånger för högst ett år i sänder. Genomförandetiden för ett utvecklingsprojekt får emellertid totalt uppgå till högst sex år. De föreslagna bestämmelserna motsvarar i huvudsak bestämmelserna i 23 § i gällande lag. De bestämmelser som reglerar genomförandetiden ska i alla fall preciseras.

I 5 mom. föreslås ett bemyndigande för statsrådet att genom förordning föreskriva närmare om förutsättningarna för den frist som gäller för genomförande av stödberättigade åtgärder samt om villkoren för förlängning av fristen. Jämfört med 23 § 3 mom. i gällande lag är bemyndigandet vad gäller förutsättningarna att förlänga fristen en utvidgning.

31 §. Förutsättningar för användning av stöd. För informativitetens skull föreslås i 1 mom. en bestämmelse om man i fråga om användningen av stöd för köp av varor och tjänster samt för upplåtande på entreprenad tillämpar bestämmelserna i lagen om offentlig upphandling (348/2007). Stödtagaren ska enligt förslaget lägga fram en utredning om att köpet skett på det sätt som förutsätts i nämnda lagstiftning. Konkurrensutsättning enligt lagen om offentlig upphandling omfattar uttryckligen sådana mottagare av utvecklingsprojektstöd som uppfyller kriterierna i 6 § 1 mom. 1 – 4 punkten i lagen om offentlig upphandling, dvs. att mottagaren är en offentlig aktör eller en aktör som är underordnad en offentlig aktör. Alternativt är aktören vilken som helst upphandlande enhet enligt 6 § 1 mom. 5 punkten då aktören får stöd av en upphandlingsenhet som avses i 1 – 4 punkten för över hälften av anskaffningens värde.

Enligt 2 mom. får inte den verksamhet som är föremål för stöd läggas ned eller skäras ned väsentligt före utgången av den tidsfrist som anges i den EU-lagstiftning som omfattar det beviljade stödet. Om ägo- eller besittningsrätten till den verksamhet som stöds

överläts på någon annan före utgången av tidsfristen, ska stödtagaren före överlåtelsen utverka närings-, trafik- och miljöcentralens tillstånd till överlåtelsen. En förutsättning för tillståndet är att mottagaren uppfyller villkoren för beviljande av stöd och att karaktären hos den verksamhet som stöds inte förändras väsentligt.

Enligt 3 mom. får objektet för den investering som stöds inte permanent eller i betydande grad användas för annat än sådan verksamhet eller sådant utvecklingsarbete som stödet avser före utgången av den tidsfrist som fastställs i Europeiska unionens lagstiftning. Om ägande- eller besittningsrätten till den investering som stöds överläts på någon annan före utgången av tidsfristen, ska stödtagaren före överlåtelsen utverka närings-, trafik- och miljöcentralens tillstånd till detta. En förutsättning för tillståndet är att mottagaren uppfyller villkoren för beviljande av stöd och att karaktären av den företagsverksamhet eller det utvecklingsarbete som är föremål för stödet inte förändras väsentligt.

Enligt 2 och 3 mom. betraktas inte det som en överlåtelse att objektet för den investering som stöds eller att den företagsverksamhet som stöds övergår genom arv eller generationsväxling.

Med tidsfrist enligt 2 och 3 mom. i den föreslagna paragrafen avses särskilt den allmänna förordning som anges i 3 § 2 mom. i den föreslagna programförvaltningslagen. I artikel 6 i utkastet till allmän förordning krävs det såväl av infrastrukturinvesteringar som av produktiva investeringar varaktighet beträffande produktionsverksamheten och lokaliseringen samt för infrastrukturinvesteringarnas del en begränsning av sådana förändringar som obefogat gynnar något företag eller offentligt samfund.

Tidsfristerna varierar enligt stödtagare och understödd verksamhet.

I 6 mom. föreslås ett bemyndigande för statsrådet att genom förordning vid behov föreskriva närmare om beviljande av tillstånd och om överföring av obetalt stöd samt om varaktigheten av den understödda verksamheten och investeringen. Eventuellt finns det behov av att för sistnämndas del utfärda nationella bestämmelser om den verksamhet som understöds, dvs. om den grundar sig på

reglerna för statligt stöd och speciellt på riktlinjerna för dessa eller om det i Europeiska unionens lagstiftning inte finns bestämmelser om tidsfristen.

32 §. Bokföringskyldighet. I 32 § föreslås bestämmelser om stödtagarens bokföring. I paragrafens 1 mom. föreslås att är utgångspunkten är bokföring enligt bokföringslagen (1336/1997) om stödtagaren ska följa den i sin verksamhet. Om man på stödtagaren däremot tillämpar 2 kap. i lagen om statsbudgeten (423/1988), tillämpas lagen också på den understödda partens bokföring och verksamhet. Bokföringen ska grunda sig på god bokföringssed. Vidare ska den understödda åtgärden i stödtagarens bokföring utan svårighet gå att identifiera och avskilja från den övriga bokföringen.

2 mom. omfattar den situation då inkomst från lantbruk är aktuell. Om stödtagaren är en person som beskattas enligt inkomstskattelagen för gårdsbruk (543/1967), betraktas som tillräcklig bokföring för den åtgärd som stöds det samma som krävs i fråga om stödtagarens övriga bokföring för att beskattning ska kunna verkställas. Också då ska räkenskaperna vara sådana att kostnaderna för den åtgärd som stöds utan svårighet kan identifieras och avskiljas från den övriga bokföringen.

Det ska gå att särskilja den stödberättigade verksamheten från de övriga räkenskaperna men detta innebär inte en separat bokföring av den stödberättigade verksamheten, vilket inte heller är avsikten när man upprätthåller bokföring enligt 1 mom., utan verifikaten för de inkomster och utgifter som ansluter sig till den understödda åtgärden ska gå att presentera på ett enkelt sätt som en egen helhet speciellt när man ansöker om att få stödet utbetalat.

Även om stödtagaren inte är bokföringskyldig för sin verksamhet i övrigt, ska bokföringen över den åtgärd som stöds ordnas så att bestämmelserna i bokföringslagen iaktas i tillämpliga delar.

En stödtagare som inte för bok enligt lagen om statsbudgeten ska enligt förslaget förvara det bokföringsmaterial som gäller den åtgärd som stöds så som föreskrivs i 2 kap. 9 och 10 § i bokföringslagen. Är det fråga om stöd som ingår i ett program som delfinansieras av Europeiska unionen ska det material som

anknyter till bokföringen förvaras minst tre år efter det att Europeiska kommissionen betalar gemenskapens sista medfinansiering enligt programmet.

Den föreslagna paragrafen motsvarar på det hela taget 25 § i gällande lag men bestämmelserna preciseras för sådana bokföringskyldiga som följer lagstiftningen om statsbudgeten.

33 §. *Upplysnings- och biståndsskyldighet.* I 33 § föreslås bestämmelser om stödtagarens skyldigheter att överlämna information till myndigheterna och om annat bistånd. Enligt 1 mom. är stödtagaren skyldig att till den myndighet som beviljar stöd lämna riktiga och tillräckliga uppgifter om den åtgärd som stöds, hur den framskrider och om hur stödet används. Detta är väsentligt med beaktande av medelanvändningen och för att man ska kunna följa upp hur programmet verkställs.

Det föreslagna 2 mom. omfattar bestämmelser om att stödtagaren utan dröjsmål ska tillställa den myndighet som beviljar stöd upplysningar om sådana förändringar som gäller hans ställning eller verksamhet eller den åtgärd som stöds och som kan inverka på förutsättningarna för betalning av stöd eller leda till återkrav av stöd. Anmälan ska göras till den närings-, trafik- och miljöcentral som har beviljat stödet. Centralen ska i första hand behandla en dylik ansökan som en ansökan om en ändring av stödbeslutets villkor; man kartlägger om stödtagaren och den verksamhet som stöds uppfyller de krav som ställs på dessa även efter det att de har ändrats enligt anmälan. Om de här förutsättningarna inte lägre uppfylls och om stödtagaren enligt lagen borde ha fortsatt sin verksamhet enligt stödbeslutet, ska anmälan behandlas som ett avbrott i betalningen av stödet eller som återkrav av stödet på det sätt som föreskrivs i 10 kap.

I 2 mom. förutsätts enligt förslaget också att stödmottagaren bistår den som utför en inspektion av den verksamhet som stöds och utan ersättning lämnar ut de uppgifter som är nödvändiga för att inspektionen ska kunna genomföras. Samma gäller de upplysningar som handlar om objektet för inspektionen. Vid behov ska stödmottagaren presentera föremålet för stödet.

I 3 mom. föreslås bestämmelser om skydd mot självinkriminering. Om stödtagaren är misstänkt vid en förundersökning eller står åtalad för ett brott och till den som utför inspektionen lämnar ut uppgifter enligt 1-3 mom. om sådana omständigheter som misstanken eller åtalet grundar sig på, får den som utför inspektionen inte överlämna uppgifterna till polis- eller åklagarmyndigheten utan stödtagarens samtycke.

6 kap. Ansökan om och beviljande av stöd

34 §. Ansökningstid och information om ansökningsmöjligheten. 1 mom. omfattar enligt förslaget bestämmelser om ansökningstiden. Till ansökningstiden ansluter sig också ansökningarnas prioritetsordning. Enligt artikel 49 i utkastet till en ny landsbygdsförordning inom EU ska förvaltningsmyndigheten efter ett uttalande från programmets övervakningskommitté ställa upp urvalskriterier för de stödberättigade åtgärderna och projekten. Syftet med kriterierna är att säkerställa en jämlik behandling av de ansökande parterna, en mer effektiv användning av resurserna och en inriktning av åtgärderna enligt de prioriteringar som unionen ställer upp för utvecklandet av landsbygden. Prioriteringen ska dokumenteras. Ett medlemsland kan låta bli att tillämpa prioriteringen bara om det kan bevisa att medlen räcker till för alla ansökningar som fyller prioriteringsförutsättningarna. Också då måste man dokumentera det förfarandet med vilket detta har konstaterats.

Kommissionen har under den pågående programperioden uppmärksammat den svaga prioriteringen och med tanke på den kommande programperioden gjort upp ett dokument i vilket den har lagt fram sin syn på detta. Kommissionen godkänner exempelvis inte det att projekten finansieras i den ordning som de lämnas in genom att enbart fästa vikt vid hur kriterierna för beviljande av stöd uppfylls.

För att man ska kunna prioritera de olika projekten måste ansökningarna jämföras med varandra. Detta är inte möjligt utan att man känner till vilka ansökningar det är som man jämför på detta sätt. I praktiken innebär detta att ansökningsomgången eller behandlingen periodiseras antingen så att man för ansök-

ningarna ställer upp en viss ansökningstid, som det kan finnas många av under ett år, eller genom att ta emot ansökningar kontinuerligt. Lösningen kan i det sistnämnda fallet vara att man jämför sådana ansökningar sinsemellan som har inkommit under en viss period och så väljer man bland dem ut de ansökningar som finansieras. Mellan ansökningsperioderna kan vid behov lämnas en tid under vilken man inte alls tar emot ansökningar t.ex. i syfte att fatta beslut om sådana ansökningar som har inkommit under perioden. Också den ansökande parten ska känna till ansökningstiderna. En ansökningsperiod är närmast att betrakta som ett förvaltningsanknutet förfarande, som eventuellt inte inverkar på den ansökande partens ansökningsförfarande. I praktiken förutsätter båda de här sätten att en viss mängd medel anvisas de ansökningar som har inkommit antingen under ansökningstiden eller ansökningsperioden. Medlen anvisas ansökningarna i prioriteringsordning. Om man inte ur den aktuella ansökningstidens finansieringskvot kan finansiera de ansökningar som har inkommit under ansökningstiden är utgångspunkten att ansökan förkastas. När man ställer upp administrativa behandlingsperioder, vore det enklare att överföra sådana ansökningar som ännu inte har finansierats till att bli finansierade av medel som ansluter sig till den efterföljande ansökningsperioden men då konkurrerar de igen med nya ansökningar och möjligt är att de eventuellt igen blir utan finansiering. En dylik överföring är inte möjlig under en speciellt lång tid för god förvaltning innebär att en ansökande får sin ansökan behandlad inom rimlig tid. Enligt förvaltningslagens (434/2003) 23 § ska ett ärende behandlas utan omotiverat dröjsmål. Utöver detta ska myndigheten på begäran av den berörda parten kunna lägga fram en uppskattning om när ett beslut kommer att fattas.

P.g.a. detta föreslås i 1 mom. att man tar in bestämmelser om en möjlighet att ställa upp en ansökningstid eller en ansökningsperiod när man behöver klassificera ansökningarna i prioritetsordning. Om man inte ställer upp en ansökningstid borde stödansökningarna avgöras per ansökningsperiod. De ansökningar som fyller stöd villkoren avgörs i den ordning som jord- och skogsbruksministeriets urvals-

kriterier ställer dem i. Efter att ha hört programmets övervakningskommittén bestyrker jord- och skogsbruksministeriet urvalskriterierna innan ansökningsomgången inleds. Syftet är att man ställer upp urvalskriterier för hela programperioden och inte skilt för sig för varje ansökningsomgång.

Närings-, trafik- och miljöcentralen ska enligt 2 mom. i lämplig omfattning informera olika parter om möjligheten att ansöka om stöd som hör till centralens behörighet, om ansökningsförfarandet och om de viktigaste förutsättningarna och villkoren för beviljande av stöd. 3 mom. omfattar enligt förslaget den lokala aktionsgruppens åliggande att informera om motsvarande omständigheter för sådana åtgärders och projekts del som finansieras ur dess finansieringskvot. Momenten motsvarar 27 § i gällande lag.

I 4 mom. föreslås ett bemyndigande att genom förordning av statsrådet vid behov föreskriva om urvalskriterier och förfaranden för att ställa ansökningarna i prioritetsordning.

35 §. Stödansökan. I jämförelse med gällande förfarande föreslås att det också går att ansöka om stöd i elektronisk form. Syftet är att den elektroniska formen för stödansökan blir det primära sättet att ansöka om stöd. I 1 mom. föreslås sålunda att man ansöker om stöd elektroniskt via en nättjänst, som utgör en del av informationssystemet i 50 §. Detta informationssystem blir enligt förslaget en del av det totala informationssystemet inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde. På undertecknandet av ansökan tillämpas bestämmelserna om identifiering av en person och autentisering i lagen om stark autentisering och elektroniska signaturer (617/2009).

Även om en stor del av projektaktörerna i likhet med de flesta företag redan använder sådana informationssystem att en elektronisk ansökan är möjlig att göra, gäller detta nödvändigtvis inte småskaliga föreningar eller startande företag. Därför är det enligt 2 mom. i förslaget också framdeles möjligt att göra upp en stödansökan i skriftlig form. Man använder sig då av en pappersblankett som har fastställts för ändamålet. Ansökan ska också framdeles undertecknas.

I en situation då en skriftlig ansökan i regel ska göras på en blankett inom jord- och

skogsbruksministeriets förvaltningsområde, godkänner man enligt förslaget som ett undantag en situation där ansökan har elektroniskt sparats i ett informationssystem inom ett annat förvaltningsområde. Då ska närings-, trafik och miljöcentralen skriva ut ansökan och spara den i jord- och skogsbruksministeriets informationssystem. I praktiken omfattar en dylik överföring närmast en ansökan från arbets- och näringsministeriets företagsstödssystem till informationssystemet inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde. En dylik överföring förutsätter alltid den sökandes samtycke.

Till ansökan ska sökanden enligt 3 mom. foga sådana handlingar och utredningar som är nödvändiga för bedömningen av förutsättningarna för beviljande av stöd samt en plan enligt 11 § för den understödsberättigade åtgärden. Med handlingar avses här också handlingar i elektronisk form som sparats i ett elektroniskt system.

Möjligheten till ansökan i elektronisk form gynnar speciellt sådana sökande som kan dra nytta av att förvaltningen blir smidigare och mer överskådlig. För att den elektroniska dokumenthanteringen ska resultera i inbesparade personalkostnader för förvaltningen själv är det nödvändigt att utsträcka det elektroniska systemet till att omfatta alla skeden av den stödanknutna förvaltningsbehandlingen. Alla ansökningar som har tillställts närings-, trafik- och miljöcentralerna sparas i ärendehanteringssystemet och hanteras sedan i huvudsak elektroniskt. Syftet är att utsträcka det elektroniska informationssystemet till att också omfatta arkiveringen av dokument. P.g.a. att ansökningarna i vissa fall omfattar sådana bilagor vars digitalisering inte tjänar understödsbehandlingen på ett ändamålsenligt sätt är det enligt förslaget möjligt att framdeles behandla somliga dokument i skriftlig form under hela den stödanknutna förvaltningsprocessen. Exempel på dylika är t.ex. byggritningar; om de förminskas så att de går att se på en skärm försvinner detaljerna. I ett större format förmedlar de inte en bild av helheten. Därför kan det finnas anledning att också framdeles arkivera ett dylikt, skriftligt dokument.

Om man har för avsikt att enligt 15 § i förslaget överföra stödet, ska alla överförings-

mottagare nämnas i stödansökan. Alla de avtal som överföringen omfattar ska bifogas i ansökan.

Till den del det handlar om en annan än elektronisk ansökan motsvarar bestämmelserna 28 § i gällande lag.

I 6 mom. föreslås ett bemyndigande för Landsbygdsverket att vid behov meddelar närmare föreskrifter om de blanketter som används vid ansökan om stöd, om de handlingar som fogas till ansökan, om förfarandet vid elektronisk ansökan samt om det sätt på vilket planen och utredningarna presenteras.

36 §. Att ansöka om stöd. I 36 § föreslås bestämmelser om hur man lämnar in en stödansökan och om anhängiggörande av en ansökan. Enligt 1 mom. kan ansökan tillställas en valbar närings-, trafik- och miljöcentral eller en lokal aktionsgrupp. Stödansökan kan tillställas vilken närings-, trafik- och miljöcentral som helst oberoende av den närings-, trafik- och miljöcentral som slutligen avgör saken.

2 mom. omfattar enligt förslaget bestämmelser om när en ansökan anhängiggörs. Ansökan blir anhängig när den har gjorts via nättjänsten så att den är tillgänglig för den behöriga närings-, trafik- och miljöcentralen eller aktionsgruppen. I praktiken är ansökningarna tillgängliga för närings-, trafik- och miljöcentralen efter det att de har sparats i systemet och den sökande har fått en automatisk anmälan om detta. Samma gäller de ansökningar som är tillgängliga för aktionsgrupperna i det skede när ansökan har gjorts upp i systemet så att den sökande i systemet har angett som sitt val att stöd ansöks uttryckligen ur aktionsgruppens finansieringskvot. I detta fall är ansökan tillgänglig för varje aktionsgrupp. Det åligger aktionsgrupperna att granska ur vilken grupps finansieringskvot ansökan finansieras med beaktande av åtgärdens eller projektets inriktning.

Om en ansökan som gjorts på en pappersblankett har lämnats till någon annan än den behöriga närings-, trafik- och miljöcentralen eller aktionsgruppen, ska den närings-, trafik- och miljöcentral eller aktionsgrupp som mottagit ansökan spara ärendet i ärendehanteringssystemet och överföra ansökningshandlingarna till den behöriga närings-, trafik- och miljöcentralen eller aktionsgruppen för

behandling. Lagring i systemet är enligt förslaget inte avgörande för att anhängiggöra ansökan. Det är däremot tidpunkten då myndigheten eller aktionsgruppen de facto har mottagit ansökan.

Syftet är att den elektroniska och den skriftliga ansökan motsvarar varandra till sitt innehåll. I den elektroniska ansökan är det möjligt att lägga in spärrar som hindrar vidare ifyllande av ansökan innan vissa punkter har fyllts i. För att kraven i andra än elektroniska förfaranden ska vara enhetliga och för att det elektroniska förfarandets kravnivå i själva verket inte ska styra sökande parter till att använda pappershandlingar, ställer man enligt förslaget upp vissa minimikrav på en sådan ansökan. På så sätt förvissar man sig vid första kontrollen om att det inkomna dokumentet är en stödansökan och har anhängiggjorts som ett sådant. Enligt 3 mom. ska man i en ansökan som har inlämnats i denna form i syfte att få den anhängiggjord presentera specificerade och sanningsenliga uppgifter om den stödsökande, den åtgärd eller det projekt som ansökan gäller, de kostnader för åtgärden eller projektet och kostnadsbeloppen och finansieringen samt det stödbelopp som man ansöker om. I fråga om företagsstöd ska dessutom en verksamhetsplan bifogas och i fråga om stöd för ett utvecklingsprojekt en projektplan. Om ansökan handlar om en investering bifogas en investeringsplan. Motsvarande uppgifter förutsätts naturligtvis också i en elektronisk stödansökan och sådana dokument, som motsvarar dokumenten i en ansökan i pappersform, krävs som bilagor.

För att den elektroniska ärendehantering och den övriga ärendehantering också beträffande anhängiggörandet ska vara likvärdiga ska den behöriga närings-, trafik- och miljöcentralen eller, om stöd söks ur en aktionsgrupps finansieringskvot, den behöriga aktionsgruppen utan dröjsmål efter det att ansökan inkommit meddela sökanden att ansökan blivit anhängig, alternativt be sökanden att komplettera ansökan för att den ska bli anhängig.

I 6 mom. föreslås ett bemyndigande för Landsbygdsverket att vid behov utfärda närmare föreskrifter om hur mottagandet och behandlingen av ansökan ska ordnas tekniskt

samt om de anteckningar som ska göras i ansökningshandlingarna, överföringen till det elektroniska systemet av de ansökningar som inkommit i annan än elektronisk form, makuleringen av skriftliga handlingarna samt investeringsplaner.

37 §. *Den behöriga närings-, trafik- och miljöcentralen.* I 1 mom. föreslås att den behöriga närings-, trafik- och miljöcentral bestäms i huvudsak på samma sätt som i 29 § i gällande lag, vilket innebär att behörig är den central inom vars verksamhetsområde den stödberättigade åtgärden ska genomföras. Detta är dock en sekundär behörighetsbestämmelse om inte något annat föreskrivs om centralernas behörighet. Med stöd av 5 § i lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna (897/2009) är det möjligt att på annat sätt föreskriva om närings-, trafik- och miljöcentralernas behörighet. Detta möjliggör å ena sidan att stödansökningarna koncentreras till somliga närings-, trafik- och miljöcentraler och å andra sidan att somliga närings-, trafik- och miljöcentraler ges vissa specialiseringsuppgifter.

I 2 mom. införs enligt förslaget bestämmelser om projekt som överskrider de regionala gränserna och om riksomfattande projekt. Om den stödberättigade åtgärden ska genomföras inom flera än en centrals verksamhetsområde är den närings-, trafik- och miljöcentral behörig inom vars verksamhetsområde åtgärden i huvudsak ska genomföras. Närings-, trafik- och miljöcentralerna kan också på detta sätt överföra ansökan från den behöriga närings-, trafik- och miljöcentralen till en annan närings-, trafik- och miljöcentral för avgörande om inte något annat föreskrivs i eller med stöd av lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna och om de behöriga närings-, trafik- och miljöcentralerna samtycker till överföringen.

Om utvecklingsprojektet i huvudsak har nationella mål är den närings-, trafik- och miljöcentral behörig till vilken jord- och skogsbruksministeriet har anvisat medel för finansieringen av det nationella projektet. Under den gångna perioden har medel anvisats Tavastlands närings-, trafik- och miljöcentral.

Paragrafen motsvarar i övrigt 29 § i gällande lag men man har beaktat bestämmelsernas

sekundaritet i förhållande till lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna.

38 §. *Att ansöka om stöd ur finansieringskvoten för en lokal aktionsgrupp.* Paragrafen omfattar enligt förslaget det förfarande som gäller när man ansöker om stöd ur aktionsgruppens finansieringskvot. Stödets förfaringsätt motsvarar i övrigt de föreslagna bestämmelserna i § 35 och § 36 i samband med att en part ansöker om stöd från en närings-, trafik- och miljöcentral.

Enligt 2 mom. ska den behöriga lokala aktionsgruppen kontrollera att den ansökan som har tillställts den uppfyller formkraven för ansökan. Aktionsgruppens viktigaste uppgift är i alla fall att yttra sig om huruvida det är ändamålsenligt att bevilja stöd med hänsyn till målen för den lokala strategin. Om den åtgärd som stöds genomförs på flera än en lokal aktionsgrupps område, ska den behöriga lokala aktionsgruppen enligt förslaget inhämta ett yttrande av de övriga aktionsgrupperna om huruvida det är ändamålsenligt att bevilja stöd samt om reservering av nödvändig finansiering ur den finansieringskvot som anvisats dem. Den lokala aktionsgruppen lämnar in stödansökan och sitt yttrande till den behöriga närings-, trafik- och miljöcentralen. Om den stödsökanden parten är en lokal aktionsgrupp, tillämpas 35 och 36 § på ansökandet. Detta är fallet när en aktionsgrupp verkställer ett temaprojekt.

Den lokala aktionsgruppen ska enligt 4 mom. till ärendehanteringssystemet överföra uppgifterna i en ansökan som inkommit till den i skriftlig form och som ska finansieras ur dess finansieringskvot. På ansökan tillämpas då bestämmelserna i 35 och 36 §. Aktionsgruppen ansvarar också för att ansökan sparas på ett korrekt sätt.

I 6 mom. föreslås ett bemyndigande för Landsbygdsverket att vid behov meddelar närmare föreskrifter om den tekniska ordningen för mottagandet och behandlingen av en ansökan, om de anteckningar som ska göras i ansökningshandlingarna, om hur handlingarna tillställs närings-, trafik- och miljöcentralen samt om den elektroniska hanteringen.

39 §. *Behörig aktionsgrupp.* Paragrafen omfattar den behöriga aktionsgruppen, som är den inom vars område den stödberättigade

åtgärden enligt planerna genomförs. Vanligen anmäler den stödsökande parten redan i det inledande skedet var projektet ska genomföras och den behöriga aktionsgruppen har kontaktats redan innan ansökan anhängiggörs. Om den stödberättigade åtgärden genomförs inom flera än en lokal aktionsgrupps område, är den lokala aktionsgrupp enligt förslaget behörig inom vars område åtgärden i huvudsak ska genomföras.

40 §. *Bedömning av en stödansökan.* Enligt förslaget omfattar 1 mom. en möjlighet för närings-, trafik- och miljöcentralen att av en annan myndighet begära ett utlåtande om sådana omständigheter som har samband med stödtagaren och den åtgärd som stöds om detta är nödvändigt för bedömningen av förutsättningarna för beviljande av stöd.

Enligt förslaget finns i 2 mom. en möjlighet för närings-, trafik- och miljöcentralen att innan det beviljar företagsstöd göra ett företagsbesök för att bedöma förutsättningarna för att bevilja företagsstöd och den åtgärd som ska stödas. De observationer som görs vid företagsbesöket ska antecknas samt delges sökanden. Företagsbesök får inte göras i lokaler som är avsedda för varaktigt boende. Till sitt innehåll motsvarar paragrafen 31 § i gällande lag. Företagsbesökets förhållande till hemfriden har dock preciserats.

41 §. *Avbrott beviljande av stöd.* Jord- och skogsbruksministeriet har enligt förslaget också framdeles rätt att genom sitt beslut avbryta beviljandet av stöd nationellt eller regionalt om det inte finns behövliga medel för finansieringen av stödet eller marknadsläget eller Europeiska unionens lagstiftning kräver det.

Beviljande av stöd kan enligt förslaget avbrytas för viss tid eller tills vidare.

I 3 mom. föreslås att ett beslut om avbrott i beviljande av stöd ska publiceras i Finlands författningssamling. Informationen om ett avbrott ska publiceras i den omfattning som man anser det motiverat.

Paragrafen motsvarar 32 § i gällande lag men enligt förslaget publiceras förslaget inte längre i Officiella tidningen utan i Finlands författningssamling p.g.a. att den förstnämnda sällan används som källa för information om stödsystemen.

42 §. *Att bevilja stöd.* I 1 mom. föreslås att en behörig närings-, trafik- och miljöcentral beslutar om beviljande av både företags- och projektstöd. Om den verksamhet som stöds ska genomföras inom flera än en centrals verksamhetsområde, ska den behöriga närings-, trafik- och miljöcentralen enligt förslaget skaffa ett utlåtande från de övriga centralerna innan stöd beviljas. Stöd kan beviljas för verksamhet inom verksamhetsområdet för en annan närings-, trafik- och miljöcentral endast om centralen i fråga ger ett utlåtande enligt vilket stöd förordas. Det är här frågan om en annan sak än om att helt överföra en ansökan för avgörande till en annan närings-, trafik- och miljöcentral, vilket 37 § 2 mom. omfattar.

1 mom. omfattar enligt förslaget stöd som söks direkt av en närings-, trafik- och miljöcentral. Om däremot stöd har ansökts ur en lokal aktionsgrupps finansieringskvot är ett villkor för beviljande enligt 2 mom. att aktionsgruppen i ett utlåtande som har inhämtats av det har gett ett positivt utlåtande om ansökan. Aktionsgruppens utlåtande binder närings-, trafik- och miljöcentralen i dess avgörande men trots att aktionsgruppen förordar stödet beviljas det inte i det fall att det strider mot Europeiska unionens lagstiftning eller den nationella lagstiftningen. För att den part som ansöker om stöd ska ha möjlighet att använda administrativa rättsskyddsåtgärder borde aktionsgrupperna tillstålla närings-, trafik- och miljöcentralerna också de ansökningar som de inte förordar. Närings-, trafik- och miljöcentralen fattar ett beslut också i dylika fall även om beslutet är negativt. För att ansökningarnas behandlingstid ska vara rimlig borde den lokala aktionsgruppen utan dröjsmål tillstålla närings-, trafik- och miljöcentralen ansökan inklusive utlåtanden.

I 3 mom. förutsätts det att i det fall att det handlar om ett riksomfattande projekt enligt 37 § 3 mom., ska närings-, trafik- och miljöcentralen innan stöd beviljas skaffa ett utlåtande från jord- och skogsbruksministeriet. Stöd kan inte beviljas om inte ministeriet förordar det.

Paragrafen motsvarar 33 § 1-3 mom. i gällande lag. I bredbandsprojekt är syftet inte längre att med landsbygdsmedel finansiera stamnät och därför behövs inte längre Kom-

munikationsverkets bifall när bredbandsprojekt understöds.

43 §. Stödbeslut. I 43 § föreslås bestämmelser om stödbeslutets innehåll och villkor. Dessa omfattar beloppet av det beviljade stödet, de stöd villkor som föreskrivs i denna lag samt förutsättningarna för betalning och återkrav av stöd. Beslutet ska också innehålla de villkor i Europeiska unionens lagstiftning som väsentligen och direkt inverkar på användning och utbetalning av stödet. Till den del bestämmelserna omfattar Europeiska unionens lagstiftning preciseras de enligt förslaget i förhållande till 34 § i gällande lagstiftning. I syfte att begränsa stödbeslutet så att det till sin omfattning är rimligt och förståeligt med avseende på den part som ansöker om stöd, föreslås att beslutets stöd villkor omfattar bara sådana bestämmelser inom Europeiska unionens lagstiftning, som är väsentliga och till sina verkningar omedelbara med avseende på den ansökande parten, stödbjektet och användning och utbetalning av stödet. Momentets bestämmelse om att stödbeslutet grundar sig på att man godkänner en plan för den stödberättigade åtgärden ingår i 34 § i nuvarande lagstiftning.

Syftet är att helt och hållet övergå till ett system för elektronisk ärendehantering och därför är en maskinell underskrift möjlig enligt 2 mom. i förslaget.

7 kap. **Betalning av stöd**

44 §. Betalningsansökan. Förslaget omfattar bestämmelser om hur man gör upp en betalningsansökan. Avsikten är att i första hand använda det elektroniska systemet. Ansökan om betalning görs enligt förslaget genom den nättjänst som avses i 35 § 1 mom. På behandlingen av ansökan om betalning av stöd tillämpas bestämmelser som motsvarar behandlingen av stödansökan i 35 och 36 §. Detta innebär att stödansökan förses med en elektronisk underskrift.

En betalningsansökan kan enligt förslaget också göras skriftligt på en för ändamålet fastställd blankett. Den skriftliga ansökan ska undertecknas på ett sätt som motsvarar 35 § 1 mom. i gällande lagstiftning. Den skriftliga ansökan ska lämnas in till den myndighet som har beviljat stödet. Systemet styr auto-

matiskt den elektroniska ansökan till den part som beviljar stöd. En betalningsansökan tillställs således enligt förslaget inte längre den lokala aktionsgruppen även om stödet beviljas ur dess finansieringskvot.

Enligt 3 mom. ska man till ansökan bifoga utredningar som är nödvändiga med tanke på villkoren för utbetalning av stöd. Om stöd inte har beviljats som en engångsersättning bifogar man nödvändiga bokföringshandlingar. Bestämmelsen i förslaget motsvarar 35 § 1 mom. i gällande lagstiftning med undantag för en engångsersättning.

45 §. Frist för betalningsansökan. Enligt 1 mom. ska en skälig frist utställas för inlämnande av ansökan. Fristen räknas från den tidpunkt då stödbeslutet fattas. Om stödet utbetalas i fler än en rat kan fristen för betalningsansökan räknas från det att åtgärden inte längre genomförs eller enligt tiden för genomförandet av projektet.

I 2 mom. föreslås ett bemyndigande dels för statsrådet att vid behov utfärda närmare bestämmelser om den frist som gäller för inlämnande av en betalningsansökan, dels för Landsbygdsverket att utfärda föreskrifter om de blanketter som används i samband med betalningsansökan. Fullmakten gäller även elektronisk ansökan och annan elektronisk kommunikation.

Med undantag för Landsbygdsverkets föreskrifter om elektronisk kommunikation motsvarar den föreslagna paragrafen 35 § 2 och 3 mom. i gällande lagstiftning.

46 §. Förutsättningar för betalning av stöd. Paragrafen föreslås innehålla bestämmelser om förutsättningar för betalning av stöd. Den väsentligaste förutsättningen är enligt 1 mom. att stödtagaren har iakttagit stöd villkoren. Utöver det som i den föreslagna lagen bestäms om åtgärders stödberättigande och förutsättningarna för betalning och det som anges som villkor i stödbeslutet tillämpas på bidrag, tekniskt bistånd, verksamhetspenning och verksamhetspenning för innovationsgrupper på landsbygden också Europaparlamentets och rådets förordning (EU, EURATOM) nr 966/2012 om finansiella regler för unionens allmänna budget och om upphävande av rådets förordning (EG, Euratom) nr 1605/2002, vars artikel 125 innehåller allmänna principer för bidrag, exempelvis kra-

vet att de stödberättigande kostnaderna är rimliga och berättigade, om inte de omständigheter som anges i artikeln har säkerställts redan när stödet beviljades. På dem tillämpas dessutom det som i och med stöd av den horisontella förordning som avses i 3 § 3 punkten i den föreslagna horisontalförordningen samt i och med stöd av den landsbygdsförordning som avses i 3 § 4 punkten i samma lag föreskrivs om förutsättningar för betalning av bidrag. De två senare förordningarna har ännu inte antagits.

Om den ansökande som stödform helt eller delvis har valt stöd som avses i 13 § 1 mom. 1-3 punkten, d.v.s. en engångsersättning, en fast stödandel eller fasta kostnader är ett villkor för betalning av stöd enligt förslaget att stödtagaren på ett tillförlitligt sätt kan visa att han vidtagit alla de åtgärder för vilkas täckande ifrågavarande stödform har använts. Vidare borde stödtagaren kunna visa på att han har uppnått de mål som ställts upp som förutsättningar för utbetalningen av stöd. Dessa borde klart framgå i stödbeslutet och stödtagaren borde kunna visa att alla förutsättningar har uppfyllts. Också i utbetalningen av de här stöden tillämpas bl.a. tidigare nämnda förordning som parlamentet och rådet har utfärdat (EU, Euratom) Nr. 966/2012.

Om stöd dock har beviljats helt eller delvis utgående från de faktiska kostnaderna, är en förutsättning för betalning av stödet enligt förslaget till den här delen att den utgift som uppkommit för stödtagaren är faktisk, slutlig och verifierbar och hänför sig till den åtgärd som stöds. Stödtagaren ska lägga fram de handlingar och utredningar som gäller förutsättningarna. Till den del som det går att med bokföringen verifiera att kostnaden är faktisk och hänför sig till en viss stödåtgärd följer man enligt förslaget Europeiska unionens lagstiftning för den kommande finansieringsperioden.

Stödtagaren ska för betalning av stöd enligt 4 mom. lägga fram en utredning om att kostnaderna är skäligen. Utgångspunkten är naturligtvis att man i projektet följer lagen om offentlig upphandling eller en lag som eventuellt ersätter den. När saken gäller anskaffning enligt lagstiftningen om offentlig upphandling utgör en utredning om att det förfarande

som krävs i nämnda lagstiftning har iakttagits enligt förslaget ett tillräckligt bevis för att kostnaderna är skäligen. I annat fall ska stödtagaren lägga fram en utredning om att kostnaderna baserar sig på en normal prisnivå. Om prisnivån dock har kartlagts när stöd beviljades, t.ex. genom att ett tillräckligt antal offerter har begärts, behövs enligt förslaget inte motsvarande utredning när stöd betalas. Då betalas stöd ut för de kostnader vars rimlighet kartlagts redan när stöd beviljats. En förutsättning är dock att anskaffningen förverkligas enligt de utredningar på basis av vilka stödbeslutet har fattats.

Med undantag för stöd som beviljas enligt § 13 1 mom. 1-3 punkten motsvarar förutsättningarna för betalning av stöd 37 § i gällande lagstiftning.

I 4 mom. föreslås ett bemyndigande för statsrådet att vid behov utfärda närmare bestämmelser om de kriterier som ska tillämpas vid bedömningen av genomförandet av en åtgärd för stödformerna i 13 § 1 mom. 1-3 punkten samt vid bedömningen av huruvida en utgift är faktisk, slutlig, skäligen och verifierbar. Därtill föreslås ett bemyndigande för Landsbyggsverket att meddela närmare föreskrifter om de utredningar och bokföringshandlingar som visar att en åtgärd genomförs och huruvida utgifterna är faktiska, slutliga, skäligen och verifierbara samt vilka åtgärder de avser.

47 §. Stödbelopp som betalas ut. Förslaget omfattar bestämmelser om beloppet av det stöd som betalas ut. I 1 mom. föreskrivs huvudregeln, d.v.s. att det belopp som betalas ska stå i proportion till det beviljade stödet och de genomförda åtgärderna. I stöd betalas enligt förslaget högst en andel som motsvarar stödnivån och det beviljade stödets belopp av de åtgärder som genomförts enligt betalningsansökan då man avser stödformerna i 13 § 1 mom. 1-3 punkten eller i annat fall de godtagbara kostnaderna i betalningsansökan.

2 mom. omfattar enligt förslaget att stödtagaren tillställer myndigheterna en utredning om verkställigheten av annan offentlig eller privat finansiering. Stöd för utvecklingsprojekt betalas enligt 2 mom. i förhållande till den medfinansiering som godkänts i stödbeslutet. Till den här delen motsvarar förfarandet enligt 38 § 2 mom. gällande lag. Genom-

förändret görs dock flexiblere så att andelen självfinansiering kan vara större än den självfinansiering som godkänts i stödbeslutet.

Som inkomst betraktas inte den projektknuten självfinansieringen som har tagits upp i planen för utvecklingsprojektet. Enligt gällande 38 § 2 mom. betraktas inte den privatfinansiering som projektplanen omfattar som inkomst. Detta har lett till oklarheter t.ex. gällande karaktären av de allmänna bidragen i statsunderstödslagen i samband med användningen av medel för projektets förverkligande. Stödtagaren ska enligt förslaget i samband med betalningsansökan också framdeles lägga fram en utredning om projektets inkomster.

Inkomst som inte har beaktats i samband med beviljande av stöd minskar på det stödbelopp som betalas ut. Samma gäller erhållen inkomst som överskrider inkomsten i finansieringsplanen.

I 4 mom. föreslås ett bemyndigande för statsrådet att genom en förordning utfärda närmare bestämmelser om inkomster och inkomsternas inverkan på stödbeloppet. Förslaget omfattar också en fullmakt för Landsbygdsverket att meddela närmare föreskrifter om projektets övriga offentliga och privata finansiering samt om en redogörelse gällande inkomsterna.

48 §. Godkännande och utbetalning av avgifter. I paragrafen föreslås ett betalningsförfarande. Enligt 1 mom. betalas stödet ut i högst fyra rater per år. Stöd för utvecklingsprojekt kan betalas ut i förskott om det är motiverat med hänsyn till stödtagarens ställning och genomförandet av den åtgärd som stöds. Utbetalning av företagsstöd och stöd för utvecklingsprojekt ska enligt förslaget sökas åtminstone en gång per år. Om Europeiska unionens lagstiftning tillåter att man ansöker om att stöd utbetalas enligt ett annat mönster kan ansökan om utbetalning och utbetalningen av stödet enligt förslaget göras mer sällan i det fall att projektet varar i högst 24 månader.

Enligt 2 mom. är det den närings-, trafik- och miljöcentral som beviljat stödet som beslutar om utbetalning. Centralen sammanställer uppgifterna om betalning och förser Landsbygdsverket med uppgifterna. Landsbygdsverket fungerar som förrättande myn-

dighet och svarar för kontrollen och godkännandet av utgifterna samt för utbetalning av stöden. Beslut om utbetalningar kan enligt förslaget undertecknas maskinellt.

Bestämmelserna motsvarar 39 § i gällande lag.

I 3 mom. föreslås ett bemyndigande för statsrådet att genom en förordning utfärda närmare bestämmelser om betalningsposter, om beloppet av det stöd som betalas i förskott, om förutsättningarna och villkoren för förskottsbetalningar samt om förfarandet vid ansökan och utbetalning av förskott.

8 kap. **Ärendehanteringssystem och övervakning av stöd**

49 §. *Utredningar och övervakningsuppgifter.* I paragrafen föreslås bestämmelser om den myndighet som har rätt att få uppföljningsinformation om stödsystemets verkställighet och uppgifter om vem som ska ge denna information. Trots bestämmelserna om sekretess har jord- och skogsbruksministeriet och Landsbygdsverket rätt att avgiftsfritt få sådana uppgifter och utredningar från närings-, trafik- och miljöcentralen vilka behövs för förvaltningen av understödssystemet. Samma gäller ansökningar om understöd och beviljande och utbetalning av understöd samt tillsynen av understöd. Jord- och skogsbruksministeriet har enligt förslaget motsvarande rätt att få uppgifter från Landsbygdsverket. Det föreslagna 2 mom. omfattar jord- och skogsbruksministeriets, Landsbygdsverkets samt närings-, trafik- och miljöcentralens rätt att av understödstagarna få uppgifter om användningen av understöden.

Det föreslagna 2 mom. omfattar även stödtagarens utredningar och övervakningsuppgifter om hur den åtgärd som stöds avancerar samt vilka dess effekter är.

I 3 mom. konstateras att de uppgifter som avses i 1 och 2 mom. också kan lämnas ut med hjälp av en teknisk anslutning eller på annat sätt i elektronisk form. När en dylik anslutning används borde den som får information enligt förslaget vinnlägga sig om att på ett vederbörligt sätt skydda innehållet i informationen.

I 4 mom. föreslås ett bemyndigande för statsrådet att genom förordning utfärda när-

mare bestämmelser om innehållet i utredningarna och övervakningsinformationen. Landsbygdsverket kan enligt förslaget meddela närmare föreskrifter om det sätt på vilket utredningarna och övervakningsinformationen ska presenteras samt på vilket sätt de ska ges in till närings-, trafik- och miljöcentralen.

50 §. Informationssystem för ärendehantering och övervakning. I paragrafen föreslås bestämmelser om informationssystemet och om information som lagras elektroniskt i systemet. De dokument och de register som dokumenten bildar är enligt förslaget en del av lantbruksnäringens informationssystem. Bestämmelser om upprätthållandet och användningen av register liksom om behandlingen av kundinformation finns i lagen om landsbygdsförvaltningens informationssystem (284/2008).

41 § 2 mom. i gällande lag om stöd för landsbygdens utveckling omfattar en uppräknings av den information som kan lagras i informationssystemet för övervakning. Motsvarande information lagras enligt förslaget i ett ärendehanteringssystem. Den sökandes namn och kontaktuppgifter samt personuppgifter eller företags- och samfundsbezeichnung, namn och kontaktuppgifter på den sökandes kontaktperson samt motsvarande information om en part som får stöd och som deltar i verkställandet av en stödberättigad åtgärd enligt § 15 förs enligt förslaget in i ett register. I registret kan man också lagra information om innehåll, mål och resultat gällande den stödberättigade åtgärden liksom också kostnader för och uppskattningar av totalfinansieringen för åtgärden. Samma gäller information om realiserade kostnader och totalfinansieringen samt information om programmet som finansieringen bygger på. Information om stöd- eller betalningsansökan samt om dess avgörande liksom om en specificering av stödet sparas enligt förslaget i registret. Samma gäller namnen och kontaktuppgifterna på medlemmarna i stödgruppen samt uppgifter om beviljade och utbetalade stöd till stödtagaren. Därtill kan man spara uppgifter om andelen offentlig finansiering, uppgifter i det fall att det handlar om statsstöd, information om inspektioner och observationer som gjorts i samband med en in-

spektion, återkrav av stöd från stödmottagaren och om verkställande av återkrav och övriga administrativa påföljder samt upplysningar som behövs för övervakningen. Utöver detta kan man i registret lagra övrig nödvändig information som har samlats in i samband med behandlingen av ansökan.

På de här uppgifterna tillämpas lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. Uppgifter, som medlemsstaterna enligt Europeiska unionens lagstiftning är skyldiga att publicera, är också offentliga. Dylika skyldigheter ansluter sig enligt förslaget också till lagstiftning gällande stöd som landsbygdsfonden beviljar respektive till statsstöd. I praktiken omfattar informationen stödtagarens namn, karakteristika över den stödberättigade åtgärden och stödbeloppet. Den information som publiceras ska inte basera sig på upplysningar som enligt den nationella lagstiftningen ska hemlighållas. Publicering innebär att dylik information offentliggörs på en medlemslandsansknuten webbsida.

På den registrerades rätt att granska de uppgifter som finns om honom i informationssystemet, att korrigera fel eller brister som finns i informationen och att avlägsna föråldrad och onödig information tillämpas personuppgiftslagen (523/1999).

Utöver det att man i en nättjänst som hör till informationssystemet kan ansöka om stöd i elektronisk form föreslås att en person eller en grupp i informationssystemet kan följa upp ansökan om stöd, finansiering, beviljande och utbetalning samt åtgärder som ansluter sig till dem. Samma gäller inspektioner, återkrav och stödets inverkan. Det är inte bara övervakningen utan också den egentliga behandlingen av ärendet som sker med hjälp av informationssystemet. En del av ärendehanteringssystemet ersätter enligt förslaget förvaltningsdiariet, som inte kommunicerar med registret och de ärenden som förs in där. En direkt förbindelse finns inte heller enligt förslaget mellan registret, som hör till informationssystemet, och förvaltningsdiariet. Ett dokument som på elektronisk väg har lagrats i registret arkiveras enligt förslaget elektroniskt.

I 2 mom. föreslås bestämmelser om att uppgifterna i informationssystemet förvaras i tio år från beslutet om beviljande av stöd.

Om stöd har beviljats förvaras uppgifterna dock i tio år från utbetalningen av den sista raten. Om det gäller stöd som ingår i ett program som delfinansieras av Europeiska unionen förvaras uppgifterna enligt förslaget fem år från det att Europeiska kommissionen betalar ut unionens sista programenliga medfinansiering. Om det i Europeiska unionens statsstödsanknutna lagstiftning förutsätts längre förvaringstid för det stöd som nämnda lagstiftning ska tillämpas på, ska också den här lagstiftningen tillämpas på förvaringstiden.

I 3 mom. föreslås bestämmelser om medlemsstaternas skyldighet att i centralregister införa uppgifter om stöd som de har beviljat. Om den Europeiska unionens lagstiftning förutsätter att register grundas för övervakningen av statsstöd eller annat stöd, bildas det behövliga registret av informationsinnehållet i ärendehanteringssystemet. Vid behov överflyttas informationen till ett register som omfattar upplysningar om mindre viktiga stöd eller annat stöd.

I 5 mom. föreslås ett bemyndigande för statsrådet att vid behov med förordning föreskriva närmare om upplysningar som utan att utgöra personuppgifter kan föras in i registret.

51 §. *Om en aktionsgrupps och en ansökande parts rätt att få uppgifter från registren.*

I 1 mom. föreslås bestämmelser om en lokal aktionsgrupps rätt att utan att sekretessbestämmelserna hindrar det få ut uppgifter från registren i syfte att kunna ha hand om sina lagstadgade uppgifter. En aktionsgrupp kan enligt förslaget tillställas information om återkrav, som inverkar på aktionsgruppens användande av kommunala medel eller på avtal mellan aktionsgruppen och den part som erhåller stöd. Nödvändigheten av att erhålla sekretessbelagd information ska dock skilt för sig varje gång motiveras med avseende på hur viktig den är för aktionsgruppens skötsel av sina uppgifter.

Den som ansöker om stöd har för sin del i nättjänsten enligt förslaget rätt att följa upp hur hans ärende vad gäller ansökan, utbetalning, övervakning och återkrav framskrider och vilka lösningarna är. En motsvarande rätt har enligt förslaget en aktionsgrupp med av-

seende på stöd som ansöks och beviljas ur dess finansieringskvot. Avsikten är att aktionsgruppen själv använder webbtjänsten för att se uppgifter om stöd som har ansökts och utbetalats ur dess verksamhetsmedel. Enligt förslaget kan aktionsgruppen dock inte ta del av uppgifter som omfattar uppföljning, inspektioner och återkrav och inte heller sådan sekretessbelagd information om ansökan av stöd och utbetalning av stöd som har sparats i registret.

Beträffande ansökan om stöd ur en aktionsgrupps finansieringskvot har aktionsgruppen enligt förslaget rätt att i den nättjänst som hör till ärendehanteringssystemet ta del av sammanställd information om stöd som har beviljats ur dess finansieringskvot. Rätten till att få ta del av den här informationen finns enligt förslaget bara i det fall att ett dylikt förfarande på rimliga tekniska och ekonomiska villkor går att införliva som en del i informationssystemet.

Både den sökande parten och aktionsgruppen förutsätts för detta ändamål ha elektronisk autentisering. Samma gäller aktionsgruppen då den vill ta del av de sammanställda uppgifterna.

9 kap. **Inspektion**

52 §. Inspektionsrätt. Enligt förslaget ändras inte 43 § i gällande lag förutom att de parter som utför inspektion utökas med den attesterande myndigheten. Sälunda kan jord- och skogsbruksministeriet och Landsbygdsverket såsom tidigare förrätta inspektioner som gäller den som beviljar stöd och stödtagaren i syfte att förvissa sig om att förutsättningarna och villkoren för beviljande, betalning och användning av stöd iakttas. Närings-, trafik- och miljöcentralerna samt den attesterande myndighet som avses i 13 § i programförvaltningslagen har enligt förslaget motsvarande rätt i fråga om stödtagarna till den del detta föreskrivs i programförvaltningslagens 3 § 3 mom., d.v.s. i horisontalförordningen, eller vad som föreskrivs med stöd av horisontalförordningen. Om stöd har överförts på någon annan part på det sätt som avses i 15 § har ovan nämnda myndigheter och den attesterande myndigheten rätt att granska även denne aktörs ekonomi och

verksamhet för att utöva tillsyn över att förutsättningarna och villkoren för beviljande, betalning och användning av stöd iakttas. Ett separat omnämnande av den attesterande myndigheten är nödvändig till följd av att den attesterande myndigheten åtminstone tills vidare de facto är ett privat revisions-samfund. EU:s lagstiftning omarbetas under den kommande finansieringsperioden så att den attesterande myndigheten har självständig rätt att vid behov utföra inspektioner av stödtagarens utrymmen och förhållanden. I nämnda lagstiftning förutsätts att den attesterande myndigheten kan utföra en inspektion i efterskott i syfte att förvissa sig om myndighetsinspektionens sanningsenlighet. I praktiken kan de här inspektionerna begränsa antalet stödtagare.

Också Europeiska unionens organ har inspektionsrätt enligt bestämmelserna i Europeiska unionens lagstiftning gällande stöd som helt eller delvis har beviljats av Europeiska unionens medel eller som har beviljats som statligt stöd.

53 §. Att utföra en inspektion. Enligt förslaget ändras inte paragrafen om utförandet av en inspektion utan bibehålls enligt 44 § i gällande lagstiftning. Det föreslås dock att paragrafens innehåll preciseras. För utförande av inspektionen ska myndigheten och den attesterande myndigheten ha tillträde till byggnader, lokaler och platser som är betydelsefulla med tanke på den åtgärd som stöds och användningen av stödet. En inspektion kan sålunda i den omfattning som tillsynsuppdraget kräver gälla byggnader, lokaler, omständigheter, informationssystem och handlingar som är betydelsefulla med hänsyn till den åtgärd som stöds och för användningen av stödet. Inspektioner får dock inte enligt förslaget utföras i utrymmen som är avsedda för boende av permanent slag.

I 2 mom. i förslaget föreslås bestämmelser om att en utomstående revisor kan anlitas för att utföra inspektionsuppdraget på ett ändamålsenligt sätt. Det är mycket osannolikt att en revisor får fullmakt att ensam utföra en vanlig sampelinspektion. Men i en situation där det t.ex. finns anledning att misstänka vissa brister i verkställigheten av stödtagarens ekonomiska förvaltning och bokföring kan man enligt förslaget använda en revisor.

Om det tar flera dagar att på detta sätt inspektera en större organisation är det inte ändamålsenligt att myndigheternas representant är närvarande när den egentliga inspektionen utförs även om myndighetens representant i somliga fall i början av inspektionen kan lägga fram orsakerna till och syftet med inspektionen.

Revisorn ska vara en i revisionslagen (459/2007) eller i lagen om revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (467/1999) avsedd revisor eller revisions-sammanslutning. Revisionsammanslutningen ska utse en för inspektionen huvudansvarig revisor. Vid utförandet av inspektionsuppdrag tillämpas enligt förslaget förvaltningslagen, språklagen, samiska språklagen, lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet och lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet. På den revisor som utför inspektionsuppdraget tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt-tjänsteansvar. För informativitetens skull konstateras också att skadeståndslagen gäller för skador som orsakats i samband med utförande av inspektionsuppdrag.

En inspektionsberättelse görs enligt förslaget upp över inspektionen och den tillställs ofördröjligen den behöriga närings-, trafik- och miljöcentralen samt Landsbygdsverket. När inspektion utförs följs EU:s lagstiftning om förfarandet respektive om den persons rättigheter och skyldigheter som är föremål för inspektionen.

Den part som utför inspektionen har enligt förslaget rätt att omhänderta handlingarna och annat material som har samband med användningen av stöd om detta krävs för att syftet med inspektionen ska uppnås. När handlingarna och övrigt material inte längre behövs för inspektionen ska de utan dröjsmål återlämnas.

De myndigheter och den attesterande myndighet som nämns i 52 § har enligt förslaget rätt att avgiftsfritt få handräckning av polisen för inspektionen.

10 kap. **Återbetalning av stöd, avbrytande av utbetalning av stöd samt återkrav**

54 §. Återbetalning av stöd. Enligt förslaget införs i lagen en bestämmelse om återbetalning av stöd. Det handlar om en skyldighet som stödtagaren åläggs vad gäller att på eget initiativ återbetala stöd eller en del av stödet. Skyldigheten att återbetala stöd gäller enligt förslaget i en situation då mottagaren har fått stöd på felaktiga grunder, till för stort belopp eller uppenbart utan grund. Stödtagaren ska också betala tillbaka stödet eller en del av det om stödet inte kan användas på det sätt som förutsätts i stödbeslutet. En motsvarande bestämmelse som gäller skyldigheten att återbetala stöd finns i statsunderstödslagens 20 §, som i brist på en motsvarande bestämmelse också omfattar stöd som beviljas från landsbygdsfonden. Till följd av att stödbeviljande parter inte alltid är uppmärksamma på om statsunderstödslagen är tillämplig också på landsbygdsförvaltningens stödssystem och om detta inte speciellt nämns i förvaltningens egen lagstiftning är det möjligt att statsunderstödslagens bestämmelser inte tillämpas som de ska. Att uteslutande för återbetalnings-skyldighetens del hänvisa till statsunderstödslagen är inte ändamålsenligt. Därför är tanken att den som sådan ingår i lagförslaget.

Återbetalning ska ske utan dröjsmål. Om det belopp som ska återbetalas är högst 100 euro, behöver det enligt förslaget inte betalas tillbaka. Beloppet motsvarar det maximibelopp som man inte återindriver. Skyldigheten att återbetala stöd omfattar dock inte skillnaden mellan det stöd som har beviljats på en kalkylmässig grund och faktiska kostnader. Men också då ska ett uppenbart grundlöst eller felaktigt stöd återbetalas.

55 §. Avbrytande av utbetalning av stöd samt återkrav. I paragrafen föreslås bestämmelser om avbrytande av utbetalning av stöd och återkrav på motsvarande sätt som i 45 § i gällande lag. Närings-, trafik- och miljöcentralen är enligt förslaget skyldig att stoppa utbetalningen av stöd samt att återkräva utbetalt stöd om förutsättningarna för beviljande eller utbetalning av stöd inte har uppfyllts, om stödtagaren har gett sådana felaktiga eller bristfälliga uppgifter som väsentligt har inverkat på beviljandet eller betalningen av stöd, om stödtagaren utan närings-, trafik- och miljöcentralens tillstånd, före den frist som nämns i 31 § har gått ut, har överlåtit

den företagsverksamhet eller det investeringsobjekt som stödet omfattar eller om stödtagaren har vägrat att bistå vid en inspektion. Samma gäller i Europeiska unionens lagstiftning dels gällande stöd för utveckling av landsbygden som medfinansieras av Europeiska unionen, dels finansieras uteslutande med nationella medel, kräver det. Ett belopp som uppgår till högst 100 euro behöver enligt förslaget inte debiteras, vilket motsvarar praxis för närvarande.

Därtill införs enligt förslaget bestämmelser om återkrav av stöd som har beviljats flera stödtagare gemensamt. I detta fall ansvarar mottagarna solidariskt för återbetalning av stödet.

56 §. Ränta på det återbetalda beloppet. För stöd som återbetalas eller för en viss del av det införs enligt förslaget bestämmelser som i huvudsak motsvarar 46 § i gällande lag. Stödtagaren ska dock i första hand betala ränta enligt vad som bestäms i Europeiska unionens lagstiftning och först i andra hand, om någon sådan bestämmelse inte finns, på belopp som återbetalas eller återkrävs betala årlig ränta enligt 3 § 2 mom. i räntelagen (633/1982) inklusive ett påslag på tre procentenheter. Ränta ska betalas från den dag då Landsbyggsverket har betalat ut stöd fram till den förfallodag som avses i 59 § 1 mom.

57 §. Dröjsmålsränta. I fråga om dröjsmålsränta föreslås motsvarande bestämmelser som om ränta. I första hand ska dröjsmålsränta betalas enligt vad som bestäms i Europeiska unionens lagstiftning och först i andra hand, om någon sådan bestämmelse inte finns, på det sätt som föreskrivs i 47 § i gällande lag. Betalas inte det belopp som återkrävs senast på den förfallodag som avses i 59 § 1 mom., ska på beloppet enligt förslaget betalas en årlig dröjsmålsränta enligt den räntesats som avses i 4 § 1 mom. i räntelagen.

58 §. Jämkning av återkrav. Bestämmelserna om jämkning av återkrav motsvarar 48 § i nuvarande lag. Närings-, trafik- och miljöcentralen kan enligt förslaget helt eller delvis avstå från att driva in ett belopp som betalats felaktigt eller utan grund eller den ränta som betalats på beloppet, om det som helhet betraktat och med hänsyn till stödtagarens omständigheter och verksamhet är oskäligt

att driva in det fulla beloppet. Återkrav och indrivning av ränta ska dock enligt förslaget ske till fullt belopp i det fall att Europeiska unionens lagstiftning kräver det och det handlar om sådant stöd för utveckling av landsbygden som dels helt eller delvis finansieras av Europeiska unionen, dels finansieras med nationella medel.

59 §. Administrativa påföljder och vite. I 1 mom. föreslås att man när det gäller de administrativa påföljderna i fråga om en stödtagare, som har agerat enligt vad som föreskrivs i horisontalförordningen eller enligt den förordning från kommissionen som har utfärdats med stöd av horisontalförordningen enligt 3 § 3 punkten i förvaltningslagen och som fyller förutsättningarna för en administrativ påföljd, ska hänvisa till horisontalförordningen och de rättsakter som utfärdats med stöd av den. I paragrafens 2 mom. konstateras att utöver ovan nämnda kan en administrativ påföljd också omfatta en lokal aktionsgrupp, en innovationsgrupp på landsbygden och på godkännandet av dem.

Dylika administrativa påföljder uppstår eventuellt på basis av artikel 65 och 66 i utkastet till EU:s horisontalförordning. Enligt dem är ett exempel på administrativ påföljd att stödet återkrävs i sin helhet även om regelvidriheten bara omfattar en del av stödet. Ett annat alternativ är att stödtagaren utesluts helt eller delvis från stödsystemet. I praktiken ligger bevisbördan för att stödtagaren varken har handlat avsiktligt eller av grov oaktsamhet hos stödtagaren. Om inte stödtagaren kan visa att den felaktiga betalningen beror på en *force majeure* -situation, på ett uppenbart fel, en behörig myndighets eller annan myndighets fel, någon annans fel som det getts en tillfredsställande redogörelse för eller att det är fråga om en smärre avvikelse från korrektheten eller om en annan situation som anges i en förordning av kommissionen, anses regelvidriheten vara sådan att den leder till en administrativ påföljd (administrative penalty).

I 3 mom. föreslås bestämmelser om myndigheter, som beslutar om de administrativa påföljderna. Till den del som den administrativa påföljden omfattar en lokal aktionsgrupp eller godkännandet av en innovationsgrupp på landsbygden eller en verksamhetspenning

som har beviljats den sistnämnda är det jord- och skogsbruksministeriet som beslutar om återtagande av ett godkännande och om beviljande av verksamhetspenning. Landsbygdsverket beslutar om en administrativ påföljd som beror på en verksamhetspenning som har beviljats en lokal aktionsgrupp eller en verksamhetspenning som har beviljats en innovationsgrupp på landsbygden, återtagande av ett godkännande och beviljande av verksamhetspenning. Landsbygdsverket beslutar om en administrativ påföljd som beror på en verksamhetspenning som har beviljats en lokal aktionsgrupp eller en verksamhetspenning som har betalats ut till en innovationsgrupp på landsbygden. Den behöriga närings-, trafik- och miljöcentralen beslutar om övriga administrativa påföljder.

Om en stödtagare eller part, som har erhållit medel med stöd av § 15, trots uppmaning vägrar att ge ut information enligt 33 § 1 mom. eller att bistå i en inspektion enligt 33 § 3 mom. eller hindrar en inspektör att enligt 52 § 1 mom. utföra en inspektion enligt lagrummet kan man enligt förslaget förelägga vite med stöd av 4 mom. i syfte att försnabba utgivandet av information eller att tillåta en inspektion.

Vite får dock inte föreläggas en fysisk person i syfte att få ut information eller för att få en inspektion utförd om skäl föreligger för att personen har gjort sig skyldig till brott och om informationen eller det som är föremål för inspektion fyller kriterierna för brottsmisstanke. På detta sätt tryggas förverkligandet av personens självkriminalitetsskydd så att en person med hot om vite inte förpliktas att lägga fram fakta som är skadliga för honom själv.

Om den part som utför inspektion är en attesterande myndighet är det Landsbygdsverket som förelägger vite och beslutar om dess betalande. I övriga fall är det den myndighet som beviljat stödet eller fattat beslutet om godkännande som beslutar om vite. För informativitetens skull konstateras att det finns bestämmelser om vite i viteslagen (1113/1990).

60 §. Beslut om återkrav och om avbrytande av betalning. I paragrafen föreslås bestämmelser om återkrav och om avbrytande av betalning på motsvarande sätt som i 49 § i

gällande lag. Närings-, trafik- och miljöcentralen beslutar om återkrav och om avbrytande av utbetalning av stöd. Genom beslutet fastställs det belopp som återkrävs, ränta enligt 56 § samt förfallodagen för betalning av dem.

Enligt 2 mom. fattas ett beslut om återkrav utan ogrundat dröjsmål efter det att närings-, trafik- och miljöcentralen har fått ta del av den grund som anges i 55 § och senast inom tio år efter det att den sista stödraten har utbetalats.

61 §. Verkställighet av återkravsbeslut. Verkställigheten av återkravsbeslut motsvarar enligt förslaget 50 § i gällande lagstiftning. Enligt förslaget ansvarar Landsbygdsverket för verkställande av återkravsbeslut. Återkrav kan genomföras så att det belopp som återkrävs jämte ränta dras av från övriga stöd som betalas till stödtagaren. I så fall måste beslutet om återkrav ha vunnit laga kraft.

I 2 mom. föreslås bestämmelser om utsökning. Beslut om återkrav kan verkställas genom utsökning efter det att beslutet har vunnit laga kraft. På verkställande av beslutet tillämpas enligt förslaget lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

11 kap. Särskilda bestämmelser

62 §. Delgivning av beslut. I paragrafen föreslås att svaret på en ansökan delges parterna elektroniskt på det sätt som bestäms i 18 § i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet. En delgivning i elektronisk form omfattar enligt förslaget ansökningar som har anhängiggjorts elektroniskt eller på annat sätt.

Bestämmelsen är närmast informativ. Också utan en laghänvisning är en delgivning i elektronisk form möjlig. Enligt nämnda lagrum kan ett dokument som kräver bevislig delgivning med den berörda partens samtycke delges som ett elektroniskt meddelande. Myndigheten ska då meddela att den berörda parten eller dennes representant får fram dokumentet på en server, databas eller övrig fil som myndigheten anvisar. En delgivning i elektronisk form omfattar inte en telekopia eller en upplysning som ges på motsvarande sätt. Den berörda parten eller

dennes representant ska identifiera sig i samband med att dokumentet tas ut. Man anser att ett dokument har delgivits när det har tagits ut av den kontakt som myndigheten har angett. Om dokumentet inte har tagits ut inom loppet av sju dagar från myndighetsanmälan följer man för delgivningens del bestämmelserna i övrig lagstiftning. Då delges beslutet i ett vanligt brev.

Övriga beslut än ett beslut som omfattar en ansökan kan enligt förslaget delges i elektronisk form om den berörda parten samtycker till det. Ett dylikt beslut omfattar oftast ett avbrott i utbetalning av stöd, återkrav eller en försvagning av stöd villkoren eller i somliga fall administrativa påföljder. Om inte beslutets mottagare ger sitt samtycke till elektronisk kommunikation ska beslutet enligt förslaget delges enligt 60 § i förvaltningslagen mot ett mottagningsbevis eller på annat bevisligt sätt.

63 §. Beslutets avgiftsfrihet. Enligt 4 § 1.3 mom. i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) är myndighetsbeslut, som har gjorts på ansökan, belagda med en avgift om det inte finns grundad orsak till att prestationen är avgiftsfri. På beslut, som omfattar offentlig finansiering till den sökande, är det inte ändamålsenligt att ta ut en avgift. Sålunda föreslås att paragrafens bestämmelser handlar om beslutets avgiftsfrihet. Också de tillståndsbeslut som 31 § avser är enligt förslaget kostnadsfria i likhet med beslut om beviljande, betalning och återkrav av stöd. Bestämmelsen motsvarar 52 § i gällande lag.

64 §. Rätt att få upplysningar och utlämnande av information. I paragrafen föreslås bestämmelser både om jordbruksförvaltningens rätt att av andra myndigheter få upplysningar och att själv lämna ut information. 1,2 och 4 mom. i förslaget motsvarar 53 § i gällande lag. I 1 mom. föreslås att jord- och skogsbruksministeriet, Landsbygdsverket samt närings-, trafik- och miljöcentralen trots bestämmelser om sekretess har rätt att av andra myndigheter eller aktörer som sköter offentliga uppdrag för behandlingen av ett stödärende få nödvändiga uppgifter som gäller sökanden eller stödtagaren, dennes ekonomiska situation och affärs- eller yrkesverksamhet eller finansiering med offentliga

medel eller andra omständigheter som är betydelsefulla med beaktande av stödet.

I 2 mom. föreslås en skyldighet för den part inom jordbruksförvaltningen som ber om en upplysning att motivera den aktuella upplysningens samband med det sammanhang som är under behandling. Upplysningens nödvändighet i sammanhanget ska också klarläggas.

Enligt 3 mom. har jord- och skogsbruksministeriet, Landsbygdsverket samt närings-, trafik- och miljöcentralen trots bestämmelserna om sekretess rätt att till andra myndigheter eller aktörer som sköter offentliga uppdrag eller till organ inom Europeiska unionen lämna ut sådana uppgifter om stödtagaren som erhållits vid skötseln av uppgifter enligt denna lag och som behövs för fullgörande av den inspektionsuppgift som föreskrivs för myndigheten, aktören eller organet eller som behövs för att utöva tillsyn över att Europeiska unionens lagstiftning har följts.

I 4 mom. föreslås att Landsbygdsverket och närings-, trafik- och miljöcentralen har rätt att av skatteförvaltningen i anslutning till uppgifter som nämns i 1 mom. få uppgifter om stödsökandens och stödtagarens senast bestyrkta beskattning med hjälp av en teknisk anslutning eller i annan elektronisk form. Detta ska ske avgiftsfritt. De här uppgifterna är nödvändiga både i samband med utvärderingen av den som ansöker om stöd och i samband med övervakningen av stödets användning. Möjligheten till elektronisk kommunikation främjar det förvaltningsanknutna arbetets rationalisering. Innan den tekniska anslutningen öppnas ska dock den part som ber om information enligt förslaget lägga fram en förklaring på hur de uppgifter som överlämnas kan skyddas på ett ändamålsenligt sätt.

5 mom. omfattar också i framtiden ett förbud mot att för andra ändamål än för det som det har begärts använda uppgifter som erhållits på basis av 1 eller 3 mom. Förbudet omfattar enligt förslaget också 4 mom., d.v.s. uppgifter från beskattaren, och information som har lagrats i register, vilket ska beaktas bl.a. vid planering av registrens informationsinnehåll och deras användning.

65 §. Tekniskt bistånd. Enligt artikel 52 i utkastet till fondernas allmänna förordning

och artikel 51 i EU:s nya utkast till landsbygdsförordning kan medel från en medlemsstats utvecklingsprogram för landsbygden anvisas för sådan teknisk hjälp, som man avser rikta in på uppgifter som ansluter sig till förberedelser, administration, uppföljning, utvärdering av och information om ett program, nätverksbildande, behandling av klagomål samt övervakning och granskning.

Under pågående period har man enligt § 54 i gällande lag kunnat rikta in tekniskt bistånd för att fullgöra sådana uppgifter som enligt programförvaltningslagen omfattar uppgörande, genomförande, bedömning och övervakning av program samt informationsverksamhet. Det samma gäller arbete i anslutning till verkställandet av program och allmänt programarbete i likhet med undersökningar som t.ex. en annan part har utfört. Detta gäller också utredningar som stöder programplaneringen samt utbildning i samband med genomförandet av program. 1 mom. omfattar enligt förslaget samma användning av tekniskt bistånd.

Enligt 2 mom. bereder Landsbygdsverket årligen för det tekniska biståndet en dispositionsplan, som jord- och skogsbruksministeriet fastställer. På basis av ansökan betalar Landsbygdsverket enligt förslaget ut tekniskt bistånd med undantag för jord- och skogsbruksministeriets andel av det tekniska biståndet, som också framdeles är i ministeriets eget bruk. Landsbygdsverket har i uppgift att följa upp den totala användningen av det tekniska biståndet samt att göra upp anslutande redogörelser. Enligt förslaget motsvarar momentet 52 § 2 mom. i gällande lagstiftning.

I 3 mom. föreslås ett bemyndigande för statsrådet att vid behov genom förordning föreskriva närmare om fastställelse och betalning av en dispositionsplan samt om godtagbara kostnader för det tekniska biståndet.

66 §. Verksamhetspenning för aktionsgrupper. Enligt artikel 45 i utkastet till EU:s nya landsbygdsförordning kan man för en lokal aktionsgrupps verksamhetsutgifter och för att stärka verksamheten bevilja stöd för kostnader, som enligt artikel 68 omfattar bl.a. verksamhets-, personal- och utbildningskostnader. De godtagbara kostnaderna bevaras så gott som oförändrade i EU:s kommande lag-

stiftning. Bestämmelserna i 55 § i gällande lag täcker de här kostnadsdefinitionerna.

I 1 mom. föreslås att en lokal aktionsgrupp kan beviljas en verksamhetspenning för skötseln av de uppgifter som anges för gruppen i denna lag eller i programförvaltningslagen. Verksamhetspenning beviljas enligt förslaget för högst fem år i sänder.

Godtagbara kostnader för verksamhetspenningen utgör enligt 2 mom. sådana skäligena och nödvändiga kostnader för skötseln av aktionsgruppens uppgifter som har samband med avlöning av anställda, gruppens utrymnen och verksamheten i övrigt. Godtagbara kostnader är dessutom kostnader för förvärvande av sådant specialkunnande som behövs för att sköta uppgifterna. Verksamhetspenning kan enligt förslaget beviljas för små anskaffningar men inte för investeringar.

Enligt 3 mom. i § 55 i gällande lag beslutar närings-, trafik och miljöcentralen om verksamhetspenningen. Enligt förslaget blir det Landsbygdsverket som herefter beslutar om beviljande av verksamhetspenning. Landsbygdsverket har bättre förutsättningar att administrera verksamhetspenningen och att förvissa sig om att aktionsgrupperna behandlas lika vad gäller verksamhetspenningen, som behandlas som ett utvecklingsprojekt. Gällande ansökan, betalning, övervakning, inspektion och återkrav av verksamhetspenning gäller vad som föreskrivs om dem i denna lag eller med stöd av den.

I 3 mom. föreslås ett bemyndigande för statsrådet att genom förordning utfärda närmare bestämmelser om kostnader som är godtagbara och som verksamhetspenningen täcker.

67 §. Verksamhetspenning för en innovationsgrupp på landsbygden. 1 mom. omfattar enligt förslaget innovationsgrupper på landsbygden, vilka kan beviljas verksamhetspenning. Det handlar om grupper vars godkännande landsbygdsprogrammets övervakningskommitté har förordat och som jord- och skogsbruksministeriet på ansökan särskilt har godkänt. I samband med att jord- och skogsbruksministeriet godkänner en innovationsgrupp godkänner det samtidigt en verksamhetsplan för gruppen.

I 2 mom. föreslås att en verksamhetspenning beviljas för att täcka godtagbara kostna-

der som planens verkställande föranleder för högst tre år. Enligt förslaget betalar Landsbygdsverket på ansökan ut verksamhetspenningen. Landsbygdsverket beslutar också om återkrav av verksamhetspenning.

Verksamhetspenningen betalas enligt 3 mom. till en av de gemenskaper som hör till en innovationsgrupp och som på basis av ett avtal fungerar på de andra sammanslutningarnas och personernas vägnar i gruppen och som ansvarar för den verksamhetspenning som gruppen får.

Med undantag för bestämmelserna i 1–3 mom. tillämpas 66 § på verksamhetspenning. I 4 mom. föreslås dessutom ett bemyndigande för statsrådet att vid behov genom förordning föreskriva närmare om finansieringsdugliga innovationsgrupper och deras verksamhetsplaner samt om förutsättningarna för beviljande av verksamhetspenning och om dess belopp. Samma gäller de kostnader som får täckas med penningen.

68 §. Besvärstörbud. Paragrafen omfattar enligt förslaget ett besvärstörbud, som finns i 56 § i gällande lag. Ett beslut av en närings-, trafik- och miljöcentral som gäller förlängning av en frist enligt 30 § 3 mom. får inte överklagas särskilt genom besvär.

69 §. Ändringssökande. I 57 § i gällande lag föreskrivs om hur man söker om ändring i ett beslut från en närings-, trafik- och miljöcentral. Landsbygdsnäringsarnas besvärsnämnd utgör myndighet för ändringssökande. I dess beslut kan man söka om ändring hos högsta förvaltningsdomstolen. I ändringssökandet tillämpas förvaltningsprocesslagen (586/1996). I ett beslut från förvaltningsdomstolen som gäller avbrytande av betalning eller återkrav av ett stöd får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen så som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. Förvaltningsdomstolens beslut får överklagas genom besvär till högsta förvaltningsdomstolen endast om högsta förvaltningsdomstolen meddelar besvärstillstånd.

I paragrafen föreslås att besvärsträtten i sak inte ändras men att den första besvärsmyndigheten är Tavastehus förvaltningsdomstol i stället för landsbygdsnäringsarnas besvärsnämnd. Regeringen har till riksdagen överlämnat regeringens proposition om en lag om upphävande av landsbygdsnäringsarnas be-

svärnsämnd. Syftet är att fr.o.m. den 1 september 2014 till Tavastehus förvaltningsdomstol överföra besvärärendena gällande landsbygdsnäringsarna.

Bestämmelsen om ändringssökande gäller enligt förslaget också Landsbygdsverkets beslut, som fattas med stöd av den föreslagna lagen. Dylika beslut omfattar de lokala aktionsgruppernas verksamhetspenning.

I 2 mom. föreslås bestämmelser om att en besvärsskrift också kan tillställas den myndighet i vars beslut man söker ändring. Myndigheten ska tillställa besvärsskriften och de handlingar, som har uppstått i ärendet, och sitt eget utlåtande till den myndighet som ansvarar för ändringssökande. Syftet är att för enhetliga besvär förfarandet så att det också omfattar bestämmelserna i lagen om strukturstöd till jordbruket.

12 kap. **Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser**

70 §. Ikraftträdande. I lagen om sättande i kraft av lagen föreslås att lagen träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet. Enligt förslaget bestäms tidpunkten utgående från en tidpunkt då unionens finansiering för den pågående programperioden slutar. För att Finland ska kunna dra nytta av programfinansieringen i sin helhet bör programmet verkställas enligt villkoren för den gällande lagstiftningen inom unionen och den nationella lagstiftningen. Enligt uppskattning kommer medlen i EU:s landsbygdsfond att sitta i början av år 2014 och syftet är att den föreslagna lagen och den nya förvaltningslagen då träder i kraft. Man väntar sig också att de bestämmelser och instruktioner som kommissionen har delegerat till alla delar då är färdiga så att stödsystemets nationella förberedelse kan avslutas. När också landsbygdsprogrammet har godkänts innebär detta grönt ljus för ansökningarnas mottagande. Avsikten är dock att bestämmelsen om verksamhetspenning för aktionsgrupper ska träda i kraft den 1 januari 2014.

I 2 mom. föreslås att man med en lag upphäver lagen om stöd för utveckling av landsbygden (1443/2006).

Enligt 3 mom. kan stödsystemen tas i bruk genom förordning av statsrådet, varvid lagen tillämpas på sådana stödssystem som tas i bruk den 1 januari 2014 eller efter det. Stödssystemen kan tas i bruk vid olika tidpunkter. Stödssystemen avser företagsstödsystemet, utvecklingsstödprojektsystemet samt teknisk hjälp och en verksamhetspenning för aktionsgrupper. Med stöd av bemyndigandet i lagen utfärdas närmare bestämmelser om stödssystemen genom förordning av statsrådet. Att ansöka om stöd uteslutande på basis av lagen är enligt förslaget inte möjligt.

I 4 mom. föreslås bestämmelser om behandlingen av sådana ansökningar som är anhängiga när denna lag träder i kraft. Samma gäller stöd som har beviljats före lagens ikraftträdande. På dem tillämpas de bestämmelser som gällde vid tidpunkten för ikraftträdandet.

Avsikten är att besvärnsämnden dras in den 1 september 2014. Möjligt är att man med stöd av den föreslagna lagen fattar beslut före det. Då är landsbygdsnäringsarnas besvärnsämnd besvärmyndighet. Om besvärnsämnden inte hinner behandla klagan innan den avskaffas behandlas anhängiga besvärärenden så som föreskrivs i lagen om upphävande av besvärnsämnden.

1.3 **Lag om strukturstöd till jordbruket**

2 §. Tillämpningsområde. Enligt paragrafens 1 mom. tillämpas lagen på stöd som beviljas för förbättring av jordbrukets struktur och finansieras med Europeiska gemenskapens och motsvarande nationella medel eller i sin helhet med nationella medel. I 2 mom. begränsas tillämpningsområdet så att lagen inte tillämpas på stöd eller ersättningar som beviljas jordbrukare för upphörande med produktionsverksamhet eller på stöd som finansieras med medel från Europeiska unionens strukturfonder eller Europeiska fiskerifonden. I paragrafens 3 mom. har stöden enligt lagen om stöd för utveckling av landsbygden uteslutits från tillämpningsområdet, liksom stöden enligt lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringsar samt skoltlagen i 4 mom.

Det föreslås att paragrafen ändras så att Europeiska gemenskapen i 1 mom. ersätts med Europeiska unionen och att det nuvarande namnet Europeiska havs- och fiskerifonden kommer i stället för Europeiska fiskerifonden i 2 mom. I paragrafens 3 mom. ska hänvisningen till lagen om stöd för utveckling av landsbygden ersättas med en hänvisning till den föreslagna lagen om stödjande av landsbygdens utveckling.

19 §. Tiden för genomförande av åtgärder. Enligt paragrafens 1 och 2 mom. ska en åtgärd som stöds i regel genomföras inom två år efter att stödet beviljats. En kortare frist kan dock sättas ut för genomförandet av åtgärden, om detta är motiverat med hänsyn till det sätt på vilket åtgärden genomförs eller verksamhetens art. Å andra sidan kan tiden för genomförandet förlängas två gånger för högst ett år i sänder. När programperioden löper ut i slutet av år 2013 återstår bara litet medel i EJFLU som kan användas för de stöd som ska beviljas år 2014. Även om unionens lagstiftning stipulerar att medel som är bundna i programmet får användas fortfarande år 2015, kan de fastställda tiderna för genomförande, bindningen av medel och tidpunkten för betalning av i budgeten reserverade EU-medel samt knappheten på medel leda till en situation där tiden för genomförande inte räcker till för att slutföra projektet med delfinansierat stöd. Med tanke på dessa situationer föreslås det att till paragrafen fogas ett nytt 3 mom. enligt vilket tiden för genomförande av projekt som beviljats som delfinansierade kan förlängas så att resten av stödet kan betalas med nationella medel, oavsett inom vilken tid EU-medlen ska användas.

Det nuvarande 3 mom. som innehåller ett bemyndigande att utfärda förordning av statsrådet, blir 4 mom. Till bemyndigandet fogas samtidigt en möjlighet att meddela närmare bestämmelser också om beviljande av förlängd frist.

39 §. Betalning av räntestöd. I paragrafen bestäms hur räntestödet betalas. Enligt 2 mom. är huvudregeln att räntestöd inte betalas för lånekapital som förfallit till betalning. Undantaget är dock om stödtagaren har ansökt om företagssanering eller skuldsanering för privatpersoner. Om låneräntan sänks till följd av förfarandet, betalas kreditinstitutet

enligt paragrafen en andel som motsvarar fyra procentenheter i räntestöd, likväl högst det belopp som totalräntan belöper sig till. Eftersom räntestödet för lån från ingången av 2013 har sjunkit till tre procentenheter i fråga om nya lån, är det ändamålsenligt att räntestöd för sådana lån betalas enligt samma procentenhet också vid saneringsförfaranden.

13 kap. **Särskilda förfaranden som gäller byggrelaterat stöd**

Kapitlet innehåller bestämmelser om hur jord- och skogsbruksministeriet eller ett i 59 § avsett organ som jord- och skogsbruksministeriet har bemyndigat kan bevilja förhandsgodkännande av byggprodukter. Bemyndigande att meddela förhandsgodkännande kan beviljas ett organ som är en sammanlutning som har förutsättningar att utföra dessa uppgifter på ett sakkunnigt, tillförlitligt, solitt och oavhängigt sätt.

Förhandsgodkännande kan på ansökan beviljas byggprodukter som används inom jordbruket. I fråga om uppfyllandet av allmänna krav på byggprodukter och godkännande i enlighet med dem gäller vad som föreskrivs någon annanstans i lag. Förhandsgodkännande kan beviljas för byggprodukter som är avsedda att användas inom jordbruket och uppfyller de krav på byggande som uppställs i markanvändnings- och bygglagen (132/1999) och i 13 § 4 mom.

Det är frivilligt att utverka förhandsgodkännande. Sådant beviljas för viss tid, högst fem år. För godkännandet kan sättas ut en kortare frist om detta är nödvändigt för att skaffa praktisk erfarenhet av en produkt. Fristen kan på ansökan förlängas med högst fem år om förutsättningarna för förhandsgodkännande är uppfyllda. Ansökan ska göras innan fristen har gått ut.

I kapitlet bestäms också om förutsättningarna för förhandsgodkännande av byggprodukter, förfarandet vid förhandsgodkännande och om återkallande av bemyndigande att bevilja förhandsgodkännande.

Ett separat frivilligt förhandsgodkännande har blivit onödigt, eftersom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 305/2011 om fastställande av harmoniserade villkor för saluföring av byggprodukter och om upphä-

vande av rådets direktiv 89/106/EG förhindrar upprätthållandet av sådana system med förfarande för förhandsgodkännande som ingår i lagen. Det betraktas som handelshinder. Den nödvändiga nationella lagstiftningen som gäller förordningen ovan träder i kraft vid ingången av 2014.

68 §. Overklagande som gäller förhandsgodkännande av byggprodukter. I paragrafen föreskrivs om överklagande av beslut om förhandsgodkännande av byggprodukter. Eftersom avsikten är att upphäva 13 kap. om förfarandet vid förhandsgodkännande, föreslås att också 68 § upphävs.

1.4 Lag om stöd för utveckling av landsbygden

23 §. Tiden för genomförande av åtgärder. Det föreslås att 23 § i den gällande lagen om stöd för utveckling av landsbygden ändras i fråga om tiden för genomförande av en åtgärd på samma sätt som 19 § i lagen om strukturstöd till jordbruket, varvid resten av ett stöd som beviljats som delfinansierat vid behov får betalas med nationella medel. Också bemyndigandet är jämförbart med den ovan nämnda paragrafens motsvarande bemyndigande.

1.5 Lag om finansiering av renhushållning och naturnärings

2 §. Tillämpningsområde och territoriell tillämplighet. I 1 mom. föreskrivs om lagens tillämpningsområde och territoriella tillämplighet. I lagens tillämpningsområde ingår såväl motsvarande åtgärder som landsbygdsutvecklingsåtgärderna som hänvisningar till EU:s nuvarande landsbygdsförordning och den gällande lagen om stöd för utveckling av landsbygden. Det föreslås att hänvisningarna ändras till att gälla förslagen till EU:s nya landsbygdsförordning och till lag om stödjande av landsbygdens utveckling.

De åtgärder som har beviljats stöd enligt lagen om stöd för utveckling av landsbygden eller lagen om strukturstöd till jordbruket utesluts ur stödet i 2 mom. Också den före-

slagna lagen om stödjande av landsbygdens utveckling föreslås bli fogad till momentet.

8 §. Program och genomförandet av program med finansiering från Europeiska unionen. Enligt paragrafen kan stöd beviljas för en åtgärd som ingår i ett program enligt den gällande programförvaltningslagen och som delvis finansieras med medel från Europeiska unionen. Den hänvisning till den gällande programförvaltningslagen som finns i paragrafen föreslås bli ersatt med en hänvisning till motsvarande punkt i den föreslagna programförvaltningslagen. På motsvarande sätt ska bestämmelsen om unionens medfinansiering uppdateras.

Det föreslås också att till paragrafen fogas en bestämmelse om att resten av ett stöd som delvis har beviljats av medel från Europeiska unionen som ingår i programmet får betalas helt och hållet med nationella medel. Närmare bestämmelser om förfarandet föreslås bli utfärdade genom förordning av statsrådet.

1.6 Lag om strukturstöd för renhushållning och naturnärings

2 §. Tillämpningsområde. Hänvisningen till lagen om stöd för utveckling av landsbygden föreslås bli ersatt med en hänvisning till lagen om stödjande av landsbygdens utveckling. Begränsningen i 5 mom. som gäller stöd från Europeiska fiskerifonden föreslås bli ersatt med en begränsning för stöd från Europeiska havs- och fiskerifonden.

8 §. Stöd som ingår i program. Den hänvisning till den gällande programförvaltningslagen som finns i paragrafen föreslås bli ersatt med en hänvisning till den föreslagna programförvaltningslagen.

1.7 Lag om gårdsbrukets utvecklingsfond

2 §. Den hänvisning till medel enligt 13 § i den gällande programförvaltningslagen som finns i paragrafen föreslås bli ändrad till en hänvisning till medel enligt 19 § i den föreslagna nya programförvaltningslagen.

3 §. Hänvisningen till lagen om stöd för utveckling av landsbygden som ingår i paragra-

fens 3 mom. föreslås bli ändrad till en hänvisning till den föreslagna lagen om stödjan- de av landsbygdens utveckling, men fond- medlen ska ändå användas så att syftena en- ligt den gällande lagen om finansiering av renhushållning och naturnärings (45/2000) iakttas fram till dess att den nya lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnär- ingar (986/2011) träder i kraft. Samtidigt fö- reslås att lagen om ändring av 3 § i lagen om gårdsbrukets utvecklingsfond (993/2011) upphävs.

1.8 Lag om nationella stöd till jordbru- ket och trädgårdsodlingen

1 §. Det föreslås att hänvisningen till lagen om stöd för utveckling av landsbygden som finns i paragrafens 2 mom. ändras på motsva- rande sätt som lagen om gårdsbrukets ut- vecklingsfond föreslås bli ändrad. Lagen om ändring av 1 § i lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen (991/2011) föreslås bli upphävd.

1.9 Lag om stöd för byggande av bred- band i glesbygdsområden

2 §. *Tillämpningsområde.* Det föreslås att i 3 mom. stryks den bestämmelse som stipule- rar att vid beviljande av stöd som avses i la- gen om stödjan- de av landsbygdens utveck- ling tillämpas det som föreskrivs i den lagen. Momentet föreslås bli ändrat så att lagen inte tillämpas på projekt för vilka stöd beviljas enligt den föreslagna lagen om stödjan- de av landsbygdens utveckling.

1.10 Lag om Landsbygdsverket

2 §. *Uppgifter.* Hänvisningen till register i 2 § 1 mom. 5 punkten i lagen om lands- bygdsnäringsregistret (1515/1994) föreslås bli ändrad till en hänvisning till registren en- ligt lagen om landsbygdsnäringsförvaltning- ens informationssystem (284/2008). Den förstnämnda lagen har upphävts.

1.11 Lag om kompensationsbidrag, miljöstöd för jordbruket samt om vissa andra stöd som har samband med förbättrande av miljöns och landsbygdens tillstånd

3 §. *Definitioner.* Det föreslås att 1 mo- mentets hänvisning till 1 mom. 3 punkten i den gällande programförvaltningslagen, där en lokal aktionsgrupp definieras, ändras till en hänvisning till 4 punkten med samma in-nehåll i den föreslagna programförvaltnings- lagen. Likaså föreslås att hänvisningen till 4 punkten i den gällande programförvaltnings- lagen, där en lokal plan definieras, ändras till en hänvisning till den motsvarande 5 punkten i den föreslagna programförvaltningslagen.

1.12 Lag om landsbygdsnäringsförvalt- ningens informationssystem

Lagen om landsbygdsnäringsförvaltningens informationssystem tillämpas på handlingar som upprättats inom jordbruks-, livsmedels- och landsbygdsnäringsförvaltningen samt på register som hänför sig till jordbruks-, livs- medels- och landsbygdsnäringsförvaltning- ens åligganden, om uppgifterna i handlingar- na och registren anknyter till jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde (landsbygdsnäringsförvaltningens informa- tionssystem).

3 §. *Ändamålet med informationssystemet.* I 1 mom. uppräknas vad informationssyste- met används till. Enligt 1 punkten används informationssystemet vid förvaltning och övervakning av stöd. Det föreslås att också ansökan om stöd ska fogas till punkten var- vid den bättre motsvarar det föreslagna nya 4 § 2 mom.

Lagen om växtförädlarrätt (789/1992) har upphävts genom lag 1279/2009. Det föreslås att hänvisningen till 6 c § i den upphävda la- gen som finns i 2 mom. ändras till en hänvis- ning till motsvarande 6 § i den gällande la- gen.

4 §. *Informationssystemets innehåll och struktur.* Till paragrafen fogas ett nytt 2 mom. där det för tydlighetens skull före- skrivs om möjligheten att i informationssy- stemet inkludera en nättjänst för landsbygds-

näringsförvaltningens kunder. Med nättjänst avses den del av informationssystemet som både kunderna och de externa parter som genom lag ges tillträde till tjänsten själva kan använda. Sådana externa parter är tills vidare de lokala aktionsgrupperna.

12 §. Avförande av uppgifter. I 1 mom. bestäms om en frist på 10 år efter vilken en uppgift i registret ska avföras, om det inte är nödvändigt att bevara den för att utföra kontroll enligt gemenskapens lagstiftning eller någon annan lagstiftning. I 2 mom. bestäms att en uppgift som konstaterats vara oriktig får bevaras i högst fem år efter det att den konstaterats vara oriktig, om det är nödvändigt för att trygga kundens, kundens företrädares eller någon annan parts rättigheter samt att en sådan uppgift får användas endast i syfte att trygga dessa rättigheter.

I 1 mom. föreslås att gemenskapens lagstiftning ersätts med unionens lagstiftning. I 2 mom. föreslås en slopning av begränsningen att en uppgift som konstaterats vara oriktig får bevaras i bara fem år och att en sådan uppgift får användas endast i syfte att trygga kundens rättsskydd. De skyldigheter som gäller offentliggörande av registeruppgifter som planerats ingå i unionens kommande lagstiftning gör det nödvändigt också för medlemsstaterna och registerföraren själv att bevara de ursprungliga uppgifterna som har anmälts till andra register, så att det går att kontrollera varifrån den oriktiga uppgiften kommer och vem som bär ansvaret för den, om uppgiften föranleder skada eller ekonomiska konsekvenser. I momentet föreslås endast bli bestämt att en uppgift som konstaterats vara oriktig ska antecknas som oriktig. Också i fråga om avförandet av oriktiga uppgifter gäller således endast fristen enligt 1 mom.

1.13 Lag om finansiering av forsknings- och utvecklingsprojekt som gäller jordbruk och livsmedelsekonomi samt landsbygden

1 §. Tillämpningsområde. Den hänvisning till lagen om stöd för utveckling av landsbygden som finns i 1 mom. föreslås bli ändrad till en hänvisning till den föreslagna la-

gen om stödjande av landsbygdens utveckling.

1.14 Lag om verkställighet av jordbruksstöd

1 §. Tillämpningsområde. Den hänvisning till den gällande programförvaltningslagen som finns i 1 mom. föreslås bli ändrad till en hänvisning till den föreslagna programförvaltningslagen.

2 Närmare bestämmelser och föreskrifter

Såväl den föreslagna lagen om förvaltning av utvecklingsprogrammen för landsbygden som den föreslagna lagen om stödjande av landsbygdens utveckling innehåller olika bestämmelser om bemyndigande.

Den föreslagna lagen om förvaltning av utvecklingsprogrammen för landsbygden innehåller flera bemyndiganden att utfärda närmare bestämmelser genom förordning av statsrådet. De ingår i 5—8 och 15 § i den föreslagna lagen. De föreslagna bemyndigandena motsvarar i huvudsak de bemyndiganden som ingår i den programförvaltningslag som föreslås bli upphävd. Lagförslaget innehåller inga bestämmelser om bemyndigande att utfärda förordning av ministeriet eller sådan behörighet att utfärda föreskrifter som avses i 80 § 2 mom. i grundlagen.

I förslaget till lag om stödjande av landsbygdens utveckling ingår däremot ett bemyndigande att också genom förordning av ministeriet utfärda bestämmelser om frågor som rör byggande. Dessutom innehållet lagförslaget bestämmelser om att Landsbygdsverket bemyndigas att utfärda föreskrifter främst när det gäller frågor av teknisk natur kring ansökan om och betalning av stöd.

Bestämmelserna i alla lagförslagen om bemyndigande att utfärda förordning av statsrådet begränsas av omständigheter om vilka det i stora drag föreskrivs i lag, men om vilka det behövs närmare bestämmelser för att säkerställa en enhetlig tillämpning när programmet verkställs och stödsystemen genomförs.

Bemyndigandena gäller frågor om vilka det enligt 80 § i grundlagen med stöd av ett bemyndigande i lag får utfärdas närmare bestämmelser och föreskrifter genom förordning av statsrådet eller ministeriet eller genom föreskrift av ett centralt ämbetsverk. Sådana bemyndiganden ingår bland annat i 11—30, 35, 36, 38, 45—50, 65 och 66 § i den föreslagna lagen om stödjande av landsbygdens utveckling.

Landsbygdsverkets behörighet att utfärda föreskrifter hör samman med betalningen av stöd och är nödvändig för skötseln av de uppgifter och det ansvar som åläggs ett utbetalande organ i gemenskapens lagstiftning.

3 Ikraftträdande

Lagen om förvaltning av utvecklingsprogrammen för landsbygden föreslås träda i kraft den 1 januari 2014. Lagen ska således tillämpas på beredningen och behandlingen samt verkställigheten av det nya landsbygdsprogrammet för Fastlandsfinland genast från början av året.

Däremot föreslås det att lagen om stödjande av landsbygdens utveckling ska träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet. Detta beror på att lagen i huvudsak är verkställighetslag för landsbygdsprogrammet för Fastlandsfinland och det uppskattas att godkännandet av programmet i kommissionen pågår ungefär till medlet av 2014. Fram till dess ska stöd beviljas enligt den gällande lagen om stöd för utveckling av landsbygden, inom ramarna för disponibla medel. Det samma gäller för delfinansierade stöd som beviljas enligt lagen om strukturstöd till jordbruket.

De ändringar av bestämmelser i andra lagar som beror på att hänvisningarna till den nuvarande programförvaltningslagen ändras till att gälla den nya programförvaltningslagen föreslås träda i kraft i början av år 2014. Ändringen av bestämmelserna som hänför sig till lagen om stöd för utveckling av landsbygden, på så sätt att hänvisningarna gäller den föreslagna lagen om stödjande av landsbygdens utveckling, ska däremot träda i kraft genom förordning av statsrådet på samma sätt som själva lagen.

4 Förhållande till grundlagen och lagstiftningsordning

Lagen om förvaltning av utvecklingsprogrammen för landsbygden

Avsikten med förslaget till lag om förvaltning av utvecklingsprogrammen för landsbygden är att revidera bestämmelserna om programarbete och förvaltning i fråga om programmen för utveckling av landsbygden programperioden 2007—2013 inför den kommande programperioden 2014—2020. Syftet är att harmonisera regleringen av EU-programmen och de nationella programmen. De föreslagna bestämmelserna gäller i huvudsak den allmänna organiseringen av utarbetandet och genomförandet av program. Bestämmelserna hänför sig inte direkt till grunderna för individens rättigheter och skyldigheter på det sätt som avses i 80 § 1 mom. i grundlagen. Genom lagen tilldelas inte heller Landsbygdsverket, förmedlande organ eller lokala aktionsgrupper behörighet, utan skapas de allmänna administrativa ramar inom vilka behörighet som i sinom tid tilldelas kommer att användas. När det gäller EU-program syftar bestämmelserna till att uppfylla de krav som i EU:s lagstiftning ställs på medlemsstatens myndigheter och andra organ som deltar i genomförandet av programmet samt på skötseln av deras uppgifter.

Genom lagförslaget tilldelas inte kommunerna eller närings-, trafik- och miljöcentralerna nya uppgifter. I lagen föreskrivs om jord- och skogsbruksministeriets rätt att styra närings-, trafik- och miljöcentralerna och de lokala aktionsgrupperna vid utarbetandet av regionala planer och lokala strategier. Likaså föreskrivs om den styrning och övervakning av de förmedlande organens och lokala aktionsgruppernas skötsel av uppgifter i anslutning till verkställigheten av programmet som ankommer på Landsbygdsverket och det utbetalande organ som ska godkännas för programmen enligt EJFLU. Avsikten är inte att utvidga styrningen av de myndigheter som verkställer programmet eller av de lokala aktionsgrupperna, utan nuvarande praxis består. Bestämmelser om styrningen av närings-, trafik- och miljöcentralerna ingår i 8 § i lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna en-

ligt vilken jord- och skogsbruksministeriet ansvarar för styrningen av dem inom sitt eget ansvarsområde. Bestämmelser om organiserandet och styrningen av de uppgifter som ankommer på kommunens landsbygdsnäringsmyndigheter ingår i lagen om anordnande av landsbygdsförvaltningen i kommunerna (210/2010) och i lagen om verkställighet av jordbruksstöd.

I lagen föreskrivs om ställningen för lokala aktionsgrupper som sköter offentliga förvaltningsuppgifter på det sätt som avses i 124 § i grundlagen. I lagförslaget har man försökt beakta de arrangemang som krävs för garanterande av rättssäkerheten och god förvaltning på det sätt som avses i grundlagsutskottets utlåtandepraxis (GrUU 42/2005 rd, GrUU 11/2006 rd, GrUU 20/2006 rd och GrUU 17/2012 rd). Det föreslås att i lagen införs grundläggande bestämmelser om förutsättningarna för godkännande av lokala aktionsgrupper som sköter offentliga förvaltningsuppgifter samt om ledningen och övervakningen av dem. Dessutom införs i lagförslaget en hänvisning till allmänna förvaltningslagar som tillämpas då lokala aktionsgrupper sköter de uppgifter som ålagts dem. På dem som deltar i en lokal aktionsgrupps beslutsfattande och de personer som tjänstgör vid en aktionsgrupp tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar i 40 kap. i strafflagen. I lagförslaget införs för uppfyllande av den straffrättsliga legalitetsprincipens krav på exakthet och förutsägbarhet en hänvisning till ovan nämnda bestämmelser samt definieras den verksamhet som omfattas av tjänsteansvar. I förslaget föreskrivs om tillämpning av bestämmelserna i skadeståndslagen vid skada som orsakats vid skötseln av de uppgifter som fastställts för en lokal aktionsgrupp.

På motsvarande sätt föreslås att i lagen införs en bestämmelse om de föreskrifter som ska tillämpas på den verksamhet som bedrivs av en övervakningskommitté som förutsätts för EJFLU:s program. På det förfarande som ålagts övervakningskommittén ska tillämpas samma föreskrifter och straffrättsliga tjänsteansvar som för de lokala aktionsgruppernas del. Det är motiverat att gå till väga på detta sätt eftersom övervakningskommitténs beslut indirekt påverkar verksamheten vid de myn-

digheter som sköter uppgifter som de ålagts i EU-lagstiftningen och den nationella lagstiftningen.

I lagförslaget har införts en bestämmelse om det förmedlande organets och de lokala aktionsgruppernas skyldighet att trots sekretessbestämmelserna ge jord- och skogsbruksministeriet, Landsbygdsverket och det utbetalande organet alla upplysningar som är nödvändiga för skötseln av de uppgifter som ålagts dem. I grundlagsutskottets utlåtandepraxis (GrUU 30/2005 rd och GrUU 38/2009 rd) konstateras att en bestämmelse enligt ovan inte är problematisk med tanke på grundlagen, om rätten till information inte i onödan utvidgas och den begränsas till att endast gälla nödvändiga uppgifter. Jord- och skogsbruksministeriets rätt att få uppgifter har begränsats till att enbart gälla de upplysningar som är nödvändiga för skötseln av de uppgifter som ministeriet tilldelas i lagförslaget. På basis av 11 § i lagförslaget omfattar ministeriets rätt att få uppgifter även de upplysningar som är nödvändiga för skötseln av de uppgifter som i EU:s lagstiftning åläggs förvaltningsmyndigheten. Landsbygdsverkets och det utbetalande organets rätt att få upplysningar har begränsats på motsvarande sätt. Skötseln av uppgifterna för utbetalande organ på det sätt som förutsätts i EU:s lagstiftning kräver omfattande rättigheter att få uppgifter om genomförandet av program och användningen av medel. Innehållet i det utbetalande organets uppgifter fastställs på grundval av utkastet till EU:s horisontella förordning och de delegerade bestämmelser som preciserar den samt bestämmelserna om verkställighet av den förordningen. På befogenheterna och rättigheten att få uppgifter för det attesterande organ som förutsätts i EJFLU:s program tillämpas bestämmelserna i lagen om verkställighet av jordbruksstöd.

Lag om stödjande av landsbygdens utveckling

Den föreslagna lagen om stödjande av landsbygdens utveckling gäller den nationella lagstiftning som å ena sidan är nödvändig för användningen av finansiering från EJFLU till stöd som unionens lagstiftning antingen

direkt förutsätter eller som å andra sidan behövs för att komplettera unionens lagstiftning så att den kan verkställas nationellt. Å andra sidan innehåller lagen också de grundläggande bestämmelser som styr allokeringen av stödet på det ur nationell synvinkel sett mest ändamålsenliga sättet. Till en del hör detta samman också med genomförandet av de stödssystem baserade på unionens lagstiftning om statligt stöd som avses i artiklarna 107 – 109 i FEUF, med antingen unionens eller nationella medel.

I den föreslagna lagen ingår bestämmelser om sådana frågor som enligt 80 § 1 mom. i grundlagen ska föreskrivas genom lag. Trots att det i den föreslagna lagen ingår vissa bestämmelser som kan förefalla rätt öppna, måste dock unionens mycket omfattande och detaljerade lagstiftning beaktas vid tillämpningen av dem.

Det ovan nämnda inverkar också när man för lagsförslagets del bedömer användningen av bemyndigandet att utfärda förordningar enligt 80 § 1 mom. i grundlagen. Även om det finns gott om bemyndiganden att utfärda förordning i lagsförslagen gäller det oftast sådana förordningar av statsrådet genom vilka man i själva verket nationellt verkställer de krav som ställts på medlemsstaterna i kommissionens förordningar. En del av dem tas in i programmet för utveckling av landsbygden och de blir bindande för medlemsstaten då kommissionen genom sitt beslut har godkänt landsbygdsprogrammet. Till en del är det emellertid fråga om villkor som medlemsstaten förutsätts följa, men som kräver att en ansvarig myndighet anvisas i de nationella författningarna. Sådana är framför allt de åtgärder som förutsatts av dem som genomför programmet samt de preciseringar av stödvillkoren som sökanden måste visa sig uppfylla för att berättiga till stöd. Också stödförfarandet innehåller skeden som det är nödvändigt att föreskriva om genom förordning av statsrådet, för att stödet ska kunna beviljas och betalas med hjälp av tydliga processer och så att både de som söker och de som beviljar stöd ska veta vad som förväntas av dem i detta avseende. Också i dessa situationer har det föreslagits att själva grundläggande bestämmelsen om frågan ska ingå i lagarna.

I grundlagsutskottets utlåtandep Praxis (GrUU 47/2001 rd och GrUU 25/2005 rd) noteras att användningen av bemyndiganden som hänför sig till stödssystem i praktiken begränsas av såväl unionens lagstiftning om stöd som delvis finansieras med unionens medel och om statliga stöd som riksdagens beslut om anslagen i statsbudgeten, anslagens ändamål och andra budgetmotiveringar. När lagen om stöd för utveckling av landsbygden som föreslås bli upphävd behandlades i riksdagen ansåg grundlagsutskottet att bemyndigandena att utfärda förordning till största delen var tillräckligt precisa (GrUU 41/2006 rd). De bemyndiganden att utfärda närmare bestämmelser genom förordning av statsrådet som ingår i den föreslagna lagen motsvarar i huvudsak bemyndigandena enligt den gällande lagen eller innehåller liknanden preciseringar som i den gällande lagen. Det föreslagna bemyndigandet att genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärda bestämmelser om tekniska, ekonomiska och funktionella detaljer samt säkerhets- och miljörelaterade detaljer i fråga om bygginvesteringar inom ramen för åtgärder som ska stödjas motsvarar den gällande lagens bemyndigande att utfärda förordning av ministeriet. Också bemyndigandet av Landsbygdsverket att utfärda föreskrifter gäller samma typ av omständigheter av teknisk karaktär i fråga om ansökan om och beviljande av stöd som i den gällande lagen, dock breddade på så sätt att bemyndigandet att utfärda föreskrifter omfattar såväl skriftligt som elektroniskt förfarande. Bemyndigandena att utfärda föreskrifter följer ändå begränsningen i 80 § 2 mom. i grundlagen om att tillämpningsområdet ska vara exakt avgränsat och att reglernas betydelse i sak inte kräver att den sker genom lag eller förordning (GrUU 35/2005 rd, GrUU 48/2005 rd och GrUU 34/2012 rd). Enligt grundlagsutskottets utlåtandep Praxis har man i fråga om behörighet att meddela föreskrifter fäst uppmärksamhet vid föreskrifternas målgrupp samt innehåll. Särskilda skäl för att bemyndiga myndigheterna att utfärda rättsnormer har ansetts föreligga närmast när det är fråga om en sådan teknisk reglering av smärre detaljer som inte inbegriper prövningrätt i någon större utsträckning. Så är fallet i fråga om bemyndigandena att

meddela föreskrifter enligt lagförslaget. Utfärdandet av rättsnormer begränsas till förfaranden som tillämpas vid verkställandet av stödet till den del de inte ska regleras i lag eller genom statsrådets förordning. Det är dessutom fråga om Landsbygdsverkets uppgifter som utbetalande myndighet i fråga om stöd som delvis finansieras av unionen och som myndighet som ansvarar för verkställande av stöden.

Den föreslagna lagen innehåller ingen direkt rätt till stöd eftersom det för beviljandet av stöd alltid krävs att den myndighet som beviljar stödet disponerar över de medel som behövs. Därmed är det inte frågan om lagstadgad rätt till stöd alltid när de allmänna förutsättningarna för beviljande av stödet uppfylls. Vid beviljandet av stöd måste dessutom tas hänsyn till bestämmelserna om val av projekt på basis av urvalskriterier enligt artikel 49 i utkastet till EU:s nya landsbygdsförordning. Med detta avses att de projekt som uppfyller förutsättningarna för stöd placeras i prioritetsordning på basis av urvalskriterier. Ansökningarna kan inte finansieras i ansökningsordning, utan i enlighet med genuina val av de sökande som genomför programmet på bästa sätt. Inom dessa gränser ska de sökande ändå behandlas jämlikt enligt 6 § i grundlagen. I den föreslagna lagen ingår bara en bestämmelse som direkt hör samman med den sökandes person och som begränsar beviljandet av stöd. Av en fysisk person som sökande krävs att denne är myndig. Begränsningen har betraktats som nödvändig eftersom enbart mottagandet av stöd för med sig skyldigheter som det inte kan anses vara ändamålsenligt att ålägga en minderårig. Motsvarande begränsning ingår redan i den gällande lagen. Däremot är avsikten att slopa den övre åldersgränsen varvid också äldre personer än nu kunde använda sig av stödssystemen. I grundlagsutskottets utlåtanden har fastställandet av åldersgränser inte i alla situationer ansetts strida mot grundlagen. Grundlagens 6 § stipulerar att ingen utan godtagbart skäl får särbehandlas på grund av ålder eller av någon annan orsak som gäller hans eller hennes person. I sin praxis har utskottet ändå brukat anse att jämlikhetsprincipen inte får innebära stränga gränser för lagstiftarens prövning när en lagstiftning som avspeglar

den rådande samhällsutvecklingen eftersträvas (GrUU 18/2006 rd).

I den föreslagna lagen ingår bestämmelser om stötagares upplysningsskyldighet, tillåtelse till inspektion och biträdande vid inspektion. Stötagaren är skyldig att utan dröjsmål meddela förändringar som gäller stötagarens ställning eller verksamhet eller den åtgärd som stöds och som kan inverka på förutsättningarna för betalning av stöd eller leda till återkrav av stöd. Stötagarens skyldighet att lämna uppgifter har således begränsats enbart till omständigheter som är av betydelse med tanke på utbetalning och återkrav av stöd. Här ska dock stötagarens skydd mot självinkriminering beaktas. Till denna del är den föreslagna lagen således exaktare än den gällande lagen. De närmare bestämmelserna om stöd samt villkoren i stödbeslutet ger stötagaren mycket exakt information om när han är skyldig att lämna myndigheten dessa uppgifter. På basis av dessa uppgifter har stötagaren möjlighet att bedöma följderna av sitt förfarande, om de uppgifter som krävts inte lämnas den myndighet som beviljat stödet (GrUU 15/2002 rd).

I 10 § 1 mom. i grundlagen sägs att närmare bestämmelser om skydd för personuppgifter utfärdas genom lag. Grundlagsutskottet (GrUU 25/2005 rd och GrUU 30/2005 rd) har ansett det vara viktigt i sammanhanget att det i fråga om register som innehåller personuppgifter utfärdas bestämmelser om innehållet i registren, tillåtna användningsändamål, utlämnande, förvaringstiden för uppgifterna och den registrerades rättsskydd. Regleringen av dessa faktorer på lagnivå ska vara omfattande och detaljerad. I denna proposition föreslås bestämmelser om ett informationssystem för övervakning. Bestämmelserna bygger till en del på lagstiftningen om EU:s kommande programperiod och den skyldighet att föra register som åläggs medlemsstaten och gäller både stöd som delfinansieras av EU och nationella stöd som beviljas som statligt stöd. I den föreslagna lagen föreskrivs om informationssystemets användningsändamål. Informationssystemet ska bestå av flera register som upprättas för ändamålet. Registren är sådana delregister inom landsbygdsnäringsregistret som avses i lagen

om landsbygdsnäringsregistret. I den nämnda lagen föreskrivs om förande och användning av registren. I propositionen ingår dessutom bestämmelser om de lokala aktionsgruppernas rätt att använda registret i den omfattning som krävs för skötseln av deras uppgifter. Med användning avses möjligheten att bläddra bland uppgifterna med hjälp av en teknisk anslutning. Informationssystemet för övervakning ska innehålla personuppgifter, som specificeras i den föreslagna bestämmelsen. I lagförslaget föreskrivs också om uppgifternas offentlighet, utlämnande av uppgifter, den registrerades rätt till insyn, tiden för förvaring av uppgifterna, rättelse av uppgifterna och avförande av uppgifter. Det som har ändrats jämfört med den gällande lagen är att registeruppgifterna i syfte att uppfylla förpliktelseerna i EU:s lagstiftning också ska användas för att offentliggöra vissa uppgifter om stöd och stödtagare på den webbsida som medlemsstaten har upprättat för ändamålet. Denna skyldighet att offentliggöra och dess omfattning ingår som sådan i EU:s lagstiftning som medlemsstaten måste följa.

I propositionen ingår en bestämmelse om jord- och skogsbruksministeriets, Landsbygdsverkets samt arbetskrafts- och näringscentralernas rätt att trots sekretessbestämmelserna av andra myndigheter eller aktörer som utför offentliga uppdrag få sådana uppgifter som är nödvändiga för behandlingen av ärenden som gäller stöd. Sådana uppgifter är enligt propositionen uppgifter om sökanden eller stödtagaren, dennes ekonomiska ställning och affärs- eller yrkesverksamhet, finansiering som beviljats av offentliga medel eller uppgifter om andra förhållanden som är av betydelse med tanke på stödet. Inom grundlagsutskottets utlåtandep Praxis (GrUU 30/2005 rd och GrUU 37/2005 rd) har det ansetts att en bestämmelse av det slag som nämns ovan inte är problematisk med tanke på grundlagen, om inte rätten att få uppgifter utvidgas i onödan och om rätten begränsas till att omfatta enbart nödvändiga uppgifter. I den föreslagna lagen föreskrivs på motsvarande sätt om jord- och skogsbruksministeriets, Landsbygdsverkets samt arbetskrafts- och näringscentralernas rätt att utan hinder av sekretessbestämmelserna till andra myndigheter eller aktörer som sköter offentliga upp-

drag eller institutioner inom Europeiska gemenskapen överlämna sådana uppgifter om stödtagare som erhållits vid skötseln av uppgifter enligt den föreslagna lagen. Rätten att lämna ut uppgifter begränsas till uppgifter som är nödvändiga för att inspektionsuppdrag enligt lagen ska kunna utföras eller för att övervaka att unionens lagstiftning är iakttagit. I bägge fallen ska uppgifterna inte få användas för andra ändamål än det ändamål för vilket de har begärts.

I 124 § i grundlagen bestäms om överföring av förvaltningsuppgifter på andra än myndigheter. Förvaltningsuppgifter kan anförtros andra än myndigheter endast genom lag eller med stöd av lag, om det behövs för en ändamålsenlig skötsel av uppgifterna. Uppgifter som innebär betydande utövning av offentlig makt får dock inte ges andra än myndigheter. I den föreslagna lagen ingår bestämmelser som handlar om sådan överföring av förvaltningsuppgifter som avses ovan. För lokala aktionsgrupper bestäms om vissa uppgifter i anslutning till beviljande av stöd. Beslut om en stödansökan fattas fortfarande av en myndighet, vilket motsvarar nuvarande praxis.

I lagförslaget ingår en bestämmelse enligt vilken en utomstående revisor eller revisionsammanslutning ska kunna anlitas för att inspektionsuppdraget ska kunna skötas på ett lämpligt sätt. Bestämmelsen inklusive begränsningar är jämförbar med motsvarande bestämmelse i den gällande lagen. Regeringspropositionen om den gällande lagen har varit under behandling av grundlagsutskottet (GrUU 41/2006 rd).

I propositionen föreslås också bestämmelser om innehållet i och omfattningen av myndigheternas inspektionsrätt. Inspektionsrätten har begränsats till att gälla övervakning av att förutsättningarna och villkoren för beviljande, utbetalning och användning av stöd iakttas. Det föreslås att inspektionsobjekten ska avgränsas så att i den omfattning som tillsynsuppdraget kräver ska en inspektion kunna gälla byggnader, lokaler, omständigheter, informationssystem och handlingar som är betydelsefulla med hänsyn till den åtgärd som stöds och användningen av stöd. Inspektion ska dock inte få utföras i lokaler som omfattas av hemfriden (GrUU 48/2001

rd och GrUU 5/2013 rd). I den föreslagna lagens bestämmelser om inspektion ingår ett krav på att bland annat förvaltningslagen och språklagarna ska iakttas vid utförandet av inspektion, i syfte att säkerställa god förvaltningspraxis.

Inspektionen ska utföras av myndigheter, bortsett från det attesterande organ enligt den föreslagna programförvaltningslagen som också kan vara en privat revisionsammanslutning. I praktiken har ingen myndighet valts till uppgiften, utan det attesterande organet har alltid varit en revisionsammanslutning. Under den nya fondperioden har det attesterande organets uppgifter enligt utkastet till EU:s horisontella förordning breddats så att antalet inspektioner på plats som myndigheterna utför kan minskas om det attesterande organet också verifierar ett bestämt antal utförda inspektioner. Det attesterande organet utför då ingen egentlig inspektion på eget initiativ, utan inspekterar ett av myndigheten redan granskat objekt på nytt för att säkerställa att inspektionsresultaten är korrekta. Det är troligt att en representant för myndigheten också då medverkar vid inspektionen.

Det attesterande organets medverkan i inspektionen har därmed också en annorlunda karaktär. Organet inspekterar inte stödtagarens verksamhet, utan bedömer myndighetens verksamhet då den utför inspektion. På motsvarande sätt bedömer det attesterande organet den stödbeviljande myndighetens verksamhet till alla delar då organet ger ett yttrande om revisionen och om godtagbarheten för de utgifter som ingått i bokföringen. Med andra ord är det frågan om att kontrollera verksamheten i samband med bokföringen som ett led i revisionen. Därmed kan man anse att uppgiften inte gäller en betydande utövning av offentlig makt enligt 124 § i grundlagen, utan skötsel av en offentlig uppgift som genom lag kan åläggas också andra

än myndigheter. För verifiering av att EU:s medel har förvaltats på lämpligt sätt har det använts en konkurrensutsatt privat revisionsammanslutning under hela den tid Finland varit medlem i EU. Situationen har framgått också av regeringspropositionerna som gäller lagstiftningen om jordbrukets stödssystem och hittills har situationen inte ansetts vara problematisk ur grundlagssynpunkt.

I lagförslaget föreskrivs om närings-, trafik- och miljöcentralens rätt att tillsätta en styrgrupp som stöd för genomförandet av ett projekt. Frågan har ur grundlagssynpunkt behandlats i detaljmotiveringen till 29 § i den föreslagna lagen.

I förslaget till lag om stödjande av landsbygdens utveckling ingår en ikraftträdelsebestämmelse enligt vilken lagen med undantag av dess 65 § träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms separat genom förordning av statsrådet. Så kan man enligt 79 § 3 mom. i grundlagen göra om det finns särskilda skäl för det. Som särskilt skäl har i grundlagsutskottets utlåtandepraxis ansetts att tidpunkten för lagens ikraftträdande är bunden vid när Europeiska unionens lagstiftning träder i kraft (GrUU 18/2006 rd). Stöden i lagförslaget är till sin godtagbarhet med hänsyn till gemenskapens lagstiftning bundna dels till kommissionens beslut om godkännande av programmet för utveckling av landsbygden, dels till den lagstiftning om EJFLU och statliga stöd som tillämpas under den kommande programperioden 2007—2013, och vars beredning ännu inte är slutförd.

Vid beredningen av propositionen har man strävat efter att beakta de grundlagstryggade rättigheterna. Utifrån dessa utgångspunkter anses att lagförslaget kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

1.

Lag**om förvaltning av utvecklingsprogrammen för landsbygden**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde på utarbetande, genomförande, utvärdering och övervakning av program som hänför sig till utveckling av näringsverksamheten på landsbygden, förbättring av gårdsbrukens konkurrenskraft, främjande av ett hållbart nyttjande av förnybara naturtillgångar och förbättring av boendemiljön på landsbygden samt till annan motsvarande utveckling av landsbygden.

2 §

Förhållandet till Europeiska unionens lagstiftning

Denna lag tillämpas på utarbetande, genomförande, utvärdering och övervakning av program som helt eller delvis finansieras av Europeiska unionen, om inte något annat följer av Europeiska unionens lagstiftning eller av någon annan lag. Denna lag tillämpas inte på program som finansieras via Europeiska garantifonden för jordbruket, Europeiska havs- och fiskerifonden, Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden eller Sammanhållningsfonden.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) program de program för landsbygdsutveckling som finansieras antingen med Europeiska unionens medel och nationella medel eller uteslutande med nationella medel eller uteslutande med Europeiska unionens medel,

2) *förordningen om allmänna bestämmelser* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr /2013 om gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och Europeiska havs- och fiskerifonden som omfattas av den gemensamma strategiska ramen, om allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och Sammanhållningsfonden samt om upphävande av förordning (EG) nr 1083/2006,

3) *den horisontella förordningen* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr /2013 om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken,

4) *landsbygdsförordningen* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr /2013 om stöd till landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU),

5) *lokal aktionsgrupp* en av jord- och skogsbruksministeriet godkänd intressegrupp som avses i artikel 28 i förordningen om allmänna bestämmelser och som består av de aktörer som deltar i den lokala landsbygdsutvecklingen.

2 kap.

Programarbete

4 §

Godkännande och ändring av program

Statsrådet beslutar om godkännandet av programförslag som finansieras med Europeiska unionens medel innan förslaget sänds till Europeiska kommissionen. Program som finansieras uteslutande med nationella medel godkänns av statsrådet.

Vid ändring av program ska bestämmelserna om godkännande av program i 1 mom. iakttas. Jord- och skogsbruksministeriet ska dock fatta beslut som gäller ändringar av ringa betydelse samt beslut om sändande av programförslag.

5 §

Regionala planer för utveckling av landsbygden

Regionala planer för utveckling av landsbygden ska utarbetas för uppsättning av regionala mål och beredning av åtgärder beträffande dem. Närings-, trafik- och miljöcentralerna svarar för utarbetandet av de regionala utvecklingsplanerna inom sina verksamhetsområden.

Den regionala utvecklingsplanen ska innehålla den regionala utvecklingsstrategin, prioriteringar som stöder genomförandet och urvalskriterier. Närmare bestämmelser om de regionala utvecklingsplanernas innehåll och struktur samt om förfarandet när planerna utarbetas eller ändras får utfärdas genom förordning av statsrådet.

6 §

Lokala utvecklingsstrategier

Lokala utvecklingsstrategier för landsbygden ska utarbetas för uppsättning av lokala mål och beredning av åtgärder beträffande dem. Lokala intressegrupper som uppfyller kraven enligt 16 § 2 mom. svarar för utarbetandet av utvecklingsstrategierna.

Närmare bestämmelser om förfarandet vid utarbetande, ändring och val av lokala utvecklingsstrategier samt om strategiernas innehåll och struktur får utfärdas genom förordning av statsrådet.

7 §

Samarbete

Program, regionala utvecklingsplaner och lokala utvecklingsstrategier ska utarbetas i samarbete med de aktörer som är viktiga med tanke på landsbygdsutvecklingen. Om utvecklingsåtgärderna gäller andra ministeriers än jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde ska programmen utarbetas i samarbete med dessa ministerier. Jord- och skogsbruksministeriet deltar i utarbetandet av det partnerskapsavtal som avses i artikel 5 i förordningen om allmänna bestämmelser.

Jord- och skogsbruksministeriet svarar för att programmen samordnas med de övriga programmen och finansieringsinstrumenten. Närings-, trafik- och miljöcentralerna ser till att den regionala planen för utveckling av landsbygden och genomförandet av de regionala åtgärder som ingår i programmet samordnas med övriga program och utvecklingsåtgärder som genomförs i regionen. För samordningen av de lokala utvecklingsstrategierna svarar de lokala intressegrupper som avses i 6 § 1 mom. i samarbete med regionens närings-, trafik- och miljöcentral.

Närmare bestämmelser om de aktörer som avses i 1 mom., om samarbetet vid skötseln av uppgifter enligt denna lag samt om sam-

ordning av program, planer och strategier får utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 kap.

Myndigheter och andra organ

8 §

Jord- och skogsbruksministeriets uppgifter

Jord- och skogsbruksministeriet

1) svarar för beredningen av program och av de strategier som ingår i dem samt för beredningen av ändringar i programmen och strategierna,

2) planerar användningen av programmedlen, bereder fördelningen av medlen och anvisar medel till de aktörer som sköter uppgifter enligt denna lag,

3) övervakar tillsammans med den övervakningskommitté som avses i 14 § kvaliteten på genomförandet av programmen samt följer utfallet och verkningarna av programmen,

4) gör eller låter göra de utvärderingar som behövs för genomförandet av program och som förutsätts i Europeiska unionens lagstiftning,

5) svarar för styrningen när de regionala planerna för landsbygdens utveckling och de lokala utvecklingsstrategierna utarbetas,

6) godkänner lokala aktionsgrupper,

7) godkänner de innovationsgrupper för landsbygden som avses i 5 § 30 punkten i lagen om stödjande av landsbygdens utveckling (/).

Närmare bestämmelser om förutsättningarna för godkännande av de lokala aktionsgrupperna och innovationsgrupperna för landsbygden samt om förfarandet i samband med godkännandet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

9 §

Landsbygdsverkets uppgifter

Landsbygdsverket svarar för planeringen, utvecklingen och övervakningen av verkstäl-

ligheten av program samt för utbetalningen av medel och för en tillräcklig kontroll av användningen av medel. Landsbygdsverket leder och övervakar de förmedlande organ som avses i 10 § och de lokala aktionsgrupperna när de sköter uppgifter som gäller verkställigheten av program. Landsbygdsverket kan dessutom sköta uppgifter som gäller verkställigheten av program i enlighet med vad som särskilt föreskrivs i lag.

10 §

Förmedlande organ

Förmedlande organ enligt 5 § 29 punkten i lagen om stödjande av landsbygdens utveckling är närings-, trafik- och miljöcentralerna och kommunernas landsbygdsnäringsmyndigheter.

Det förmedlande organet svarar inom sitt verksamhetsområde för de uppgifter som gäller beviljande, utbetalning och övervakning av stöd i enlighet med vad som särskilt föreskrivs i lag.

11 §

Förvaltningsmyndighet

Jord- och skogsbruksministeriet är i artikel 73 i landsbygdsförordningen avsedd förvaltningsmyndighet. Förvaltningsmyndigheten svarar för programförvaltningen och sköter de uppgifter som åligger förvaltningsmyndigheten enligt Europeiska unionens lagstiftning eller denna lag.

12 §

Utbetalande organ

Jord- och skogsbruksministeriet utser i enlighet med artikel 64 i förordningen om allmänna bestämmelser en myndighet inom sitt förvaltningsområde till utbetalande organ enligt artikel 7 i den horisontella förordningen. Det utbetalande organet svarar för de uppgifter som ålagts det i Europeiska unionens lagstiftning under iakttagande av principerna för oklanderlig medelsförvaltning. Det utbeta-

lande organet styr och övervakar de förmedlande organen när dessa sköter uppgifter som hör till det utbetalande organets ansvar.

13 §

Attesterande organ

På utseende av det attesterande organ som avses i artikel 9 i den horisontella förordningen samt på organets uppgifter och befogenheter tillämpas bestämmelserna om attesterande organ i lagen om verkställighet av jordbruksstöd (192/2013).

14 §

Övervakningskommitté

Bestämmelser om sammansättningen av, ledamöterna i och uppgifterna för den övervakningskommitté som avses i artikel 41 i förordningen om allmänna bestämmelser finns i Europeiska unionens lagstiftning. Statsrådet tillsätter övervakningskommittén och utfärdar närmare bestämmelser om dess sammansättning. Jord- och skogsbruksministeriet beslutar om utnämning av en ledamot i kommittén istället för en ledamot som har avgått.

Övervakningskommittén ska utarbeta en arbetsordning, som jord- och skogsbruksministeriet fastställer. Kommittén ska i sitt beslutsfattande eftersträva enhällighet. Om ett enhälligt beslut inte kan fattas blir den mening gällande som har omfattats av minst två tredjedelar.

Bestämmelser om det förfarande som övervakningskommittén iakttar när den sköter sina lagbestämda uppgifter finns i förvaltningslagen (434/2003), språklagen (423/2003), samiska språklagen (1086/2003), lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) och lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003). På dem som deltar i kommitténs beslutsfattande tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de sköter uppgifter som föreskrivits för övervakningskommittén. Bestämmelser om ska-

deståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

15 §

Landsbygdsnätverket

De uppgifter som avses i artikel 55 i landsbygdsförordningen sköts av det landsbygdsnätverk som avses i nämnda artikel. Närmare bestämmelser om det organ som svarar för landsbygdsnätverkets verksamhet, om styrningen av verksamheten samt om innehållet i och förfarandet för godkännande av verksamhetsplaner och verksamhetsberättelser utfärdas genom förordning av statsrådet.

16 §

Lokala aktionsgrupper

De lokala aktionsgrupperna svarar för skötseln av de uppgifter som avses i artikel 30 i förordningen om allmänna bestämmelser och deltar i skötseln av de uppgifter som avses i artikel 42 i landsbygdsförordningen enligt vad som särskilt bestäms i lag.

En lokal aktionsgrupp kan vara en registrerad förening eller ett andelslag som har tillräckliga verksamhetsmässiga, ekonomiska och administrativa förutsättningar för att sköta de uppgifter som lokala aktionsgrupper har. Medlemmarna i en lokal aktionsgrupp ska bestå av en bred representation av olika lokala aktörer på verksamhetsområdet, och verksamheten i aktionsgruppen ska vara öppen för alla. Åtminstone de myndigheter och föreningar som är viktiga med tanke på den lokala landsbygdsutvecklingen samt invånarna i det område där den lokala utvecklingsstrategin genomförs ska vara företrädare i den lokala aktionsgruppen. I styrelsen för en lokal aktionsgrupp ska företrädare för verksamhetsområdets kommuner, privaträttsliga sammanslutningar eller stiftelser samt företrädare för lokalbefolkningen vara jämlikt representerade.

Bestämmelser om det förfarande som de lokala aktionsgrupperna ska iaktta när de

sköter sina lagbestämda uppgifter finns i förvaltningslagen, språklagen, samiska språklagen, lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet och lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet. På dem som deltar i en lokal aktionsgrupps beslutsfattande och på dem som är anställda vid aktionsgruppen tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de sköter uppgifter som föreskrivits för en lokal aktionsgrupp. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen.

4 kap.

Särskilda bestämmelser

17 §

Information om program

Om programmets möjligheter och effekter ska omfattande information ges i den region där programmet genomförs. Jord- och skogsbruksministeriet, Landsbygdsverket och landsbygdsnätverket svarar för den riksomfattande informationen. De förmedlande organen och de lokala aktionsgrupperna svarar för informationen inom sina verksamhetsområden.

18 §

Skyldighet att lämna uppgifter

Det förmedlande organet och de lokala aktionsgrupperna ska trots sekretessbestämmelserna ge jord- och skogsbruksministeriet, Landsbygdsverket och det utbetalande organet alla upplysningar som är nödvändiga för

skötseln av de uppgifter som avses i denna lag.

19 §

Finansiering från Europeiska unionen

Europeiska unionens finansiella bidrag intäktsförs i statsbudgeten. Om programmets nationella finansieringsandel beviljas med medel från gårdsbrukets utvecklingsfond, intäktsförs Europeiska unionens finansiella bidrag till gårdsbrukets utvecklingsfond.

20 §

Ändringsökande

Ändring i jord- och skogsbruksministeriets beslut om godkännande av en lokal aktionsgrupp och en innovationsgrupp för landsbygden får sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

21 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .
Genom denna lag upphävs lagen om förvaltning av program som hänför sig till utveckling av landsbygden (532/2006). De bestämmelser som gällde vid denna lags ikraftträdande ska tillämpas på program vars genomförande har inletts före ikraftträdandet.

2.

Lag**om stödjande av landsbygdens utveckling**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens syften

Syftet med denna lag är att i enlighet med principerna för en hållbar utveckling modernisera och öka näringsverksamheten på landsbygden samt göra den mångsidigare, förbättra verksamhetsbetingelserna och konkurrenskraften för landsbygdsföretagen samt utveckla landsbygden som boende- och verksamhetsmiljö i syfte att förbättra välfärden, trivseln och verksamhetsmöjligheterna för dem som bor och är verksamma på landsbygden.

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på det stöd för utveckling av landsbygden som i enlighet med ett program som avses i 3 § 1 punkten i lagen om förvaltning av utvecklingsprogrammen för landsbygden (/), nedan *programförvaltningslagen*, finansieras med medel ur Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) eller Europeiska unionens övriga medel eller motsvarande nationella medel eller uteslutande med nationella medel eller uteslutande med Europeiska unionens medel.

Denna lag tillämpas dock inte på stöd eller ersättningar som beviljas den som bedriver jordbruk för produktionsverksamhet inom jordbruket, upphörande med verksamheten eller förbättrande av jordbrukets struktur, inte

heller på miljöstöd, kompensationsbidrag eller stöd eller ersättningar som motsvarar dem. Renhushållning betraktas då som jordbruk. Lagen tillämpas inte på stöd som finansieras med medel från Europeiska garantifonden för jordbruket, Europeiska havs- och fiskerifonden eller någon annan av de av Europeiska unionens fonder som anges i den allmänna förordning som avses i 3 § 2 punkten i programförvaltningslagen med undantag för EJFLU och inte heller på stöd som finansieras ur Europeiska unionens övriga finansieringsinstrument. Denna lag tillämpas inte heller på de riksomfattande forsknings- och utvecklingsprojekt som gäller landsbygden eller andra projekt som avses i lagen om finansiering av vissa program och projekt inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde samt av strukturfundsprojekt (/) och inte heller på projekt som avses i lagen om finansiering av forsknings- och utvecklingsprojekt som gäller jordbruk och livsmedelsekonomi samt landsbygden (1413/2011), vilka finansieras uteslutande med nationella medel och inte baserar sig på ett program enligt 3 § 1 mom. i programförvaltningslagen och inte heller på utvecklandet av servicen inom skoltområdet, om vilket det föreskrivs i 13 § i skoltlagen (253/1995).

Trots det som i 2 mom. föreskrivs om stöd för förbättrande av jordbrukets struktur ska denna lag dock tillämpas på iordningställande av jordbruksprodukter för försäljning, om inte sökandens inkomster från företagsverksamheten uppfyller det som föreskrivs om inkomster i eller med stöd av lagen om strukturstöd till jordbruket (1476/2007).

På stöd som främjar ett hållbart nyttjande av skogsbruksmark tillämpas vad som föreskrivs om finansiering av hållbart skogsbruk någon annanstans i lag eller med stöd av den.

3 §

Tillämpning i landskapet Åland

Denna lag tillämpas inte på program eller stöd som enligt 18 § i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) hör till landskapets lagstiftningsbehörighet.

4 §

Förhållandet till Europeiska unionens lagstiftning

Denna lag tillämpas på beviljande, betalning, övervakning, inspektion och återkrav av stöd som Europeiska unionen delvis eller helt finansierar, om inte något annat följer av Europeiska unionens lagstiftning.

I denna lag och med stöd av den kompletteras Europeiska unionens lagstiftning.

5 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *program* ett program enligt 3 § 1 punkten i programförvaltningslagen,

2) *finansiering från Europeiska unionen* medel som i Europeiska unionens budget beviljas ur Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (nedan EJFLU) för finansiering i Finland samt andra medel från Europeiska unionen som reserverats för stöd som avses i denna lag,

3) *statlig finansiering* medel som inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde i statsbudgeten anvisats för utveckling av landsbygden samt medel som anvisats i dispositionsplanen för gårdsbrukets utvecklingsfond,

4) *annan nationell offentlig finansiering* annan finansiering än den som avses i 3 punkten och som staten, en kommun eller något annat offentligrättsligt samfund anvisar för en åtgärd som ska stödjas samt en förmån eller prestation vars värde kan anges i pengar,

5) *offentlig finansiering* finansiering enligt 3 och 4 punkten och, om åtgärden finansieras med Europeiska unionens medel enligt 2

punkten, sådan finansiering från Europeiska unionen,

6) *privat finansiering* fysiska personers eller privaträttsliga sammanslutningars finansiering eller andra prestationer med ett värde som kan anges i pengar,

7) *total finansiering* offentlig och privat finansiering tillsammans,

8) *självfinansiering* sådana privata eller offentliga medel eller naturaprestationer som sökanden administrerar i sin vanliga verksamhet, av vilka sökanden utöver den offentliga finansiering som söks anvisar en del för genomförande av ett projekt i syfte att tillgodose projektets totala finansieringsbehov,

9) *stöd* bidrag som har beviljats eller beviljas av statens eller Europeiska unionens medel eller av både statens och Europeiska unionens medel,

10) *statligt stöd* stöd, finansiering eller annan förmån som avses i artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionsätt,

11) *stöd av mindre betydelse* stöd, finansiering och annan förmån som beviljas av en medlemsstat i Europeiska unionen och som avses i kommissionens förordning (EU) nr /2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionsätt på stöd av mindre betydelse,

12) *åtgärd som stöds* verksamhet eller projekt som har samband med främjande av företagsverksamhet och som stöd har sökts eller beviljats för,

13) *investering* uppförande, utvidgande, reparation eller förvärv av en byggnad, konstruktion eller anläggning samt annat förvärv av materiella eller immateriella anläggningstillgångar,

14) *utvecklingsprojekt* tidsmässigt begränsad utvecklingsverksamhet som baserar sig på en plan och vars huvudsakliga syfte inte är att skapa omedelbar ekonomisk fördel för stödtagaren,

15) *liten anskaffning* obetydliga anskaffningar av utrustning och anordningar som ingår i ett utvecklingsprojekt,

16) *temaprojekt* en lokal aktionsgrupps utvecklingsprojekt där man på temabasis samlar flera sammanslutningars verksamhet eller händelser till en helhet och stöder genomförandet av dem,

17) *lokal aktionsgrupp* en sammanslutning som avses i 2 § 8 punkten i programförvaltningslagen,

18) *lokal utvecklingsstrategi* sådana godkända lokala utvecklingsstrategier enligt 6 § i programförvaltningslagen som genomförs inom en lokal aktionsgrupps område,

19) *finansieringskvoten för en lokal aktionsgrupp* den finansiering som jord- och skogsbruksministeriet har anvisat för genomförandet av en lokal plan,

20) *lokalsamhälle* ett samhälle som bildas av dem som är bosatta inom ett geografiskt avgränsat område och som på basis av sitt läge och sin verksamhet utgör en egen helhet,

21) *företag* en fysisk person eller en sammanslutning som utövar eller börjar utöva ekonomisk verksamhet som sin näring,

22) *mikroföretag samt små och medelstora företag* företag som uppfyller definitionen av ett sådant företag i Europeiska kommissionens rekommendation om definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag (K(2003) 1422) eller en motsvarande definition i en rekommendation som ersätter den rekommendationen,

23) *gårdsbruksenhet* en sådan produktionsenhet som en jordbrukare leder och som används för bedrivande av jordbruk samt bildas av en eller flera fastigheter eller delar av fastigheter eller av en eller flera produktionsbyggnader jämte mark och som är funktionellt och ekonomiskt självständig och förvaltas som en helhet på grundval av ägande eller hyra,

24) *jordbrukare* en jordbrukare enligt 2 § 10 punkten i lagen om Europeiska unionens direktstöd till jordbruket (193/2013),

25) *jordbrukares familjemedlem* en person som avses i 2 § 12 punkten i den lag som avses i 24 punkten,

26) *jordbruk* åkerbruk, boskapsskötsel och annat hållande av produktionsdjur, växthusproduktion, trädgårds- och plantskoleodling, pälsdjursuppfödning, hästuppfödning, renhushållning, biodling, yrkesmässig jakt, bär- och svampplockning samt annan primärproduktion av sådana produkter som avses i bilaga I till fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

27) *jordbruksprodukt* en produkt som avses i bilaga I till fördraget om Europeiska unio-

nens funktionssätt, med undantag av fiskeri-produkter,

28) *förädling och saluföring av jordbruksprodukter* sådan behandling efter vilken produkten alltjämt är en jordbruksprodukt, samt utsläppande av produkten på marknaden, dock inte sådana på en gårdsbruksenhet vidtagna åtgärder som är nödvändiga för att bereda en primärprodukt för den första försäljningen och inte heller producentens första försäljning av jordbruksprodukten, om inte försäljningen sker i lokaler som enkom reserverats för detta ändamål,

29) *förmedlande organ* en myndighet som för en förvaltningsmyndighets eller ett attesterande organs räkning sköter uppgifter som gäller stödtagarna,

30) *innovationsgrupp för landsbygden* en grupp av flera olika offentligrättsliga samfund eller privaträttsliga sammanslutningar och vilken har till uppgift att genom gemensam verksamhet främja skapandet och ibruktandet av nya verksamhetssätt som baserar sig på jord- och skogsbruksforskning samt utvecklandet av innovationer och andra reformer inom jord- och skogsbruket och inom förädlingen, utsläppandet på marknaden och saluföringen av jord- och skogsbruksprodukter; förutom de ovan nämnda kan också fysiska personer som idkar näring höra till en innovationsgrupp.

2 kap.

Allmänna förutsättningar för beviljande av stöd

6 §

Stödandets syften

En förutsättning för att stöd ska beviljas är att den åtgärd som stöds sedd som en helhet främjar ett eller flera av de syften som anges i 1 §.

Om stödet beviljas av medel som är avsedda för genomförande av ett program, ska stödet dessutom främja de mål som ställts för det i programmet, den åtgärd som stöds genomförs inom programmets tillämpningsområde och nyttan av åtgärden riktas till detta område. Att nyttan i viss utsträck-

ning också riktas utanför programområdet utgör inget hinder för beviljande av stöd.

Genom stödet ska konsekvensen stärkas vid finansiering från Europeiska unionen med iakttagande av bestämmelserna om detta i lagstiftningen om utveckling av regionerna och förvaltning av strukturfondsverksamheten.

7 §

Finansiering av stödet

En förutsättning för att stöd ska beviljas är att den finansiering som behövs har anvisats i statsbudgeten eller i dispositionsplanen för gårdsbrukets utvecklingsfond.

Det förmedlande organet har till uppgift att försäkra sig om att medlen räcker till innan stödet beviljas eller betalas.

8 §

Stödtagare

Stödtagaren kan vara en fysisk person eller en privaträttslig eller offentligrättslig juridisk person.

Om stödtagaren är en fysisk person ska han eller hon ha fyllt 18 år när stödansökan blir anhängig.

Stödtagaren eller den person inom ett offentligrättsligt samfund som är ansvarig för genomförandet av den åtgärd som stöds ska vara verksam i en sådan näringsgren som hänför sig till den verksamhet som ska stödjas.

Stöd beviljas inte sökande som visat ha skapat förutsättningarna för att få stödet på ett konstlat sätt.

9 §

Verksamhet som stöds

Stöd kan beviljas så som föreskrivs nedan i denna lag för

1) utvidgning av gårdsbruksenhetens verksamhet så att den gäller även annat än jordbruk,

2) inledande eller utvidgning av verksamheten för ett företag på landsbygden som inte bedriver primärproduktion,

3) förbättrande av ett företags produktivitet och produktkvalitet samt för internationalisering av verksamheten,

4) verksamhet som stöder ett företags verksamhetsbetingelser och konkurrenskraft,

5) kompetensutveckling som tjänar landsbygdens livsduglighet och organiseringen av informationsförmedlingen,

6) förbättrande av boendemiljön i ett lokalsamhälle och främjande av gemensam verksamhet, deltagande och trivsel för dem som bor i samhället samt för annan motsvarande verksamhet som tjänar landsbygdsmiljön och de boendes allmänna välfärd,

7) utvecklande av tillgängligheten och småskalig infrastruktur på landsbygden,

8) generell utveckling av förutsättningarna för landsbygdsnäringsarna och deras mångsidighet och konkurrenskraft,

9) ökat samarbete mellan gårdsbruksenheter, andra företag, aktörer inom jord- och skogsbruket samt forskningsinstitutioner, rådgivningsorganisationer och andra sakkun-
nigorganisationer

10) säkerställande av ett effektivt genomförande och sund förvaltning av program.

När det gäller att främja samarbetet mellan företag får målet med verksamheten inte vara ett förfarande som strider mot konkurrenslagen (948/2011).

10 §

Godtagbara kostnader för en åtgärd som stöds

Stöd kan beviljas för nödvändiga och skäliga kostnader för en åtgärd som stöds enligt ett kostnadsförslag som godkänts av den myndighet som beviljar stödet.

Då stöd beviljas för kostnader som orsakas av ett utvecklingsprojekt dras de inkomster som direkt eller indirekt gäller projektet av från de stödberättigande kostnaderna.

Då investeringar understöds räknas också de allmänna kostnader som orsakas av planeringen av investeringen och andra allmänna kostnader för investeringen som godtagbara kostnader.

11 §

Behovet av stöd och plan för verksamhet som ska stödjas

En förutsättning för att stöd ska beviljas är att stödet är nödvändigt för den verksamhet som stödet avser. Dessutom krävs det att sökanden lägger fram en plan för den åtgärd som ska stödjas. Planen ska innehålla mål, åtgärder för att uppnå dem samt kriterier för bedömning av förverkligandet av dem, en uppskattning av tiden för förverkligandet, de totala kostnaderna och den totala finansieringen, en redogörelse för hur målet att nå en hållbar utveckling har beaktats vid genomförandet av åtgärden samt när det gäller en plan för stöd till företagsverksamhet en utredning av verksamhetens lönsamhet i enlighet med bestämmelserna i 19 §.

Av en plan som avser byggande ska dessutom på det sätt som bestäms närmare genom förordning av statsrådet framgå hur funktionell, lämplig och miljöanpassad bygginvesteringen är.

Bestämmelser om tekniska, ekonomiska och funktionella detaljer samt säkerhets- och miljörelaterade detaljer i fråga om bygginvesteringar inom ramen för åtgärder som ska stödjas med stöd av denna lag får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

12 §

Villkor som gäller stödets belopp

Stödet beviljas som en procentuell andel av de godtagbara kostnaderna för den åtgärd som stöds. I enlighet med Europeiska unionens lagstiftning kan stödet dock betalas i form av en engångsersättning. Täcker stödet inte helt de godtagbara kostnaderna för åtgärden, krävs av sökanden en utredning om hur kostnaderna kan täckas med självfinansiering.

Stöd kan inte beviljas till den del den offentliga finansieringens andel av de godtagbara kostnaderna för den åtgärd som stöds överstiger det i Europeiska unionens lagstiftning angivna maximibelopp för offentlig finansiering som kan beviljas för en åtgärd

som stöd. När det är fråga om stöd som baserar sig på ett program får den i stödet ingående offentliga finansieringen inte överskrida det maximibelopp för offentlig finansiering som anges i programmet. Finansiering som beviljas som statligt stöd får inte tillsammans med de offentliga medel eller förmåner som sökanden använt som självfinansiering överstiga maximibeloppet för statligt stöd.

Närmare bestämmelser om nivån och maximibeloppet för stöd som beviljas för olika åtgärder inom de gränser som ställs i Europeiska unionens lagstiftning och av de medel som avses i 7 § samt om stödets minimibelopp utfärdas genom förordning av statsrådet.

13 §

Stödformer

Den som ansöker om stöd ska som stöd ersätta stödberättigande kostnader välja

1) en engångsersättning för de godtagbara kostnaderna eller en del av dem, vilken kan betalas i flera poster, sammanlagt dock högst 100 000 euro,

2) en fast stödandel av alla stödberättigande kostnader eller av en del av dem, vilken baserar sig på en på förhand fastställd procentuell andel som gäller en eller flera kostnadsslag,

3) en andel som ska ersättas av de standardkostnader som på förhand fastställts för de godtagbara kostnaderna, eller

4) en ersättning för de faktiska godtagbara kostnaderna.

Stödformen kan vara sådan som avses i 1 mom. 1—3 punkten endast på de villkor som föreskrivs i Europeiska unionens lagstiftning.

Närmare bestämmelser om stödformer, grunderna för hur de bestäms, fastställandet av dem, användningsändamål och urvalsförfarandet samt de maximibelopp och maximandelar som ska tillämpas utfärdas genom förordning av statsrådet. Landsbygdsverket meddelar närmare föreskrifter om de utredningar som den som ansöker om stöd ska presentera som grund för användningen av en viss stödform samt om hur stödet beräknas utgående från dessa utredningar.

14 §

Inledande av en åtgärd som stöds samt uppvisande av tillstånd

En förutsättning för beviljande av stöd är att den verksamhet som stödet gäller inte har inletts innan ansökan har blivit anhängig. Åtgärder som ger upphov till allmänna kostnader för investeringen betraktas då inte som inledande av investeringen.

Om företagsstöd söks för annan verksamhet än iordningställande av jordbruksprodukter för försäljning eller saluföring eller förädling av jordbruksprodukter, beviljas stöd inte för åtgärder som inletts innan beslut meddelats. Om inledande av en åtgärd som stöds tillåts i Europeiska unionens lagstiftning på basis av ett preliminärt beslut om uppfyllande av förutsättningarna för stöd, jämföras det preliminära beslutet till denna del med ett slutligt beslut. Vid behov får bestämmelser utfärdas genom förordning av statsrådet om situationer där stöd kan beviljas för åtgärder som inletts innan beslut meddelats samt om preliminärt beslut som en förutsättning för inledande av åtgärder.

På inledande av utvecklingsprojekt tillämpas bestämmelserna i 2 mom., om det stöd som söks innehåller statligt stöd.

Förutsätter den åtgärd som stöds att tillstånd utverkas hos en myndighet, är det en förutsättning för beviljande av stöd att tillståndet visas upp.

Närmare bestämmelser om preliminära beslut och användandet av dem, om uppvisande av tillstånd och om när verksamheten anses ha inletts i fråga om olika åtgärder utfärdas genom förordning av statsrådet.

15 §

Överföring av stöd till någon annan för att användas för en åtgärd som stöds

Om inte något annat föreskrivs nedan, kan ett stöd delvis överföras till någon annan för att användas för den åtgärd som stöds. En förutsättning för beviljande av stöd är då att det med hänsyn till den åtgärd som stöds är ändamålsenligt att stödet överförs och att de

aktörer som genomför åtgärden i fråga uppfyller villkoren för stödtagare av stödet i fråga. Dessutom krävs det att stödtagaren genom avtal som ingås med dem som deltar i genomförandet av åtgärden säkerställer att villkoren för beviljande och betalning av stöd uppfylls samt att stöd villkoren iakttas, inbegripet en eventuell återbetalning av stöd och annan offentlig finansiering jämte räntor och administrativa påföljdsavgifter, samt myndighetens rätt att granska överföringsmottagarens verksamhet på motsvarande sätt som stödtagarens verksamhet. Stödtagaren ansvarar dock inför den myndighet som beviljar stödet för att villkoren uppfylls och, om stödet återkrävs, för återbetalning av stödet.

Sökanden ska även efter överföringen ha en väsentlig del av stödet till sitt eget förhållande.

Vad som i 1 mom. föreskrivs om möjligheten att överföra stöd till någon annan gäller inte stöd som beviljas för grundande av företag, om det inte är fråga om bolagisering av verksamhet som utövats av en fysisk person eller om ändring av en stödtagarsammanslutnings bolagsform. Ett villkor är att närings-, trafik- och miljöcentralen konstaterar att bolaget uppfyller förutsättningarna i 16 och 17 § och 19 § 1 mom. 1 och 2 punkten, och att bolaget fortsätter att genomföra en verksamhetsplan som avses i 19 § 1 mom. 3 punkten.

Med överföring av stödet avses inte sådan anskaffning som görs av sökanden.

Närmare bestämmelser om villkoren för överföring av stöd och om förfarandet i samband med överföringen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

16 §

Tillämpning av bestämmelserna och föreskrifterna om statligt stöd

Vid beviljande av stöd tillämpas det som i Europeiska unionens lagstiftning föreskrivs om förutsättningar och begränsningar för beviljande av statligt stöd samt, om stödet har godkänts av Europeiska kommissionen, det som bestäms i kommissionens beslut.

Om stöd beviljas som stöd av mindre betydelse, krävs för beviljande av stöd att sökanden lämnar stödmyndigheten en utredning

om det stöd av mindre betydelse som redan beviljats och betalats ut till sökanden samt att beloppet av detta stöd inte överstiger det maximibelopp för stöd av mindre betydelse som föreskrivs i Europeiska unionens lagstiftning. Om stöd beviljas för något annat ändamål än sökandens företagsverksamhet eller om stöd överförs på det sätt som avses i 15 §, är ett krav för beviljande av stöd att en motsvarande utredning lämnas separat för varje företag som är föremål för stödet eller som deltar i den åtgärd som stöds samt att stödbeloppet inte för något av de deltagande företagen överstiger maximibeloppet av stöd av mindre betydelse. Om det för uppföljning av det statliga stödet har upprättats ett centraliserat riksomfattande register, behöver man i regel inte uppvisa någon särskild utredning i fråga om de stöd som har beviljats efter det att den tid som bestäms i Europeiska unionens lagstiftning har löpt ut efter att registret inrättades.

Närmare bestämmelser om tillämpningen av Europeiska unionens lagstiftning om statligt stöd på stöd enligt denna lag och om förutsättningarna för beviljande av stöd av mindre betydelse utfärdas genom förordning av statsrådet. Vid behov får närmare bestämmelser om register över stöd av mindre betydelse utfärdas genom förordning av statsrådet

3 kap.

Förutsättningar för beviljande av företagsstöd för landsbygden

17 §

Mottagare av företagsstöd

Företagsstöd för landsbygden, nedan företagsstöd, kan i form av understöd beviljas

1) en jordbrukare eller en sådan familjemedlem till en jordbrukare som deltar i idkande av jordbruk på en gårdsbruksenhet och utvidgande av gårdsbruksenhetens verksamhet så att den gäller även annat än jordbruk (*jordbruksföretag*),

2) ett mikroföretag och ett litet företag för förädling och saluföring av jordbruksprodukter samt annan företagsverksamhet än jordbruk, och

3) medelstora företag för förädling och saluföring av jordbruksprodukter.

Stöd kan beviljas de företag som avses i 1 mom. och i vilka näringsidkaren är en fysisk person, ett öppet bolag, kommanditbolag, aktiebolag eller andelslag. Om jordbruk på en gårdsbruksenhet bedrivs av ett bolag eller andelslag så att en sådan person som avses i 1 mom. 1 punkten och som i egenskap av delägare eller medlem deltar i idkandet av jordbruk, kan stödet beviljas det bolag eller andelslag som idkar jordbruk.

Närmare bestämmelser om beviljande av företagsstöd för utvidgning av verksamhet som utövas av en jordbrukare eller en familjemedlem till en jordbrukare så att verksamheten gäller även annat än jordbruk utfärdas vid behov genom förordning av statsrådet.

18 §

Villkor som gäller mottagare av företagsstöd

Företagsstöd kan beviljas företag med verksamhetsställe i Finland och i fråga om stöd som baserar sig på ett program med verksamhetsställe inom programmets tillämpningsområde. Företag som utgör en sammanslutning ska ha hemort inom Europeiska unionen.

Företagsstöd kan beviljas företag som har förutsättningar att bedriva kontinuerligt lönsam verksamhet och som har tillräcklig yrkeskunskap för den företagsverksamhet som stödet avser. Ett villkor för att stöd ska beviljas är att företaget lägger fram utredningar om sin ekonomiska ställning samt om tillräcklig yrkeskunskap.

Den verksamhet som stöds ska antingen ensam eller tillsammans med primärproduktion eller annan företagsverksamhet som bedrivs av sökanden ge åtminstone en företagare eller arbetstagare som verkar inom företaget huvudsaklig utkomst.

När företagsstöd beviljas ett jordbruksföretag eller mikroföretag som utgör en sammanslutning är en förutsättning för stödet att

bestämmanderätten i sammanslutningen innehåller av en eller flera fysiska personer som uppfyller kraven i fråga om stödtagarens ålder och yrkeskunskap samt i fråga om jordbruksföretag kraven gällande idkande av jordbruk.

Närmare bestämmelser om grunderna för bedömning av tillräcklig yrkeskunskap i företaget, av företagets ekonomiska ställning och lönsamhet och av bestämmanderätten i företaget utfärdas genom förordning av statsrådet.

19 §

Åtgärder som stöds genom företagsstöd

Företagsstöd kan beviljas för åtgärder som främjar företagsverksamhet på landsbygden.

Stöd kan beviljas för grundande av ett nytt företag eller för utvidgning eller väsentlig ändring av ett verksamt företag. Stöd kan också beviljas för åtgärder som stärker företagets verksamhetsbetingelser.

Närmare bestämmelser om stödberättigande åtgärder samt om stödformen och maximibeloppet utfärdas genom förordning av statsrådet.

20 §

Allmänna förutsättningar för stödjande av företagsverksamhet

Förutsättningar för beviljande av företagsstöd är att

1) företagsverksamheten främjar målen i det program ur vilket stöd beviljas med anvisade medel,

2) beviljandet av stödet inte bedöms orsaka mer än ringa snedvridning av konkurrensen och verksamheten på marknaden i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller, om företaget endast är verksamt på lokal nivå, inom företagets verksamhetsområde,

3) företaget presenterar en genomförbar verksamhetsplan som innehåller ett kostnadsförslag för de planerade åtgärderna samt en utredning av verksamhetens karaktär, om-

fattning och betydelse för den som utövar närings- eller företagsverksamhet för att det ska kunna bedömas huruvida verksamheten är yrkesmässig och utövas som huvudsyssla.

Omfattningen av verksamhetsplanen ska anpassas till omfattningen av företagsverksamheten och de åtgärder som ska stödjas.

De åtgärder som ingår i verksamhetsplanen och som är nödvändiga för att planen ska kunna förverkligas godkänns genom ett beslut om beviljande av stöd.

Närmare bestämmelser om bedömningskriterierna för hur stödet snedvrider konkurrensen, verksamhetsplanens innehåll och varaktighet, kraven för hur planen ska följas och bedömningen av genomförandet av den åtgärd som ska stödjas utfärdas genom förordning av statsrådet utfärdas.

21 §

Stödberättigande kostnader

Stöd kan beviljas för följande kostnader som orsakas av åtgärder som stöds:

- 1) kostnader som är nödvändiga för grundande av ett företag,
- 2) investeringskostnader,
- 3) kostnader som inte anknyter till företagets normala affärsverksamhet i fråga om företag som utvidgar eller ändrar sin verksamhet.

Närmare bestämmelser om stödberättigande kostnader samt om tidpunkten när kostnaderna uppkommit utfärdas genom förordning av statsrådet.

22 §

Stödets minimibelopp

Stöd beviljas inte om stödets slutliga belopp enligt en bedömning utifrån de stödberättigande kostnaderna för den åtgärd som ska stödjas skulle bli mindre än det belopp som bestäms genom förordning av statsrådet.

4 kap.

Förutsättningar för beviljande av stöd för utvecklingsprojekt

23 §

Mottagare av stöd för utvecklingsprojekt samt verksamhet som stöds

Stöd för utvecklingsprojekt kan beviljas ofentligrättsliga samfund eller privaträttsliga sammanslutningar eller stiftelser för sådant utvecklingsarbete som avses i 9 § 1 mom. 5–9 punkten och som gäller verksamheten, allmännyttiga investeringar som tjänar de syften som ställs i 9 § 1 mom. 6 och 7 punkten samt planering och genomförande av investeringarna. Närmare bestämmelser om förutsättningarna för beviljande av stöd för utvecklingsprojekt och om stödtagarna utfärdas genom förordning av statsrådet.

24 §

Åtgärder som ingår i utvecklingsprojekt

Stöd för utvecklingsprojekt kan beviljas projekt som omfattar

- 1) åtgärder för att förbättra levnadsförhållandena och trivseln för dem som bor i det område som stödet riktar sig till,
- 2) åtgärder för allmänt främjande av näringsverksamheten i området,
- 3) åtgärder för att utreda och underlätta grundande av och verksamhetsbetingelserna för företag i området,
- 4) planering och organisering av utbildning och informationsförmedling,
- 5) åtgärder för att öka samarbetet mellan aktörerna inom jordbruksnäringen, livsmedelskedjan och skogsbruket samt andra aktörer som redan är verksamma och som inleder verksamhet i syfte att uppnå målen för utvecklandet av landsbygden,
- 6) allmännyttiga investeringar som tjänar syftena med de åtgärder som avses i 1 och 2 punkten.

Om stödet genom en bedömning enligt 16 § 1 mom. ska betraktas som statligt stöd,

kan stödet till denna del endast beviljas som stöd av mindre betydelse.

Stöd som avses i 1 mom. 4 punkten beviljas inte för ordnande av yrkesutbildning som leder till examen.

Med undantag för sådana allmännyttiga investeringar som avses i 1 mom. 6 punkten kan ett utvecklingsprojekt inte omfatta investeringar. En mindre anskaffning betraktas inte som en investering. En investering vars nytta direkt riktar sig till en konkurrensutsatt näringsbransch betraktas inte som allmännyttig.

Inkomsterna av den åtgärd som stöds ska beaktas som en faktor som minskar beloppet av stöd för utvecklingsprojekt. Som inkomster betraktas inte den självfinansiering som anges i planen för utvecklingsprojektet.

Närmare bestämmelser om verksamhet som stöds och om stödets maximibelopp utfärdas genom förordning av statsrådet.

25 §

Godtagbara kostnader för utvecklingsprojekt

Stöd för utvecklingsprojekt kan beviljas för kostnaderna för utvecklingsarbete samt ordnande av utbildning och informationsförmedling. Ett utvecklingsprojekt kan också omfatta kostnaderna för planeringen av projektet.

Kostnaderna för allmännyttiga investeringar kan också omfatta kostnader för byggande och planering av byggnadsarbetet. För markförvärv kan stöd beviljas endast när mark förvärvas i samband med en byggnad.

Närmare bestämmelser om godtagbara kostnader utfärdas genom förordning av statsrådet.

Bestämmelserna i 11 § 2 och 3 mom. tillämpas också på allmännyttiga investeringar.

26 §

Temaprojekt

Stöd för temaprojekt kan beviljas en lokal aktionsgrupp för verksamhet som avses i 9 § 1 mom. 5–7 punkten. Ett villkor för att stödet ska beviljas är att den lokala aktionsgruppen i enlighet med projektets gemensamma tema gör upp en plan som den

genomför tillsammans med de andra aktörerna som deltar i projektet. Den lokala aktionsgruppen ska genom ett öppet urvalsförfarande föra samman allmännyttiga utvecklingsprojekt enligt 24 § 1 mom. I punkten eller allmännyttiga investeringsprojekt som tjänar de syften som avses i nämnda punkt, med hjälp av vilka temaplanen genomförs samt samordna genomförandet av dem. Trots bestämmelserna i 15 § om villkoren för överföring av stöd, kan stöd för ett temaprojekt överföras till fullt belopp. Till övriga delar tillämpas på stöd för temaprojekt bestämmelserna om stöd för utvecklingsprojekt.

De stödberättigande kostnaderna för ett temaprojekt kan av särskilda skäl omfatta kostnaderna för sammanförande av projekt enligt 1 mom. eller för samarbete eller utbyte av erfarenheter.

Närmare bestämmelser om den verksamhet som stöds med stöd för temaprojekt, om förutsättningarna för att stöd ska beviljas, om de godtagbara kostnaderna samt om de särskilda skäl som avses i 2 mom. utfärdas genom förordning av statsrådet.

27 §

Förutsättningar och begränsningar för beviljande av stöd för utvecklingsprojekt

En förutsättning för beviljande av stöd för utvecklingsprojekt är att sökanden har tillräckliga ekonomiska och funktionella resurser för att genomföra åtgärden.

Projektstöd kan beviljas endast för en åtgärd som har givits formen av ett separat projekt som är fristående från sökandens normala verksamhet och som fortgår högst tre år eller av särskilda skäl högst fem år.

Ett villkor för beviljande av stödet är att sökanden presenterar en projektplan och att resultaten av projektet allmänt kan tillgodogöras.

Stöd beviljas inte om stödets slutliga belopp enligt en bedömning utifrån de stödberättigande kostnaderna för den åtgärd som ska stödjas skulle bli mindre än det minimibelopp som bestäms genom förordning av statsrådet.

Närmare bestämmelser om de grunder som används vid bedömningen av de förutsätt-

ningar som anges i 2 och 3 mom. får utfärdas genom förordning av statsrådet.

28 §

Projektplan

En plan för ett utvecklingsprojekt (*projektplan*) ska utöver vad som föreskrivs i 11 § innehålla uppgifter om hur projektet genomförs, vem som genomför projektet, specificering av kostnaderna, stödets andel av den totala finansieringen, stödform, hur den självfinansiering som krävs genomförs samt förbindelsen till det program ur vilket projektet ska finansieras, projektets konsekvenser och resultat samt andra faktorer som är nödvändiga för att ansökan ska kunna avgöras. Om självfinansieringen omfattar privat finansiering, ska dess andel specificeras.

Projektplanen ska innehålla en redogörelse för hur man vid förberedelserna för projektet har beaktat resultaten av projekt som tidigare finansierats med offentlig finansiering genom stöd för motsvarande verksamhet eller verksamhet som nära anknyter till den verksamheten. Dessutom ska det i projektplanen redogöras för hur den verksamhet som projektet resulterar i fortsätter efter att projektet avslutats, om inte detta på grund av verksamhetens karaktär är uppenbart onödigt.

Närmare bestämmelser om de uppgifter som ska lämnas i projektplanen och vid behov om hur de ska anges utfärdas genom förordning av statsrådet.

29 §

Styrgrupp

En styrgrupp kan tillsättas för att följa genomförandet av ett utvecklingsprojekt, om detta är motiverat med beaktande av projektets omfattning och konsekvenser. Styrgruppen deltar inte i bedömningen av stödtagaren, det projekt som stöds, genomförandet av projektet eller finansieringen av projektet när stöd beviljas eller därefter. Stödtagaren ansvarar ensam för genomförandet av projektet.

Den myndighet som beviljar stöd beslutar om tillsättande av en styrgrupp. I styrgruppen ska, utöver den myndighet som beviljar stö-

det, finnas representanter för övriga viktiga offentliga aktörer som deltar i finansieringen av projektet samt sakkunniga. Med undantag av representanten för den myndighet som beviljat stödet utses styrgruppens medlemmar av stödtagaren.

Styrgruppen ger på basis av uppgifter från stödtagaren den som beviljar stödet en redogörelse för hur projektet framskrider. På styrgruppens verksamhet tillämpas förvaltningslagen (434/2003), språklagen (423/2003), samiska språklagen (1086/2003), lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) och lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003). På de personer som deltar i de uppgifter för styrgruppen som nämns i beslutet om att tillsätta en styrgrupp tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de sköter uppgifter som åligger styrgruppen.

Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

Stödtagaren kan tillåta att också andra personer än representanterna för de offentliga finansörerna samt enskilda sakkunniga deltar i styrgruppens möten. Dessa personer deltar inte i de uppgifter för styrgruppen som nämns i beslutet om att tillsätta gruppen men den myndighet som beviljat stödet ska underlättas om sådana aktörer och personer.

Närmare bestämmelser om tillsättande av styrgrupper samt om förfarandet vid tillsättandet och om styrgruppens uppgifter får utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 kap.

Stöd villkor

30 §

Tiden för genomförande av åtgärder

En åtgärd som stöds med företagsstöd ska i sin helhet genomföras inom två år från det att stödet beviljats. En kortare tidsfrist kan emellertid bestämmas för genomförande av åtgärden om det är motiverat med tanke på företagsverksamhetens karaktär eller det sätt åt-

gården ska genomföras på eller om det krävs på grund av sådana begränsningar gällande finansiering från Europeiska unionen eller statlig finansiering som tillämpas på beviljandet av stödet.

Åtgärder för vilka stöd för utvecklingsprojekt har beviljats ska i sin helhet genomföras inom den tid som avses i 27 § 2 mom.

Närings-, trafik- och miljöcentralen kan på ansökan förlänga den tidsfrist som avses i 1 och 2 mom., om ansökan har gjorts innan tidsfristen löper ut. Tidsfristen kan förlängas av godtagbara skäl som inte var kända när beslutet om tidsfristen fattades. Man kan låta bli att förlänga tidsfristen om de medel av vilka stödet beviljats eller andra medel inte är disponibla efter den tidsfrist som godkänts för betalning av stödet.

Tidsfristen kan förlängas två gånger för högst ett år i sänder. Tiden för genomförande av ett utvecklingsprojekt i dess helhet får emellertid vara högst sex år.

Närmare bestämmelser om den tidsfrist som bestäms för genomförande av åtgärder som stöds samt om villkoren för förlängning av tidsfristen utfärdas genom förordning av statsrådet.

31 §

Villkor för användning av stöd

På användning av stöd för köp av varor och tjänster samt för upplåtande på entreprenad tillämpas lagen om offentlig upphandling (348/2007). Stödtagaren ska lägga fram en utredning om att köpet skett på det sätt som krävs i nämnda lagstiftning.

Den verksamhet som är föremål för stödet får inte läggas ned eller inskränkas väsentligt före utgången av den tidsfrist som anges i Europeiska unionens lagstiftning som gäller det stöd som beviljats.

Objektet för den investering som stöds får inte permanent och inte heller i betydande grad användas för annat än sådan verksamhet eller sådant utvecklingsarbete som stödet avser före utgången av den tidsfrist som anges i Europeiska unionens lagstiftning som gäller det stöd som beviljats.

Om den verksamhet eller ägande- eller besittningsrätten till den investering som stöds

överläts till någon annan före utgången av tidsfristen, ska stödtagaren före överlåtelsen utverka närings-, trafik- och miljöcentralens tillstånd till detta. För att tillstånd ska beviljas krävs det att mottagaren uppfyller förutsättningarna för beviljande av stöd och att karaktären av den företagsverksamhet eller det utvecklingsarbete som är föremål för stödet inte förändras väsentligt.

Om förutsättningarna för beviljande av stöd uppfylls och en del av stödet är obetalt, kan det resterande stödet samtidigt överföras för betalning till den som stödet överförs till.

Som en överlåtelse enligt 4 mom. betraktas inte att objektet för den investering som stöds eller den företagsverksamhet som är föremål för stödet övergår genom arv eller generationsväxling.

Närmare bestämmelser om beviljande av tillstånd och överföring av obetalt stöd utfärdas vid behov genom förordning av statsrådet. Närmare bestämmelser om den bestående karaktären hos den verksamhet och den investering som stöds samt vid behov om den tidsfrist som gäller detta, om inte bestämmelser om saken finns i Europeiska unionens lagstiftning, utfärdas också genom förordning av statsrådet.

32 §

Bokföringsskyldighet

Stödtagaren ska föra bok över den åtgärd som stöds. Bokföringen ska ordnas så att den är en del av stödtagarens bokföring enligt bokföringslagen (1336/1997). Om 2 kap. i lagen om statsbudgeten (423/1988) tillämpas på stödtagaren ska nämnda kapitel och god bokföringssed iakttas, så att bokföringen över den åtgärd som stöds utan svårighet kan identifieras.

Om stödtagaren är en person som beskattas enligt inkomstskattelagen för gårdsbruk (543/1967), betraktas som tillräcklig bokföring över den åtgärd som stöds det som krävs i fråga om stödtagarens övriga bokföring för att beskattning ska kunna verkställas. Bokföringen ska då ordnas så att kostnaderna för den åtgärd som stöds utan svårighet kan identifieras. Det bokföringsmaterial som gäller den åtgärd som stöds ska då förvaras

så som föreskrivs i 2 kap. 9 och 10 § i bokföringslagen.

Om stödtagaren inte är bokföringsskyldig för sin verksamhet i övrigt, ska bokföringen över den åtgärd som stöds ordnas så att bestämmelserna i bokföringslagen iakttas.

Är det fråga om stöd som ingår i ett program som delfinansieras av Europeiska unionen ska det material som anknyter till bokföringen förvaras minst tre år efter det att Europeiska kommissionen betalar gemenskapens sista finansieringsandel enligt programmet.

33 §

Upplysnings- och biståndsskyldighet

Stödtagaren är skyldig att lämna den myndighet som beviljar stöd riktiga och tillräckliga uppgifter om den åtgärd som stöds, hur den framskrider och om hur stödet används.

Stödtagaren ska utan dröjsmål lämna den myndighet som beviljat stödet upplysningar om sådana förändringar som gäller stödtagarens ställning eller verksamhet eller den åtgärd som stöds och som kan inverka på förutsättningarna för betalning av stöd eller leda till återkrav av stöd. Myndigheten ska behandla anmälningen som en ansökan om ändring av villkoren i stödbeslutet, om stödtagaren och den verksamhet som stöds fortfarande uppfyller de krav som ställs i denna lag, eller som avbrott i betalningen av stödet eller återkrav av stödet på det sätt som föreskrivs i 10 kap.

Stödtagaren är skyldig att biträda den som utför en inspektion som avses i 52 § genom att utan ersättning lämna de uppgifter som är nödvändiga för att inspektionen ska kunna genomföras och de upplysningar som gäller objektet för inspektionen samt vid behov genom att presentera föremålet för stödet.

Om stödtagaren är misstänkt vid en förundersökning eller står åtalad för ett brott och stödtagaren överlämnar till den som utför inspektionen de i 1—3 mom. avsedda uppgifterna om de omständigheter som misstanken eller åtalet grundar sig på, får den som utför inspektionen inte utan stödtagarens samtycke överlåta uppgifterna till polis- eller åklagarmyndigheterna.

6 kap.

Ansökan om och beviljande av stöd

34 §

Ansökningstid och information om ansökningsmöjligheten

En ansökningstid kan bestämmas för ansökan om stöd. Om en ansökningstid inte bestäms, ska stödansökningarna avgöras per stödperiod. Ansökningar som uppfyller stöd villkoren avgörs i en ordning som baserar sig på urvalskriterierna på det sätt som föreskrivs i den förordning som avses i 3 § 4 punkten i programförvaltningslagen. Innan ansökningen inleds fastställer jord- och skogsbruksministeriet urvalskriterierna efter att ha hört övervakningskommittén för programmet.

Närings-, trafik- och miljöcentralen ska i lämplig omfattning informera om möjligheten att ansöka om det stöd som hör till centralens behörighet, om ansökningsförfarandet och om de viktigaste förutsättningarna och villkoren för beviljande av stöd.

En lokal aktionsgrupp ska inom sitt område informera om i 1 mom. avsedda omständigheter när det gäller stöd som finansieras ur dess finansieringskvot.

Närmare bestämmelser om urvalskriterierna och om urvalsförfarandet får utfärdas vid behov genom förordning av statsrådet.

35 §

Stödansökan

Stöd söks elektroniskt via en nättjänst som utgör en del av det informationssystem som avses i 50 §. På undertecknandet av ansökan tillämpas bestämmelserna om identifiering av en person och autentisering i lagen om stark autentisering och elektroniska signaturer (617/2009).

En stödansökan kan också göras på något annat sätt än elektroniskt med hjälp av en blankett som fastställts för ändamålet och som ska undertecknas eller med en ansökan som lämnats via något annat förvaltningsom-

rådes nättjänst och som vid närings-, trafik- och miljöcentralen och med sökandens samtycke sparas som en ansökan enligt denna lag i det informationssystem som avses i 1 mom.

Till ansökan ska sökanden foga de handlingar och utredningar som är nödvändiga för bedömningen av förutsättningarna för beviljande av stöd samt en plan enligt 11 § för den åtgärd som ska stödjas. Ansökan jämte bilagor sparas i informationssystemet och hanteras sedan i huvudsak elektroniskt. En ansökning som gjorts på något annat sätt än elektroniskt eller bilagor till ansökan arkiveras inte, om det inte finns något särskilt skäl för det.

Om man har för avsikt att överföra stödet, ska mottagarna av överföringen specificeras i stödansökan och alla de avtal som avses i 15 § 1 mom. företes.

Landsbygdsverket meddelar närmare föreskrifter om de blanketter som ska användas vid ansökan om stöd, om de handlingar som ska fogas till ansökan, om förfarandet vid elektronisk ansökan samt om det sätt på vilket planen och utredningarna ska presenteras.

36 §

Att ansöka om stöd

Stödansökan ska ges in till närings-, trafik- och miljöcentralen eller en lokal aktionsgrupp, om inte något annat föreskrivs nedan.

Stödansökan har blivit anhängig när den har gjorts via den nättjänst som avses i 35 § 1 mom. så att den är tillgänglig för den behöriga närings-, trafik- och miljöcentralen eller aktionsgruppen eller när en på blankett på något annat sätt än elektroniskt gjord ansökan har anlänt till närings-, trafik- och miljöcentralen eller aktionsgruppen. Om en ansökan som gjorts på något annat sätt än elektroniskt har getts in till någon annan än den behöriga närings-, trafik- och miljöcentralen eller aktionsgruppen, ska den närings-, trafik- och miljöcentral eller aktionsgrupp som mottagit ansökan spara ärendet i ärendehanteringssystemet och överföra ansökningshandlingarna till den behöriga närings-, trafik- och miljöcentralen eller aktionsgruppen för behandling.

Ansökan blir emellertid inte anhängig för-
rån följande specificerade och sanningsenliga
uppgifter har angetts i ansökan och följande
handlingar har bifogats:

- 1) sökande,
- 2) åtgärd eller projekt som ansökan gäller,
- 3) kostnader för åtgärden eller projektet
samt kostnadsbeloppet och finansieringen,
- 4) stödbelopp som söks,
- 5) när ansökan gäller företagsstöd en verk-
samtshetsplan och när den gäller stöd för ut-
vecklingsprojekt en projektplan,
- 6) när ansökan gäller stöd för en investering,
en investeringsplan.

Den behöriga närings-, trafik- och miljö-
centralen eller, om stöd söks ur en aktions-
grupps finansieringskvot, den behöriga ak-
tionsgruppen ska utan dröjsmål efter det att
en skriftlig ansökan inkommit be sökanden
komplettera den bristfälliga ansökan. Sökanden
ska meddelas om när ansökan blivit an-
hängig.

Landsbygdsverket meddelar närmare före-
skrifter om hur mottagandet och behandling-
en av ansökan ska ordnas tekniskt samt om
de anteckningar som ska göras i ansöknings-
handlingarna, överföringen till informations-
systemet av ansökningar som inkommit på
något annat sätt än i elektronisk form,
förstöring av de skriftliga handlingarna och
om specificerade investeringsplaner.

37 §

Den behöriga närings-, trafik- och miljöcen- tralen

Stöd beviljas av den närings-, trafik- och
miljöcentral inom vars verksamhetsområde
den åtgärd som stöds ska genomföras, om
inte något annat föreskrivs om centralernas
behörighet med stöd av 5 § i lagen om när-
ings-, trafik- och miljöcentralerna
(897/2009).

Om den åtgärd som stöds ska genomföras
inom flera än en centralens verksamhetsområde
är den närings-, trafik- och miljöcentral be-
hörig inom vars verksamhetsområde åtgärden
i huvudsak ska genomföras. Närings-, trafik-
och miljöcentralerna kan dock överföra an-
sökan från den på detta sätt behöriga när-

ings-, trafik- och miljöcentralen till en annan
närings-, trafik- och miljöcentral för avgö-
rande, om inte något annat föreskrivs i eller
med stöd av lagen om närings-, trafik- och
miljöcentralerna och om de behöriga närings-
, trafik- och miljöcentralerna samtycker till
överföringen.

Om ett utvecklingsprojekt i huvudsak har
nationella mål är den närings-, trafik- och
miljöcentral behörig till vilken jord- och
skogsbruksministeriet har anvisat medel för
finansiering av nationella projekt.

38 §

Att ansöka om stöd ur finansieringskvoten för en lokal aktionsgrupp

När stöd ansöks ur en lokal aktionsgrupps
finansieringskvot tillämpas bestämmelserna i
35 och 36 § om elektronisk stödansökan, om
villkor för när ansökan blir anhängig och om
elektronisk behandling av ansökan.

Den behöriga lokala aktionsgruppen ska
kontrollera att den ansökan som getts in till
gruppen uppfyller formkraven för ansökan
och yttra sig om huruvida det är ändamålsen-
ligt att bevilja stöd med hänsyn till målen för
den lokala strategin. Om den åtgärd som
stöds genomförs på flera än en lokal aktions-
grupps område, ska den behöriga lokala ak-
tionsgruppen inhämta yttrande av de övriga
aktionsgrupperna om huruvida det är ända-
målsenligt att bevilja stöd samt om reserve-
ring av nödvändig finansiering ur den finan-
sieringskvot som anvisats dem. Den lokala
aktionsgruppen ger in stödansökan och sitt
yttrande till den behöriga närings-, trafik-
och miljöcentralen.

Om den som ansöker om stöd är en lokal
aktionsgrupp, tillämpas dock 35 och 36 § på
ansökandet.

Den lokala aktionsgruppen ska till ärende-
hanteringssystemet överföra uppgifterna i en
ansökan som inkommit till den på något an-
nat sätt än elektroniskt och som gäller stöd
som ska finansieras ur dess finansierings-
kvot. På ansökan tillämpas bestämmelserna i
35 och 36 §. Aktionsgruppen ansvarar för att
ansökan sparas på ett korrekt sätt.

Landsbygdsverket meddelar närmare före-
skrifter om den tekniska ordningen för mot-

tagandet och behandlingen av en ansökan, om de anteckningar som ska göras i ansökningshandlingarna, om hur handlingarna ska ges in till närings-, trafik- och miljöcentralen samt om elektronisk behandling.

39 §

Behörig aktionsgrupp

Behörig är den lokala aktionsgrupp inom vars område den åtgärd som stöds ska genomföras. Om den åtgärd som stöds genomförs inom flera än en lokal aktionsgrupps område, är den lokala aktionsgrupp behörig inom vars område åtgärden i huvudsak ska genomföras.

40 §

Bedömning av en stödansökan

Innan stödansökan avgörs kan närings-, trafik- och miljöcentralen begära ett utlåtande av andra myndigheter om sådana omständigheter som har samband med stödtagaren och den åtgärd som stöds, om detta är nödvändigt för bedömningen av förutsättningarna för beviljande av stöd.

Närings-, trafik- och miljöcentralen kan innan företagsstöd beviljas göra ett företagsbesök för att bedöma förutsättningarna för att bevilja företagsstöd och den åtgärd som ska stödjas. De observationer som görs vid företagsbesöket ska antecknas samt delges sökanden. Företagsbesök får inte göras i utrymmen som är avsedda för varaktigt boende.

41 §

Avbrott i beviljande av stöd

Jord- och skogsbruksministeriet har rätt att genom sitt beslut avbryta beviljandet av stöd nationellt eller regionalt, om det inte finns behövliga medel för finansieringen av stödet eller marknadsläget eller Europeiska unionens lagstiftning kräver det.

Beviljande av stöd kan avbrytas för viss tid eller tills vidare.

Beslutet om avbrott i beviljande av stöd ska publiceras i Finlands författningssamling. Det ska informeras om avbrottet i lämplig omfattning.

42 §

Att bevilja stöd

Närings-, trafik- och miljöcentralen beslutar om beviljande av stöd. Om den verksamhet som stöds ska genomföras inom flera än en centrals verksamhetsområde, ska den behöriga närings-, trafik- och miljöcentralen skaffa ett utlåtande från de övriga centralerna innan stödet beviljas. Stöd kan beviljas för verksamhet inom verksamhetsområdet för en annan närings-, trafik- och miljöcentral endast om centralen i fråga ger ett utlåtande enligt vilket stödet förordas.

Ett villkor för beviljande av stöd ur en lokal aktionsgrupps finansieringskvot är att aktionsgruppen har gett ett utlåtande där ansökan förordas. Närings-, trafik- och miljöcentralen kan avvika från den lokala aktionsgruppens utlåtande där ansökan förordas endast om beviljande av stöd skulle strida mot Europeiska unionens lagstiftning eller den nationella lagstiftningen. Närings-, trafik- och miljöcentralen avgör också en ansökan som den lokala aktionsgruppen inte har förordat. Den lokala aktionsgruppen ska utan dröjsmål lämna ansökan jämte utlåtanden till närings-, trafik- och miljöcentralen.

Är det fråga om ett riksomfattande projekt enligt 37 § 3 mom., ska närings-, trafik- och miljöcentralen innan stöd beviljas skaffa ett utlåtande från jord- och skogsbruksministeriet. Stödet kan inte beviljas om inte ministeriet har förordat ansökan.

43 §

Stödbeslut

I ett stödbeslut anges beloppet av det beviljade stödet, de stödvillkor som föreskrivs i denna lag samt förutsättningarna för betalning och återkrav av stöd. Beslutet ska också innehålla de villkor som anges i Europeiska unionens lagstiftning och som väsentligen och direkt inverkar på användningen och be-

talningen av stödet. Genom stödbeslutet godkänns planen för den åtgärd som stöds.

Stödbeslutet får undertecknas maskinellt.

7 kap.

Betalning av stöd

44 §

Betalningsansökan

Ansökan om betalning görs genom den nätjänst som avses i 35 § 1 mom. På behandlingen av ansökan om betalning av stöd tillämpas bestämmelserna om behandling av stödansökan i 35 och 36 §.

En betalningsansökan kan också göras på något annat sätt än elektroniskt på en blankett som fastställts för ändamålet. Ansökan ska undertecknas.

En ansökan enligt 2 mom. ska lämnas in till den myndighet som har beviljat stödet.

De utredningar och, om inte stödet beviljats som en engångsersättning, de bokföringshandlingar som är nödvändiga med tanke på förutsättningarna för betalning av stöd ska fogas till ansökan.

45 §

Tidsfrist för betalningsansökan

En skälig tidsfrist kan sättas ut för inlämnande av ansökan. Tidsfristen räknas från den tidpunkt när stödbeslutet fattas eller, när det är fråga om den sista betalningsansökan i fråga om den åtgärd som stöds, från det att åtgärden inte längre genomförs eller tiden för genomförande löpt ut.

Närmare bestämmelser om den tidsfrist som sätts ut för inlämnande av en betalningsansökan får utfärdas genom förordning av statsrådet. Landsbygdsverket meddelar närmare föreskrifter om blanketter för betalningsansökan och om elektronisk ansökan och annan elektronisk kommunikation.

46 §

Förutsättningar för betalning av stöd

En förutsättning för betalning av stöd är att stödtagaren har iakttagit stöd villkoren.

Om stödet har beviljats helt eller delvis som stöd enligt 13 § 1—3 punkten, är det en förutsättning för betalningen av stödet att stödtagaren på ett tillförlitligt sätt visar att alla de åtgärder för vilkas kostnader stödformen i fråga har använts har vidtagits och att de mål som ställts som villkor för betalningen av stödet har uppnåtts.

Om stöd helt eller delvis har beviljats utifrån faktiska kostnader, är det en förutsättning för betalning av stödet till denna del att den utgift som orsakats stödtagaren är faktisk, slutlig och verifierbar och hänför sig till den åtgärd som stöds. Stödtagaren ska lägga fram de handlingar och utredningar som gäller dessa förutsättningar.

Närmare bestämmelser om de kriterier som ska tillämpas vid bedömningen av genomförandet av en åtgärd utfärdas genom förordning av statsrådet när det är fråga om ett stöd enligt 13 § 1 mom. 1—3 punkten. När det är fråga om stöd enligt 13 § 1 mom. 4 punkten utfärdas närmare bestämmelser om bedömningen av huruvida en utgift är faktisk, slutlig, skälig och verifierbar genom förordning av statsrådet. Landsbygdsverket meddelar närmare föreskrifter om de utredningar och bokföringshandlingar som visar att en åtgärd genomförts samt huruvida utgifterna är faktiska, slutliga, skäliga och verifierbara samt vilka åtgärder de avser.

47 §

Stödbelopp som betalas

Som stöd enligt 13 § 1 mom. 1-3 punkten betalas högst en andel motsvarande stödnivån och det beviljade stödets belopp av kostnaderna för de åtgärder som genomförts enligt betalningsansökan eller i annat fall av de godtagbara kostnaderna i enlighet med betalningsansökan.

Stödtagaren ska till den myndighet som beviljat stöd lämna in en utredning om annan offentlig eller privat finansiering.

Stödtagaren ska i samband med betalningsansökan lägga fram en utredning om inkomsterna av projektet och om den extra offentliga finansiering som beviljats projektet.

Närmare bestämmelser om inkomster och extra finansiering och om deras inverkan på det stödbelopp som betalas ut får utfärdas genom förordning av statsrådet. Landsbygdsverket meddelar närmare föreskrifter om den utredning som gäller den övriga offentliga och privata finansieringen av projektet samt inkomsterna från projektet.

48 §

Godkännande och utbetalning

Stöd betalas i högst fyra poster per år. Stöd för utvecklingsprojekt kan betalas i förskott, om det är motiverat med hänsyn till stödtagarens ställning och genomförandet av den åtgärd som stöds. Betalning av företagsstöd och stöd för utvecklingsprojekt ska sökas åtminstone en gång per år. Om Europeiska unionens lagstiftning tillåter det kan dock utbetalning sökas och stöd betalas ut mer sällan, om projektet pågår högst 24 månader.

Den närings-, trafik- och miljöcentral som beviljat stödet beslutar om betalningen av stödet. Centralen sammanställer uppgifterna om betalningen och sänder dem till Landsbygdsverket. Landsbygdsverket svarar för kontrollen och godkännandet av utgifterna samt för utbetalningen av stöden. Beslut om betalningar kan undertecknas maskinellt.

Närmare bestämmelser om betalningsposterna, om beloppet av stöd som betalas i förskott, om förutsättningar och villkor för förskottsbetalningar samt om förfarandet vid ansökan och betalning av förskott utfärdas genom förordning av statsrådet.

8 kap.

Ärendehanteringssystem och övervakning av stöd

49 §

Lämnande av uppgifter för övervakning

Trots bestämmelserna om sekretess har jord- och skogsbruksministeriet och Landsbygdsverket rätt att av närings-, trafik- och miljöcentralerna avgiftsfritt få för förvaltningen av understödssystemet behövliga uppgifter och utredningar om ansökan om understöd och beviljande och utbetalning av understöd samt om tillsynen över understöd. Jord- och skogsbruksministeriet har motsvarande rätt att få uppgifter av Landsbygdsverket.

Jord- och skogsbruksministeriet, Landsbygdsverket samt närings-, trafik- och miljöcentralerna har rätt att av understödstagarna få uppgifter om användningen av understöden. Stödtagaren ska dessutom för närings-, trafik- och miljöcentralerna lägga fram utredningar och övervakningsuppgifter om hur den åtgärd som stöds avancerar samt vilka effekterna av den är.

De uppgifter som avses i 1 och 2 mom. kan också lämnas ut med hjälp av en teknisk anslutning eller på något annat elektroniskt sätt.

Närmare bestämmelser om innehållet i utredningarna och övervakningsuppgifterna utfärdas genom förordning av statsrådet. Landsbygdsverket meddelar närmare föreskrifter om hur utredningarna och övervakningsuppgifterna ska presenteras samt hur de ska ges in till närings-, trafik- och miljöcentralerna.

50 §

Informationssystem för ärendehantering och övervakning

Bestämmelser om handlingar som upprätts vid skötseln av uppgifter enligt denna lag och på register och den nättjänst som hör till informationssystemet för ärendehantering och övervakning finns i lagen om lokaler och platser som är betydelsefulla med hänsyn till

den åtgärd som stöds och användningen av stödet och granska dessa samt granska stödtagarens omständigheter, informationssystem och handlingar. Inspektioner får dock inte utföras i utrymmen som används för boende av permanent natur.

För att inspektionsuppdraget ska kunna skötas på ett lämpligt sätt kan en utomstående revisor befullmäktigas för inspektionen. Revisorn ska vara en i revisionslagen (459/2007) eller i lagen om revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (467/1999) avsedd revisor eller revisionsammanslutning. Revisionsammanslutningen ska utse en för inspektionen huvudansvarig revisor. Vid utförandet av inspektionsuppdrag tillämpas förvaltningslagen, språklagen, samiska språklagen, lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet och lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet. På revisorn tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar vid utförandet av inspektionsuppdrag. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen.

En inspektionsberättelse ska göras upp över en inspektion och utan dröjsmål ges in till den behöriga närings-, trafik- och miljöcentralen och Landsbygdsverket.

Den som utför inspektionen har rätt att omhänderta handlingarna och annat material som har samband med användningen av stödet, om detta krävs för att syftet med inspektionen ska uppnås. Handlingarna och annat material ska utan dröjsmål returneras när de inte längre behövs för inspektionen.

De myndigheter och attesterande organ som avses i 52 § har rätt att avgiftsfritt få handräckning av polisen för inspektionen.

10 kap.

Återbetalning av stöd, avbrytande av betalning av stöd samt återkrav

54 §

Återbetalning av stöd

Stödtagaren ska utan dröjsmål betala tillbaka ett stöd eller en del av det som denne

fått felaktigt, till för stort belopp eller uppenbart utan grund. Stödtagaren ska betala tillbaka stödet eller en del av det, också när det inte kan användas på det sätt som förutsätts i stödbeslutet. Om det belopp som ska återbetalas är högst 100 euro, behöver det inte betalas tillbaka.

Vad som bestäms i 1 mom. gäller inte skillnaden mellan stöd som beviljats enligt kalkylerade grunder och de faktiska kostnaderna.

55 §

Avbrytande av betalning av stöd samt återkrav

Närings-, trafik- och miljöcentralen är skyldig att avbryta betalningen av stödet samt att återkräva stöd, om

1) förutsättningarna för beviljande eller villkoren för betalning av stöd inte har uppfyllts,

2) stödtagaren har gett sådana felaktiga eller bristfälliga uppgifter som väsentligt har inverkat på beviljandet eller betalningen av stöd,

3) stödtagaren utan närings-, trafik- och miljöcentralens tillstånd, innan den tidsfrist som avses i 31 § löpt ut, har överlåtit den verksamhet eller det investeringsobjekt som stöds,

4) stödtagaren har vägrat att bistå vid inspektion, eller

5) detta krävs i Europeiska unionens lagstiftning om det stöd för utveckling av landsbygden som delfinansieras av Europeiska unionen eller helt finansieras med nationella medel.

Ett belopp som uppgår till högst 100 euro behöver dock inte återkrävas.

Om stöd har beviljats flera stödtagare gemensamt, svarar alla mottagare solidariskt för återbetalning av stödet.

56 §

Ränta på det återbetalda beloppet

På belopp som återbetalas eller återkrävs ska stödtagaren betala årlig ränta enligt vad som bestäms i Europeiska unionens lagstift-

ning eller, om saken inte regleras i nämnda lagstiftning, en årlig ränta enligt 3 § 2 mom. i räntelagen (633/1982) ökad med tre procentenheter. Ränta ska betalas från den dag då Landsbygdsverket har betalat ut stödet till den förfallodag som avses i 60 § 1 mom.

57 §

Dröjsmålsränta

Betalas inte det belopp som återkrävs senast på den förfallodag som avses i 60 § 1 mom., ska på beloppet betalas en årlig dröjsmålsränta enligt den räntesats som bestäms i Europeiska unionens lagstiftning eller, om saken inte regleras i nämnda lagstiftning, enligt den räntesats som avses i 4 § 1 mom. i räntelagen.

58 §

Jämkning av återkrav

Närings-, trafik- och miljöcentralen kan helt eller delvis avstå från att återkräva det belopp som betalats felaktigt eller utan grund eller ta ut den ränta som ska betalas på beloppet, om det som en helhet betraktat med hänsyn till stödtagarens omständigheter och verksamhet är oskäligt att återkräva det fulla beloppet. Återkravet och uttaget av ränta ska dock ske till fullt belopp om detta krävs i Europeiska unionens lagstiftning om stöd för utveckling av landsbygden som helt eller delvis finansieras av Europeiska unionen eller helt och hållet finansieras med nationella medel.

59 §

Administrativa påföljder och vite

Bestämmelser om påföljderna för en sådan stödtagare som har agerat på det sätt som anges i den i 3 § 3 punkten i programförvaltningslagen avsedda horisontella förordningen eller i en förordning av kommissionen som antagits med stöd av den finns i den horison-

tella förordningen och i författningar som utfärdats med stöd av den.

Utöver vad som föreskrivs i 1 mom. kan en administrativ påföljd som anges i den lagstiftning av Europeiska unionen som nämns i 1 mom. även avse en lokal aktionsgrupp eller en innovationsgrupp för landsbygden samt godkännande av dem.

Beslut om administrativa påföljder fattas av den myndighet som beslutat om godkännande eller beviljat stödet. Om stödtagaren eller en aktör som stödet i enlighet med 15 § överförts till, trots uppmaning vägrar lämna de uppgifter som avses i 33 § 1 mom. eller biträda vid inspektion i enlighet med 33 § 3 mom. eller hindrar en i 52 § 1 mom. avsedd inspektör att genomföra inspektion som avses i momentet, får lämnande av uppgifter, biträdande vid inspektion och tillåtande av inspektion förenas med vite. En fysisk persons skyldighet att lämna uppgifter och biträda vid inspektion får dock inte förenas med vite, om det finns anledning att misstänka personen för brott och uppgifterna gäller det ärende som är föremål för brottsmisstanke. Landsbygdsverket förelägger och dömer ut vite om det attesterande organ som utför inspektionen är en privat aktör och i övriga fall den myndighet som beslutat om godkännande eller beviljat stöd. Bestämmelser om vite finns i viteslagen (1113/1990).

60 §

Beslut om återkrav och om avbrytande av betalning

Närings-, trafik- och miljöcentralen ska fatta beslut om återkrav och om avbrytande av betalningen av stöd. I beslutet anges det belopp som återkrävs, räntan enligt 56 § samt förfallodagen för betalningen av dem.

Ett beslut om återkrav ska fattas utan ogrundat dröjsmål efter det att närings-, trafik- och miljöcentralen fått del av den grund som anges i 55 § och senast inom tio år från det att den sista stödposten har betalats.

61 §

Verkställighet av återkravsbeslut

Landsbygdsverket svarar för verkställandet av återkravsbeslut. Återkrav kan genomföras så att det belopp som återkrävs jämte ränta dras av från övriga stöd som betalas till stödtagaren. I så fall måste beslutet om återkrav ha vunnit laga kraft.

Beslut om återkrav kan verkställas genom utsökning efter det att beslutet har vunnit laga kraft. På verkställande av beslutet tillämpas lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

11 kap.

Särskilda bestämmelser

62 §

Delgivning av beslut

Bestämmelser om delgivning av sådana beslut på en ansökan som meddelas elektroniskt finns i 18 § i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet.

63 §

Avgiftsfrihet för beslut

Beslut enligt denna lag är avgiftsfria för sökanden och stödtagaren.

64 §

Rätt att få upplysningar och utlämnande av information

Jord- och skogsbruksministeriet, Landsbygdsverket samt närings-, trafik- och miljöcentralen har trots bestämmelserna om sekretess rätt att av andra myndigheter eller aktörer som sköter offentliga uppdrag få för behandlingen av ett stödärende nödvändiga uppgifter som gäller sökanden eller stödtagaren, dennes ekonomiska situation och affärs-

eller yrkesverksamhet eller finansiering med offentliga medel eller andra omständigheter som är betydelsefulla med beaktande av stödet.

Sambandet mellan de uppgifter som begärs och det ärende som behandlas samt uppgifternas nödvändighet ska motiveras vid begäran om uppgifter.

Jord- och skogsbruksministeriet, Landsbygdsverket samt närings-, trafik- och miljöcentralen har trots bestämmelserna om sekretess rätt att till andra myndigheter, aktörer som sköter offentliga uppdrag och till organ inom Europeiska unionen lämna ut sådana uppgifter om stödtagaren som erhållits vid skötseln av uppgifter enligt denna lag och som behövs för fullgörande av den inspektionsuppgift som föreskrivs för myndigheten, aktören eller organet eller som behövs för att utöva tillsyn över att Europeiska unionens lagstiftning har följts.

Landsbygdsverket och närings-, trafik- och miljöcentralen har med hjälp av teknisk anslutning eller på något annat elektroniskt sätt rätt att i anslutning till en uppgift som avses i 1 mom. av Skatteförvaltningen få sådana uppgifter om den som ansöker om stöd och stödtagaren som gäller den senast fastställda beskattningen. Uppgifterna ska lämnas avgiftsfritt. Innan den tekniska anslutningen öppnas ska den som begär uppgifter lämna en redogörelse för behörigt skydd av de uppgifter som lämnas ut.

Uppgifter som erhållits på basis av 1—3 mom. får inte användas för andra ändamål än det för vilket de har begärts.

65 §

Tekniskt bistånd

Tekniskt bistånd kan användas för att

1) sköta de uppgifter enligt programförvaltningslagen som avser uppgörande, genomförande, bedömning och övervakning av program samt information,

2) sköta uppgifter som gäller verkställande av program,

3) göra eller låta göra undersökningar och utredningar som stöder programplaneringen

samt genomförandet och övervakningen av ett program,

4) ordna utbildning i samband med genomförandet av ett program.

Landsbygdsverket bereder en dispositionsplan för det tekniska biståndet, övervakar den totala användningen av planen samt gör upp utredningar om det tekniska biståndet. Jord- och skogsbruksministeriet fastställer dispositionsplanen. Det tekniska biståndet betalas på ansökan av Landsbygdsverket med undantag av jord- och skogsbruksministeriets andel. .

Närmare bestämmelser om förfarandet när dispositionsplanen fastställs och vid utbetalning samt om de godtagbara kostnaderna för det tekniska biståndet utfärdas genom förordning av statsrådet.

66 §

Verksamhetspenning för aktionsgrupper

En lokal aktionsgrupp kan beviljas en verksamhetspenning för skötseln av de uppgifter som anges för aktionsgruppen i denna lag eller i programförvaltningslagen. Verksamhetspenning beviljas för högst fem år i sänder.

Godtagbara kostnader för vilka verksamhetspenning kan beviljas är sådana skäligen och nödvändiga kostnader för skötseln av gruppens uppgifter som har samband med avlöningen av anställda, aktionsgruppens lokaler och verksamheten i övrigt. Godtagbara kostnader är dessutom kostnaderna för förvärv av sådant specialkunnande som behövs för skötseln av uppgifterna. Verksamhetspenning kan beviljas för små anskaffningar men inte för investeringar.

Landsbygdsverket beslutar om beviljande av verksamhetspenning. På ansökan och betalning av verksamhetspenning, övervakning av användningen, inspektioner samt återkrav tillämpas vad som i fråga om stöd föreskrivs om dem i denna lag eller med stöd av den.

Närmare bestämmelser om godtagbara kostnader för verksamhetspenningen utfärdas genom förordning av statsrådet.

67 §

Verksamhetspenning för innovationsgrupper för landsbygden

Verksamhetspenning kan beviljas endast en sådan innovationsgrupp för landsbygden som jord- och skogsbruksministeriet särskilt har godkänt i enlighet med 7 § 1 mom. 7 punkten i programförvaltningslagen.

Verksamhetspenning beviljas för högst tre år för godtagbara kostnader för verkställandet av planen. Verksamhetspenningen beviljas och betalas på ansökan av Landsbygdsverket.

Verksamhetspenningen beviljas en av de sammanslutningar som hör till gruppen och som enligt ett avtal agerar för gruppens övriga sammanslutningar och personer och svarar för den verksamhetspenning som gruppen får.

Närmare bestämmelser om innovationsgrupper som kan beviljas finansiering samt om förutsättningarna för beviljande av verksamhetspenning, dess belopp och de kostnader som ersätts utfärdas genom förordning av statsrådet.

68 §

Besvärsförbud

Ett beslut av närings-, trafik- och miljöcentralen som gäller förlängning av tidsfristen enligt 30 § 3 mom. får inte överklagas särskilt genom besvär.

69 §

Ändringsökande

Beslut som fattats av Landsbygdsverket eller närings-, trafik- och miljöcentralen får överklagas genom besvär hos Tavastehus förvaltningsdomstol på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Besvärsskriften kan lämnas in också till den myndighet vars beslut överklagas. Myndigheten ska sända besvärsskriften samt sitt utlåtande och handlingarna i ärendet till besvärsmyndigheten.

I ett beslut av förvaltningsdomstolen som gäller avbrytande av betalning eller återkrav av ett stöd får ändring sökas genom besvär på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. Ändring i förvaltningsdomstolens beslut får i övrigt sökas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen meddelar besvärstillstånd.

12 kap.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

70 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet. Lagens 65 § träder dock i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs lagen om stöd för utveckling av landsbygden (1443/2006).

De stöd som avses i 3 och 4 kap. samt i 66 och 67 § införs i bruk genom förordning av statsrådet. Stöden kan införas vid olika tidpunkter.

På ansökningar som är anhängiga när denna lag träder i kraft samt på stöd som beviljats före ikraftträdandet tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Med avvikelse från bestämmelserna i 68 § 1 mom. får ett beslut av Landsbygdsverket och närings-, trafik- och miljöcentralen som avses i denna lag överklagas genom besvär hos landsbygdsnäringsnämnden, om beslutet fattas senast den 31 augusti 2014. På beslut av landsbygdsnäringsnämnden tillämpas det som i 69 § 2 mom. bestäms om förvaltningsdomstolens beslut.

3.

Lag

om ändring av lagen om strukturstöd till jordbruket

I enlighet med riksdagens beslut *upphävs* i lagen om strukturstöd till jordbruket (1476/2007) 13 kap. och 68 §, *ändras* 2 §, 19 § 3 mom. och 39 § 2 mom. samt *fogas* till 19 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 598/2009 och 1507/2009, ett nytt 4 mom. varvid det ändrade 3 mom. blir 4 mom., som följer:

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på stöd som beviljas för förbättring av jordbrukets struktur och finansieras med Europeiska unionens och motsvarande nationella medel eller i sin helhet med nationella medel.

Denna lag tillämpas dock inte på stöd eller ersättningar som beviljas jordbrukare för upphörande med produktionsverksamhet. Lagen tillämpas inte heller på stöd som fi-

nansieras med medel från Europeiska unionens strukturfonder eller Europeiska havs- och fiskerifonden.

Bestämmelser om stöd som beviljas för förädling och marknadsföring av jordbruksprodukter samt för utvidgande av gårdsbrukens verksamhet till att omfatta också annat än jordbruk finns i lagen om stödjande av landsbygdens utveckling (/). På förberedelse för saluföring av jordbruksprodukter som vidtas på en gårdsbruksenhet tillämpas emellertid denna lag.

Bestämmelser om stöd som beviljas för att förbättra renhushållningens och naturnäringarnas struktur finns i lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringar (45/2000) och i skollagen (253/1995).

19 §

Tiden för genomförande av åtgärder

När investeringsstöd eller startstöd beviljas med medel som delvis finansieras av Europeiska unionen kan tiden för genomförandet av investeringen eller tiden för utbetalning av startstödet eller en annan frist som avses i 1 mom. fortsätta eller, under de förutsättningar som föreskrivs i 2 mom., förlängas utöver den tid inom vilken medlen i det program från vilket stödet beviljats ska användas. En förutsättning för detta är att resten av stödet kan betalas ur gårdsbrukets utvecklingsfond eller helt och hållet med nationella medel som anvisats ur ett anslag i statsbudgeten.

Närmare bestämmelser om den frist som bestäms för genomförande av åtgärder som stöds och om förlängning av fristen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

39 §

Betalning av räntestöd

Om ett räntestödslån återbetalas i sin helhet upphör betalningen av räntestöd räknat från återbetalningsdagen. Räntestöd betalas inte för lånekapital som förfallit till betalning, om det inte är fråga om ett förfarande som har samband med företagssanering eller skuldsanering för privatpersoner. Om totalräntan på ett räntestödslån sänks till följd av ett ovan avsett eller jämförbart förfarande, betalas i räntestöd en andel som motsvarar tre procentenheter av totalräntan, likväl högst det belopp som totalräntan belöper sig till.

Denna lag träder i kraft den 20 . Lagens 2 § träder dock i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.

De bestämmelser som gällde vid lagens ikraftträdande ska tillämpas på ärenden som är anhängiga vid tidpunkten för ikraftträdandet samt på beviljade stöd och förhandsgodkännande av byggprodukter. Lagens 19 § 3 och 4 mom. tillämpas dock på ansökningar som är anhängiga när lagen träder i kraft.

Vad som i 19 § 3 och 4 mom. föreskrivs tillämpas också på stöd som delvis finansieras med medel från Europeiska unionen och som när denna lag träder i kraft är helt eller delvis obetalda.

På stödansökningar som är anhängiga när 2 § träder i kraft tillämpas de bestämmelser som gällde när paragrafen trädde i kraft.

4.

Lag

om ändring av 23 § i lagen om stöd för utveckling av landsbygden

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om stöd för utveckling av landsbygden (1443/2006) 23 § 4 mom., sådant det lyder i lag 1503/2009, och

fogas till 23 §, sådan den lyder i lagarna 1478/2007 och 153/2009, ett nytt 4 mom., varvid det ändrade 4 mom. blir 5 mom., som följer:

23 §

Tiden för genomförande av åtgärder

När stöd som avses i denna lag beviljas med medel som delvis finansieras av Europeiska unionen, kan tiden för genomförandet av den åtgärd eller det projekt som stödet gäller fortsätta eller, under de förutsättningar som föreskrivs i 3 mom., förlängas utöver den tid inom vilken medlen i det program från vilket stödet beviljats ska användas. En förutsättning för detta är att resten av stödet kan betalas ur gårdsbrukets utvecklingsfond eller helt

och hållet med nationella medel som anvisats ur ett anslag i statsbudgeten.

Närmare bestämmelser om den frist som bestäms för genomförande av åtgärder som stöds och om förlängning av fristen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.

Vad som i 23 § 3 mom. föreskrivs tillämpas också på stöd som delvis finansieras med medel från Europeiska unionen och som när denna lag träder i kraft är helt eller delvis obetalda.

5.

Lag

om ändring av 2 och 8 § i lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringar

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringar (45/2000) 2 § 1 och 3 mom. och 8 §, sådana de lyder i lag 54/2008, som följer:

2 §

Tillämpningsområde och territoriell tillämplighet

Denna lag tillämpas på åtgärder som avses i rådets förordning (EU) nr / om stöd för landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU), nedan EG:s landsbygdsförordning. Lagen tillämpas dessutom på kompletterande nationella åtgärder för utveckling av landsbygden.

Denna lag tillämpas inte på åtgärder för vilka stöd har beviljats enligt lagen om stöd

för utveckling av landsbygden (1443/2006), lagen om stödjande av landsbygdens utveckling (/) eller lagen om strukturstöd till jordbruket (1476/2007).

8 §

Program och genomförandet av program med finansiering från Europeiska unionen

Stöd enligt denna lag kan beviljas för en åtgärd som ingår i ett program enligt 3 § 1 punkten i lagen om förvaltning av utvecklingsprogrammen för landsbygden (/) som

delvis finansieras med medel från Europeiska unionen.

På Europeiska unionens medfinansiering av det stöd som beviljats för programmet tillämpas vad som bestäms i den lag som nämns i 1 mom.

Ett stöd som delvis har beviljats av sådana medel från Europeiska unionen som ingår i programmet får vad gäller den återstående delen betalas helt och hållet med nationella medel. Närmare bestämmelser om förutsättningarna för och förfarandet vid betalningen utfärdas genom förordning av statsrådet.

På sådana ansökningar om stöd som är anhängiga när denna lag träder i kraft samt på stöd som beviljats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Med avvikelse från 2 mom. tillämpas på stödansökningar som är anhängiga när lagen om förvaltning av utvecklingsprogrammen för landsbygden träder i kraft samt på stöd som beviljats före ikraftträdandet av nämnda lag bestämmelserna i lagen om förvaltning av program som hänför sig till utveckling av landsbygden (532/2006).

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet. Lagens 8 § träder dock i kraft den 20.

6.

Lag

om ändring av 2 och 8 § i lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringslag

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringslag (986/2011) 2 § 3 och 5 mom. samt 8 § som följer:

2 §

Tillämpningsområde

Bestämmelser om stöd som beviljas för primär förädling och marknadsföring av produkter från renhushållning och andra jordbruksprodukter samt för utvidgande av verksamheten på en renhushållningslägenhet eller naturnäringslägenhet till att omfatta också

annat än renhushållning eller någon annan naturnäring finns i lagen om stödning av landsbygdens utveckling (/). Denna lag tillämpas dock på investeringar som gäller grundlig reparation av renbeteslags slakterier och på sådana processer på en lägenhet som är nödvändiga för att bearbeta en animalisk eller vegetabilisk produkt för den första försäljningen.

Lagen tillämpas inte heller på stöd som finansieras med medel från Europeiska unionens strukturfonder eller från Europeiska havs- och fiskerifonden eller på åtgärder som hör till området för Europeiska unionens gemensamma fiskeripolitik och för vilka stöd kan beviljas enligt någon annan lagstiftning om stöd till fiskerinäringen.

Stöd som ingår i program

Stöd som ingår i program omfattas av lagen om förvaltning av utvecklingsprogrammen för landsbygden (/).

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.

8 §

7.

Lag

om ändring av 2 och 3 § i lagen om gårdsbrukets utvecklingsfond

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om gårdsbrukets utvecklingsfond (657/1966) 2 § och 3 § 3 mom., sådana de lyder i lag 1481/2007, som följer:

2 §

Gårdsbrukets utvecklingsfond bildas av de medel som tillhört kolonisationsfonden, de medel som inflyter genom fondens verksamhet eller som donerats, de medel som genom statsbudgeten överförs till fonden samt de medel som med stöd av 19 § i lagen om förvaltning av utvecklingsprogrammen för landsbygden (/) intäktsförs till fonden som en delfinansiering av det stöd som finansieras med fondens medel.

(329/1999) och lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringar (986/2011) främjas.

3 §

Medlen i gårdsbrukets utvecklingsfond ska användas så att syftena enligt lagen om strukturstöd till jordbruket (1476/2007), lagen om stödjande av landsbygdens utveckling (/), lagen om finansiering av landsbygdsnäringar

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet. Lagens 2 § träder dock i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs lagen om ändring av 3 § i lagen om gårdsbrukets utvecklingsfond (993/2011).

Vad som i 3 § 3 mom. bestäms om syftena enligt lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringar tillämpas fram till ikraftträdandet av den lagen på motsvarande bestämmelser enligt lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringar (45/2000).

8.

Lag**om ändring av 1 § i lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen (1559/2001) 1 § 2 mom., sådant det lyder i lag 457/2010, som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas inte på direkta stöd och bidrag som beviljas jordbruket och trädgårdsodlingen och som helt finansieras av Europeiska unionen, och inte på stöd som beviljas på grundval av lagen om finansiering av landsbygdsnärings (329/1999), lagen om strukturstöd till jordbruket (1476/2007), lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnärings (986/2011), skoltlagen (253/1995), lagen om stödjande av landsbygdens utveckling (/) eller lagen om kompensationsbidrag, miljöstöd för jordbruket

samt om vissa andra stöd som har samband med förbättrande av miljöns och landsbygdens tillstånd (1440/2006).

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.

Genom denna lag upphävs lagen om ändring av 1 § i lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen (991/2011).

Vad som i 1 § 2 mom. föreskrivs om tillämpning av lagen på stöd som betalas med stöd av lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnärings gäller innan den lagen träder i kraft på motsvarande sätt stöd enligt lagen om finansiering av renhushållning och naturnärings (45/2000).

9.

Lag**om ändring av 2 § i lagen om stöd för byggande av bredband i glesbygdssområden**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om stöd för byggande av bredband i glesbygdssområden (1186/2009) 2 § 3 mom. som följer:

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas inte på projekt för vilka det beviljas stöd med stöd av lagen om stödjande av landsbygdens utveckling (/).

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.

På ansökningar som är anhängiga vid ikraftträdandet av denna lag och på stöd som beviljats före lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

10.

Lag

om ändring av 2 § i lagen om Landsbygdsverket

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om Landsbygdsverket (666/2006) 2 § 1 mom. 5 punkten som följer:

2 §

Uppgifter

Landsbygdsverket skall på det sätt som bestäms i Europeiska gemenskapens förordningar samt i nationell lag och föreskrivs med stöd av dem

5) förvalta och utveckla de i lagen om landsbygdsnäringsförvaltningens informationssystem (284/2008) avsedda registrens informationsinnehåll samt lämna ut uppgifter till den del de omfattas av Landsbygdsverkets verksamhetsområde,

Denna lag träder i kraft den 20 .

11.

Lag

om ändring av 3 § i lagen om kompensationsbidrag, miljöstöd för jordbruket samt om vissa andra stöd som har samband med förbättrande av miljöns och landsbygdens tillstånd

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om kompensationsbidrag, miljöstöd för jordbruket samt om vissa andra stöd som har samband med förbättrande av miljöns och landsbygdens tillstånd (1440/2006) 3 § 1 mom. 4 och 5 punkten som följer:

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

4) *lokal aktionsgrupp* en i 16 § i lagen om förvaltning av utvecklingsprogrammen för

landsbygden (/) avsedd lokal aktionsgrupp som godkänts av jord- och skogsbruksministeriet,

5) *lokal utvecklingsstrategi* en i 6 § i lagen om förvaltning av utvecklingsprogrammen för landsbygden avsedd godkänd lokal utvecklingsstrategi för landsbygden som

genomförs inom en lokal aktionsgrupps område,

Denna lag träder i kraft den 20 .

12.

Lag

om ändring av lagen om landsbygdsnäringsförvaltningens informationssystem

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om landsbygdsnäringsförvaltningens informationssystem (284/2008) 3 § 1 mom. 1 punkten och 2 mom. och 12 § samt *fogas* till 4 § ett nytt 2 mom., varvid de nuvarande 2—4 mom. blir 3—5 mom., som följer:

3 §

Ändamålet med informationssystemet

Landsbygdsnäringsförvaltningens informationssystem används

1) vid ansökan om samt förvaltning och övervakning av stöd,

Dessutom används uppgifterna vid uttag av ersättning för odling av en skyddad sort enligt 6 § i lagen om växtförädlarrätt (1279/2009).

4 §

Informationssystemets struktur och innehåll

I informationssystem kan det också finnas en nättjänst för landsbygdsnäringsförvaltningens kunder.

12 §

Avförande av uppgifter

Uppgifterna i landsbygdsnäringsförvaltningens informationssystem avförs senast tio år från det att uppgifterna om en kund senast har behandlats. Uppgifter avförs dock inte, om det är nödvändigt att bevara dem för att fullgöra ett åliggande som grundar sig på lag, för att ett ärende är under behandling eller för att utföra kontroll enligt Europeiska unionens lagstiftning eller någon annan lagstiftning, eller om det i Europeiska unionens lagstiftning krävs att uppgifterna bevaras. Uppgifter ska avföras så snart det inte finns någon lagstadgad grund att behandla dem.

En uppgift som konstaterats vara oriktig ska antecknas som oriktig.

Denna lag träder i kraft den 20 .

13.

Lag**om ändring av 1 § i lagen om finansiering av forsknings- och utvecklingsprojekt som gäller jordbruk och livsmedelsekonomi samt landsbygden**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om finansiering av forsknings- och utvecklingsprojekt som gäller jordbruk och livsmedelsekonomi samt landsbygden (1413/2011) 1 § 2 mom. som följer:

1 §

Tillämpningsområde

om stödjande av landsbygdens utveckling (/).

På projektstöd som ingår i programmet för utveckling av landsbygden tillämpas lagen

Denna förordning träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.

14.

Lag**om ändring av 1 § i lagen om verkställighet av jordbruksstöd**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om verkställighet av jordbruksstöd (192/2013) 1 § 1 mom. som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på verkställigheten av de stöd som avses i lagen om Europeiska unionens direktstöd till jordbruket (193/2013), nedan *lagen om direktstöd*, på verkställigheten av de stöd som avses i lagen

om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen (1559/2001), nedan *lagen om nationella stöd*, samt på verkställigheten av ärenden som gäller de stöd som avses i lagen om kompensationsbidrag, miljöstöd för jordbruket samt om vissa andra stöd som har samband med förbättrande av miljöns och landsbygdens tillstånd (1440/2006), nedan *axel 2-lagen*. På förvaltningen av de pro-

gram och medel som hänför sig till stöd som avses i axel 2-lagen tillämpas bestämmelserna i lagen om förvaltning av utvecklingsprogrammen för landsbygden (/).

_____ Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 26 september 2013

Statsminister

JYRKI KATAINEN

Jord- och skogsbruksminister *Jari Koskinen*

*Bilaga
Parallelltext*

3.

Lag

om ändring av lagen om strukturstöd till jordbruket

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om strukturstöd till jordbruket (1476/2007) 13 kap. och 68 §,
ändras 2 §, 19 § 3 mom. och 39 § 2 mom. samt
fogas till 19 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 598/2009 och 1507/2009, ett nytt
4 mom. varvid det ändrade 3 mom. blir 4 mom., som följer:

Gällande lydelse

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på stöd som beviljas för förbättring av jordbrukets struktur och finansieras med Europeiska gemenskapens och motsvarande nationella medel eller i sin helhet med nationella medel.

Denna lag tillämpas dock inte på stöd eller ersättningar som beviljas jordbrukare för upphörande med produktionsverksamhet. Lagen tillämpas inte heller på stöd som finansieras med medel från Europeiska gemenskapens strukturfonder eller från Europeiska fiskerifonden.

I fråga om stöd som beviljas för *första gradens* förädling och marknadsföring av jordbruksprodukter samt för utvidgande av gårdsbruksenheters verksamhet till att omfatta också annat än jordbruk gäller lagen om stöd för utveckling av landsbygden (1443/2006). I fråga om stöd som beviljas för att förbättra renhushållningens och naturnäringarnas struktur gäller lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringar (45/2000) samt skollagen (253/1995).

Föreslagen lydelse

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på stöd som beviljas för förbättring av jordbrukets struktur och finansieras med Europeiska unionens och motsvarande nationella medel eller i sin helhet med nationella medel.

Denna lag tillämpas dock inte på stöd eller ersättningar som beviljas jordbrukare för upphörande med produktionsverksamhet. Lagen tillämpas inte heller på stöd som finansieras med medel från Europeiska *unionens* strukturfonder eller Europeiska *havs- och fiskerifonden*.

Bestämmelser om stöd som beviljas för förädling och marknadsföring av jordbruksprodukter samt för utvidgande av gårdsbruksenheters verksamhet till att omfatta också annat än jordbruk *finns i* lagen om *stödjande av landsbygdens utveckling (/)*. *På förberedelse för saluföring av jordbruksprodukter som vidtas på en gårdsbruksenhet tillämpas emellertid denna lag.*

Bestämmelser om stöd som beviljas för att förbättra renhushållningens och naturnäringarnas struktur *finns i* lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringar

(45/2000) och i skollagen (253/1995).

19 §

Tiden för genomförande av åtgärder

Genom förordning av statsrådet kan det föreskrivas närmare om frister för genomförande av åtgärder som stöds.

39 §

Betalning av räntestöd

Om ett räntestödslån återbetalas i sin helhet upphör betalningen av räntestöd räknat från återbetalningsdagen. Räntestöd betalas inte för lånekapital som förfallit till betalning, om det inte är fråga om ett förfarande som har samband med företagssanering eller skuldsanering för privatpersoner. Om totalräntan på ett räntestödslån sänks till följd av ett ovan avsett eller jämförbart förfarande, betalas i räntestöd en andel som motsvarar fyra procentenheter av totalräntan, likväl högst det belopp som totalräntan belöper sig till.

19 §

Tiden för genomförande av åtgärder

När investeringsstöd eller startstöd beviljas med medel som delvis finansieras av Europeiska unionen kan tiden för genomförandet av investeringen eller tiden för utbetalning av startstödet eller en annan frist som avses i 1 mom. fortsätta eller, under de förutsättningar som föreskrivs i 2 mom., förlängas utöver den tid inom vilken medlen i det program från vilket stödet beviljats ska användas. En förutsättning för detta är att resten av stödet kan betalas ur gårdsbrukets utvecklingsfond eller helt och hållet med nationella medel som anvisats ur ett anslag i statsbudgeten.

Närmare bestämmelser om den frist som bestäms för genomförande av åtgärder som stöds och om förlängning av fristen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

39 §

Betalning av räntestöd

Om ett räntestödslån återbetalas i sin helhet upphör betalningen av räntestöd räknat från återbetalningsdagen. Räntestöd betalas inte för lånekapital som förfallit till betalning, om det inte är fråga om ett förfarande som har samband med företagssanering eller skuldsanering för privatpersoner. Om totalräntan på ett räntestödslån sänks till följd av ett ovan avsett eller jämförbart förfarande, betalas i räntestöd en andel som motsvarar tre procentenheter av totalräntan, likväl högst det belopp som totalräntan belöper sig till.

13 kap.

Särskilda förfaranden som gäller byggrelaterat stöd (upphävs)

57 §

Förhandsgodkännande av byggprodukter

Jord- och skogsbruksministeriet samt organ som avses i 59 § kan på ansökan förhandsgodkänna byggprodukter som används inom jordbruket. I fråga om uppfyllandet av allmänna krav på byggprodukter och godkännande i enlighet med dem gäller vad som föreskrivs någon annanstans i lag.

Det är frivilligt att utverka förhandsgodkännande. Sådant beviljas för viss tid, högst fem år. För godkännandet kan sättas ut en kortare frist om detta är nödvändigt för att skaffa praktisk erfarenhet av en produkt. Fristen kan på ansökan förlängas med högst fem år om förutsättningarna för förhandsgodkännande är uppfyllda. Ansökan ska göras innan fristen har gått ut.

Förhandsgodkännandet ska återtas om det konstateras att det förekommer missförhållanden i tillverkningen eller kvalitetskontrollen av en byggprodukt. Förhandsgodkännandet återtas av jord- och skogsbruksministeriet eller av det organ som har beviljat godkännandet.

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet föreskrivs närmare om byggprodukter som ska förhandsgodkännas.

58 §

Förutsättningar för förhandsgodkännande (upphävs)

Förhandsgodkännande kan beviljas för byggprodukter som är avsedda att användas inom jordbruket och uppfyller de krav på byggande som uppställs i markanvändnings- och bygglagen (132/1999) och i 13 § 4 mom. Dessutom ska byggprodukternas ekonomiska, funktionella och miljörelaterade egenskaper granskas.

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet föreskrivs närmare om förutsättningarna för förhandsgodkännande av

byggprodukter.

59 §

Organ som beviljar förhandsgodkännande (upphävs)

Jord- och skogsbruksministeriet kan för viss tid eller tills vidare bemyndiga ett organ att bevilja förhandsgodkännande. Organet ska vara en sammanslutning som har förutsättningar att utföra dessa uppgifter på ett sak-kunnigt, tillförlitligt, solitt och oavhängigt sätt. Vid bedömningen av dessa förutsättningar tillämpas 20 och 22 § i lagen om godkännande av byggprodukter (230/2003).

Jord- och skogsbruksministeriet beslutar om bemyndigandet på ansökan av organet. Till ansökan ska fogas en utredning om att de förutsättningar som nämns i 1 mom. är uppfyllda. Bemyndigandet kan begränsas jämfört med ansökan. Beslutet om bemyndigandet kan förenas med behövliga villkor som gäller verksamheten och övervakningen av den.

När det gäller ett bemyndigat organs verksamhet iakttas 26—28 § i lagen om godkännande av byggprodukter. På den person som sköter uppgiften tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar. På skada som orsakats vid skötseln av uppgiften tillämpas skadeståndslagen. Jord- och skogsbruksministeriet övervakar skötseln av uppgifterna. På organets skyldighet att anmäla förändringar i verksamheten och ministeriets rätt att få upplysningar tillämpas 24 § 2 mom. i lagen om godkännande av byggprodukter. Dessutom har ministeriet rätt att utföra inspektioner i de lokaler där uppgifterna utförs.

Jord- och skogsbruksministeriet kan ge ett bemyndigat organ en skriftlig varning eller avbryta verksamheten, om organet inte följer bestämmelserna om förhandsgodkännande av byggprodukter eller villkoren i beslutet om bemyndigande. Ministeriet ska återkalla bemyndigandet, om organet upphör med verksamheten eller inte längre uppfyller villkoren för bemyndigandet eller om dess verksamhet avbrutits och organet inte inom skälig tid har eliminerat orsakerna till avbrottet. Ett beslut om återkallande av bemyndigande ska iakttas även om det har överklagats.

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet kan föreskrivas närmare om

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

ansökan om bemyndigande.

60 §

Förfarandet vid förhandsgodkännande (upphävs)

Ansökan om förhandsgodkännande ska innehålla uppgifter om en byggprodukts tekniska egenskaper, om kvalitetskontrollen och användningen av produkterna samt övriga utredningar om förutsättningarna för förhandsgodkännande av produkten.

Beslut om förhandsgodkännande kan förenas med behövliga villkor om hur det ska tillämpas i praktiken.

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet föreskrivs närmare om förfarandet vid förhandsgodkännande.

68 §

Överklagande som gäller förhandsgodkännande av byggprodukter (upphävs)

Jord- och skogsbruksministeriets beslut om förhandsgodkännande av byggprodukter eller bemyndigande av organ överklagas genom besvär till förvaltningsdomstolen i enlighet med förvaltningsprocesslagen.

Ett bemyndigat organs beslut om förhandsgodkännande av byggprodukter får inte överklagas genom besvär. Beslutet överklagas genom ett skriftligt rättelseyrkande till det bemyndigade organet inom 30 dagar efter att den som söker ändring har fått vetskap om beslutet. På behandlingen av rättelseyrkandet tillämpas förvaltningslagen. Beslutet om rättelseyrkandet överklagas till förvaltningsdomstolen i enlighet med förvaltningsprocesslagen.

Denna lag träder i kraft den 20 . Lagens 2 § träder dock i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.

De bestämmelser som gällde vid lagens ikraftträdande ska tillämpas på ärenden som är anhängiga vid tidpunkten för ikraftträdandet samt på beviljade stöd och förhandsgodkännande av byggprodukter. Lagens 19 § 3 och 4 mom. tillämpas dock på ansökningar som är anhängiga när lagen träder i kraft.

Vad som i 19 § 3 och 4 mom. föreskrivs tillämpas också på stöd som delvis finansieras med medel från Europeiska unionen och som när denna lag träder i kraft är helt eller delvis obetalda.

På stödansökningar som är anhängiga när 2 § träder i kraft tillämpas de bestämmelser som gällde när paragrafen trädde i kraft.

4.

Lag

om ändring av 23 § i lagen om stöd för utveckling av landsbygden

I enlighet med riksdagens beslut fogas till lagen om stöd för utveckling av landsbygden (1443/2006) 23 § ett nytt 4 mom., sådant det lyder i lagen 1478/2007, varvid det nuvarande 4 mom. blir 5 mom., som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

23 §

23 §

Tiden för genomförande av åtgärder

Tiden för genomförande av åtgärder

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om den frist som bestäms för genomförande av en åtgärd som stöds.

Närmare bestämmelser om den frist som bestäms för genomförande av åtgärder som stöds och om förlängning av fristen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.

Vad som i 23 § 3 mom. föreskrivs tillämpas också på stöd som delvis finansieras med medel från Europeiska unionen och som när denna lag träder i kraft är helt eller delvis obetalda.

5.

Lag**om ändring av 2 och 8 § i lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringsgar**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringsgar (45/2000) 2 § 1 och 3 mom. och 8 §, sådana de lyder i lag 54/2008, som följer:

Gällande lydelse

2 §

Tillämpningsområde och territoriell tillämplighet

Denna lag tillämpas på åtgärder som avses i rådets förordning (EG) nr 1698/2005 om stöd för landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU), nedan *EG:s landsbygdsförordning*. Lagen tillämpas dessutom på kompletterande nationella åtgärder för utveckling av landsbygden.

Denna lag tillämpas inte på åtgärder för vilka stöd har beviljats enligt lagen om stöd för utveckling av landsbygden (1443/2006) eller lagen om strukturstöd till jordbruket (1476/2007).

8 §

Program och genomförandet av program med finansiering från Europeiska gemenskapen

Stöd enligt denna lag kan beviljas för en åtgärd som ingår i ett sådant program som avses i 7 § i lagen om förvaltning av program som hänför sig till utveckling av landsbygden (532/2006).

På EG:s finansieringsdel av det stöd som beviljats för programmet tillämpas vad som bestäms i den lag som nämns i 1 mom.

Föreslagen lydelse

2 §

Tillämpningsområde och territoriell tillämplighet

Denna lag tillämpas på åtgärder som avses i rådets förordning (EU) nr / om stöd för landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU), nedan *EG:s landsbygdsförordning*. Lagen tillämpas dessutom på kompletterande nationella åtgärder för utveckling av landsbygden.

Denna lag tillämpas inte på åtgärder för vilka stöd har beviljats enligt lagen om stöd för utveckling av landsbygden (1443/2006), *lagen om stödjande av landsbygdens utveckling (/)* eller lagen om strukturstöd till jordbruket (1476/2007).

8 §

*Program och genomförandet av program med finansiering från Europeiska **unionen***

Stöd enligt denna lag kan beviljas för en åtgärd som ingår i ett program *enligt 3 § 1 punkten* i lagen om förvaltning av *utvecklingsprogrammen för landsbygden (/)* som *delvis finansieras med medel från Europeiska unionen*.

På *Europeiska unionens medfinansiering* av det stöd som beviljats för programmet tillämpas vad som bestäms i den lag som nämns i 1 mom.

Ett stöd som delvis har beviljats av sådana

medel från Europeiska unionen som ingår i programmet får vad gäller den återstående delen betalas helt och hållet med nationella medel. Närmare bestämmelser om förutsättningarna för och förfarandet vid betalningen utfärdas genom förordning av statsrådet.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet. Lagens 8 § träder dock i kraft den 20 .

På sådana ansökningar om stöd som är anhängiga när denna lag träder i kraft samt på stöd som beviljats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Med avvikelse från 2 mom. tillämpas på stödansökningar som är anhängiga när lagen om förvaltning av utvecklingsprogrammen för landsbygden träder i kraft samt på stöd som beviljats före ikraftträdande av nämnda lag bestämmelserna i lagen om förvaltning av program som hänför sig till utveckling av landsbygden (532/2006).

6.

Lag**om ändring av 2 och 8 § i lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringslag**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringslag (986/2011) 2 § 3 och 5 mom. samt 8 § som följer:

Gällande lydelse

2 §

Tillämpningsområde

Bestämmelser om stöd som beviljas för primär förädling och marknadsföring av produkter från renhushållning och andra jordbruksprodukter samt för utvidgande av verksamheten på en renhushållningslägenhet eller naturnäringslägenhet till att omfatta också annat än renhushållning eller någon annan naturnäringslag finns i lagen om stöd för utveckling av landsbygden (1443/2006). Denna lag tillämpas dock på investeringar som gäller grundlig reparation av renbeteslags slakterier och på sådana processer på en lägenhet som är nödvändiga för att bearbeta en animalisk eller vegetabilisk produkt för den första försäljningen.

Lagen tillämpas inte heller på stöd som finansieras med medel från Europeiska unionens strukturfonder eller från Europeiska fiskerifonden eller på åtgärder som hör till området för Europeiska unionens gemensamma fiskeripolitik och för vilka stöd kan beviljas enligt någon annan lagstiftning om stöd till fiskerinäringslag.

8 §

Stöd som ingår i program

Stöd som ingår i program omfattas av lagen om förvaltning av program som hänför sig till utveckling av landsbygden (532/2006).

Föreslagen lydelse

2 §

Tillämpningsområde

Bestämmelser om stöd som beviljas för primär förädling och marknadsföring av produkter från renhushållning och andra jordbruksprodukter samt för utvidgande av verksamheten på en renhushållningslägenhet eller naturnäringslägenhet till att omfatta också annat än renhushållning eller någon annan naturnäringslag finns i lagen om *stödjande av landsbygdens utveckling* (/). Denna lag tillämpas dock på investeringar som gäller grundlig reparation av renbeteslags slakterier och på sådana processer på en lägenhet som är nödvändiga för att bearbeta en animalisk eller vegetabilisk produkt för den första försäljningen.

Lagen tillämpas inte heller på stöd som finansieras med medel från Europeiska unionens strukturfonder eller från Europeiska *havs- och fiskerifonden* eller på åtgärder som hör till området för Europeiska unionens gemensamma fiskeripolitik och för vilka stöd kan beviljas enligt någon annan lagstiftning om stöd till fiskerinäringslag.

8 §

Stöd som ingår i program

Stöd som ingår i program omfattas av lagen om förvaltning av *utvecklingsprogrammen för landsbygden* (/).

—————
*Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt
som bestäms genom förordning av statsrådet.*
—————

7.

Lag

om ändring av 2 och 3 § i lagen om gårdsbrukets utvecklingsfond

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om gårdsbrukets utvecklingsfond (657/1966) 2 § och 3 § 3 mom., sådana de
lyder i lag 1481/2007, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Gårdsbrukets utvecklingsfond bildas av de medel som tillhört kolonisationsfonden, de medel som inflyter genom fondens verksamhet eller som donerats, de medel som genom statsbudgeten överförs till fonden samt de medel som med stöd av 13 § i lagen om förvaltning av program som hänför sig till utveckling av landsbygden (532/2006) intäktsförs till fonden som en delfinansiering av det stöd som finansieras med fondens medel.

2 §

Gårdsbrukets utvecklingsfond bildas av de medel som tillhört kolonisationsfonden, de medel som inflyter genom fondens verksamhet eller som donerats, de medel som genom statsbudgeten överförs till fonden samt de medel som med stöd av 19 § i lagen om förvaltning av utvecklingsprogrammen för landsbygden (/) intäktsförs till fonden som en delfinansiering av det stöd som finansieras med fondens medel.

3 §

—————
Medlen i gårdsbrukets utvecklingsfond ska användas så att syftena enligt lagen om strukturstöd till jordbruket (1476/2007), lagen om stöd för utveckling av landsbygden (1443/2006), lagen om finansiering av landsbygdsnärings (329/1999) och lagen om finansiering av renhushållning och naturnärings (45/2000) främjas.
—————

3 §

—————
Medlen i gårdsbrukets utvecklingsfond ska användas så att syftena enligt lagen om strukturstöd till jordbruket (1476/2007), lagen om stödjande av landsbygdens utveckling (/), lagen om finansiering av landsbygdsnärings (329/1999) och lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnärings (986/2011) främjas.
—————

—————
*Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt
som bestäms genom förordning av statsrådet.
Lagens 2 § träder dock i kraft den 20 .
Genom denna lag upphävs lagen om ändring av 3 § i lagen om gårdsbrukets utvecklingsfond (993/2011).*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Vad som i 3 § 3 mom. bestäms om syftena enligt lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringslag tillämpas fram till ikraftträdandet av den lagen på motsvarande bestämmelser enligt lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringslag (45/2000).

8.

Lag**om ändring av 1 § i lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen (1559/2001) 1 § 2 mom., sådant det lyder i lag 457/2010, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

1 §

*Tillämpningsområde**Tillämpningsområde*

Denna lag tillämpas inte på direkta stöd och bidrag som beviljas jordbruket och trädgårdsodlingen och som helt finansieras av Europeiska unionen och inte heller på stöd som beviljas på grundval av lagen om finansiering av landsbygdsnäringslag (329/1999), lagen om strukturstöd till jordbruket (1476/2007), lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringslag (45/2000), skollagen (253/1995), lagen om stöd för utveckling av landsbygden (1443/2006) eller lagen om kompensationsbidrag, miljöstöd för jordbruket samt om vissa andra stöd som har samband med förbättrande av miljöns och landsbygdens tillstånd (1440/2006).

Denna lag tillämpas inte på direkta stöd och bidrag som beviljas jordbruket och trädgårdsodlingen och som helt finansieras av Europeiska unionen, och inte på stöd som beviljas på grundval av lagen om finansiering av landsbygdsnäringslag (329/1999), lagen om strukturstöd till jordbruket (1476/2007), *lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringslag (986/2011)*, skollagen (253/1995), lagen om *stödjande av landsbygdens utveckling (/)* eller lagen om kompensationsbidrag, miljöstöd för jordbruket samt om vissa andra stöd som har samband med förbättrande av miljöns och landsbygdens tillstånd (1440/2006).

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.

Genom denna lag upphävs lagen om ändring av 1 § i lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen (991/2011).

Vad som i 1 § 2 mom. föreskrivs om till-

lämpning av lagen på stöd som betalas med stöd av lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringsar gäller innan den lagen träder i kraft på motsvarande sätt stöd enligt lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringsar (45/2000).

9.

Lag

om ändring av 2 § i lagen om stöd för byggande av bredband i glesbygdsområden

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om stöd för byggande av bredband i glesbygdsområden (1186/2009) 2 § 3 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

2 §

Tillämpningsområde

Tillämpningsområde

Vid beviljande av stöd som avses i lagen om stöd för utveckling av landsbygden (1443/2006) tillämpas den här lagen till den del det föreskrivs i den lagen.

Denna lag tillämpas inte på projekt för vilka det beviljas stöd med stöd av lagen om stöd-jande av landsbygdens utveckling (/).

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet. På ansökningar som är anhängiga vid ikraftträdandet av denna lag och på stöd som beviljats före lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

10.

Lag**om ändring av 2 § i lagen om Landsbygdsverket**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om Landsbygdsverket (666/2006) 2 § 1 mom. 5 punkten som följer:

Gällande lydelse

2 §

Uppgifter

Landsbygdsverket skall på det sätt som bestäms i Europeiska gemenskapens förordningar samt i nationell lag och föreskrivs med stöd av dem

5) upprätthålla och utveckla de i lagen om landsbygdsnäringsregistret (1515/1994) avsedda registrens informationsinnehåll samt lämna ut uppgifter till den del de omfattas av Landsbygdsverkets verksamhetsområde,

Föreslagen lydelse

2 §

Uppgifter

Landsbygdsverket skall på det sätt som bestäms i Europeiska gemenskapens förordningar samt i nationell lag och föreskrivs med stöd av dem

5) förvalta och utveckla de i lagen om landsbygdsnäringsförvaltningens informationssystem (284/2008) avsedda registrens informationsinnehåll samt lämna ut uppgifter till den del de omfattas av Landsbygdsverkets verksamhetsområde,

Denna lag träder i kraft den 20 .

11.

Lag**om ändring av 3 § i lagen om kompensationsbidrag, miljöstöd för jordbruket samt om vissa andra stöd som har samband med förbättrande av miljöns och landsbygdens tillstånd**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om kompensationsbidrag, miljöstöd för jordbruket samt om vissa andra stöd som har samband med förbättrande av miljöns och landsbygdens tillstånd (1440/2006) 3 § 1 mom. 4 och 5 punkten som följer:

Gällande lydelse

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

4) *lokal aktionsgrupp* en i 21 § i lagen om förvaltning av program som hänför sig till utveckling av landsbygden (532/2006) avsedd lokal aktionsgrupp som godkänts av jord- och skogsbruksministeriet,

5) *lokal plan* en i 6 § i lagen om förvaltning av program som hänför sig till utveckling av landsbygden avsedd lokal plan för utveckling av landsbygden som genomförs inom en lokal aktionsgrupps område,

Föreslagen lydelse

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

4) *lokal aktionsgrupp* en i 16 § i lagen om förvaltning av utvecklingsprogrammen för landsbygden (/) avsedd lokal aktionsgrupp som godkänts av jord- och skogsbruksministeriet,

5) *lokal utvecklingsstrategi* en i 6 § i lagen om förvaltning av utvecklingsprogrammen för landsbygden avsedd godkänd lokal utvecklingsstrategi för landsbygden som genomförs inom en lokal aktionsgrupps område,

Denna lag träder i kraft den 20 .

12.

Lag**om ändring av lagen om landsbygdsnäringsförvaltningens informationssystem**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om landsbygdsnäringsförvaltningens informationssystem (284/2008) 3 § 1 mom. 1 punkten och 2 mom. och 12 § samt fogas till 4 § ett nytt 2 mom., varvid de nuvarande 2—4 mom. blir 3—5 mom., som följer:

Gällande lydelse

3 §

Ändamålet med informationssystemet

Landsbygdsnäringsförvaltningens informationssystem används

1) vid förvaltning och övervakning av stöd,

Dessutom används uppgifterna vid uttag av ersättning för odling av en skyddad sort enligt 6 c § i lagen om växtförädlarrätt (789/1992).

4 §

Informationssystemets struktur och innehåll

12 §

Avförande av uppgifter

Uppgifterna i landsbygdsnäringsförvaltningens informationssystem avförs senast tio år efter det att uppgifterna om en kund senast har behandlats. Uppgifter avförs dock inte, om det är nödvändigt att bevara dem för att fullgöra ett åliggande som grundar sig på lag, för att ett ärende är under behandling eller för

Föreslagen lydelse

3 §

Ändamålet med informationssystemet

Landsbygdsnäringsförvaltningens informationssystem används

1) vid *ansökan om samt* förvaltning och övervakning av stöd,

Dessutom används uppgifterna vid uttag av ersättning för odling av en skyddad sort enligt 6 § i lagen om växtförädlarrätt (1279/2009).

4 §

Informationssystemets struktur och innehåll

I informationssystem kan det också finnas en nättjänst för landsbygdsnäringsförvaltningens kunder.

12 §

Avförande av uppgifter

Uppgifterna i landsbygdsnäringsförvaltningens informationssystem avförs senast tio år från det att uppgifterna om en kund senast har behandlats. Uppgifter avförs dock inte, om det är nödvändigt att bevara dem för att fullgöra ett åliggande som grundar sig på lag, för att ett ärende är under behandling eller för

att utföra kontroll enligt Europeiska gemenskapens lagstiftning eller någon annan lagstiftning. Uppgifter ska avföras så snart det inte finns någon lagstadgad grund att behandla dem.

En uppgift som konstaterats vara oriktig ska antecknas som oriktig *och får bevaras i fem år efter det att den konstaterats vara oriktig, om det är nödvändigt för att trygga kundens, kundens företrädares eller någon annan parts rättigheter. En sådan uppgift får användas endast i syfte att trygga dessa rättigheter.*

att utföra kontroll enligt Europeiska *unionens* lagstiftning eller någon annan lagstiftning, *eller om det i Europeiska unionens lagstiftning krävs att uppgifterna bevaras.* Uppgifter ska avföras så snart det inte finns någon lagstadgad grund att behandla dem.

En uppgift som konstaterats vara oriktig ska antecknas som oriktig.

Denna lag träder i kraft den _____ 20 .

13.

Lag

om ändring av 1 § i lagen om finansiering av forsknings- och utvecklingsprojekt som gäller jordbruk och livsmedelsekonomi samt landsbygden

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om finansiering av forsknings- och utvecklingsprojekt som gäller jordbruk och livsmedelsekonomi samt landsbygden (1413/2011) 1 § 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

1 §

Tillämpningsområde

På projektstöd som ingår i programmet för utveckling av landsbygden tillämpas lagen om stöd för utveckling av landsbygden (1443/2006).

Föreslagen lydelse

1 §

Tillämpningsområde

På projektstöd som ingår i programmet för utveckling av landsbygden tillämpas lagen om *stödjande av landsbygdens utveckling* (/).

Denna förordning träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.

14.

Lag**om ändring av 1 § i lagen om verkställighet av jordbruksstöd**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om verkställighet av jordbruksstöd (192/2013) 1 § 1 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

1 §

Tillämpningsområde

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på verkställigheten av de stöd som avses i lagen om Europeiska unionens direktstöd till jordbruket (193/2013), nedan lagen om direktstöd, på verkställigheten av de stöd som avses i lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen (1559/2001), nedan lagen om nationella stöd, samt på verkställigheten av ärenden som gäller de stöd som avses i lagen om kompensationsbidrag, miljöstöd för jordbruket samt om vissa andra stöd som har samband med förbättrande av miljöns och landsbygdens tillstånd (1440/2006), nedan axel 2-lagen. På förvaltningen av de program och medel som hänför sig till stöd som avses i axel 2-lagen tillämpas bestämmelserna i lagen om förvaltning av program som hänför sig till utveckling av landsbygden (532/2006).

Denna lag tillämpas på verkställigheten av de stöd som avses i lagen om Europeiska unionens direktstöd till jordbruket (193/2013), nedan *lagen om direktstöd*, på verkställigheten av de stöd som avses i lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen (1559/2001), nedan *lagen om nationella stöd*, samt på verkställigheten av ärenden som gäller de stöd som avses i lagen om kompensationsbidrag, miljöstöd för jordbruket samt om vissa andra stöd som har samband med förbättrande av miljöns och landsbygdens tillstånd (1440/2006), nedan *axel 2-lagen*. På förvaltningen av de program och medel som hänför sig till stöd som avses i axel 2-lagen tillämpas bestämmelserna i lagen om förvaltning av *utvecklingsprogrammen för landsbygden* (/).

Denna lag träder i kraft den 20 .